

T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK EDEBİYATI PROGRAMI

GÜLERYÜZ MİZAH GAZETESİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
20076162 TUNAY DEVRİM

Danışman
DOÇ. DR. RAHİM TARIM

İstanbul - 2009

KABUL VE ONAY SAYFASI

..... tarafından hazırlanan
.....
.....
..... adlı bu çalışma jürimizce **Tezi/**
..... **Eser Metni** olarak kabul edilmiştir.

Kabul (Sınav) Tarihi : / /

(Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı - Soyadı ve Kurumu) : **İmzası :**

Jüri Üyesi :	
Jüri Üyesi :	
Jüri Üyesi :	
Jüri Üyesi :	
Jüri Üyesi :	

İÇİNDEKİLER**Sayfa No.**

ÖNSÖZ.....	IV
ÖZET.....	VI
SUMMARY.....	VII

GİRİŞ:

1- “Gülme” Üzerine Birkaç Söz.....	1
2- Çizgilere Yansıyan Tebessüm: Mizah ve Karikatür.....	3
3- Türk Basınında Mizah Dergilerine Kronolojik Bir Bakış.....	7
4- Basın Tarihimize Yön Veren Bir İsim: Sedat Simavi.....	11

I. BÖLÜM:

1. GÜLERYÜZ MİZAH GAZETESİNİN FİZİKİ OLARAK İNCELENMESİ.....	14
1.1. Takma Adlar ve Rumuzlar.....	17
1.2. Yazar ve Karikatüristlerin Alfabetik Listesi.....	18
1.3. Güler yüz Mizah Gazetesinin Yayın Cetveli.....	24

II. BÖLÜM

2. GÜLERYÜZ MİZAH GAZETESİNDEKİ YAZILARIN İNCELENMESİ.....	29
1. Fıkralar.....	29
2. Şiirler.....	37

3. Hikâyeler.....	46
4. Piyesler.....	49
5. Komediler.....	52
6. Çeviriler.....	53
7. Anketler.....	55
8. Sözlük Çalışması.....	55
9. Müsabakalar.....	56

III. BÖLÜM

3. GÜLERYÜZ MİZAH GAZETESİNDEKİ KARİKATÜRLERİN İNCELENMESİ

1. Bir Tarihin Aynaları: ‘Güleryüz’lü Kapaklar.....	58
2. Millî Mücadele İle İlgili Siyasî Karikatürler.....	61
3. Muhalif Basın İle İlgili Karikatürler.....	64
4. Ne Onla Ne De Onsuz : Kadın.....	67
5. Bulgurjuvalar.....	71
6. Sayd-ı Simit (Simit Avı).....	73
7. Çarşıftan Eteğe Zeybekten Tangoya.....	76
8. Mizah Savaşında Melekler ve Şeytanlar.....	78
9. İstanbul’un Değişmez Sorunu: Ulaşım.....	81
10. Diğer Temalar.....	82
11. Avrupa Mizah Karikatürlerinden Alıntılanan Karikatürler.....	85

SONUÇ.....	86
EKLER.....	88
KAYNAKLAR.....	211
ÖZGEÇMİŞ.....	219

KISALTMALAR

A.g.e., : Adı geçen eser

A.g.m., : Adı geçen makale

Bkz : Bakınız

C : Cilt

Çev. : Çeviren

G : Güler yüz (Mizah Gazetesi)

D.B.C.A. : Düünden Bugüne Cumhuriyet Ansiklopedisi

D.T.C.F. : Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi

D.T.D.K.: Değişen Toplum Değişen Karikatür

G.S.T.K. : Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü

Haz. : Hazırlayan

İst. : İstanbul

N. F : Nüsha-i Fevkalade

nr : Numara

Örn. : Örneğin

S : Sayı

s : Sayfa

T.D.K. : Türk Dil Kurumu

t.y. : Tarih yok

vs. : Ve saire

vb.: Ve benzeri, başkaları, ve bunun gibi

YKY.: Yapı Kredi Yayınları

y.y.yok : Yayın yeri yok

Yay. : Yayınları

ÖN SÖZ

“Güleryüz Mizah Gazetesinin İncelenmesi” başlıklı çalışmamız, bir giriş ve ardından gelen üç bölümden oluşmaktadır.

Tezimizin Giriş bölümünde; ‘*gölme*’ kavramının tarihi ve ‘*gölme*’ ile ilgili farklı görüşleri, mizah ve karikatürün tarihini, kronolojik olarak Tanzimat’tan günümüze mizah basınıımızın gelişim evrelerini ve basının gelişmesine, çıkarmış olduğu dergi ve gazetelerle büyük katkıda bulunmuş Sedat Simavi’yi inceleyerek, bu konularda genel bilgiler vermeye çalıştık.

Tezimizin I-III. Bölümlerinde ise Güleryüz mizah gazetesini inceledik.

I. Bölümde, gazetenin sayfa düzeninin fizikî incelemesi, yayın periyodu, yazar, karikatürist ve şairlerden oluşan kadrosu, bu kadro içerisinde takma ad ve rumuz kullananlardan tespit edilenlerin listelenmesi ve tanıtılması yapılmıştır.

II. Bölüm Güleryüz’deki yazıların incelenmesine ayrılmıştır. Fıkra, şiir, hikâye, piyes, komedi, çeviri, anket gibi edebî türleri, gazetede en çok yer alan türden en az yer alana doğru sıralayıp inceleme yoluna gittik.

III. Bölüm’de Güleryüz’de yer alan, karikatürleri işledikleri benzer konulara göre sınıflandırıp, inceledik. Özellikle kapak karikatürleri üzerinde durduk. Önemli gördüğümüz karikatürleri de yorumlamaya gayret ettik.

“Sonuç” bölümünde ise yapılan bütün sınıflama ve incelemelerden çıkardığımız sonuçlarla edebî ve siyasi bir mizah yayını olan Güleryüz’ün Türk yazın hayatındaki yerini tespiti çalıştık.

Ekler kısmında Güteryüz’de yer alan, imzasız yazıların, ek gazetelerin, türlerin ve yazar adlarının alfabetik indekslerine yer verdik. Ayrıca her türden önemli gördüğümüz metinler ile karikatürlerden en çok dikkat çekenleri açıklamalarıyla birlikte bu bölüme aldık.

Kaynaklar bölümü, doğrudan yararlandığımız eser adlarından oluşmaktadır. Tezimizi hazırlarken incelediğimiz, konumuzla ilgisi olmayan birçok yayına ise çalışmamızın hacmini düşünerek yer veremedik.

Bu tezin hazırlanmasında; tez aşamasını yöneten, Kıbrıs’tan İstanbul’a uzanan bir süreçte her konuda bana yol gösterip değerli zamanını paylaşan danışmanım Doç. Dr. Rahim Tarım’a şükranlarımı borçluyum.

Tezim ile ilgili birçok kaynağa ulaşmamda destek olan, değerli hocalarım Prof. Dr. Abdullah Uçman ve Doç. Dr. Oğuz Karakartal’a ayrıca teşekkür ederim. Eğitim hayatımın başından beri her türlü desteği veren ve çalışma sürecimde özellikle her türlü anlayışı gösteren aileme teşekkürü ödenmez bir borç bilirim.

Tunay Devrim

İstanbul, 2009

ÖZET

I. Dünya Savaşı'ndan yenik çıkmış ve hemen ardından işgale uğramış bir ülkenin acılarını az da olsa dindirmek, mizah gazetelerine düşmüştür. Yazar ve karikatüristler mizahı, bazen yazılı bazen de görsel olarak kullanmışlar, o kötü günlerde topluma umut, tebessüm ve mücadele azmi kazandırmışlardır. Bu mizah gazetelerinden biri de **Güteryüz**'dür.

Millî Mücadele günlerinde, Anadolu'daki direnişe destek veren **Güteryüz** mizah gazetesi Sedat Simavi tarafından, 5 Mayıs 1921-14 Ağustos 1923 tarihleri arasında, 122 sayı çıkmış süreli bir yayındır. Gazete, yayınladığı yazılar, şiirler ve karikatürlerle Kurtuluş Savaşı'nın basın ve edebiyat cephesini temsil eder.

O dönemi daha iyi analiz etmek ve gerekli çıkarımları yapmak için en önemli kaynaklardan biri olan **Güteryüz**'ün incelenmesi, siyasî, sosyal ve kültürel geçmişimiz hakkında daha aydınlatıcı fikirler kazanmamamızı sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELEER: Mizah, karikatür, eleştiri, Millî Mücadele Dönemi, sansür, psikolojik savaş.

SUMMARY

First World War and immediately after the invasion had been defeated a few of the country, even if you kill the pain, fell to the humor newspaper. The humor writer and cartoonist, sometimes written, sometimes it was used as a visual, he hopes to society in a bad day, smile and have won the fight tenacity. One of these humor newspaper **Güteryüz**.

National days of struggle, resistance in Anatolia to the support by the **Güteryüz** humor newspaper from Sedat Simavi, 5 Mayıs 1921 and 14 August 1923 between the dates, number 122 is a broadcast time out. Newspaper, published articles, poems and cartoons with the press and literature of the front represents the Liberation War.

To better analyze the time required to make inferences from one of the most important source of **Güteryüz** review, political, social, and cultural background will allow us to make our ideas more enlightening.

KEYWORDS : Humor, cartoons, criticism, the period of national struggle, censorship, psychological war.

1- “GÜLME” ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ

*“İnsan o kadar acı çekti ki,
gülmeyi yaratmak zorunda kaldı.”*

Nietzsche

İnsan nelere, neden gülmektedir? Uzun zamandan beri tartışılan ve üzerinde yüzlerce araştırma yapılmış, farklı yargılara varılmış bu soruya net bir cevap vermek mümkün değildir.

Çünkü insanların komik bulduğu şeyler, tarihin çeşitli dönemlerinde, aynı kültürü paylaşıyorlar bile, eğitim düzeyleri, bulundukları sosyal sınıf, meslekleri ve cinsiyetlerine göre değişiklik gösterebilir.

Biz de tezimizin bu bölümünde, bu konu hakkında yapılan araştırmalar ve ortaya konan sonuçlardan bazılarını yer vereceğiz.

T.D.K. sözlüğüne göre gülmek; insanın, hoşuna veya tuhafına giden olaylar, durumlar karşısında, genellikle sesli bir biçimde duygusunu açığa vurmasıdır.

İ.Ö. üçüncü yüzyılda yazılmış simya konusundaki bir Mısır papirüsüne göre ise, başlangıçta önce “gülme” vardır¹.

Aristo, gülme için: “Ya başkasının aşağılığını gördüğümüz ya da bizim geçmişteki aşağılık durumumuzu hatırladığımız ve kendimizde bir üstünlük algıladığımız zaman aniden bizde uyanan bir zafer duygusunun etkisidir.” der.²

Hobbes, gülmecenin belirli bir saygınlık taşıyan topluluğa ya da bir kişiyi gözden düşürmeye dayandığını söyler.

¹ Barry Sanders, **Kahkahanın Zaferi**, Çev. Kemal Atakay, s. 17.

² Hıfzı Topuz, **İletişimde Karikatür ve Toplum**, s. 27.

Bu konu üzerine yapılmış en kapsamlı araştırmalardan biri olan, Henri Bergson'un *Gülme* adlı kitabını incelediğimizdeyse, Bergson'un da kendisinden öncekiler gibi, kavram olarak "*gülme*"nin ne anlama geldiğini, gülünç olanın temelinde neyin yattığını sorguladığını görürüz³. Aristoteles'ten bu yana merak edilen ve tartışılan bu konuda, Bergson'un 'insana özgü olanın dışında komik yoktur' yargısı dikkat çekicidir.

John Morreall'a göre gülme, sinirsel enerjinin ortaya çıkışıdır⁴. Morreall, konuya farklı bir bakış açısıyla bakmakta, "açık yürekli insan, doğal ve rahat ruh halleri kısıtlandığında ya da denetim altına alındığında, içinde bulunduğu sıkıntılı durumdan kurtulmak için başka hareket yolları arayacaktır. Bu hareket yollarından biri de "*gülme*"dir." düşüncesini savunmaktadır. Morreall, ayrıca, insanlarda gülmemize yol açan bozuklukları kabaca dört gruba ayırır: Fiziksel bozukluklar, bilgisizlik ya da aptallıklar, ahlaki bozukluklar ve başarısız işler...

³ Henri Bergson, **Gülme**, Ayrıntı Yayınları, Çev. Yaşar Avunç, s. 10-11.

⁴ John Morreall, **Gülmeyi Ciddiye Almak**, Çev. Kubilay Aysevener – Şenay Soyer, s. 32.

2- ÇİZGİLERE YANSIYAN TEBESSÜM: MİZAH VE KARİKATÜR İLİŞKİSİ

Pervane- *Mizah bir yumruktur kime vuracağı belli olmaz.*

Hacivat- *Mizahı biz yaptık, geldi bize vurdu.*

Pervane- *Kime vuracağını bileceksün...*

(*Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü* filminden bir diyalog)

Olayların gülünç, alışılmadık ve çelişkili yönlerini yansıtarak insanı düşündürme, eğlendirme ya da güldürme sanatına mizah denir.⁵ Köken itibarıyla ‘şaka ve latife yapmak’ anlamındaki “mezih” kelimesinden gelen mizahın, asıl hedefi güldürme ise de çok defa güldürmenin altında fert ve toplumdaki aksaklıkları, çirkinlikleri eleştirme ve iğneleme, düzeltme amaçlarını da taşıdığını görürüz. Çoğunlukla halk zekâsının ürettiği bir savunma aracı olan mizah, gülünç hikâyeye ve fıkraların en az saldırgan olan biçimine dayanır⁶. B. Brecht ‘Mizahın olmadığı yerde yaşamak zor, her şeyin mizah olduğu yerde yaşamaksa olanaksızdır.’⁷ der.

Mizah, ilk defa Atinalılar tarafından, keskin dilli bir sanata dönüştürülmüştür. Böylece edebî ürün olarak ortaya çıkması sağlanmıştır. Özellikle Aristophanes’in eserleri bu alanda çığır açmıştır. Ortaçağda, kilise ve kralı alaya alan masallarıyla şenliklerde halkı eğlendiren öykü anlatıcıları ve gezginler açık cinsel çağrışımları olan yeni bir mizah anlayışı meydana getirmişlerdir. Ardından Moliere’in, insanlara, zihinlerini kahkahayla açmalarını öğütleyen yeni mizah anlayışı gelir. 20. y.y.’da ise I. ve II. Dünya savaşlarının acıları, komik öğelerin yanı sıra ürkütücü ve korkunç öğelere de yer veren kara mizahı ortaya çıkaracaktır. Buruk bir dille, kimi zaman da umutsuzlukla dünyanın saçmalığını belirten, gerçeğin gülünç anlamına gelen kara mizah, günümüz postmodernistlerinin bile, sanatın her alanında yararlandıkları bir tür olmuştur.

⁵ **Ana Britannica**, 16. Cilt, s. 164.

⁶ **İslam Ansiklopedisi**, Cilt 30, s. 205.

⁷ Atilla Özer, **İletişimin Çizgi Dili Karikatür**, s. 2.

Türk kültür tarihinde mizah ve mizah ürünlerini incelediğimizdeyse çok zengin bir birikimle karşılaşırız. Şenliklerdeki, düğünlerdeki atışmalarda (âşıkların deyişme ve taşlamaları) , sözlü gelenek içerisinde yer alan masalarda (Keloğlan), hikâyelerde (özellikle Deli Dumrul hikâyesi) , fıkralarda (Nasrettin Hoca, Bekrî Mustafa, İncili Çavuş) , savlarda (*Divanü Lügâti't-Türk*'teki atasözleri) ve göstermeye dayanan Orta Oyunu ile Karagöz-Hacivat'ta yer alan mizah unsurları hemen göze çarpar. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, İslam'ın kabulünden sonra, yeni dinin, mizaha bakış açısından dolayı özellikle Divan edebiyatında mizah öğeleri fazla kullanılmaz⁸. Tanzimat Dönemi'nde ise Batılı türlerin edebiyatımıza girmesi sonucu Türk mizahının çehresi değişime uğrar. Teodor Kasap'ın *Pinti Hamit* uyarlaması, Direktör Âli Bey'in *Ayyar Hamza* ile *Lehçetü'l-Hakayık*'ı, Şinasi'nin *Şair Evlenmesi* ile Eşref'in hiciv şiirleri bu dönemin önemli mizah ürünleridir. Cumhuriyet sonrasına baktığımızdaysa Haldun Taner, Aziz Nesin, Rıfat Ilgaz, Orhan Kemal gibi güçlü kalemlerin eserleriyle, ironinin hakim olduğu Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* aklımıza gelen baş yapıtlardır.

Tanımı ve tarihiyle ilgili kısa bilgiler verdiğimiz mizahın, toplumlara ulaşmasını sağlayan farklı araçları vardır. Bunlar konuşma dili (nükteler, fıkralar, halk deyimleri, şarkılar) ; ses kayıtları, filmler, işitsel ve görsel alanlar ile kâğıt yani basın ve resimdir. Bu araçlardan, modern çağın en önemli mizah sanatı olarak kabul edilen karikatür ayrı bir öneme sahiptir.

Kişi ya da olayların, gülünç, çelişkili yanlarını yakalayıp bazen yazıyla da desteklenen abartılmış çizgilerle mizaha dönüştürme sanatına karikatür denir. Genel olarak mizah ya da eleştiri amacıyla bir olguyu çarpıtmak ise 'karikatürize etme' olarak tanımlanır. Kişileri konu alan karikatüre portre karikatürü, olayları konu edinenlere konulu karikatür denmektedir. Yalnız güldürme, hoşça birkaç dakika geçirtme amacını güden karikatürlerin dışında, fikir ve sanat dergilerinde, gazetelerde, makale ve araştırma yazılarının yanında, yer aldığı yazılar kadar ciddi,

⁸ Ayrıntılı Bilgi için bkz: Franz Rosenthal, **Erken İslam'da Mizah**.

ağırbaşlı, fikir ve felsefe yüklü karikatürler de görülmektedir. Gün geçtikçe bu tür karikatür çizenlerin daha çok ilgi gördüğünü söyleyebiliriz⁹.

Mizahın etkili olabilmesi için, neye gönderme yaptığının, hangi bilinen kültürel, toplumsal ya da dilsel bağlama dayandığının anlaşılması gerekir. Çünkü iletişim, en yalın anlamıyla bireyler arasında ortak simgeler sistemiyle gerçekleştirilen anlam ve bilgi alışverişidir¹⁰.

Bu durum karikatürler için de geçerlidir. Alt yazısız karikatürler bile siyasi söylemler ya da bildik ve tanınabilen gösterge tavırlar referans alınarak çizilir. Saldırganlığı kullanan alay, karikatürün ve çeşitli siyasi hiciv biçimlerinin temel kaynaklarından biri olurken, özellikle yazısız karikatürlerde bu saldırganlığın ön plana çıktığını görürüz¹¹.

İtalyanca doldurmak, yüklemek, değerini yükseltmek; mecazi olarak da abartmak, alay etmek anlamına gelen '*caricare*'den türeyen karikatür kelimesinin, ilk kez İtalyan ressam A. Carracci tarafından kullanıldığı kabul edilmektedir. Bir anlatım biçimi olarak karikatürden ilk yararlananlardan olan Carracci, insan yüzlerini bir hayvan ya da bitkiyi andıracak biçimde, ama aslıyla benzerliğini koruyarak çizerek, yanında çalışanları eğlendirmeyi amaçlamıştır.

18. y.y.'da bir soylu eğlencesi olarak İtalya'dan alındıysa da İngiltere'de gelişen karikatür, özellikle bu alanda öncü sayılan William Hogart'tan sonra gittikçe daha yoğun bir biçimde toplumsal ve siyasal yergi aracı olarak kullanılmaya başladı. İlk mizah dergisi ise 1830'da Charles Philippon'un çıkardığı *La Caricature* adlı dergi oldu..

⁹ Atilla Özer, **İletişimin Çizgi Dili Karikatür**, s. 3.

¹⁰ M. Bilal ARIK, **Değişen Toplum Değişen Karikatür**, s. 51.

¹¹ İ. Fenoglio-François Georgeon, **Doğu'da Mizah**, s. 8.

Karikatür, ülkemizde Batı'dakine benzer bir gelişme göstermiştir. Basımevlerinin kurulmasından sonra yayımlanmaya başlayan gazete ve dergiler zamanla örnek aldıkları Batı gazete ve dergileri gibi resimler basmışlardır. Fotoğrafın olmadığı dönemde elle yapılan bu ürünler, daha sonra mizahi çizimlere dönüşmüş ve toplumsal, siyasi eleştiri amacıyla kullanılmaya başlanmıştır. Aslında geçmiş kültürümüze baktığımızda karikatürün, Batı'dan aldığımız sanatlardan en az yabancı olduğu tür özelliğini taşıdığını görürüz. Karikatürün çizgiye dayanan anlatımı, minyatürden çarşı ressamlarının yapıtlarına kadar uzanan bir çizim geleneğiyle uyuşurken; biçimlerdeki abartmalar, Karagöz oyun figürlerini anımsatır.

Tanzimat Dönemi'nden sonra Türk basın yaşamında görülen canlanma karikatür alanında da görülür. İlk karikatür 1867'de yayımlanan İstanbul adlı dergide çıkar. 23 Aralık 1869'da ise Teodor Kasap'ın *Diyojen* adlı ilk mizah dergisi karikatürün, bağımsız bir yayın ortamına kavuşmasını sağlar. Türk karikatürünün başlangıç dönemindeki ikinci bölüm II. Meşrutiyet'le gelen özgürlük ortamından beslenir. Mizah dergilerinin sayıca çoğalması, karikatürün de öne çıkmasını sağlar. Bu dönemde Cemil Cem, Sedat Nuri İleri, Sedat Simavi gibi isimler yetişir. Cumhuriyet'in ilanından sonra, ilk yıllarda bir durgunluk görülse de 1928'de yeni Türk alfabesinin benimsenmesiyle basının canlılık kazanması, karikatürü olumlu yönde etkiler. Ramiz Gökçe, Turhan Selçuk, Semih Balçioğlu, Altan Erbulak, Oğuz Aral ile Cemal Nadir'in öğrencisi olan ilk kadın karikatüristimiz Selma Emiroğlu gibi önemli çizerler, Türk karikatürünün gelişmesinde büyük emeği olan ustalardır. Özellikle Oğuz Aral'ın *Gırgır*'ı, döneminde, ABD'de çıkan *Mad* ve SSCB'de çıkan *Krokodil*'den sonra bazen 500 bini aşan tirajıyla dünyanın en çok okunan üçüncü mizah dergisi olmuştur¹². 1969'da İstanbul'da Karikatürcüler Derneği'nin kurulmasıyla Türk mizah basını kurusallaşmaya gitmiş ve daha sağlam adımlarla ilerleme imkânı bulmuştur. Günümüzdeyse, Aydın Doğan Karikatür Yarışması uluslararası platformda, birçok yerli ve yabancı yarışmacının katıldığı dünyanın sayılı karikatür etkinliklerinden biri olma özelliği kazanmıştır.

¹² *Ana Britannica*, Cilt 13, s. 9-12.

3- TÜRK BASININDA MİZAH DERGİLERİNE KRONOLOJİK BİR BAKIŞ

Dünyada trajikomiğin ansiklopedisi yazılsa, kültür hayatımıza yüzlerce sayfa ayrılması gerekecektir. Çünkü, dünya üzerinde acıyı ve kahkahayı bu kadar iyi yoğurabilmiş başka bir ülke yok diyebiliriz. Çeyrek asırlık bir zaman diliminde Balkan Savaşları, I. Dünya Harbi ve Kurtuluş Savaşı gibi zor ve acı günler geçiren bu coğrafyanın insanları, yine de yüzlerindeki tebessümü korumayı bilmiştir. Kültür hayatımıza baktığımızda Nasrettin Hoca, Keloğlan, İncili Çavuş, Kazak Abdal (taşlamaları), Orta Oyunu ile Karagöz ve Hacivat'ı da içine alabileceğimiz mizah ve hiciv yollu bir eleştiri sisteminin oluşturulduğunu söyleyebiliriz. Halkın, ezilenin yanında ezenin, haksızın karşısında olan bu eleştiri sistemi Tanzimat'ta sonra teknolojik gelişmelere bağlı olarak, birçok gazete ve dergi yoluyla daha çok insana hitap etme şansı bulmuştur. Yenilik Dönemi olarak da niteleyebileceğimiz bu süreçte ilk resmi gazeteden (*Takvim-i Vekayi*) sonra Osmanlı sınırları içerisindeki ilk mizah dergisi olan Ermeni asıllı Havsep Vartanyan Paşa'nın çıkardığı *Boşboğaz Bir Âdem*¹³ adlı dergi, kültür hayatımıza dahil olacaktır. Tanzimat Dönemi'nde çıkan *Çaylak* ise Türkler tarafından çıkarılan ilk mizah gazetesi sıfatıyla tarihte yer alacaktır¹⁴. Sütunlarını mizah ve karikatüre açan ilk dergi olan Teodor Kasap'ın çıkardığı ve yazar kadrosu arasında Direktör Âli Bey, Çaylak Tefik, Ebuzziya Tefik, Namık Kemal gibi önemli isimleri barındıran *Diyojen*'i ise ayrı bir yere koymak gerekir. Teodor Kasap'tan sonra bir başka isim Cemil Cem ve çıkardığı *Cem* dergisi dikkati çeker. Özellikle Milli Mücadele yıllarında çıkardığı *Diken*, **Güleryüz** gibi dergiler ile Cumhuriyet sonrasında çıkaracağı gazetelerle basın hayatımıza yön veren Sedat Simavi'yi ise ayrı bir başlık altında inceleyeceğiz.

Osmanlı'dan günümüze kültür hayatımızda yer alan mizah dergilerinin hepsini ayrıntılı inceleme imkanımız olmadığından, belli başlı dergileri, dönemlere ayırarak sınıflamanın daha doğru olacağını düşündük.

¹³ Hikmet Konar, **Diken Mizah Gazetesi'nin İncelenmesi**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2005.

¹⁴ Hakan Derman, **Türkiye'de Dergiler, Ansiklopediler**, "Mizah Dergileri ve Karikatür", s. 72.

İLK ÜRÜNLER

- Boşboğaz Bir Âdem (1852)
- Terakki Eğlencesi (1870)

TANZİMAT DÖNEMİ

- Diyojen (1870)
- Hayal (1873)
- Çıngıraklı Tatar (1873)
- İbretnümâ-yı Âlem (1873)
- Latife (1874)
- Tiyatro (1874)
- Kahkaha (1875)
- Geveze (1875)
- Kara Sinan (1875)
- Çaylak (1876)
- Meddâh (1876)

I. MEŞRUTİYET DÖNEMİ

- Pinti (Kahire)
- Beberuhi (İsviçre)
- Tokmak (İsviçre)

II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ

- Kalem (1908)
- Karagöz (1908)
- Dalkavuk (1908)
- Musavver Papağan (1908)

- Davul (1908)
- İncili Çavuş (1908)
- Laklak (1909)
- Cem (1910)
- Eşek (1910)
- İğne (1910)
- Gıdık (1910)
- Şaka (1910)
- Yeni Geveze (1910)
- Cadaloş (1911)
- Tokmak (1911)
- Leylak (1914)
- Hande (1916)

MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ

- Diken (1918)
- İleri (1919)
- Alay (1920)
- Güteryüz** (1921)
- Âyine (1921)
- Yeni Eğlence (1921)
- Aydede (1922)
- Akbaba (1922)
- Anadolu'da Peyâm-ı Sabah (1922)
- Zümrüd-i Anka (1923)
- Kelebek (1923)
- Arkadaş
- Talebe
- Muallim
- Çocuk Yurdu

CUMHURİYET'TEN BUGÜNE

- Karikatür (1936)
- Amcabey (1942)
- Boşboğaz (1945)
- Markopaşa (1946)
- 41'buçuk (1952)
- Tef (1954)
- Dolmuş (1956)
- Taş (1958)
- Zübük (1962)
- Ustura (1968)
- Gırgır (1972)
- Çarşaf (1976)
- Fırt (1976)
- Limon (1986)
- Leman
- LemanYak
- Penguen
- Uykusuz
- Lombak
- Oha
- Caf Caf
- Koala
- Şarlo
- Ekmek

4- BASIN TARİHİMİZE YÖN VEREN BİR İSİM: SEDAT SİMAVİ

Türk basınında mizah ve karikatür üzerine belli çalışmalar yapılmışsa da bunlar, yüzeysel ve genel çerçeveli özellikler taşımaktadırlar. Oysa özellikle Milli Mücadele Dönemi'nde önemli bir işleve sahip mizah dergilerinin ayrıntılı incelenmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Çünkü zor günler geçiren halkı, mizah yoluyla ayakta tutan, kimi zaman cephe gerisinde yazı ve çizimleriyle direnişe destek veren bu dergiler, bir bakıma tarihimizin birer aynalarıdır. Bu düşüncemiz, Hikmet Konar'ın, Sedat Simavi'nin çıkarmış olduğu *Diken* mizah gazetesi üzerine yaptığı çalışmayı¹⁵ incelediğimizde daha da kuvvetlenmiştir. Konar, bu çalışmasında, Anadolu'daki direnişi desteklemek ve bu mücadeleye düşmanca tavır alan yerli basına cevap vermek için çıkarılan *Diken* mizah gazetesini ve başta *Diken*'i çıkaran Sedat Simavi olmak üzere yazar kadrosunu ayrıntılı bir şekilde ele almıştır. Böylece Milli Mücadele Dönemi'nde basın ve mizah alanında yapılan savaşın, ilk ayağı ayrıntılı incelenme imkânı bulmuştur.. Biz de tezimizin konusunu belirlerken, bu mücadelenin bir sonraki ve en önemli kısmını yani, (yine) Sedat Simavi'nin çıkarmış olduğu **Güleriüz**'ü incelemenin doğru olacağını düşündük. Böylece Türk yazın hayatında, o dönemdeki basın ve mizah tarihimiz ile ilgili eksik kalan bir bölümün tamamlanmasını amaçladık.

Ancak **Güleriüz**'ü incelemekten önce, Cumhuriyet öncesi ve sonrası basın dünyamıza, yenilikleriyle büyük katkılarda bulunan Sedat Simavi ile ilgili bilgi vermek yararlı olacaktır.

Gazeteciliğe karikatüristlikle başlayan Sedat Simavi, 1898'de İstanbul'da doğar. Eğitim hayatını, sürgün olan babasının peşinde farklı şehirlerde sürdürür. İstanbul'a döndükten sonra bir süre Saint Joseph Fransız Lisesi'nde eğitim gören Simavi, Galatasaray Sultanisi'ni bitirir. Öğrencilik yıllarında çizmeye başladığı karikatürlerini *Kehkeşan*, *Zekâ*¹⁶, *Eşek*, *Köylü* gibi dergilerde yayımlar. 1916'da

¹⁵ Hikmet Konar, **Diken Mizah Gazetesi'nin İncelenmesi**, MSGSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2005.

¹⁶ Münir Süleyman Çapanoğlu, **Basın Tarihimizde Mizah Dergileri**, s. 143.

Hande adlı mizah dergisini yayımladıktan sonra, 1918’de *Diken* mizah gazetesini çıkarır. Basın faaliyetlerinin yanında sinemaya da ilgi duyan Simavi, Türk sinemasının ilk konulu filmleri olan *Pençe* (1917)¹⁷, *Casus* (1917), *Alemdar Vakası* (1918) gibi filmlerin yönetmenliğini yapar. Daha sonra 1918’de *İnci* adlı magazin dergisiyle, *Dersaadet* (1920) ve *Payitaht* (1921) gibi günlük gazeteler çıkarır. 18 Mayıs 1921-27 Ağustos 1923 yılları arasında ise Milli Mücadele’yi destekleyen **Güteryüz**’ü yayımlar. Birçok çeviri ve telif eserler veren Sedat Simavi, 1933-1950 yılları arasında haftalık *Yedigün*’ü ve 1936 yılında Cumhuriyet tarihinin uzun ömürlü mizah dergilerinden *Karikatür*’ü çıkarır. Simavi’nin basın alanındaki en önemli girişimi ise ‘günlük müstakil siyasi gazete’ olarak, 1 Mayıs 1948’de yayımlayacağı *Hürriyet* gazetesidir. Gazeteciler Cemiyeti’nin kurucuları arasında olan ve ilk başkanlığını yapan Sedat Simavi’nin, ölümünden sonra ailesi tarafından kurulan Sedat Simavi Vakfı, her yıl yedi dalda edebiyat ödülleri vermektedir.

¹⁷ Simavi’nin ele aldığı ilk eser, Servet-i Fünûn yazarlarından Mehmed Rauf’un 1909’da yayımlanan *Pençe* adlı dört perdelik adaptasyon oyunudur. Ayrıntılı bilgi için bkz: Muzaffer Gökman, **Sedat Simavi**, s. 14. Filme konu olan oyunun konusu için bkz.: Rahim Tarım; **Mehmet Rauf (Hayatı, Sanatı, Eserleri)**, s. 100-101.

I. BÖLÜM

Numara: 1 5 Mayıs 1337

Nüshası kuruştur.

İdarehâne:

Nuruosmaniye'de Şeref Sokağında

Daire-i Mahsûsa

Taşra bayilerine taleb üzerine

Şerâit-i mahsûsa irsâl olunur.

Posta kutusu: İstanbul 24

GÜLERYÜZ

Perşembe günleri intişâr eder, edebî, siyasî mizâh gazetesidir.

Nabzında bir imân vuran kanınla

Bu ziyâ görmeyen ufka yükseldin

Bilmem ki semâdan yüksek alınla

Güneşin doğduğu yerden mi geldin?

1. GÜLERYÜZ MİZAH GAZETESİNİN FİZİKÎ İNCELEMESİ

Milli Mücadele günlerinde, safını Anadolu'nun yanında olmakla belirlemiş olan **Güteryüz** mizah gazetesi, kaynak ve kataloglarda farklı sayılarla muhafaza edilmiştir. Farklı sayılara ait birkaç sayfa dışında eksiksiz olarak 1-122 arası bütün sayılar, Milli Kütüphane'de 0603 süreli yayın numarasıyla mevcuttur¹⁸. Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nde 1-105 arası¹⁹, İSAM'da ise Genel-D02344 demirbaş numarasıyla, bazı sayıları eksik olmakla beraber 103 sayı bulunmaktadır.

Güteryüz mizah gazetesi, 5 Mayıs 1337 (1921) - 14 Ağustos 1339 (1923) tarihleri arasında, perşembe günleri (bazen salı ve çarşamba günleri de çıkmıştır), haftalık olmak üzere 122 sayı çıkmış süreli bir yayındır²⁰. Gazetenin imtiyaz sahibi Sedat Simavi'dir.

Güteryüz'ün sayfa sayısı 4 ile 16 arasında değişmektedir. 1-59. sayılar arasında genellikle 8 sayfa, 60-122. sayılar arasında ise çoğunlukla 4 sayfa çıkarılmıştır. 1-77. sayılar arasında 33 cm boy, 24 cm eni olan **Güteryüz**, 77. sayıdan sonra 40 cm boy ve 28 cm en ile çıkarılmıştır.

Güteryüz'ün sayfa düzenine bakacak olursak, ilk sayfada, genellikle Sedat Simavi tarafından çizilen ve o haftanın durumunu gözler önüne seren bir kapak karikatürünün yer aldığını görürüz. Bu kapak resminin üzerinde gazetenin fiyatı, abonelik şartları, numarası, idare yeri ile başlık ve gazeteyi tanıtan bir yazı yer alır. Kendisini ilk sayıda, '*Perşembe günleri intişâr eder, edebî, siyasî mizâh gazetesidir.*' ibaresiyle tanıtan **Güteryüz**'de, bu tanıtım yazılarının sık sık değiştiğini görürüz. 10. sayıda bu ibare, '*Her hafta Perşembe Günleri Neşr Olunur. Meslekinde Müstakil.*

¹⁸ Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu, s. 81.

¹⁹ Hasan Duman, Arap Harfli Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu 1828-1928, süreli yayın nr: 468, s.123.

²⁰ A.g.e., '*Güteryüz. Her hafta perşembe günleri çıkar, mesleğinde müstakil, edebî, siyasî, milliyetperver, Türk mizah gazetesidir.*'

Edebî, Siyasî Türk Mizah Gazetesidir.’ şeklinde okura sunulur. 1-59. sayıların ilk sayfalarında, bazen kapak karikatürlerinin altında, şiirler yer alırken; 60. sayıdan itibaren, kimi zaman yazılara da yer verildiğini görürüz. İkinci ve üçüncü sayfa ‘*Haftanın Dedikodusu, Bir Hafta Zarfında, Merak Bu Ya, Şundan Bundan, Güleryüz’ün Notları, Dereden Tepeden, Muhavere*’ başlıklı, günlük olayların kritiğinin yapıldığı, çoğunluğu imzasız ve takma adlarla yazılan fıkra, şiir ve hikâyelerden oluşur. Dördüncü ve beşinci sayfalarda çoğunlukla karikatürler yer alır. Altıncı sayfada şiir, hikâye ve tanıtma yazıları yayımlanır. Yedinci sayfa ek gazete olarak verilen bölümdür. Son sayfada ise karikatürler ve reklamlar vardır. **Güleryüz**’de yer alan reklamlara bakıldığında en çok; ünlü terziler, çıkacak olan kitap ve dergiler (Halide Edib’in *Dağa Çıkan Kurt*, Yakup Kadri’nin *Nur Baba* adlı eserleri), ilaç, kolonya, içki reklamlarının yer aldığı görülür. Örneğin:

Meşhur Baküs Rakısı

*Baküs Rakısı ağza lezzet (veren)def’ eden yegane Türk rakısıdır. Çünkü bu rakı ispirotodan değil halis üzümünden ma’müldür. Her yerde arayınız*²¹

Güleryüz mizah gazetesinin 12, 14, 16, 26, 56, 78, 79, 81, 82, 87 ve 88. sayıları tarihsiz çıkmıştır.

Güleryüz, özel günler için ilaveler, özel nüshalar da yayımlamıştır. Kimi zaman bayramın gelişi kimi zaman da Milli Mücadele’de alınan zaferler neticesinde verilen bu eklerin başlıkları şöyledir: ‘*Bayram Nüshası, Zafer ve Galibiyet Nüsha-ı Fevkâlâdesi, Bayram Nüsha-i Fevkâlâdesi, Büyük Muzafferiyet Nüshası.*’²²

Bu saydığımız eklerin dışında **Güleryüz**, okurlarına bazı sayıların yedinci sayfasında ek bir gazete sunmuştur. Mizahi bir üslûpla hazırlanan ve özellikle Milli Mücadele muhalifi basınla alay edilen bu eklerin arasında şunlar göze çarpar: *Tezvir-i*

²¹ G. S.19, s.6 (8 Eylül Perşembe 1921)

²² Sırasıyla 16, 26, 56 ve 73. sayılar.

Efkâr, Peyam-ı Sabah, Vakit, Çanak Yalayıcı, Şaklaban, Eğlence, Torpil, Neorniof (?), Le Bosphore, Le Journal d'Orient...

Bu ek gazetelerin içeriğine bakacak olursak, günlük olaylarla ilgili muhalif basında çıkan haberlerle dalga geçildiği ve alay edilen kişilerin ağzından verilen haberlerin, mizahi bir dille işlendiği görülür. Bu ek gazetelerden *Çanak Yalayıcı*²³,nın kapağında şu yazı yer alır:

‘Haftada iki defa neşrolunur, Şaklabanların ve Cinoğlu Cinlerin Mürûc-ı Efkârı Siyasi Lahana Yaprığıdır.’

²³ G. S.17, s.7 (25 Ağustos Perşembe 1921)

1.1. Takma Adlar ve Rumuzlar

Tezimizin bu bölümünde **Güteryüz**'de yer alan yazar ve karikatüristlerin alfabetik sıralaması yer almaktadır. Bu sıralamadan da görüleceği üzere gazetede takma ad ve rumuz kullanarak yazı yazarların sayısı bir hayli fazladır. Yazarları bu yola iten en büyük sebep şüphesiz ki dönemin koşullarıdır. 1921-1923 yılları arasında çıkan **Güteryüz**, İstanbul'un işgal edilmesinden hemen sonra, Milli Mücadele döneminde basın hayatına atılmıştır. Basının, zamanın yönetimi ve işgal kuvvetleri tarafından şiddetli bir sansüre maruz kaldığı böyle bir dönemde yazarların, takma ad ve rumuz kullanması doğaldır. Sansürün ve baskının yanında politik ve ekonomik kaygıların da bu durumda rol oynadığını düşünmekteyiz. Bu noktada Gündüz Artan'ın düşüncelerine yer vermek yerinde olacaktır:

*'Yazarların kişisel özelliklerine düşünce ve görüş eğilimlerine uygun olarak kendi seçtikleri ya da başkalarının önerdiği 'Takma Ad' kullanma geleneği günümüzde de oldukça yaygındır. Serveti Fünûn döneminde, özellikle 1908 Meşrutiyet'inden sonra takma ad kullanmanın birden yoğunlaştığı görülür. Sürgünler, yasaklamalar, sansür korkusu gibi nedenler yanında genç yazarların çekingenlik ve güvensizlik yüzünden gözden kaçmaya çalışmaları da düşünülebilir. Takma ad kullananlar iğreti adlarıyla, kişiliklerini saklamaya çalıştıkları kadar, seçtikleri adların sözcük anlamları, şekil ve ses özelliklerinden yararlanarak okuyucuların zihinlerinde mistik ve esrarlı bir portre çizmeye çalışmışlardır.'*²⁴

Takma adlar ve rumuzlarla ilgili, Gündüz Artan'ın **Takma Ad – Soyadı – Rumuz Dizinleri (Tanzimat'tan Günümüze)** adlı kitabının yanında Mehmet Semih'in **Mahlaslar, Takma Adlar, Tapşırmalar**²⁵ ve **Lakaplar**²⁶, Turgut

²⁴ Gündüz Artan, **Takma Ad – Soyadı – Rumuz Dizinleri (Tanzimat'tan Günümüze)**, s1.

²⁵ Tapşıрма, Halk şairlerinin, şiirlerinin son dörtlüklerinde kullandıkları 'kendini tanıtmak, bildirme, arz etme' anlamlarına gelen mahlaslarıdır.

²⁶ Mehmet Semih, **Mahlaslar, Takma Adlar, Tapşırmalar ve Lakaplar**, Anahtar Kitaplar, İstanbul, 1993.

Çeviker'in **Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü-I-II-III**²⁷ adlı kitaplarıyla Selahattin Özpalabıyıklar'ın **Tanzimat'tan Bugüne Türk Edebiyatında Takma Adlar Mahlaslar Rumuzlar Dizini**²⁸ başlıklı yazısından faydalandık. Ancak bu konuda yapılmış çalışmaların azlığı dolayısıyla birçok takma adın ve rumuzun kime ait olduğunu tespit edemedik. **Güleryüz**'ün yazar kadrosunu tespitte karşılaştığımız bu sorunda savaş ortamının da etkisi büyüktür.

1.2. Yazar ve Karikatüristlerin Alfabetik Listesi

YAZARLAR:

1. A.Süheyl
2. Abdülbaki Aziz
3. Ahmet Cemil
4. Ahmet Nurettin
5. Ahmet Rasim
6. Akbaba (Yusuf Ziya Ortaç)
7. Ali Hayri İlmî
8. Asi
9. Asrî
10. Âşık (Ercüment Ekrem Talu)
11. Ateş Böceği (Reşat Nuri Güntekin)
12. Ayçiçeği

²⁷ Turgut Çeviker, **Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü-III**.

²⁸ Selahattin Özpalabıyıklar, **Tanzimat'tan Bugüne Türk Edebiyatında Takma Adlar, Mahlaslar Rumuzlar Dizini**, Kitap-lık, S.45, Ocak-Şubat 2001.

13. Ayın Be (ع. ب)
14. Ayın Cim (ع. ج)
15. Ayın Fe (ع. ف) (Faruk Nafiz Çamlıbel)
16. Ayın Fikri (ع. ف)
17. Ayın Kef (ع. ك)
18. Ayın Re (ع. ر)
19. Ayın Sad (ع. س)
20. Ayyıldız
21. Azade
22. Baha Kamil
23. Baş Muharrir
24. Battal Gazi
25. Be Ayın (ع. ب)
26. Bekçi
27. Be Kef (ع. ك)
28. Bekrî
29. Be Lam (ع. ل)
30. Bulgurcuzâde
31. Burhanettin Ali
32. Celal Nuri (İleri)
33. Cenab Şitami
34. Ceylan
35. Ciddi Adam
36. Coşkun
37. Çiçekçioğlu
38. Çileli (Sedat Simavi)
39. Çimdik (Yusuf Ziya Ortaç)
40. Çiroz Hayri
41. Çulsuz (?)
42. Çuvaldız
43. Dertli
44. Deryadil

45. Düşkün
46. Elhac Yasin
47. Ercüment Ekrem (Talu)
48. F. Müstensihî (?)
49. Fahrettin Osman
50. Fazıl Ahmet (Aykaç)
51. Fe (ف.)
52. Fe Aym (ف. ع)
53. Fe Cim (ف. ج)
54. Fe Dehri (?) (ف.)
55. Fettan
56. Fikri
57. Fil
58. Fiske (Orhan Seyfi Orhon)
59. Gümrükçü
60. H. Rüştü (ح.) (Reşat Nuri Güntekin)
61. Hacı Kemal
62. Halil Nihad (Boztepe)
63. Hasretkeş
64. Hayranî
65. Hemrâh
66. Hokkabaz
67. Hüseyin Rıfat
68. İğne
69. İzzet Melih (Devrim)
70. İzzet Ziya (Turnagöl)
71. Kalender (Faruk Nafiz Çamlıbel)
72. Kaplumbağa
73. Kari'e-i Zaman
74. Katip Çelebi
75. Kâve-i Zalim (Hüseyin Suad Yalçın)
76. Kazan (?)

77. Kef (ك.)
78. Kef Be (ب. ك)
79. Kemal Emin
80. Kemalettin
81. Kerem
82. Kıbticioğlu (?)
83. Kırlangıç
84. Kulağı Delik Muhabir
85. Küheylan
86. Lokman
87. Lütü Fikri
88. Meddah
89. Mırnav
90. Mir Y. (?)
91. Mürur Ziya (?)
92. Nâcizâde Hikmet
93. Nâ-hak
94. Nâ-kul
95. Necdet Rüştü (Efe)
96. Nun Kaf (ن. ق)
97. Ömer Seyfettin
98. P. Rado (?)
99. Parmaksız Nazif
100. Pervasız
101. Pervin
102. Peyda (?)
103. Re Ayın (ر. ع)
104. Rıza Tevfik (Bölükbaşı)
105. Sad Ayın (ص. ع)
106. Sad Re (ص. ر)
107. Saksâğan
108. Sarı Hançer

109. (Süleyman) Sedat Simavi
110. Selami İzzet (Sedes)
111. Sevgili
112. Sin (س.)
113. Sin Kaf (س. ق)
114. Sin Re (س. ر)
115. Sin Sin (س. س) (Sedat Simavi)
116. Suat Nazmi
117. Süleyman Nazif (?)
118. Sürahi (?)
119. Şair Mişon Fendi (?)
120. Şenaver (?)
121. Şeyh Kıtıri El Mantarî
122. Şirin
123. Tahir Nadi
124. Tatlı Dil
125. Tazı
126. Torpil (Mehmet)
127. Tılsım
128. Türk (ün) oğlu
129. Yalancıoğlu
130. Yeni Güneş
131. Yıldırım
132. Yılmaz
133. Yusuf Ziya Ortaç (Çimdik)

Karikatüristler :

1. Basri
2. Cevad Şakir (Kabağağılı)
3. İzzet Ziya (Turnagöl)
4. Mahmud Yesari
5. Mim. B.
6. Sedat Nuri İleri
7. (Süleyman) Sedat Simavi
8. Ulvi Kazım

1.3. Güleriyüz Mizah Gazetesi'nin Yayın Cetveli

<u>SAYI</u>	<u>RÛMÎ</u>	<u>MİLÂDÎ</u>
1.	05 Mayıs 1337 Perşembe	05/05/1921 Perşembe
2.	12 Mayıs 1337 Perşembe	12/05/ 1921 Perşembe
3.	19 Mayıs 1337 Perşembe	19/05/1921 Perşembe
4.	26 Mayıs 1337 Perşembe	26/05/1921 Perşembe
5.	02 Haziran 1337 Perşembe	02/06/1921 Perşembe
6.	09 Haziran 1337 Perşembe	09/06/1921 Perşembe
7.	16 Haziran 1337 Perşembe	16/06/1921 Perşembe
8.	23 Haziran 1337 Perşembe	23/06/1921 Perşembe
9.	30 Haziran 1337 Perşembe	30/06/1921 Perşembe
10.	07 Temmuz 1337 Perşembe	07/07/1921 Perşembe
11.	14 Temmuz 1337 Perşembe	14/07/1921 Perşembe
12.	Tarih Yok	
13.	28 Temmuz 1337 Perşembe	28/07/1921 Perşembe
14.	Tarih Yok	
15.	11 Ağustos 1337 Perşembe	11/08/1921 Perşembe
16.	Tarih Yok ²⁹	
17.	25 Ağustos 1337 Perşembe	25/08/1921 Perşembe
18.	01 Eylül 1337 Perşembe	01/09/1921 Perşembe
19.	08 Eylül 1337 Perşembe	08/09/1921 Perşembe
20.	15 Eylül 1337 Perşembe	15/09/1921 Perşembe
21.	22 Eylül 1337 Perşembe	22/09/1921 Perşembe
22.	29 Eylül 1337 Perşembe	29/09/1921 Perşembe

²⁹ Bu sayı, **Bayram Nüshası** olarak çıkmıştır.

<u>SAYI</u>	<u>RÛMÎ</u>	<u>MİLÂDÎ</u>
23.	06 Teşrîn-i Evvel 1337 Perşembe	06/10/1921 Perşembe
24.	13 Teşrîn-i Evvel 1337 Perşembe	13/10/1921 Perşembe
25.	20 Teşrîn-i Evvel 1337 Perşembe	20/10/1921 Perşembe
26.	Tarih Yok ³⁰	
27.	03 Teşrîn-i Sânî 1337 Perşembe	03/11/1921 Perşembe
28.	10 Teşrîn-i Sânî 1337 Perşembe	10/11/1921 Perşembe
29.	17 Teşrîn-i Sânî 1337 Perşembe	17/11/1921 Perşembe
30.	24 Teşrîn-i Sânî 1337 Perşembe	24/11/1921 Perşembe
31.	01 Kânûn-ı Evvel 1337 Perşembe	01/12/1921 Perşembe
32.	08 Kânûn-ı Evvel 1337 Perşembe	08/12/1921 Perşembe
33.	15 Kânûn-ı Evvel 1337 Perşembe	15/12/1921 Perşembe
34.	22 Kânûn-ı Evvel 1337 Perşembe	22/12/1921 Perşembe
35.	29 Kânûn-ı Evvel 1337 Perşembe	29/12/1921 Perşembe
36.	05 Kânûn-ı Sânî 1338 Perşembe	05/01/1922 Perşembe
37.	12 Kânûn-ı Sânî 1338 Perşembe	12/01/1922 Perşembe
38.	19 Kânûn-ı Sânî 1338 Perşembe	19/01/1922 Perşembe
39.	26 Kânûn-ı Sânî 1338 Perşembe	26/01/1922 Perşembe
40.	02 Şubat 1338 Perşembe	02/02/1922 Perşembe
41.	09 Şubat 1338 Perşembe	09/02/1922 Perşembe
42.	16 Şubat 1338 Perşembe	16/02/1922 Perşembe
43.	23 Şubat 1338 Perşembe	23/02/1922 Perşembe
44.	02 Mart 1338 Perşembe	02/03/1922 Perşembe
45.	09 Mart 1338 Perşembe	09/03/1922 Perşembe
46.	16 Mart 1338 Perşembe	16/03/1922 Perşembe
47.	23 Mart 1338 Perşembe	23/03/1922 Perşembe
48.	30 Mart 1338 Perşembe	30/03/1922 Perşembe
49.	06 Nisan 1338 Perşembe	06/04/1922 Perşembe

³⁰ Bu sayı, **Zafer ve Galibiyet Nüsha-ı Fevkâlâdesi** kapak başlığıyla yayımlanmıştır.

<u>SAYI</u>	<u>RÛMÎ</u>		<u>MİLÂDÎ</u>
50.	13 Nisan	1338 Perşembe	13/04/1922 Perşembe
51.	20 Nisan	1338 Perşembe	20/04/1922 Perşembe
52.	27 Nisan	1338 Perşembe	27/04/1922 Perşembe
53.	04 Mayıs	1338 Perşembe	04/05/1922 Perşembe
54.	11 Mayıs	1338 Perşembe	11/05/1922 Perşembe
55.	18 Mayıs	1338 Perşembe	18/05/1922 Perşembe
56.	Tarih Yok ³¹		
57.	01 Haziran	1338 Perşembe	01/06/1922 Perşembe
58.	08 Haziran	1338 Perşembe	08/06/1922 Perşembe
59.	15 Haziran	1338 Perşembe	15/06/1922 Perşembe
60.	22 Haziran	1338 Perşembe	22/06/1922 Perşembe
61.	26 Haziran	1338 Pazartesi	26/06/1922 Pazartesi
62.	29 Haziran	1338 Perşembe	29/06/1922 Perşembe
63.	03 Temmuz	1338 Pazartesi	03/07/1922 Pazartesi
64.	06 Temmuz	1338 Perşembe	06/07/1922 Perşembe
65.	10 Temmuz	1338 Pazartesi	10/07/1922 Pazartesi
66.	20 Temmuz	1338 Perşembe	20/07/1922 Perşembe
67.	27 Temmuz	1338 Perşembe	27/07/1922 Perşembe
68.	03 Ağustos	1338 Perşembe	03/08/1922 Perşembe
69.	10 Ağustos	1338 Perşembe	10/08/1922 Perşembe
70.	17 Ağustos	1338 Perşembe	17/08/1922 Perşembe
71.	24 Ağustos	1338 Perşembe	24/08/1922 Perşembe
72.	31 Ağustos	1338 Perşembe	31/08/1922 Perşembe
73.	07 Eylül ³²	1338 Perşembe	07/09/1922 Perşembe
74.	14 Eylül	1338 Perşembe	14/09/1922 Perşembe
75.	21 Eylül	1338 Perşembe	21/09/1922 Perşembe
76.	28 Eylül	1338 Perşembe	28/09/1922 Perşembe

³¹ Bu sayı, **Bayram Nüsha-i Fevkâlâdesi** kapak başlığıyla yayımlanmıştır.

³² Bu sayı, **Büyük Muzafferiyet Nüşası** kapak başlığıyla yayımlanmıştır.

<u>SAYI</u>	<u>RÛMÎ</u>	<u>MİLÂDÎ</u>
77.	07 Eylül 1338 Perşembe	07/09/1922 Perşembe
78.	Tarih Yok	
79.	19 Teşrîn-i Evvel 1338 Perşembe	19/10/1922 Perşembe
80.	26 Teşrîn-i Evvel 1338 Perşembe	26/10/1922 Perşembe
81.	Tarih Yok	
82.	Tarih Yok	
83.	16 Teşrîn-i Sânî 1338 Perşembe	16/11/1922 Perşembe
84.	23 Teşrîn-i Sânî 1338 Perşembe	23/11/1922 Perşembe
85.	30 Teşrîn-i Sânî 1338 Perşembe	30/11/1922 Perşembe
86.	07 Kânûn-ı Evvel 1338 Perşembe	07/12/1922 Perşembe
87.	Tarih Yok	
88.	Tarih Yok	
89.	28 Kânûn-ı Evvel 1338 Perşembe	28/12/1922 Perşembe
90.	04 Kânûn-ı Sânî 1339 ³³ Perşembe	04/01/1923 Perşembe
91.	10 Kânûn-ı Sânî 1339 Çarşamba	10/01/1923 Çarşamba
92.	18 Kânûn-ı Sânî 1339 Perşembe	18/01/1923 Perşembe
93.	25 Kânûn-ı Sânî 1339 Perşembe	25/01/1923 Perşembe
94.	31 Kânûn-ı Sânî 1339 Çarşamba	31/01/1923 Çarşamba
95.	07 Şubat 1339 Çarşamba	07/02/1923 Çarşamba
96.	15 Şubat 1339 Perşembe	07/02/1923 Perşembe
97.	21 Şubat 1339 Çarşamba	07/02/1923 Çarşamba
98.	28 Şubat 1339 Çarşamba	28/02/1923 Çarşamba
99.	07 Mart 1339 Çarşamba	07/03/1923 Çarşamba

³³ Bu sayının künyesinde **4 Kânûn-ı Sânî 1338 Perşembe**, yazılmasına karşın tarihin 1339 olması gerekmektedir. Büyük bir ihtimalle bir baskı veya dizgi hatası yapılmıştır. Biz, verdiğimiz yayın cetvelinde bu tarihi 1339 olarak gösterdik.

<u>SAYI</u>	<u>RÛMÎ</u>	<u>MİLÂDÎ</u>
100.	14 Mart 1339 Çarşamba	14/03/1923 Çarşamba
101.	21 Mart 1339 Çarşamba	21/03/1923 Çarşamba
102.	29 Mart 1339 Perşembe	29/03/1923 Perşembe
103.	04 Nisan 1339 Çarşamba	04/04/1923 Çarşamba
104.	11 Nisan 1339 Çarşamba	11/04/1923 Çarşamba
105.	18 Nisan 1339 Çarşamba	18/04/1923 Çarşamba
106.	25 Nisan 1339 Çarşamba	25/04/1923 Çarşamba
107.	02 Mayıs 1339 Çarşamba	02/05/1923 Çarşamba
108.	09 Mayıs 1339 Çarşamba	09/05/1923 Çarşamba
109.	16 Mayıs 1339 Çarşamba	16/05/1923 Çarşamba
110.	23 Mayıs 1339 Çarşamba	23/05/1923 Çarşamba
111.	29 Mayıs 1339 Salı	29/05/1923 Salı
112.	05 Haziran 1339 Salı	05/06/1923 Salı
113.	12 Haziran 1339 Salı	12/06/1923 Salı
114.	19 Haziran 1339 Salı	19/06/1923 Salı
115.	26 Haziran 1339 Salı	26/06/1923 Salı
116.	03 Temmuz 1339 Salı	03/07/1923 Salı
117.	10 Temmuz 1339 Salı	10/07/1923 Salı
118.	17 Temmuz 1339 Salı	17/07/1923 Salı
119.	24 Temmuz 1339 Salı	24/07/1923 Salı
120.	31 Temmuz 1339 Salı	31/07/1923 Salı
121.	07 Ağustos 1339 Salı	07/08/1923 Salı
122.	14 Ağustos 1339 Salı	14/08/1923 Salı

II. BÖLÜM

2. GÜLERYÜZ MİZAH GAZETESİ'NDEKİ YAZILARIN İNCELENMESİ

1. Fıkralar

Güteryüz'de yer alan yazıların büyük çoğunluğunu fıkralar oluşturur. Fıkra, gazetelerin belirli sütunlarında gündelik konulara şöylece dokunup geçen küçük makaledir³⁴. Hemen her gazetenin, gündelik olayları çeşitli bakımlardan inceleyen, türlü görüşlerle anlatan fıkra sütunları vardır. Bunlar gazetenin belirli yerlerinde genel bir başlık altında bulunurlar³⁵. Milli Mücadele döneminde toplumu bilgilendirme ve onun moralini yüksek tutma³⁶ gibi amaçlarla yayın hayatına atılmış olan **Güteryüz**'de de genellikle 2. , 3. ve 6. sayfalarda, çoğu zaman kısa hacimli fıkralar yayımlanmıştır. Bu fıkraların daha çok '*Şundan Bundan, Merak Bu Ya!, Haftanın Dedikodusu, Fıkralar, Mecburî Mezuniyet, Muhabere-i Aleniye, Mülakat, Muhavere, Telgraflar, Telefon Başında, Bir Haftalık Resm-i Geçit, Kısa Haberler, Gazeteleri Okurken, Kıssadan Hisse, İntihabat Havadisleri, Olup Bitenler, Son Telgraflar*' başlıkları altında okurlara sunulduklarını görürüz.

Güteryüz'de 420'si imzasız toplam 588 fıkra yer alır. Gazetede imzasız fıkraların fazlalığı hemen göze çarpmaktadır. Gazetede fıkraların çoğunun imzasız çıkmasının en büyük sebebi sansürdür. Çünkü Mütareke bazen de İşgal Seneleri adı verilen 1918 ile 1922 yılları arasındaki dört yıllık dönemde, ilk kez ülke basını yabancıların kontrolü (sansürü) altına girmişti.³⁷ Bu durumun yarattığı baskı ortamında yazarların isimlerini kullanmadan yazı yazmaları elbette doğaldır. **Güteryüz**'de imzasız fıkralardan sonra bu türde en çok yazan isimler arasında Akbaba (Yusuf Ziya Ortaç), Ayın Cim, Be Kef, Çuvaldız, H. Rüştü, Hayrettin Rüştü, Torpil (Mehmet) takma adlı yazarlar gelmektedir. Ayrıca Abdülbaki Aziz, Ahmet Rasim, Fazıl Ahmet Aykaç, İzzet Melih Devrim, Reşat Nuri Güntekin, Sedat Simavi,

³⁴ Bkz. Seyit Kemal Karaalioğlu, **Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü**, s. 263.

³⁵ Bkz. Mustafa Nihat Özön, **Edebiyat ve Tenkid Sözlüğü**, s. 91.

³⁶ Atilla Özer, **İletişimin Çizgi Dili Karikatür**, s.55.

³⁷ Orhan Koloğlu, **Türk Basını Kuvayı Milliye'den Günümüze**, s.11.

Vedat Örfi Bengü, Yusuf Ziya Ortaç gibi Türk edebiyatının ve basın hayatının önemli isimleri de **Güteryüz** mizah gazetesinde fıkra yazarlığı yapmışlardır. Burada Sedat Simavi'ye ayrı bir parantez açmak gerekir. Gazeteyi çıkaran Sedat Süleyman Simavi, **Güteryüz**'de yayımlanan birçok imzasız fıkranın ve bugün hiçbir kaynakta kim olduklarını bilemediğimiz takma adlarla yazılan fıkraların sahibidir.³⁸ Sedat Simavi, **Güteryüz**'ün ayakta durmasına sadece karikatürleriyle değil fıkralarıyla da katkıda bulunmuştur diyebiliriz.

Güteryüz mizah gazetesinde yer alan fıkralarda, o günün siyasi ve sosyal olayları ve bunların dışında çeşitli konular işlenmiştir. Bu konuların hepsine tezimizde yer vermemiz mümkün olmadığından, üzerinde en çok durulan ve yazı yazılan konularla ilgili fıkraların incelenmesi yoluna gittik.

Güteryüz'de yer alan fıkralarda genel itibariyle Mütareke dönemi olayları, Kurtuluş Savaşı, siyaset, memurlar ve memurluk, edebiyat ortamı, kadın ve moda dünyası, içki ve içki yasakları, gazeteler ve basın hayatı, bayramlar (özellikle Ramazan Bayramı) ile ilgili konuların işlendiğini görüyoruz.

Cüneyd Okay'ın da belirttiği gibi, Milli Mücadele döneminde yayın hayatına atılan **Güteryüz**, 1922'de yayın hayatına son verene kadar sürekli Anadolu'yu düşman işgalinden kurtarma yanlısı hareketi desteklemiş, gerek karikatürleri gerekse de yazılarıyla Kuva-yı Milliye'nin ve Ankara Hükümet'inin yanında olmuştur³⁹. *Lozan'da Bir Gezinti*⁴⁰ adlı yazıda Hüseyin Cahid'in Lozan'da yaptığı otomobil gezintisinden hareketle konferansın orada değil Eskişehir'de yapılması gerektiği, böylece Yunanlıların yaptıkları vahşetin, konferansa katılanlara birebir gösterileceği savunulur. Bu duruma rağmen, İsmet Paşa'nın Lozan'daki konferansta, Yunanlıların zalimliklerini başarılı bir şekilde anlattığından ve Venizelos'u ne hallere düşürdüğünden de bahsedilmektedir. *Şerefli Sulh İstiyorlar*⁴¹ başlıklı yazıda ise, bir

³⁸ Muzaffer Gökman, **Sedat Simavi, Hayatı ve Eserleri**, s. 56.

³⁹ Cüneyd Okay, **Dönemin Mizah Dergilerinde Milli Mücadele Karikatürleri**, s. 9.

⁴⁰ G. S.86, s.2 (7 Aralık Perşembe 1922)

⁴¹ G. S.90, s.2 (4 Ocak Perşembe 1922)

gazeteye hiçbir Yunanlının şerefsiz bir sulh istemeyeceğini söyleyen Yunan komutanı Plastiras'a cevaben, bu sulh zorla kabul ettirilirse ne yapacağı sorulur. Plastiras'ın bu açıklamayı yapmasının nedeni olarak da, ya Türk yumruğunu tatmaması ya da akıl itibarıyla çocuk olması gösterilir. Bütün dünyaya kepaze olmuşken Yunanlıların hâlâ şereften bahsetmelerinin komikliği üzerinde durulur. *İsmet Paşa'mızın Ankara'ya Avdeti*⁴² isimli bir diğer yazıda da İsmet Paşa'nın Lozan'dan dönmesi üzerine düşman ordularını demir ve çelik çemberle kuşatan böyle yavuz paşaları içinden çıkaran bu milletin kuru gürültüye pabuç bırakmayacağı vurgulanır. Bu yazıların yanında *Yunanlılar Tahaşşüdat Yapıyorlarmış*⁴³, *Sulh Arifesinde*⁴⁴, *Paris Konferansı*⁴⁵, *Kosti Efendi'nin Karagöz'ü*⁴⁶ ve *Hacı Anesti'nin Siyaseti*⁴⁷ başlıklı fıkralar da yukarıda bahsettiğimiz sınıflamaya dahil edebileceğimiz yazılardandır.

Güteryüz'de, Ankara'nın yanında yer alan bu yazıların yanında, Anadolu'daki Milli Mücadele karşıtı ve İstanbul Hükümeti yanlısı gazete ve yazarlarla ilgili fıkralar yer almaktadır. Özellikle Sedat Simavi'nin, *Peyam-ı Sabah* gazetesini başyazarı Ali Kemal ile birçok kez polemığe girdiğini, bu yazışmaların da bir bakıma Saray ile Anadolu'nun basında sürmüş kavgaları⁴⁸ olduğunu görürüz. *Peyam-ı Sabah Nam-ı Varakparenin 21 Haziran Tarihli Nüshasından*⁴⁹ isimli yazıda Ali Kemal'in *Peyam-ı Sabah* gazetesindeki bir yazısına gönderme yapılır. Venizelos'un Mustafa Kemal'den değil kendisinden korktuğunu söyleyen Ali Kemal'e sert bir üslûpla cevap verilir. *Sabah Gazetesinde Bir Boks Maçı*⁵⁰ adlı yazıda ise boks sporunun artık yurdun her yerinde sevilerek geliştiğini ve bu gelişme sonrasında ünlü boksseverlerden Adil ve Nurullah Bey'lerin *Peyam-ı Sabah* gazetesine dalarak

⁴² G. S.97, s.3 (21 Şubat Çarşamba 1923)

⁴³ G. S.90, s.2 (4 Ocak Perşembe 1922)

⁴⁴ G. S.112, s.2 (5 Haziran Salı 1923)

⁴⁵ G. S.92, s.3 (18 Ocak 1923)

⁴⁶ G. S.31, s.5 (1 Aralık 1921)

⁴⁷ G. S.72, s.2 (31 Ağustos Perşembe 1922)

⁴⁸ Turgut Çeviker, **Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü-III**, s. 165.

⁴⁹ G. S.61, s.4 (26 Haziran Pazartesi 1922)

⁵⁰ G. S.67, s.3 (27 Temmuz Perşembe 1922)

Mumcuzâde'yi (Ali Kemal) bir güzel patakladığından mizah yollu bahsedilir. Ali Kemal'in dışında **Güteryüz**'ün hedefinde Padişah Vahdettin, Damat Ferit Paşa, Rıza Tevfik, Refik Halit, Sait Molla gibi isimler vardır. *Peyam-ı Sabah* dışında *Alemdar* gazetesi hakkında da yazılar vardır. *Topatan Mecmualarından: Alemdar*⁵¹ başlıklı yazıda nihayet dört senelik hayatına son veren *Alemdar* gazetesi için şu dörtlük söylenir:

*Ne halka verdi huzur
Ne kendi buldu rahat
Yıkıldı gitti dünyadan
Dayansın ehl-i kubur*

Güteryüz'de bu yazıların dışında *Mumcu-ı Devrane*⁵², *Mumcuzâde Soyunuyor*⁵³, *Bir Mizah Gazetesine Dair*⁵⁴, *Gazetelerden İstinsah*⁵⁵, *Gazeteci Yalanları ve Mânâları*⁵⁶ isimli fıkralar da yer alır. Ayrıca Rıza Tevfik'in *Tekzib*⁵⁷ adlı yazısı ile *Gazeteleri Okurken*⁵⁸ başlıklı fıkraları da bu bölümün içerisinde sayabiliriz.

Güteryüz mizah gazetesinde yer alan fıkralarda sıklıkla işlenen bir diğer konu da o günün edebiyat dünyasıdır. Abdülbaki Aziz'in *Son Edebiyat Nesline Bir Nazar*⁵⁹ adlı yazısında, bir arkadaşıyla Gülhane Parkı'nda gezintiye çıkan yazarın, arkadaşının ağzından kısa bir şekilde edebiyat dünyamızda dalgalar gibi ortaya çıktıktan sonra dağılan edebiyat topluluklarından (Servet-i Fünûn, Fecr-i Âtî, Genç Kalemler) bahsettiğini görürüz. *Yeni Bir Ahlâk*⁶⁰ başlıklı yazıda Mehmet Rauf'un *Zambak* adlı

⁵¹ G. S.12, s.2 (tarih yok)

⁵² G. S.37, s.2 (12 Ocak 1922)

⁵³ G. S.65, s.4 (3 Temmuz Pazartesi 1922)

⁵⁴ G. S.53, s.2 (4 Mayıs 1922)

⁵⁵ G. S.64, s.3 (6 Temmuz Perşembe 1922)

⁵⁶ G. S.18, s.6 (1 Eylül 1921)

⁵⁷ G. S.66, s.4 (20 Temmuz Perşembe 1922)

⁵⁸ G. S.113, s.3 (12 Haziran Salı 1923)

⁵⁹ G. S.17, s.2 (12 Mayıs 1921)

⁶⁰ G. S.3 (tarih yok)

pornografik romanına gönderme yapılır. *Biraz da Edebî Alay*⁶¹ başlıklı, “Aydın. Cim.” imzalı yazıda ise, çıkmadan önce edebiyat dünyasının tek dergisi olacağı savunulan *Yarın* adlı edebi mecmuanın ilk sayısının içeriği ile dalga geçilmektedir. Yine “Aydın. Cim.” imzalı *Temevvücat-ı Edebiye*⁶² adlı yazıda, Ali Kemal’in:

*Çıktım erik dalına
Anda yedim üzümü*

dizelerini Ziya Gökalp’ın zannetmesi üzerine, bu dizelerin Yunus Emre’ye ait olduğunu dönemin meşhur delilerinden Deli Hidayet’in bile bilebileceği vurgulanarak Ali Kemal’le dalga geçilmiştir. “Ciddi Adam” imzalı *Edebiyat Palyaçolukları*⁶³ isimli yazıda ise o günlerde çeşitli yayın organlarındaki edebiyat yazıları ile ilgili eleştiriler yapılmaktadır. *Malta’dan Dönenlere Dair*⁶⁴ adlı bir başka yazıda, Ali Kemal ile görüşen **Güleryüz** muhabirinin Malta sürgününden dönen Aka Gündüz, Süleyman Nazif ve Nuri İleri⁶⁵ hakkında ne düşündüğünü sorduğunu ve Ali Kemal’in sataşacak kişiler bulduğu için mutlu olduğunu okuruz. *Yahya Kemal Bey’in Hediye*⁶⁶ başlıklı yazıda ise Lozan’da bulunan şair Yahya Kemal’in oradan ahabplarına hediyeler gönderdiği söylenir. Yazıya göre, Yahya Kemal, Tahir Nadi’ye enfiye kutusu, Halil Nihad’a hamsi tavaşı, Velid Bey’e gözlük göndermiştir. Bu yazıların yanında *Yeni Şair Numuneleri*⁶⁷, *Celâl Sahir Bey*⁶⁸, *Şairlere Müjde*⁶⁹, *Şiirde Dul ve Kız*⁷⁰ ile *Yeni*

⁶¹ G. S.25, s.3 (20 Ekim 1921)

⁶² G. S.31, s.3 (1 Aralık 1921)

⁶³ G. S.41, s.7 (9 Şubat 1922)

⁶⁴ G. S.27, s.3 (3 Kasım 1921)

⁶⁵ Mondros Mütarekesi üzerine İngilizler, Mütarekeye karşı Türk direnişini kırmak için; aralarında komutanların, mebus ve valilerin, yazarların, gazetecilerin olduğu birçok kişiyi Malta’ya sürgüne göndermişlerdir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Bilal Şimşir, **Malta Sürgünleri**.

⁶⁶ G. S.90, s.3 (4 Ocak Perşembe 1922)

⁶⁷ G. S.38, s.7 (19 Ocak 1922)

⁶⁸ G. S.60, s.4 (22 Haziran 1922)

⁶⁹ G. S.83, s.3 (16 Kasım Perşembe 1922)

⁷⁰ G. S.40, s.7 (2 Şubat 1922)

*Fransız Şairleri Üslubunda*⁷¹ başlıklı yazılar da yine edebiyat ile ilgili yazılar olarak karşımıza çıkar.

Güleyüz'de yer alan fıkralarda işlenen bir diğer konu da memurların çektiği sıkıntılardır. Mecburî mezuniyet durumunda açıkta kalacak memurlara tavsiyelerin yapıldığı *Memurlara Yaşamak İçin Tedbirler*⁷² adlı yazıda memurların öğle veya akşam yemeklerinden birinden vazgeçmeleri, altı ay yaz müddetince elbise giymeyip peştamal ile gezmeleri, ayakkabı ve çorap konusunda da aynı yolu izlemeleri, iki günde bir uyumaları, su yerine deniz suyu kullanmaları, ateş yakmamaları ve yemekleri soğuk yemekleri önerilir. *Maaş*⁷³ ve *Maaş Duası*⁷⁴ adlı yazılarda ise maaşların ödenmesindeki sıkıntıdan bahsedilerek dönemin bir yöneticisinin daha önce üstlerine yaranmak için bulduğu bir çareden bahsedilmiştir. Artık yirmi günde yarım maaş verilecektir. Bunu duyan dönemin gazetecileri de yöneticiye, kırk günde bir maaş mı alınacağını sormuşlar ve hayır, yirmi günde yarım maaş cevabını almışlardır. Maaşların durumu mizahi yolla anlatılsa da aslında memurlar için durum çok kötüdür. İ. Hakkı Sunata anılarında, işgal yıllarındaki maaş sıkıntısı ile ilgili olarak şunları söyler:

*Maaş hâlâ yok. Acı sıkıntı devamda. Ancak bir adam ölürse cenazesi için, ya da bir çocuk doğarsa maaşın bir kısmı verilecekmiş. Bunlar için de doktordan rapor lazımmış. Bütün sağlam arkadaşlarımız sağlam raporu almaya başladılar. Memurları, resmi bir rakam, yalancılığa böyle sürüklüyor.*⁷⁵

*Memurlara Dair*⁷⁶, *Memurların Mektebe Devamı*⁷⁷, *Memurlarda Soba Sefası*⁷⁸ başlıklı yazılar memurlukla ilgili diğer fıkralardır.

⁷¹ G. S.64, s.4 (6 Temmuz Perşembe 1922)

⁷² G. S.64, s.1 (6 Temmuz Perşembe 1922)

⁷³ G. S.86, s.3 (7 Aralık Perşembe 1922)

⁷⁴ G. S.92, s.3 (18 Ocak 1923)

⁷⁵ İ. Hakkı Sunata, *İstanbul'da İşgal Yılları*, s. 130-131.

⁷⁶ G. S.97, s.2 (21 Şubat Çarşamba 1923)

⁷⁷ G. S.103, s.2 (4 Nisan Çarşamba 1923)

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarında, döneminde büyük tartışmalar yaratan bir kanun çıkarılmıştır. Birinci Meclis'in 14 Eylül 1920 tarihinde çıkardığı Men'-i Müskirat⁷⁹ adlı içki yasağı kanunu üzerine de **Güteryüz**'de yazılar kaleme alınmıştır. *Men'-i Müskirat Kanunu Tatbiki*⁸⁰, *Rakıya Veda*⁸¹, *İçen İstanbul*⁸² başlıklı yazılar bu kanunun konu edildiği fıkralar olarak göze çarpar.

Güteryüz'de bir çok karikatürde karşımıza çıkan kadın ve moda ile ilgili yazılar da gazetede mevcuttur. 1908'den sonra Avrupaî giyim tarzı millî ve dinî değerlerle beraber algılanmaya başlamıştı⁸³. Bir dönem Avrupa kadın modasına örnek olan Türk kadının kıyafetleri, özellikle başına sardığı örtüler Avrupalılar tarafından ilgi görürken, daha sonra Türk kadınının çarşaf, şalvar gibi kıyafetleri yeniden giymek zorunda olduğunu görürüz. İşgal yıllarında Rusya'dan İstanbul'a gelen Beyaz Rus kadınları farklı bir giyim tarzını da yanlarında getirir. "Torpil Mehmet" imzalı *Kadınlarımızın Kıyafeti*⁸⁴ başlıklı yazıda artık kadınların yeni kıyafet yasasıyla çarşafa bürünecekleri, bu durumun yozlaşmış bir kültür nedeniyle çok açık seçik giyinen kadınlar olduğu için az da olsa sevindirici olduğu mizahi bir üslûpla söylenir. *Kılık Kıyafet Hakkında*⁸⁵ adlı bir başka yazıda ise, Milli Bedâyi Kurulu'nun yeni elbise projeleri üzerine alaylı bir dille eleştiriler yapılır. "Sin. Sin." imzalı *Kadın Kurnazlığı*⁸⁶ ve imzasız *Kadının Fendi*⁸⁷ adlı diğer yazılarda da yine kadın konusu işlenir.

⁷⁸ G. S. 39, s.3 (26 Ocak 1922)

⁷⁹ Bkz. Onur Karahanoğulları, **Birinci Meclisin İçki Yasağı (Men'-i Müskirat Kanunu)**.

⁸⁰ G. S.104, s.2 (11 Nisan Çarşamba 1923)

⁸¹ G. S.102, s.3 (29 Mart Perşembe 1923)

⁸² G. S.115, s.2 (26 Haziran Salı 1923)

⁸³ Ayten Sezer Arıç, **Atatürk Türkiye'sinde Kılık Kıyafette Çağdaşlaşma**, s. 25.

⁸⁴ G. S.70, s.3 (17 Ağustos Perşembe 1922)

⁸⁵ G. S.63, s.1 (3 Temmuz Pazartesi 1922)

⁸⁶ G. S.50, s.3 (13 Nisan 1922)

⁸⁷ G. S.99, s.3 (7 Mart Çarşamba 1923)

İstanbul’da Ramazan Bayramı, toplumsal kaynaşmanın en üst seviyeye çıktığı dönemlerdendi. Avrupa’da olduğu gibi gece hayatının olmadığı İstanbul’da, Ramazan günlerinde geceleri bile sokaklar dolup taşar, her yerde ayrı bir eğlence yapıldı⁸⁸. İşgal günlerinin acıları az da olsa bayramda biraz dinmekteydi. **Güleryüz** mizah gazetesi de bayramla ilgili yazılar yayımlayarak toplumsal morali yüksek tutmuştur. Gazetede yer alan *Ramazan Geldi*⁸⁹, *Ramazan Keyfi*⁹⁰, *Ramazan Musahebesi*⁹¹, *Ramazan Fıkraları*⁹², *Bayram Yeri*⁹³ başlıklı yazılar bu amaçla yazılmışlardır.

Güleryüz’de, “Be. Kef.” imzasıyla toplumun farklı kesimlerinden insanlarla yapılan mülakatların olduğu yazılar da bir hayli yer tutar. Mülakat yapıldığı söylenen kişiler arasında Cavid Bey, Sosyalist Hilmi Bey, Şehremini İtkî Ali Bey gibi isimler ile eski bir ittihatçı, bir itilafçı, mahalle imamı, sütçü ve berber vardır⁹⁴.

Güleryüz’de, bu saydığımız yazıların dışında farklı konularla ilgili de birçok yazı yer alır. *Gülmek Nedir? Kime Gülüyoruz?*⁹⁵ başlıklı yazıda Darülfünûn ruhiyyat muallimi Şekib Bey’in, Bergson’un gülme ile ilgili görüşlerinden hareketle yazdığı kitabı okurlara tanıtılır⁹⁶. İstanbul’da kimi sokak isimleriyle ilgili görüşlerin yer aldığı *Sokak İsimleri*, işgal senelerinde İstanbul’a gelen ve hayat kadınlığı yapan Rus kadınlarını konu edinen *Haraşoların*⁹⁷ *Eski Hali*, dönemin ulaşım sorunlarının konu

⁸⁸ Ali Rıza, *Bir Zamanlar İstanbul*, Haz. Niyazi Ahmet Banoğlu, s. 153.

⁸⁹ G. S.2, s.2 (12 Mayıs 1921)

⁹⁰ G. S.3, s.6 (tarih yok)

⁹¹ G. S.54, s.3 (11 Mayıs 1922)

⁹² G. S.108, s.3 (9 Mayıs Çarşamba 1923)

⁹³ G. S.109, s.2 (16 Mayıs Çarşamba 1923)

⁹⁴ Bkz. G. 61, 62, 64, 65, 66. sayılar.

⁹⁵ G. S.29, s.3 (17 Kasım 1921)

⁹⁶ Bu yazıda tanıtılan kitap ile ilgili Abdülhâk Şinasi Hisar da daha sonra ayrıntılı bir yazı kaleme alacaktır. Bergson ve gülme ile ilgili konuları **Güleryüz**’de yer alan aynı başlık altında inceleyen Hisar’ın yazısı için Bkz. Abdülhak Şinasi Hisar, *Kitaplar ve Muharrirler I, Mustafa Şekip ve Bergson Gülmek Nedir? Kime Gülüyoruz?*, s.246.

⁹⁷ Haraşo, Rusça iyi güzel anlamında olup, Rusya’daki ihtilal sebebiyle İstanbul’a sığınan, kahvelerde, barlarda çalışan Rus kadınları için o günlerde söylenen bir sözdür. Bu konuyla ilgili olarak bkz; Orhan

edildiği *Elektrik*, *Tramvay Şirketleri* isimli yazılar **Güteryüz**'de yer alan farklı konulardaki fıkralara örnektir.

2. Şiirler

Güteryüz Mizah Gazetesi'nde fıkradan sonra en fazla yer alan tür şiirdir. **Güteryüz**'de 17'si imzasız toplam 284 şiir yer alır. Abdülbaki Aziz, Ahmet Rasim, Baha Kamil, Fazıl Ahmet (Aykaç), Hüseyin Rıfat, Necdet Rüştü (Efe), Tahir Nadi, Vedat Örfi (Bengü) kendi adlarıyla, Yusuf Ziya Ortaç (Çimdik, Akbaba), Reşat Nuri Güntekin (Ateşböceği⁹⁸, H. Rüştü, Hayrettin Rüştü), Sedat Simavi (Çileli), Faruk Nafiz Çamlıbel (Kalender) ve Hüseyin Suat Yalçın (Kave-i Zalim⁹⁹) takma adlarla **Güteryüz**'de şiir yazmışlardır. Bu şairlerden Çileli imzasını kullanan Sedat Simavi'nin 66, H. Rüştü ve Ateşböceği imzalarını kullanan Reşat Nuri Güntekin'in 36, Çimdik ve Akbaba imzalarını kullanan Yusuf Ziya Ortaç'ın 15 şiir yazmış olduklarını görürüz.

Bu saydığımız isimler dışında, **Güteryüz**'de bu türde en çok şiir yazanlar, Fattan, Küheylan, Sin. Re., Şirin ve Türk (ün) oğlu imzalarını kullanan şairlerdir.

Güteryüz'de yer alan şiirler, dönemin diğer mizah dergilerinde göreceğimiz gibi edebî kaygı taşımayan, daha çok sosyal eleştiri maksadıyla oluşturulan, hezel türü şiirlerdir¹⁰⁰. Şiirlerde işlenen konulara bakacak olursak ağırlıklı olarak Milli Mücadele, bu direnişe muhalif basın, edebiyat dünyası, yaşam şartlarının zorluğu,

Koloğlu, **Türkiye Karikatür Tarihi**, s. 201; Paul Dumont, **İstanbul 1914-1923 (Beyaz Yıllar** başlıklı yazı), Haz. Stefanos Yerasimos, Çev. Cüneyt Akalın, s. 176-195.

⁹⁸ Birol Emil, **Reşat Nuri Güntekin**, s. 77.

⁹⁹ Kave-i Zalim, İran mitolojisinde, omzundan çıkan yılanları doyurmak için oğullarını alan Dahhak-ı Zalim'e son oğlunu vermek isteyen demircidir. Hüseyin Suad Yalçın da bu iki ismi kendine takma ad seçmiş, güçlü yergi şiirleri ve hikâyeleri kaleme almıştır. Bkz. Aziz Nesin, **Cumhuriyet Döneminde Türk Mizahı**, s. 111.

¹⁰⁰ Hikmet Konar, **Diken Mizah Gazetesi'nin İncelenmesi**, (Yüksek Lisans Tezi), s.72.

bayram günleri, aşk gibi konuların işlendiğini söyleyebiliriz. İşlenen bu konuların yanında dönemin hanımlarının moda anlayışı, savaş vurguncuları ve toplumun farklı kesimlerinden tiplerin de şiirlerde yer aldığı görülür.

Eski toplumlarda şairlerin olağanüstü güçlere sahip olduğuna, bu olağanüstü güçlerle kötülerle savaştıklarına inanılırdı ¹⁰¹. Kötülerle savaşmanın en kolay yollarından biri ise sert bir dil kullanarak kötüleri ve kötülüğü aşağılamaktır. İşte, şairlerin bu mücadelesinden hiciv ve yerginin doğduğu kabul edilir. Mütareke yıllarında Anadolu'daki direniş hareketini destekleyen ve Mustafa Kemal'in yanında yer alan **Güleryüz**'ün şairleri de bir bakıma kötülerle yani işgalcilerle şiir ve yergi yoluyla savaş halindeydiler. Tarihi boyunca karanlığa, baskıya, düşmanlığa karşı özgürlüğü, barışı savunan şiir¹⁰², bu defa **Güleryüz**'deki şairlerde dile gelmekteydi. "Çileli" imzasıyla şiirler yazan Sedat Simavi, *Zafere Doğru*¹⁰³, *Şanlı Ordu*¹⁰⁴, *Venizelos'tan Konstantin'e*¹⁰⁵ ve *Büyük Muzafferiyet Destanı* adlı şiirleriyle direniş şiir yoluyla ayakta tutanların başında gelmektedir. Bu mücadeleye Abdülbaki Aziz *Yiğit Türk*,¹⁰⁶ Baha Kamil *Mehmet Çavuş*¹⁰⁷, H. Rüştü imzasını kullanan Reşat Nuri *Yunan Heyulasına*¹⁰⁸, *Peri-i Sulha*¹⁰⁹, "Türkoğlu" imzalı şair de *Ey Yunan*¹¹⁰ ve *Zeybekten İzmir'e*¹¹¹ isimli şiirleriyle destek verirler. Bu şiirler içinde aşağıda bir bölümüne yer verdiğimiz "Çileli" imzalı 27 kıtalık *Büyük Muzafferiyet Destanı* adlı şiir, işgal acısını yaşayan dönem insanının duygularını yansıtır:

¹⁰¹ Tunca Kortantamer, **Temmuzda Kar Satmak**, s. 70.

¹⁰² Mehmet H. Doğan, **Şiir ve Eleştiri (Şiir Savaşa Karşıdır)**, s. 27.

¹⁰³ G. S.55, s.2 (18 Mayıs 1922)

¹⁰⁴ G. S.76, s.2 (28 Eylül Perşembe 1923)

¹⁰⁵ G. S.34, s.3 (22 Aralık 1921)

¹⁰⁶ G. S.23, s.6 (6 Ekim 1921)

¹⁰⁷ G. S.31, s.1 (1 Aralık 1921)

¹⁰⁸ G. S.75, s.3 (21 Eylül Perşembe 1922)

¹⁰⁹ G. S.102, s.3 (29 Mart Perşembe 1923)

¹¹⁰ G. S.75, s.2 (21 Eylül Perşembe 1922)

¹¹¹ G. S.48, s.2 (30 Mart 1922)

BÜYÜK MUZAFFERİYET DESTANI

Dinleyin ağalar, beyler, paşalar
 Zafer neşesiyle yazdığım destanı
 Bu hızla ordumuz yakında atar
 İzmir'den denize kahpe Yunan'ı

Meydanı boş bulan düşman ordusu
 Arslan ülkesinde kurmuştu pusu
 Nihayet taşarak Türk'ün duygusu
 Teng etti düşmana bugün meydanı

Bir zaman nasılsa yurda saldılar
 O güzel Aydın'ı bizden aldılar
 Köylere girdiler, şehre daldılar
 Kestiler camiden çıkan ezanı

Düşman zulmü tak etmişti cana
 Yanardı yürekten oğul, kız, ana
 Babalar ederdi dua Yezdan'a
 Bizi zalimlerin etme kurbanı

Yetiştirdi imdada derhal Paşa'mız
 O şanlı, şerefli gazal Paşa'mız
 Kahraman Mustafa Kemal Paşa'mız
 Titretti bir ejder gibi düşmanı

Nihayet son zafer güneşi doğdu
 Mahzun gönülleri ümide boğdu
 Arslan ülkesinden onları kovdu
 Anlattı düşmana yahşi yamanı

İzmir’de alınca Türkler abdesti
Yunanlı bıraktı pabucu, mesti
Yarışı kazanan Hacı Anesti
Bir günde boyladı Yunanistan’ı

Coşmasın bir kere Türk askeri
Önüne bir anda katar itleri
Tüfeği, bombayı, topu, siperi
Dinler mi kabaran Türk’ün ayranı.¹¹²

Mütareke dönemi gazeteleri işgal altındaki İstanbul’da iki ayrı görüşü savunuyorlardı. Bir kısmı (*İkdam, Akşam, İleri, Tevhid-i Efkar, Vakit*), Ankara hükûmetini tutarken, bir kısmı da (*Alemdar, Peyam-ı Sabah, Aydede*) ona karşıdır¹¹³. Bu durum karşısında, Ankara hükûmetini tutan **Güteryüz**’de muhalif basını yeren şiirlerin yer aldığını görürüz. “Ayın Fe” imzalı *Mumcunun Destanı*¹¹⁴, Çiçekçioğlu imzalı *Aydede’ye*¹¹⁵, *Muhaliflerin Portresi*¹¹⁶, “Küheylan” imzalı *Sabah Baykuşu*¹¹⁷ *Sus*¹¹⁸ ve *Refik Halid Bey’e*¹¹⁹ şiirleriyle Rıza Tevfik’in hedef alındığı *Olmasaydı*¹²⁰ isimli şiirler muhalif basını hedef alan şiirlerdir:

¹¹² Büyük Muzafferiyet Nüshası, G. S.73, s.1-2 (7 Eylül 1922)

¹¹³ İnci Enginün, **Yeni Türk Edebiyatı Tanzimat’tan Cumhuriyet’e (1839-1923)**, s. 106.

¹¹⁴ G. S.36, s.2 (5 Kasım 1922)

¹¹⁵ G. S.2, s.6 (12 Mayıs 1921)

¹¹⁶ G. S.2, s.6 (12 Mayıs 1921)

¹¹⁷ *Peyam* gazetesi başyazarı Ali Kemal kastedilmektedir.

¹¹⁸ G. S.16, s.3 (tarih yok)

¹¹⁹ G. S.20, s.3 (15 Eylül 1921)

¹²⁰ G. S.37, s.1 (12 Ocak 1922)

OLMASAYDI

Mevki'in sefası ona yeterdi
 Etrafta muazzebler olmasaydı
 Sanırız işi çoktan bitirdi
 Ortada deniz olmasaydı
 Gazete çıkmasa kari'i olmazdı
 Akşam olmasa Sabah olmazdı
 Matbu'atta böyle dalaş olmazdı
 Kemal'in Peyam'ı olmasaydı
 Hey Rıza Mihran ile dostluk olmaz¹²¹
 Mumcuzâde ile ticaret olmaz
 Bildiğin **Güteryüz** resimsiz çıkardı
 Feylesof Rıza Tevfik olmasaydı

Güteryüz'de yer alan şiirlerin bazıları toplumun belli bir kesiminin türküsü ve milli mücadele marşları gibi kaleme alınmıştır. Örneğin "Ciddi Adam" imzalı, bir sarhoşun ağzından yazılan *Sarhoşların Türküsü*¹²², Çileli imzalı gidişin iyi olmadığını ve parasızlığın sıkıntılarını anlatan *İstanbul Türküsü*¹²³, İzmir'in yardım beklediğini, ona gidilmesi gerektiğini söyleyen *Nişanlılar Türküsü*¹²⁴, "Fettan" imzalı, erkek egemenliğini kırma isteğindeki kadınların ağzından yazılan *Hanımların Yeni Türküsü*¹²⁵, Rus İhtilali'nden kaçıp İstanbul barlarında, lokantalarında çalışan Rus

¹²¹ *Peyam* gazetesinin parasal durumu parlak olmadığı için Ali Kemal bir süre sonra Mihran Efendi'nin *Sabah*'ıyla birleşmek zorunda kalır ve iki gazete 1 Ocak 1920'den itibaren *Peyam-ı Sabah* adıyla yayına başlar. **Güteryüz**'de sık sık Mihran Efendi'nin eleştirildiği şiirler de görmek mümkündür. Ayrıntılı bilgi için bkz.: Hıfzı Topuz, **Türk Basın Tarihi**, s. 108.

¹²² G. S.39, s.6 (26 Kasım 1922)

¹²³ G. S.102, s.2 (29 Mart Perşembe 1923)

¹²⁴ G. S.62, s.2 (29 Haziran Perşembe 1922)

¹²⁵ G. S.113 s.2 (4 Nisan Çarşamba 1923)

güzelleri (haraşo) için yazılan *Haraşolar Türküsü*¹²⁶ ile Kırlangıç imzalı *Kalamış Türküsü*¹²⁷ başlıklı şiirler bu tür şiirlere örnektir. Şiirlerden birkaç dize örnek verecek olursak:

NIŞANLILAR TÜRKÜSÜ

Biz hepimiz de birer nişanlı
Gittiğimiz yol bak daha şanlı
Haydi yiğitler dağlar dumanlı

Durmaya gelmez koşup varalım
Güzel İzmir'i hemen saralım

İzmir güzeli karalar giymiş
Zülfüne düşman eli mi değmiş?
O dilber yaralı, hasta mı neymiş?

Haydi yiğitler yar gelmiş dara
Gidip bakalım dertli yâra

Baykuş tünemiş viran bağında
Çoban gezmezmiş yüce dağında
Yere kapanıp şen ocağında

Dertliyim diye ağlarmış İzmir
Başına kara bağlarmış İzmir

¹²⁶ G. S.50, s.1 (13 Nisan 1922)

¹²⁷ G. S.114, s.2 (19 Haziran Salı 1923)

Kalkın yiğitler yolu yaralım
 O garib yurda koşup varalım
 Güzel İzmir'i hemen saralım

İzmir'e nişan günüdür bugün
 Haydi orada yapalım düğün

HANIMLARIN YENİ TÜRKÜSÜ

Türk kadını artık esir yaşamaz
 Hâkim, reis, mebus olmak isteriz
 Yoksa millet her müşkülü aşamaz
 Biraz da biz horoz olmak isteriz

Siyasi hak isteriz
 Mebus olmak isteriz

Bize kimse aklı kısa diyemez
 Saç da kestik biz bu gaye uğrunda
 En sofı er hakkımızı yiyemez
 Vatan için hiçbir mahsur yok bunda

Kısa değil bizim aklımız
 Mebusluktur bizim hakkımız

Biz değiliz yalnız sevda perisi
 Kırılmaya mahkum birer oyuncak
 Varsa çıksın erkeklerden birisi
 Bir 'Ateşten Gömlek' daha yazacak

İlk önce bir insanız
Biz de yaşar bir canız

Güleyüz'de yer alan şiirlerin bir kısmı da dönemin şairlerinin çektikleri sıkıntılar ile edebiyat dünyası ile ilgilidir. Fazıl Ahmet Aykaç'ın, *İnci* dergisinde Sedat Simavi'ye hitaben yazdığı şiir¹²⁸, dönemin, şairler için ne kadar zor olduğunu gösterir:

Şiirden, miirden çok pişmanım
Arıyorum şimdi kârlıca bir iş
Sedat Bey, azizim, pek perişanım
Gitmiyor hoşuma, zira bu gidiş

(Hastalıktan Sonra, *İnci*, nr. 3)

“Çimdik” (Yusuf Ziya Ortaç) imzalı *Şâirden Bakkala*¹²⁹, *Bakkaldan Şaire*¹³⁰, *İsimlerde, Şiirlerde*¹³¹, “Nâ-hâk” imzalı *Şairlikten Mizahçılığa*¹³², “Tılsım” imzalı *Yahya Kemal Bey ile Terennüm*¹³³, “Hemrâh” imzalı *Mizah Şairleri*¹³⁴ ve “Fe.” imzalı *Maniler* başlıklı şiirler yukarda saydığımız konuların işlendiği ürünlerdir.

¹²⁸ Ali Şükrü Çoruk, *Mizah Şairi Fazıl Ahmet Aykaç -Hayatı ve Eserleri-*, s. 48.

¹²⁹ G. S.2, s.2 (12 Mayıs 1921)

¹³⁰ G. S.10, s.6 (7 Temmuz 1921)

¹³¹ G. S.8, s.2 (tarih yok)

¹³² G. S.20, s.6 (15 Eylül 1921)

¹³³ G. S.87, s.2 (tarih yok)

¹³⁴ G. S.44, s.3 (2 Mart 1922)

ŞAİRDEN BAKKALA

Kuzum, canım, efendim artık inadı bırak
 Sana manzum istida yazıyorum işte bak
 Ben bu şiiri verseydim eğer bir cerideye
 Birkaç lira alırdım tahrir ücreti diye
 Onun da imkânı yok, bari halime acı
 İşte koca bir şair, bir bakkala duacı...

BAKKALDAN ŞAİRE

-Bakkalbaşı Emin Efendi'nin Cevabı-

Sen bana bir manzum istida değil
 -Süzülüp aktıkça gözümün yaşı-
 Mağazama yazarsın bir mezar taşı
 Hem şunu aklında tut ki ey şair
 Bir bakkal kalbine vız gelir şiir
 Sen o güfteleri başkasına at
 Git Marko Paşa'ya derdini anlat!

Güteryüz'de ayrıca *Memurların Manisi*, *Bir Maaş Yeri* gibi memurların çektikleri sıkıntıları anlatan, *Bayram Oldu*, *Ramazan Öğütleri*, *Ramazan Geceleri*, *Kurban Bayramı* gibi bayramların konu edildiği, *Yeni Zaman Hanımları*, *Züğürtlerin Muaşakası* ve *Para* gibi çeşitli konularda şiirlerin kaleme alındıklarını görmek mümkündür.¹³⁵

¹³⁵ Bkz. (sırasıyla) G. S.83-111-109-108-5-16-50-41-97.

3. Hikâyeler

Güteryüz mizah gazetesinde en fazla yer alan türlerden bir diğeri de hikâyedir. Gazetede 20'si imzasız toplam 96 tane hikâye vardır. Ercüment Ekrem Talu¹³⁶, İzzet Ziya Turnagöl, Sedat Simavi, Selami İzzet Sedes kendi adlarıyla; Yusuf Ziya Ortaç (Çimdik), Orhan Seyfi Orhon (Fiske), Reşat Nuri Güntekin (H. Rüştü) takma adlarla gazetede hikâye yazmışlardır. Ayrıca Ayın Cim, Fe Ayın, Meddah, Pervin, Tılsım, Türkoğlu imzalı hikâyelerin de sayısı bir hayli fazladır.

Hikâyelerde, Millî Mücadele günleri, memurların işten çıkarılmaları ve çektikleri sıkıntılar, kadın-erkek ilişkileri, o dönemin aile hayatından kesitler ile bazı öğretici mahiyette konular işlenmiştir.

Birçok ciddi ve mizahi dergide şiir, öykü, fıkra, düzyazı ve roman yayımlayan Ercüment Ekrem'in, **Güteryüz**'de yer alan *Müstesna Bir Kadın*¹³⁷ isimli hikâyesinde konu, aşktır. Ali Nazım Bey, deri ticareti yapan kocasıyla uzun zamandan beri mutsuz bir hayat yaşayan Perizad Hanım'ı deliler gibi sevmektedir. Ancak Perizad Hanım'ın kalbi sadakat ile doludur. Uzun müddet Perizad Hanım'ın peşinden koşan hikâyemizin kahramanı, sonunda emeline kavuşacak ve Beyoğlu'nun arka sokaklarında Dudu isminde yaşlı bir kadının evinde, Perizad Hanım'la baş başa mutlu saatler geçirecektir. Hikâye, Perizad Hanım ile Ali Nazmi'nin, kolkola Dudu'nun evinden çıkmalarıyla biter.

Yine Ercüment Ekrem'in *Tali'siz Bir Adam*¹³⁸ adlı hikâyesinde ise küçüklüğünden beri verdiği her kararda yanılmış bir adamın şanssızlığı anlatılır.

¹³⁶ Günümüzde kimi kaynaklarda Ercüment Ekrem'in soyadı Talû şeklinde yazılmaktadır. Oysa Ercüment Ekrem Soyadı Kanunu'nun çıkmasıyla beraber, annesinin adından hareketle Türkçe bir isim olan Talu kelimesini soyadı olarak almıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz.: Rahim Tarım, **Ercüment Ekrem Talu'nun Romanlarında Milli Mücadele**, Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s. 9.

¹³⁷ G. S.4, s.3 (26 Mayıs 1921)

¹³⁸ G. S.69, s.2 (10 Ağustos Perşembe 1922)

Hikâyenin kahramanı, vapurda, karşısında oturan üstü başı eski bir adamın kendisine anlattığı hayat hikâyesini dinler. Eski bir Paşa'nın oğlu olan bu adam mektep hayatında, meslek seçiminde, evlenmek gibi konularda hep yanılmıştır. Almanlardan medet ummuş yanılmış, hürriyeti alkışlamış yanılmış, fırkaya girmiş yanılmış, memurluktan istifa etmiş yanılmış, tekrar memurluğa dönmüş ve yine yanılmıştır. İronik bir üslûpla kaleme alınmış bu hikâyede Ercüment Ekrem'in o dönemde varolan anlayışlarla alay ettiğini söyleyebiliriz.

“Meddah” imzalı *Kurbanlık Koyunlar*¹³⁹ adlı başlıklı bir başka hikâyede, memurların mecburî mezuniyetleri (işten çıkarılmaları) üzerine mizah yoluyla eleştiri yapılmaktadır. Mecburî mezuniyet sonrasında geçim sıkıntısı çeken Safder Efendi, yaklaşan Kurban Bayramı'nda kurbanlık alamamaktan dolayı üzüntülüdür. Kendisini küçükken bakkal veya manav çırağı yapmayıp memurluğa yönelttiği için babasına kızgın olan Safder Efendi, bir sabah evden kaçan –geçim sıkıntısı yüzünden babasına yük olmak istemeyen- kızının mektubuylay hayatının son darbesini yiyecektir. Kızı mektupta, Safder Efendi'ye üzülmemesini ve kızını bu bayramda kurban olarak verdiğini düşünmesini söyler.

Orhan Seyfi Orhon'un “Fiske” takma adıyla yazdığı *Kadın Dövülür Mü?*¹⁴⁰ adlı hikâyede ise bir kocanın ağzından bazen eşlerin dövülmesi gerektiği, bu şekilde evlilikte daha çok mutlu olunacağı şaka yollu anlatılmaktadır. Hikâyeye göre dayak yiyen kadınlar, eşlerinin kendilerine ilgilerinin kaybolmadığına inanmaktadırlar.

“Tatlı Dil” imzalı *Süzgeç (Filter)*¹⁴¹ hikâyesine baktığımızda, kahramanımız Ahmet Âkif Efendi, temizlik hastası biridir. Her şeyden tiksinen kahramanımız, yiyeceği her türlü sebze ve meyveyi kaynamış suyla yıkamaktadır. Bir gün içine kurt düşer ve içtiği sudan şüphe ederek doktora başvurur. Doktor ona bir süzgeç almasını tavsiye eder. Araya araya en sonunda Balık Pazarı'nda aradığı süzgeci bulan Âkif

¹³⁹ G. S.119, s.2 (24 Temmuz Salı 1923)

¹⁴⁰ G. S.61, s.4 (26 Haziran Pazartesi 1922)

¹⁴¹ G. S.2, s.3 (12 Mayıs 1921)

Efendi, âleti test etmek ve filtre ettiği sudan içmek ister. Filtreden geçirilmiş suyu içen ve beğenen Âkif Bey filtreye konulmuş suyun zaten temiz olduğunu söyler. Bunun üzerine satıcı, tam tersine içilen suyun çırak Apostol'un bulaşık yıkarken kullandığı su olduğu cevabını verir. Cevabı duyan Âkif Bey olduğu yerde fenalaşır ve o günden sonra bulaşık suyu dışında her suyu içmeye başlar.

Güteryüz'de, bu hikâyelerin dışında *Küçük Hikâye* (bazıları manzumdur) başlığı altında yer alan kısa öyküler de mevcuttur. "Tılsım" imzalı *Kısa Bir Hikâye*¹⁴² isimli öyküde, bir çoban ile müftü arasındaki olay konu edilir. Reşat Nuri Güntekin'in, H. Rüştü imzasıyla yazdığı *Manzum Küçük Hikâye*¹⁴³ ve Yusuf Ziya Ortaç'ın "Çimdik" imzasıyla yazdığı *Gelin Odası*¹⁴⁴ adlı hikâyeleriyle "Ayn. Cim." imzalı *Deli Aziz Bey'in Senet Olması*¹⁴⁵ başlıklı hikâye, gazetede yer alan bu tür öykülere örneklerdir.

Ayrıca, gazetede, **Güteryüz**'ün *Notları* adlı bölümde Ömer Seyfettin'in *Post Kavgası*¹⁴⁶ adlı bir hikâyesine de yer verilir.

¹⁴² G. S.88, s.3 (tarih yok)

¹⁴³ G. S.88, s.2 (tarih yok)

¹⁴⁴ G. S.3, s.6 (tarih yok)

¹⁴⁵ G. S.9, s.2 (30 Haziran 1921)

¹⁴⁶ Bu hikâyenin başında kısa bir yazı yer almaktadır. Bu yazıda müdüriyet tarafından, **Güteryüz**'ün, daha önce çıkarılan *Diken Gazetesi*'nin selefi olduğu vurgulanır ve geçmişte *Diken* gazetesine yazılar gönderen merhum Ömer Seyfettin'in kıymetli hatırına bu hikâyesini gazetede yayımlama kararının alındığı belirtilmektedir.

Bkz. G. S.46, s.2 (16 Mart 1922)

4. Piyesler

Güteryüz'de beş piyes yer alır. Bu piyesler, Vedat Örfi (Bengü)'nün *İzmir*¹⁴⁷ piyesiyle, "Deryadıl" imzalı *Bilezik*¹⁴⁸, "Yalancıoğlu" imzalı *Hokkabaz*¹⁴⁹ ve imzasız yayımlanan *Bir Perdelik Facia*¹⁵⁰ başlıklı piyeslerdir. Bu piyeslerde işgâl yılları, muhalif basın, savaş vurguncuları ve aşk gibi konular işlenmiştir.

Güteryüz'de yer alan birçok hikâye ve komedi de rastladığımız aldatma, çapkınlık konusu *Bilezik* piyesinde de yer almaktadır. İki perdeden oluşan piyeste, Bedia Hanım, âşığı Senih Bey'le sık sık buluşmaktadır. Bir gün yine Senih Bey'in evinde iki saat kadar vakit geçirdikten sonra, gitmek üzereyken âşığı, yarım saat daha kalmasını rica eder. Bedia Hanım ise, kocasının her an eve dönmesinden korktuğunu ve kocası evde yokken âşığının yanında vakit geçirme hakkının olduğunu, evdeyken bunu yapmasının ona haksızlık olacağını söyler. Tam bu esnada Senih Bey, Bedia Hanım'a bir bilezik hediye eder. Bedia Hanım bileziği kabul etmek istemez görünür ama bileğini çoktan uzatmıştır. Ancak ortada büyük bir sorun vardır, o da kocasına bu bileziğin nerden çıktığını anlatmak. Senih Bey, Bedia Hanım'a hafta sonu kimsesiz kızlar adına bir piyango düzenlendiğini, jüride kendisinin de olduğunu belirterek, kocasını kendi yazıhanesine göndermesini söyler. Bedia Hanım'ın kocası Necib Bey, yazıhaneye gelir ve bileziği alır. Bir gün sonra Senih Bey, sevgilisi Bedia Hanım'ı beklerken, yazıhaneye yine Necib Bey gelir ve Senih Bey'den bir ricada bulunur: Bileziğin eşine çıktığını ona söylememesini... Çünkü Necib Bey bileziği, metresine vermiştir.

"Yalancıoğlu" imzalı *Hokkabaz* isimli tek perdelik piyeste ise dönemin muhalif basın alay konusu edilmektedir. Piyeste, mekân *Sabah* gazetesi, oyuncular, elinde şakşağıyla Ali Kemal ile tef çalan Refik Halit, seyirciler ise Mihran Efendi ve

¹⁴⁷ G. S.121, s.3 (7 Ağustos Salı 1923)

¹⁴⁸ G. S.52, s.6 (27 Nisan 1922)

¹⁴⁹ G. S.20, s.6 (15 Eylül 1921)

¹⁵⁰ G. S.39, s.8 (26 Ocak 1922)

diğer muharririndir. Piyeste Ali Kemal usta, Refik Halit ise çırağıdır. Ali Kemal ne derse Refik Halit ‘*Evet efendim, münasiptir efendim, haklısınız efendim.*’ demektedir.

Vedat Örfi’nin *İzmir* başlıklı piyesi, İzmir’in Yunanlılar tarafından işgalini ve o kara günleri anlatan bir piyestir:

İzmir

[Sahne nîm-karanlık bir harp meydanı. Yerde şehitler, mecruhlar. Hafif inilti. Kırmızı beyaz sancağa sarılmış zabıt cesedi. Birdenbire inilti durur. Sağ taraftan bir gölge görünür. Siyahlara sarılı narin bir vücut... Yüzünde kalın bir peçe. Ayaklarının ucuna basa basa etrafına bakına bakına muhteriz adımlarla ilerler. O aralık gapten bir ses iştilir...]

Ses - Kim o?

Gölge – Yarabbi! Bir ses...

Ses - Kim o?

Gölge - (Etrafına bakar) Tuhaf... Kimseler yok.

Ses - Kim o? Cevap ver.

Gölge - Bir garip... Bir öksüz.

Ses - Sesin ince!... Acaba bir kadın mısın?

Gölge - Evet.

Ses - Evladını arayan bir ana mısın?

Gölge - Genç bir kızım.

Ses - Buraları harp meydanı, şehit diyarı!... O şehitlerin ruhunu telvis etmeye çalışan insan şeklinde şeytanlardan mısın?

Gölge - Ben namuslu bir kızım. Bakireyim... Ya sen? Sen kimsin? Bir ‘tayf’ mısın?

Ses - Hayır.

Gölge - Bir ‘ruh’ musun?

Ses - Hayır.

Gölge - Şu halde bir insansın.

Ses - Belki. Fakat her insandan farklıyım.

Gölge - Beni korkutuyorsun.

Ses - Ben 'şüheda' sesiyim.

Gölge - Şüheda sesi mi? Bu da ne demek?

Ses - Bunu hiç işitmemiştin galiba?

Gölge - Öz diyarımda böyle bir şey şimdiye kadar kimse bilmezdi.

Ses - Buna bakılırsa felaket nedir tanıyamamışsın hiç.

Gölge - Bizim memlekette 'felaket' kelimesi meçhuldü.

Ses - Bu derece mesut muydun?

Gölge - Evet.

Ses - Fakat şimdi sesin titriyor, sebep?

Gölge - Şimdi gamlıyım.

Ses - Ne zamandan beri?

Gölge - Babamdan ayrıldığımdan beri.

Ses - Ne gibi?

Gölge - Ben zengin bir çiftlik sahibinin evladıyım. Babam çok zengindi. O herkese iyilik eder, şefkat gösterirdi. Lakin 'nankör' denilen kimseler varmış. Ona nankörlük ettiler.

.....

Güleryüz'de ayrıca, *Ceza*¹⁵¹ başlığıyla yer alan kısa bit tanıtma yazısında 'Şair Mahir Çimdik Efendi ile Celâl Sahir Bey'in müştereken yazdıkları *Ceza* isimli üç perdelik piyesin provalarına başlandığı ve piyesteki rollerin dağıtımının yapıldığı okurlara duyurulur. Yazıya göre rollerin dağılımı şöyledir: Katır Tırnağı: Orhan Seyfi Bey/ Yediveren Gül: Yusuf Ziya Bey/ Musullu: Ercümend Behzat Bey/ Tuzsuz Deli Bekir: Raşid Rıza Bey...

¹⁵¹ G. S.26, s.3 (tarih yok)

5. Komediler

Güteryüz'de tespit edebildiğimiz kadarıyla dört komedi yer alır. Bunlar, “Aydın. Cim.” imzalı *Bir Şâyianın Sonu*¹⁵², “Aydın. Re.” imzalı *Dev Eller*¹⁵³, Şen Masallar başlığı altında yazılan “Âşık” imzasını kullanan Ercüment Ekrem Talu'ya ait *Emeti Hanım Tavlanmış*¹⁵⁴ ve *Bir İzdivaç*¹⁵⁵ başlığını taşıyan imzasız komedilerdir.

“Aydın Cim” imzalı *Bir Şâyianın Sonu* adlı üç sahnelik piyeste, mahalle kahvesindeki külhanbeylerinin eğlenmek için yaşlı birine yaptıkları şaka işlenir. Beybaba adındaki bu mahalleliye önce içinde esrar olan sigara içirirler, daha sonra da çeşmenin yalağına Kulaksız adını verdikleri dişi bir köpek atarlar. Ardından Beybaba'ya eşinin yalağa düştüğünü söylerler. Yalağın başında eşine seslenen Beybaba esrarın etkisiyle yalağın içine girer. Bu sırada Zıngıldak Hasan adlı külhanbeyi musluğu açar. Bunun üzerine Beybaba ve köpek birden yalakattan dışarı fırlarlar. Sonraki günlerde olayı abartılı ve farklı bir şekilde anlatan külhanbeyleri ne zaman kahvenin önünden Kulaksız geçse, Beybaba'ya yavuklusunun geçtiğini söyleyerek, onunla alay ederler.

“Aydın Re” imzalı *Dev Eller* başlıklı bir perdelik komedi, Karagümrük'te bir apartman dairesinde yaşayan diş tabibi Onur Bey, eşi avukat Nevres Hanım ve şair, doktor Neriman Hanım arasında geçen olayları konu edinir. Neriman uzun yıllar sonra eski sevgilisi Onur Bey'i ziyaret eder. Daha önce Onur Bey'in aşkını karşılıksız bırakan Neriman af diler ve eski günlere dönmeyi teklif eder. İlk başlarda buna taraftar olmayan Onur Bey dayanamaz ve öpüşmeye başlarlar. Tam bu esnada içeri avukat Nevres Hanım girer, Neriman'a hakaretler yağdırır. Neriman ise Nevres'i düelloya davet eder. Nevres Hanım'ın düelloyu kabul etmesiyle komedi sona erer.

¹⁵² G. S.12, s.3 (tarih yok)

¹⁵³ G. S.13, s.3 (tarih yok)

¹⁵⁴ G. S.11, s.3 (4 Temmuz 1921)

¹⁵⁵ G. S.60, s.4 (22 Haziran 1922)

Ercüment Ekrem'in *Emeti Hanım Tavlanmış* adlı komedisinde olay karakolda, Komiser, Emeti Hanım ve Cin Ahmet Bey arasında geçer. Cinsellik konusunun sık sık yer aldığı bu komedide Emeti Hanım, sokakta küpelerini çaldırır. Olayın tanığı olan Cin Ahmet Bey'le komisere ifade vermek için karakola gelirler. Olayı anlatacağı yerde geçmiş zamanlardaki güzelliğinden bahseden alık Emeti Hanım, komiseri çıldırtır. Komiser en sonunda olayı anlar ve Emeti Hanım'ın tavlanmış (soyulmuş) olduğunu söyler, ancak bu sözü de yanlış anlayan Emeti Hanım'a daha fazla dayanamaz ve Cin Ahmet'le beraber ikisini dışarı attırır.

6. Çeviriler

Güteryüz'de iki çeviri yazı tespit ettik. Ancak bu yazılar birebir çeviriler değildirler. Anlatılmak istenen duygular için birer kaçış aracıdır. Adaptasyon gibi sunulan bu iki yazıda da dönemin muhalif basını eleştirilmektedir.

İkisi de Arsen Lüpen'den yapılan bu çevirilerin ilki *Pembe Konağın Esrarı*¹⁵⁶ başlığını taşıyan imzasız yazıdır. Diğeri ise Tatlı Dil imzalı *Cömert Hırsız*¹⁵⁷ isimli çeviridir.

Pembe Konağın Esrarı (roman) Lüpençi Arsen (Arsen Lüpen) başlığıyla verilen yazı 12 karikatürün altına yazılan masal tarzında yapılmış açıklamalardan oluşur:

1- Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken, pire hamal iken Beyazıt'ta, Bakırcılar'da pembe bir konak varmış.

2- O konağın içinde kara sakallı, bir umacı var imiş. Bu umacı bir gün düşünmüş, taşınmış etrafına bakmış bir de ne görsün. Etrafını bir alay akılsız sarmış.

3- Durunuz! demiş, ben size Hanya'yı Konya'yı öğreteyim de siz de görünüz. Birkaç renk boya almış. Herkesin gözünü boyamış. Gözü boyananlar etrafı başka türlü görmeye başlamışlar.

¹⁵⁶ G. S.1, s.3 (5 Mayıs 1921)

¹⁵⁷ G. S.3, s.3 (tarih yok)

4- Ondan sonra bunlara demiş ki: “Benim daha başka marifetlerim de vardır.” Almış eline bir hokkabaz çingırağı, basmış narayı, basmış narayı: “Para yumurtlar mı yumurtlar! İnanmayan enayidir.” demiş.

5- Enayiliği kimse üzerine almamış. Herkes inanmış. Parasını yumurtlatmak için getirip teslim etmiş. Fakat para hiç yumurtlar mı?

6- Olsa olsa deve olur. Fakat bu Umacı, her şeyin iddiasına düşmüş. Kundura boyası, gazeteci mektebi, tiyatro ve terzihane açmış.

7- Ve bir sene içinde kundura boyasından başlamak üzere, her şeyi yüzüne gözüne bulaştırmış. Ve başka konağın üstüne bir tavuk tüyü dikmiş.

8- Gel zaman git zaman mukterizler paralarını ve yumurtalarını almaya gelmişler. O da “Yumurtalarınız cıvık çıktı.” demiş. “Aman Umacı Efendi, hiç yumurta cıvık çıkar mı?” demişler.

9- O da cevaben şu hikâyeyi anlatmış: Nasrettin Hoca’nın bir komşusu varmış. Bir gün Hoca komşusundan bir çamaşır kazanı istemiş. İade ederken içerisine bir de tencere koymuş.

10- Komşu: “Hoca nedir bu?” diye sormuş. Hoca da: ‘Kazan doğurdu.’ demiş. Bir gün yine Hoca kazanı istemiş. Bu sefer geriye vermemiş. Komşusu gelip istediği zaman: Kazan öldü.” demiş.

11- Komşu kemal-i hiddetle: “Bu nasıl şey, kazan ölür mü?” demiş. Hoca da: “Kazanın doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne niye inanmıyorsun?” demiş.

12- Umacı Efendi’nin bu hikâyesini mukterizler kemal-ı dikkatle dinlemişler. O sırada hizmetçi buz gibi ayran getirmiş. Mukterizlere dağıtmaya başlamış. Mukterizler buz gibi ayranı içip...

Bu yazıda “umacı” denilerek kastedilen kişi Ali Kemal’dir. İşgal yıllarında Eğitim ve Maliye bakanlıkları yapan Ali Kemal’in bu dönemlerde halkın parasını çaldığı kastedilir. Yazının başlığında Arsen Lüpen’in romanı denmesinin sebebi ise Arsen Lüpen’in, çaldıklarıyla ün salmış yaman bir hırsız olmasıdır. Muhtemelen yazar, dönemin koşullarından dolayı bu göndermeyi yapmayı seçmiştir. Böylece kendisini sansür kurumundan korumuş olacaktır.

7. Anketler

Güteryüz mizah gazetesinde, Millî Mücadele ile ilgili bir anketin düzenlendiğini görürüz. Bu ankette genel itibariyle İşgal Dönemi, Yunanlılar, barış görüşmeleri, konferanslar, yurt sevgisi, basın ve edebiyat dünyasıyla ilgili sorular yer alır. Anketteki sorular şunlardır:

Güteryüz'ün Anketi¹⁵⁸

- 1- İnsan ne için yaşıyor?
- 2- General Trikopis niçin intihar etmeyip de kendisini teslim etti?
- 3- Yunanlıların en büyük meziyeti nedir?
- 4- En serih vasıta-ı nakliye hangisidir?
- 5- Hangi asırda yaşamak isterdiniz? Ne için?
- 6- Lozan Konferansı ne netice verecek?
- 7- Yevmî gazeteler içinde en ziyade hoşunuza giden hangisidir?
- 8- En çok sevdiğiniz roman hangisidir?

8. Sözlük Çalışması

Güteryüz'de, 7 ve 8. sayılarda, *Türkî-i Kamus-ü'l Argo*¹⁵⁹ başlığı altında yer alan bölümde, bir çeşit argo sözlüğü oluşturmak istenmiştir. *Muharrirleri: İstanbul'un en ma'ruf Külhanbeyleri* alt başlığıyla yayımlanan bu bölümde, 'havlamak, mariz, tüyü bozuk, papel, erkete, cızdam etmek, akrep, bitirim yeri, dikiz etmek, enselemek, enselenmek, gece işi, iş, işçi, aval, hırbo, hışır, kodes, moruk, baba, kocakarı, alesta, hanımevladı' gibi argo sözcüklerin ne anlama geldikleri açıklanmış ve dönemin Milli Mücadele karşıtları bu kelimelere örnek gösterilmişlerdir:

¹⁵⁸ G. S.83, s.3 (16 Kasım Perşembe 1922)

¹⁵⁹ G. S.7-8, s.6

Havlamak: Gazeteci argosu olup, münakaşa-ı kalemiyye demektir. ‘Her gün yaptığımız gibi...‘Haberin var mı *Akşam*¹⁶⁰ bugün havlıyor.’ yahud ‘*Alemdar*¹⁶¹ bugün amma kıyak havlamış ha!’

Papel: Tabirat-ı cedideden olup kâğıt para, lira manasındadır. Son günlerinde herkesin diline düşmüştür. ‘İki papel.’, ‘Tam beş buçuk papel kazandım.’ gibi...

Cızdım etmek: Sıvışmak, kaçmak. Bir cürm veya kavga esnasında aradan sıvışmaktır. Bu işin en ehli Alemdarcı Pehlivan Kadri’dir (*Alemdar* gazetesinin sahibidir).

Gece işi: Gece yapılan hırsızlık ve yankesicilik misali vukuat.

Aval: Enayi. Aptal. Bir şeyden çıkmaz, hödük manalarındadır. *Hürriyet* ve *İtilaf*çıların ekseriyası gibi...

Kocakarı: Anne... Kocakarı...

Hanımevladı: Züppe, hoppa, haşarı... Münasebetsiz çocuk, terbiyesiz, edepsiz delikanlı, orospu çocuğu...

Erkete: Rumca ‘geliyor’ manasında olup Türkçeleşmiştir. Bütün kumarbazlar, hırsızlar, yankesiciler vesair eshab-ı ceraim, esna-yı cürmlerinde, polis ve zabitanın geldiğini birbirlerine bu kelime ile ihbar ederler. Fakat elyevm modası geçmiş bir halde olup onun yerine şimdi ‘Dayı geliyor’ cümlesi kullanılmaktadır.

9- Müsabakalar

Güleryüz mizah gazetesinde 31. sayıda *Büyük Müsabakamız*¹⁶² başlığıyla birkaç hafta sürecek bir yarışmanın duyurusu yapılır. Birinciye 1 yıllık abonelik ve kışlık bir palto verilecek olan bu yarışma her hafta sorulacak bir soruya verilecek cevaplardan oluşmaktadır. Beş hafta sonra kazanan açıklanacaktır. Yarışmanın soruları şöyledir:

¹⁶⁰ Mütareke yıllarında, İstanbul basınında çıkan gazeteler arasında, ulusal mücadeleyi ve Mustafa Kemal’i destekleyen gazetelerdendir. Bkz: Nurhan Kavaklı, **Bir Gazetenin Tarihi: Akşam**, s. 31.

¹⁶¹ Millî Mücadele dönemi boyunca, Millî Mücadele’nin aleyhtarlığını yapmış yazarlar ve yayınlar da vardır. Bunlardan biri de bu örnekte yer alan *Alemdar* gazetesidir. Ayrıntılı örnekler için bkz.: Ahmet Kaymaz, **Romanda Milli Mücadele**, Millî Mücadele Aleyhtarları, s. 45.

¹⁶² G. S.31, s.7 (1 Aralık 1921)

- 1- Bugün, Memâlîk-i Osmânîye’de kimin yerinde olmak arzu eder idiniz?
- 2- Hangi devirde yaşamak ister idiniz?
- 3- Sizi en mesut edecek hadise hangisi?
- 4- Şimdiye kadar ki **Güteryüz** mündericâtından hangi hikâyeyi ve resimlerden hangi resmi beğendiniz?

III. BÖLÜM

3. GÜLERYÜZ MİZAH GAZETESİNDEKİ KARİKATÜRLERİN İNCELENMESİ

Tezimizin bu bölümünde Kurtuluş Savaşını destekleyen en önemli gazetelerden **Güeryüz**'de yer alan karikatürlerde işlenen önemli temaları tespit edip, bazılarını yorumlamaya çalışacağız.

Öncelikle tezimizin giriş kısmında ayrıntılı olarak ele aldığımız karikatür, çizgi ve karikatürist kavramları hakkında kısa bir hatırlatma yapmak yerinde olacaktır.

Resim sanatlarında, çoğunlukla, belirli bir kişinin veya insan tipinin, ayrıntılara önem vermeksizin bazı özelliklerinin abartılmış bir şekilde tasvir edilmesine karikatür¹⁶³ denir. Karikatür çizene karikatürist, bir konuyu karikatür biçimine sokmaya, gülünç halde anlatmaya karikatürize adı verilir¹⁶⁴. Karikatürist genel olarak, kişi ya da olayların gülünç, çelişkili yanlarını yakalayıp; bazen yazıyla da destekleyerek¹⁶⁵ mizahını kurgular.

İlk zamanlar ressamların eğlenceli bir yan uğraşı olan karikatür, basımevlerinin gelişmesine koşut olarak, gazete ve dergi gibi kitle iletişim araçlarının ortaya çıkmasıyla etkili bir anlatım biçimine dönüşmüştür. Bu etkili anlatım biçimi, kimi zaman, varolan haksızlıklara sesini yükseltmekten çekinmeyecektir. Haksızlığa çizgileriyle direnen ve haklının yanında olan karikatürist, siyasi iktidarlarca pek sevilmez. Yazı ile uğraşanların dillerinde kemiğin olmaması gibi karikatüristlerin çizgileri de baskı, sınır tanımaksızın insanlığın iyi-kötü tüm niteliklerini yansıtmaktan geri durmaz. Özetle karikatür ve mizah, iktidarın despotizmine karşı 'aşağıdan bir direniş biçimi'dir¹⁶⁶.

¹⁶³ Meydan Larousse, Cilt:7, s.10.

¹⁶⁴ Seyit Kemal Karaalioglu, **Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü**, s. 400.

¹⁶⁵ **Ana Britannica**, Cilt:13, s.9.

¹⁶⁶ İ. Fenoglio-François Georgeon, **Doğu'da Mizah**, Çev. Ali Berktaş, s. 13.

Kültür hayatımızda da, temeli eleştirel güldürüye dayanan, yönetici kesimin ve düzenin aksak yanlarını eleştirmeyi esas alan karikatürün bu saydığımız özellikleri (Osmanlı İmparatorluğu’nda dinsel etkilerle konulan resim yasağı göz önünde bulundurulursa¹⁶⁷) daha Tanzimat’tan başlayarak günümüze değin sürmektedir.

Ancak şunu belirtmekte yarar var ki, karikatür ve mizah bazen denetlenebilir, kullanılabilir ve resmi ideolojilerin hizmetine sokulabilir¹⁶⁸. Bunun en güzel örneğini I. Dünya Savaşı’ndan yenik çıkan ve hemen ardından işgâle uğrayan Osmanlı’nın o dönemdeki basın hayatında canlı bir şekilde görmek mümkündür. İşgâlcı devletlerin kuklası konumundaki hükümetler ve bu hükümetlerin sözcüsü basın organları...

Anadolu’da başlayacak Kurtuluş Savaşı’nda, karikatürün bu iki cephesi bir arada görülecektir. Bir yanda *Alemdar*, *Peyam-ı Sabah* gibi resmi ideolojilerin hizmetinde kullanılan gazeteler, bir yanda ise *İkdam*, *Akşam*, *İleri*, *Tevhid-i Efkâr*, *Vakit* gibi işgâli kabullenmeyen, Anadolu direnişini destekleyen gazeteler...

Güteryüz ikinci gruba karikatürleriyle destek vermek amacıyla çıkacaktır. Turgut Çeviker’in deyiimiyle karikatür de artık bahsettiğimiz bu savaşın içindedir:

*‘Dünyanın ilk emperyalist savaşının, anti-emperyalist karikatürcülerine büyük bir sorumluluk, sınırsız bir görev düşmektedir. Kendileri savaşçı, mizah dergileri silah, karikatürleri ise cephaneleridir. Yergi, alay ve grotesk tepe tepe kullanılacaktır.’*¹⁶⁹

¹⁶⁷ Semih Balcıoğlu-Ferit Öngören, **50 Yılın Türk Mizah ve Karikatürü**, s. 6.

¹⁶⁸ İ. Fenoglio-François Georgeon, **Doğu’da Mizah**, Çev. Ali Berkay, s. 13.

¹⁶⁹ Turgut Çeviker, **Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü III Kurtuluş Savaşı Dönemi (1918-1923)**, s. 22.

Gülyüz'ün en önemli karikatüristlerinden olan Sedat Simavi, daha sonra Halikarnas Balıkcısı olarak bilinecek Cevat Şakir ve Sedat Nuri (İleri)'nin çizgilerinde bu savaş bütün ayrıntılarıyla gözlemlenebilir.

Milli Mücadele günlerinin yanında; hayat pahalılığı, moda, kadınlar, erkeklerin bazen acemice bazen de ustaca olan çapkınlık maceraları, dönemin siyaset, basın ve edebiyat dünyasından farklı temsilciler, bayram günleri ve kutlamaları, karikatürlerde en çok işlenen temalardır. Bu saydıklarımızın yanı sıra birçok farklı konu üzerinde de durulmuştur.

Gazetenin 1. (kapak), 4. ve 5. sayfalarıyla son sayfası, karikatürlerin yer aldığı sayfalardır. Gülyüz'deki karikatürlerin çoğu yazılı olmakla beraber, yazısız karikatürler de (özellikle gazetenin kapak kısmında) bulunmaktadır.

Gülyüz'de yer alan karikatürleri başlıklar halinde sınıflandırırken üzerinde en çok durulan konuları seçme yoluna gittik.

1- 'Gülyüz'lü Kapaklar

Gülyüz'ün kapakları, bir bakıma Millî Mücadele'nin ve o dönem İstanbul'unun günlükleridir. Yalnız bu kapakların incelenmesi bile, kültür hayatımızın izlediği değişimler ve işgalden, bağımsız yeni Türkiye'ye geçiş süreci hakkında önemli ayrıntıların fark edilmesini sağlayacaktır.

Gülyüz'ün kapaklarında, Mustafa Kemal ve Kurtuluş Savaşı, basın ortamı (Ali Kemal, Refik Halit) ve kadın (moda, Beyaz Rus güzelleri ve aşk maceraları) en fazla yer alan temalardır. I. sayının kapağında Mustafa Kemal'in at üstünde üniformalı ve boynunda dürbünü olan bir resmi vardır (Bkz. Karikatür nr:1, s.181)

Kapak karikatürlerinde Mustafa Kemal, bazen Yunan komutanlarının başında boza pişirir, bazen İsmet Paşa ile beraber savaş alanlarında boy gösterir. Bakir ve güzel ülke, kadın görünümünde kurtarıcısını gözler. **Gülyüz** için erkekler,

kadınların vereceği bir busenin peşinde kelebeğe dönüşecek (Bkz. Karikatür nr:5, s.185) külhanbeyleri Yunan Kralı'yla dalga geçecek (Bkz. Karikatür nr: 10, s. 190), Şeytan, Ali Kemal'e destek için İstanbul'a gelecek (Bkz. Karikatür nr:8, s. 188), memurlar açlık, pahalılık makamlarında şarkılar icra edeceklerdir.

Karikatür ve çizginin groteskle, yıkıcılık ve çarpıcılıkla kaynaşmasını en güzel şekilde örnekleyen **Güeryüz**'ün kapaklarına baktığımızda, eleştirilen kişilerin özellikle muhalif basının temsilcilerinin statik ve yalın çizgilerle, meslekî yaşamları gözler önüne serilir. Genelde anime edilmiş karakterlerin tipik özelliklerinin hakim olduğu karikatürlerde yüzlerdeki ifadelerde bile (Mustafa Kemal-Kral Konstantin ile ilgili karikatürler) figürler arası hiyerarşi hemen göze çarpmaktadır. Ezik tarafın yüzündeki korku ve şaşkınlık hemen her karikatürde alayla beraber yer almaktadır. Ayrıca anatomik beden dili (külhanbeyleriyle hafifmeşrep kadın karikatürlerinde) karikatürlere çok iyi yansıtılmıştır. Bu karikatürlerde eteklerin şekli bile şehvet duygusunu barındırır.

Özetle **Güeryüz**'ün kapakları, çevresinde gelişen her olayı, olduğu gibi değil, çoğu zaman kendi perspektifinden yansıtan aynalardır.

2- Millî Mücadele İle İlgili Siyasî Karikatürler

Palmira Brummet karikatürü siyasî duruşuna göre:

- 1- Sultanî Söylem
- 2- Devrimci Söylem
- 3- Anti emperyalist söylem¹⁷⁰

olmak üzere üç sınıfa ayırmaktadır. **Güeryüz** mizah gazetesinde bu üç sınıftan son ikisine yani devrimci ve anti emperyalist söylem sınıfına dahil edebileceğimiz karikatür sayısı oldukça fazladır.

¹⁷⁰ Palmira Brummet, **İmge ve Emperyalizm**, Çev. Ayşen Anadol, s. 35.

Güteryüz'ün mizah anlayışında kötü ve iyi hep iç içedir. Genellikle ikili konuşmalar halinde yer alır bu karikatürler. İyiyi temsil eden (M. Kemal, Türk askeri ve insanı), kötüyü temsil edenle (Yunan Kralı Konstantin, komutanlar Venizelos, Papulas, Hacı Anesti ve Yunan Ordusu) her zaman alaylı ve yergili bir üslûpla konuşturulur. Bu karikatürlerdeki Türk askerleri düşmana karşı heybetli, yiğit, cesur, atak, savaşkan ama çoğunlukla güzel bir kadın sembolüyle koluna girmiş vatanın yanında şefkatli, sadık ve koruyucudur. Yunan askerleri ise korkak, kaçkın, teslimiyetçi, kalles, uyuşuk, beceriksiz ve yağmacıdır. Hatta bazen feminel çizgilerle; etli, dolgun dudaklı, beyaz eteğinin içinde gözleri hafif baygın bir şekilde Türk askerini yenmeyi (!) arzular bir yapıda karikatürize edilirler (Bkz. Karikatür nr:7, s.187).

Güteryüz'de yer alan bu tip karikatürlerin iki önemli çizeri, Sedat Simavi ve Cevat Şakir (Kabağağaçlı) işgalcilere ve işbirlikçilere karşı amansız bir savaş açarak, hoşgörüyle donanmış mizahı itip yerginin alayın ve groteskin yakıcı, parçalayıcı etkisiyle saldırgan ve teşhirci bir karikatür ortaya koymuşlardır¹⁷¹. Çoğu zaman çizgilerinden kan damlayacak bu ikiliden yükselecek hırçın seslenişler, kana bulanmış karikatürler dünya mizah tarihinde eşine pek az rastlanacak bir şeydir. Karikatür artık bir muharebe alanıdır. Bilenmiş baltalar, haset, eski hatıralar ve siperlerdeki mevzilerle dolu bir muharebe alanı...

Turgut Çeviker bu konuda şöyle der:

*'Güteryüz'de Mustafa Kemal, Mehmetçik, Türk ordusu, halk, kadınlar olağanüstü boyutlarda yansıtılıyor. Türk askeri ve efesi adeta mitolojik bir kahraman gibidir. Mehmetçik dev görünüşüyle 'Fethedilemeyen Fatih'tir; elindeki satırla Yunan askerlerini pırasa gibi doğrayan savaşçıdır.'*¹⁷²

¹⁷¹ Turgut Çeviker, **Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü III Kurtuluş Savaşı Dönemi (1918-1923)**, s. 28.

¹⁷² A.g.e, s.165.

Güteryüz'ün 5. sayısında yer alan karikatür tam da bu doğrultudadır. Düşman karşısındaki Türk ordusunu yüceltme amacıyla sert çizgilerle, elinde bıçağı, sırtında tüfeğiyle çizilmiş pos bıyıklı zeybek, Yunan Kralı Kostantin'in derisini yüzmeğe yemin etmiştir¹⁷³. *Cevap Geldikten Sonra*¹⁷⁴ başlıklı karikatürde elinde baltasıyla Türk askeri, Yunan komutanının boğazını sıkarken, bir başka karikatürde ise Mustafa Kemal elinde bıçağı, Konstantin'i kesecekken çizilir, altta da şu mısralar vardır:

*Bıçağı böyle sizin ensenizde bilerim
Ondan sonra ulu Haktan şanlı zafer dilerim
Ordumuzun karşısında tam bu hale geldiniz
Pek yakında topunuzu haritadan silerim*¹⁷⁵

Mustafa Kemal'le ilgili bir başka karikatürün üstünde *Yeni Taarruza Doğru*¹⁷⁶ cümlesi yer alır. Mustafa Kemal'in 'İlk hedefiniz Akdeniz' der gibi kılıcını ileriye yönelttiği bir resimdir bu. Altında şu dizeler yer alır:

*Şimdi gün alevden bir çiçek gibi
Kılınçlar ellerde bir şimşek gibi
Yamaçtan dört nala kaçan düşmanın
Saplanıp bağrını delecek gibi*

Güteryüz mizah gazetesinde yer alan siyasî karikatürlerde işgal altında yardım bekleyen vatan, şehirler ve barış (sulh perisi), mitik tanrıçalar görünümünde sembolize edilmişlerdir. Cevat Şakir ve Sedat Simavi, bir çok kapak resmini bu form içerisinde oluşturmuşlardır¹⁷⁷.

¹⁷³ G. S.5, s.8 (2 Haziran Perşembe 1921)

¹⁷⁴ G. S.53, s.8 (27 Nisan/Perşembe 1922)

¹⁷⁵ G. S.70, s.1 (17 Ağustos Perşembe 1922)

¹⁷⁶ G. S.4, s.4-5 (26 Mayıs Perşembe 1921)

¹⁷⁷ **Güteryüz**'ün 8, 26, 49, 74, 117 ve 119. sayılarının kapaklarına bakınız.

Cevat Şakir'in bir karikatüründe, başlarında aydan taç çiçeklerle Kral Konstantin'le körebe oynayan üç kız (Bursa, İzmir ve Edirne), kralı uçurumun kenarına doğru götürürler. Karikatürün altında ise:

*Bursa, İzmir, Edirne Kahraman Kral
Körebe oynuyorlar bakınız hele
Uçuruma gidiyor biçare aval
Bu üç kızı geçirmek isterken ele¹⁷⁸ dörtlüğü yer alır.*

Güleriüz'de yer alan bir başka karikatürde de kendisinden kaçan Sulh perisine neden kaçtığını soran Yunan general, periden şu cevabı alacaktır: *'Türklere iltica ediyorum. Yunanlılar beni anlayacak seciyeye sahip değiller.'*¹⁷⁹

Karikatürlerde bu saydığımız örneklerin dışında, İsmet Paşa'yı Kral Konstantin'i tekmelerken¹⁸⁰, Yunan askerlerini, sadece bir çubuğa asılmış fesi görünce bile korkularından feryat figan dağılırken¹⁸¹, hatta Ankara'nın balını kaşık kaşık yemeği düşünürken suratlarının ortasında Mustafa Kemal'in çizmeleriyle karşılaşırken¹⁸² görmek de mümkündür.

3- Muhelif Basın İle İlgili Karikatürler

Mizah insanları güldürmek dışında, aynı zamanda onları bilinçlendirmeyi de amaçlar. Karikatürist, çizgilerine ideolojisini de yansıtarak okuru taraf olmaya zorlar. O dönemde çıkan mizah yayınlarındaki birçok karikatürün amacı, geleneksel imgeleri devrimci amaçlar için kullanarak kültürel, sosyal ve siyasî bölgelerin dönüştürülmesine yardım etmektir. **Güleriüz** mizah gazetesi karikatüristleri de Anadolu'daki Milli Mücadele'yi desteklemiş ve okurlarını bu mücadele taraftarı

¹⁷⁸ G. S.8, s.8 (23 Haziran Perşembe 1921)

¹⁷⁹ G. S.90, s.4 (4 Ocak Perşembe 1923)

¹⁸⁰ G. S.18, s.4-5 (1 Eylül Perşembe 1921)

¹⁸¹ G. S.8, s.4-5 (23 Haziran Perşembe 1921)

¹⁸² G. S.17, s.4 (25 Ağustos Perşembe 1921)

olmaya çağırılmışlardır. Ne var ki Mütareke dönemi basınında bu mücadelenin karşısında yer alanlar da olmuştur. **Güteryüz** de, Milli Mücadele karşısında saf tutan bu muhalif basınla kavga etmekten çekinmeyecektir. Gazetede bu durumla ilgili birçok yazı ve karikatürün yer almasının en büyük sebebi de budur. Semih Balcıoğlu o günün basın ortamını şöyle açıklar:

*‘Kurtuluş Savaşı’nda mizahı hükümetler biçimlendirecektir: Ankara ile İstanbul Hükümeti... Ankara hükümetini tutan mizah dergisi **Güteryüz**, çıkaran Sedat Simavi. İstanbul hükümetini tutan mizah dergisi ise Aydede, çıkaran Refik Halit Karay’dır.*

...Ali Kemal’in başyazarlığını yaptığı, Mihran’ın gazetesi Peyam-ı Sabah ile Yüzelliliklerden Refi Cevad Ulunay’ın yönettiği Alemdar gazetesi, Kurtuluş Savaşı’na karşı olan, Yunan’ı tutan, Atatürk’e saldıran, Kuvayi Milliye’yi halk gözünden düşürmeye uğraşan bir tutum içindedirler. Aydede işte bu karşı basının mizah alanındaki temsilcisi oluyor¹⁸³.

Güteryüz’ün hedefinde her zaman için ilk sırayı *Peyam-ı Sabah*’ın başyazarı Ali Kemal alır. Ali Kemal, gerek Damat Ferit Hükümeti’ndeki görevleri, gerekse de gazetede yazıları aracılığıyla Mustafa Kemal ve Anadolu mücadelesinin basındaki en büyük muhalifidir. Haliyle de bu bölümde inceleyeceğimiz birçok karikatürün de kahramanı konumundadır. Ali Kemal ile ilgili karikatürlerin en bilineni Cevat Şakir tarafından çizilen karikatürdür. Cevat Şakir bu karikatüründe ‘*Ali Kemal hücre-i mesaisinde*.¹⁸⁴’ başlığıyla Ali Kemal’i bir oturağın içinde çizmiştir. Sedat Simavi ise Malta’ya sürülen bazı aydınların dönüşleri üzerine Mumcuzâde’yi (Ali Kemal için birçok karikatürde Mumcuzâde kelimesi kullanılmıştır) kâbuslar görürken resmetmiştir¹⁸⁵. Bu karikatürde Ali Kemal, yaratıklar şeklinde çizilen **Güteryüz**, Akşam, Aka Gündüz, Celal Nuri tarafından gerçekleştirilen hücumlardan

¹⁸³ Semih Balcıoğlu-Ferit Öngören, **50 Yılın Türk Mizah ve Karikatürü**, s.63.

¹⁸⁴ G. S.35, s.1 (29 Aralık 1921)

¹⁸⁵ G. S.28, s.1 (11 Ekim 1921)

kaçmaktadır. Dikkat çeken bir başka örnekte ise Kel Hasan ile Şarlo arasında şöyle bir diyalog geçer:

Şarlo: *Söyle bakalım Hasan Efendi sen mi komiksin ben mi?*

Kel Hasan: *Ne sen komik ne ben komik doğrusunu ararsan Mumcuzâde (Ali Kemal) hepimizden komik.*¹⁸⁶

Bir başka karikatürde, Yunan yanlısı Prodos gazetesi idare müdürünün, baş muharririnin hastalandığı için yazamadığı yazıyı, Ali Kemal'in yazmasını istediği bir karikatür vardır¹⁸⁷. Karikatürlerde, Ali Kemal bazen penceresindeki bülbüle kendi derdinin büyüklüğünü anlatırken¹⁸⁸, bazen de İstiklal Mahkemeleri'nin karşısında yalanlar uydururken karşımıza çıkar.

Ali Kemal'den sonra en çok Refik Halit (Karay) **Güteryüz**'deki yergilerden payını alacaktır. Palmira Brummert'in, '*Başarılı bir karikatür bildik simgeleri kullanarak halkın kendini tanımlayabileceği bir gerçeklik resmi yaratır*¹⁸⁹ görüşüne uyan örnek olsa olsa Refik Halit'in burnunu merkez alan karikatürlerdir. Kemerli ve çokça büyük çizilen burun, geçmişte nasıl Abdülhamit'i hatırlatıyorsa **Güteryüz**'de de Refik Halit'i simgeler. Refik Halit çoğu karikatürde Ali Kemal'in yardımcısı konumundadır. Kimi zaman beraber muhaliflerin marşını söylerler¹⁹⁰, kimi zaman ise Sabah eczanesinde, Nankörlük yazılı bir kapta içinde cehalet, yalan dolan ve muhalefet bulunan yeni bir karışım hazırlarlar¹⁹¹. Bazen de beraber atlı karıncalara binmiş iki çocuğun hızla dönmeleri gibi basındaki kavisleriyle karikatürlerdeki yerlerini alırlar¹⁹².

¹⁸⁶ G. S.31, s.5 (1 Aralık 1921)

¹⁸⁷ G. S.16,s.8 (Tarih Yok)

¹⁸⁸ G. S.7, s.5 (16 Haziran 1921)

¹⁸⁹ Palmira Brummet, *İmge ve Emperyalizm*, Çev. Ayşen Anadol, s. 45.

¹⁹⁰ G. S.74, s.4 (14 Eylül 1922)

¹⁹¹ G. S.9, s.5 (30 Haziran 1921)

¹⁹² G. S.16, s.4-5 (Tarih Yok)

Gülyüz'ün şiddetle eleştirdiği *Peyam-ı Sabah*, *Aydede* ve *Alemdar* kimi zaman çocukların imrendiği (!) işler yapacaklardır. Balon uçurtmak istediğini söyleyen torunu karşısında, dede: '*Bu çocuklar amma fettan şeyler... Gazetelerde ne görürlerse, hemen onu taklide kalkışıyorlar*¹⁹³ diyecektir.

4. Ne Onla Ne De Onsuz : Kadın

II. Meşrutiyet sonrası ve Mütareke döneminde yayımlanmış mizah gazetelerinde, kadınlarla ilgili karikatürlerde büyük bir paradoksla karşılaşılır. Bir yanda vefalı, sadık, dünyaya güzellik katan kadın imajı; bir yanda ise aileler yıkan, fettan bir şehvet nesnesi... Diğer mizah gazetelerinde olduğu gibi **Gülyüz**'de de bu paradoksal durum devam eder.

Gülyüz'ün ortaya çıktığı dönemlerde kadınlar artık çok farklı bir dünyaya aittiler. I. Dünya Savaşı sonrasında, bürolarda, atölyelerde, fabrikalarda ya da hastanelerde cepheye giden erkeklerin yerini alan ve çoğu kez ailesinin geçimini üstlenen Türk kadını, kamusal alanlarda, toplu taşıtlarda, idari birimlerde ve ticari faaliyetlerde artık daha çok yer alıyordu.¹⁹⁴ Buna bir de Batılı değerler ile İhtilâl sonrası İstanbul'a gelen Beyaz Rus kadınlarının başlattıkları yeni modalar eklendi. İşte böyle bir süreçte Türk kadını, hem kendi ayakları üzerinde durmaya başlayıp kendisinin farkına varırken, bir yandan da taklitçilik ve yozlaşmaya doğru sürüklendi. Artık Türk kızları Pera çevresindeki gayrimüslim kadınların görece serbest yaşam biçimlerinden etkileniyor onlar gibi giyinmek ve davranmak istiyordu. Eğitim, çalışma yaşamına katılım ve sokağa çıkma özgürlüğü talebi, kadınlar arasında gittikçe yaygınlaşıyordu. Bu gelişmeleri genç kadınların peçelerini kaldırması/inceltmesi izledi. Siyah bol çarşafın yerine pelerin ya da mantoya benzer dış esvaplar, kadın giyimine hakim oldu¹⁹⁵. **Gülyüz**'de çizilen kadın karakterlerinde bu özelliklerin

¹⁹³ G. S.11, s.8 (14 Temmuz 1921)

¹⁹⁴ François Georgeon, 'Gülüştün ve Gözyaşlarının Kıyısında', *İstanbul 1914-1923*, Haz. Stefanos Yerasimos, Çev. Cüneyt Akalın, s. 89.

¹⁹⁵ Yaprak Zihnioğlu, *Kadınsız İnkılâp*, s. 109.

hepsini görmek mümkündür. Güleriyüz’de yer alan kadınlar, son dönem modasını takip eden, makyaj yapan, bazen saçlarını şık bir şekilde toplamış bir halde, eteklerinin kıvrımlarında bile ayrı bir estet ve şehvet barındıran çizimlerle okurlara sunulurlar.

Gazetede yer alan bir karikatürde, koca eşine: ‘*Kadınların gece kocalarıyla sinemalara ve tiyatrolara gitmeleri lehinde gazetelere makale yazdım ise tiyatroya gidince seni de kuyruğuma takmayı vaat etmedim ya!*’¹⁹⁶ derken aslında kadınların da gündelik hayata katılmaları istenmekte ama iş kendi aile yaşamlarına gelince bu değişim reddedilmekteydi. Bir başka karikatür ise tam da zıt düşünceleri eleştirmek için çizilmiştir. *Tevhid-i Efkar İdarehanesi sermuharririni bazı kimseler nasıl tasavvur ediyor?*¹⁹⁷ başlıklı karikatürde sakallı, cüppeli yaşlı sermuharrir karşısında duran güzele bakıp şöyle der:

‘*Seni karşımda yalabuk yalabuk görüp de aleyhinde idare-i makal etmek pek gücüme gidiyor.*’

Bu sefer kadınları, giyimlerinden başlayarak eleştiren bir başyazarın, kendi hareminde savunduğu düşüncelerin tersini uyguladığını görürüz. *Dünya Tersine Dönmüş de Haberimiz Yok*¹⁹⁸ başlıklı karikatürde de harpten çıkan ülkelerde kadınların erkeklerden çok olduğu istatistiklerine dayanarak artık nasıl bir dünyada yaşayacağımızı ve bundan böyle rollerin değişeceğini anlatan bir karikatür vardır. Bu karikatürde kadınlar, erkeklerin peşinden koşmakta, erkeklere ilan-ı aşk etmede, onlara sokakta laf atmaktadırlar.

II. Meşrutiyet sonrası dönemde kadınların siyasi örgütlenme amacıyla bir araya gelmeleri henüz alışıldık bir durum değildir. Ancak bu yolda bazı adımlar atıldığını bilmekteyiz. Bu adımlardan en önemlisi Müdafaa-i Hukuk-ı Nisvan Cemiyeti’nin kurulmasıydı¹⁹⁹. **Güleriyüz**’ün basın hayatına atılmasından sonra,

¹⁹⁶ G. S.14, s.4 (Tarih Yok)

¹⁹⁷ G. S.42, s.1 (16 Şubat 1922)

¹⁹⁸ G. S.49, s.4-5 (6 Nisan 1922)

¹⁹⁹ Palmira Brummet, **İmge ve Emperyalizm**, Çev. Ayşen Anadol, s.404.

1923'te, bu defa Kadınlar Halk Fırkası kurulacaktır. Elbette bütün bu gelişmeler mizah gazetelerine de yansiyacaktı. *Hürriyet-i Nisvan Etrafında*²⁰⁰ başlıklı karikatürde kadınların nezaret iskemlesini işgal ettikleri zamanla ilgili bir karikatür çizilmiştir. Adam masanın başındaki Kalem-i Mahsus Müdiresine, Nazire Hanım'ın bugün gelip gelmediğini sorar. Müdire de, Nazire Hanım'ın ağrısı tuttuğu için gelemediğini söyler. *Kadro Harici Kalan Memureler*²⁰¹ isimli karikatürde ise, bir kadın iş başvurusuna gider. İki mektebi birincilikle bitirdiğini, üç lisan bildiğini, dikiş nakıştan anladığını ve hangisinden istifade edebileceğini soran kadının, görevli memurdan aldığı cevap ise 'Güzelliğinizden' olacaktır. Kadınların erkeklerle eşit olma isteklerini, kendi işine geldiği gibi algılayanlara da **Güleryüz**'de rastlamak mümkündür. *Kadınların Müdaf-i Hukuk Fırkası*²⁰² başlıklı karikatürde, 'Küçük Hanım Küçük Hanım malum a artık bir fırkada bulunuyoruz, ayırımız gayrımız yok. Benim kalbim sizin demektir.' diyen adam bu zihniyetteki tiplere güzel bir örnektir.

Güleryüz'de, kadınlarla ilgili karikatürlerde işlenen diğer konulara bakacak olursak, kadınların aşk maceraları, eşlerini aldatmaları ve eşleri tarafından aldatılmaları, para ve zenginlik tutkuları ile müsrifliklerinin sıklıkla işlendiğini görürüz. Toplumun ve ailenin ahlakî dokusunu simgeleyen kadın temasının bütün kültürler, uluslar ve sınıflarda varolduğunu, işlendiğini göz önünde bulundurursak, bu durum, bize hiç de şaşırtıcı gelmez. **Güleryüz**'de çizimlere yansıtılan kadınlar arasında, Küçük Bey'e, Hanım'a yaptırdığı elbisenin aynısını kendisine yaptırmazsa kapıyı açmayacak hizmetçilere²⁰³; her zaman için tutumsuz olduğunu söyleyen kocasının ipekli mendillerinden kendisine giysi yapan eşlere²⁰⁴, annesinin yanında masanın altından âşığıyla oynaşan kızlara²⁰⁵ (Bkz. Karikatür nr:12, s. 192) ve kendisine çok iyi bir kısmetin çıkacağını söyleyen falcıya, güzellik ve iyi huyluluktan

²⁰⁰ G. S.42, s.8 (16 Şubat 1922)

²⁰¹ G. S.97, s.4 (21 Şubat 1923)

²⁰² G. S.115, s.4 (26 Haziran 1923)

²⁰³ G. S.15, s.8 (11 Ağustos 1921)

²⁰⁴ G. S.17, s.5 (25 Ağustos 1921)

²⁰⁵ G. S.23, s.8 (6 Ekim 1921)

öte paradan haber vermesini söyleyen kadınlara²⁰⁶ rastlamamız, günümüzde de süren bir zihniyetin izleri niteliğindedir.

Güleyüz Mizah Gazetesi'nde, *Şundan Bundan* başlığı altında yer alan karikatürlerde aşk, şehvet, çapkınlık konularının da sıklıkla işlendiği görülür. Bu bölümde yer alan bir karikatürde²⁰⁷, merdivene çıkıp kitapları düzelten bir kadının yüksekte başı dönerken aynı zamanda altında duran adamın da başını döndürdüğüne şahit oluruz. *Cins-i Lâtif Buseleri*²⁰⁸ (Bkz. Karikatür nr:19, s.199) başlıklı karikatürlerde ise kadınların hangi yaşta kimleri öptükleri verilir. Karikatürde kadınların dört yaşında anne-babalarını, on yaşındayken komşunun kızını, yirmi yaşında kocalarını, yirmi beş yaşında herkesi, otuz yaşında gençleri, elli yaşında köpeklerini öptüklerini; altmış yaşına geldiklerinde ise başkalarının buselendiklerini görüp iştirmekle mahzun oldukları karikatürize edilir. *Kaç Türü Aşk Vardır*²⁰⁹ isimli karikatürde, bu defa aşkın türleri sıralanır: Şair aşkı, para aşkı, lakayd aşk ve cüretkâr aşk...

Bu saydıklarımız dışında Sedat Simavi'nin bazen gazetenin kapak kısmında yer alan kadın resimlerinden bahsetmemek haksızlık olacaktır. Simavi'nin kaleminden zarafet akıttığı bu kadın portrelerinin en dikkat çeken dokuzuncu sayının kapak resmi²¹⁰. Kapakta güzel bir kadınla, kelebek şeklinde bir yakışıklının öpüşme öncesi yakınlıkları çizilmiştir. Altta ise şu dizeler vardır:

*İlkbaharın gülü budur
Bu sevimli güzel bebek
Hangi âşığın ruhudur
Onu öpen şu kelebek*

²⁰⁶ G. S.33, s.8 (15 Aralık 1921)

²⁰⁷ G. S.28, s.5 (3 Kasım 1921)

²⁰⁸ G. S.29, s.4-5 (17 Kasım 1921)

²⁰⁹ G. S.29, s.8 (17 Kasım 1921)

²¹⁰ G. S.9, s.1 (30 Haziran 1921)

5. Bulgurjuvalar

‘Bulgurjuva’²¹¹ kelimesi, İttihat ve Terakki Partisi’nin, I. Cihan Harbi sonrasında, ülkeye hediye ettiği harp vurguncuları ve yeni zenginleri alaya almak için üretilen bir kelimedir. Gerçekten de I. Dünya Savaşı sıralarında, ülkenin içinde bulunduğu zor koşulları fırsat bilerek, haksız kazanç sağlayanların sayısı bir hayli fazladır. İstanbul, o zamana kadar bilmediği karaborsa, istifçilik, kamu fonlarının zimmete geçirilmesi, spekülasyon gibi savaşa özgü bu felaketlerle 1915’ten itibaren tanışacaktır. Savaşın sonunda ortaya çıkan bu yeni zenginler henüz kaba saba tavırları ve dilleriyle İstanbulluların alaya aldıkları ağalar değil, daha çok küçük tüccarlar, bürokratlar ya da İttihat ve Terakki tarafınca seçilmiş yörelerinin önde gelen kişileridir²¹².

Aslında İttihat ve Terakki iktidarının asıl amacı eski loncaları meslek birliklerine dönüştürmek ve küçük iş yerlerini güçlendirerek, bir Türk burjuvazisi yaratmaktır. Bu nedenle kredileri, kişilerin ününü veya niteliğini dikkate almaksızın dağıtmışlardı. Savaş sırasında ise bu sistemin, yalnızca yeni zenginler ve birtakım vurguncular yarattığı görülecektir.²¹³

Güteryüz’ün sahibi Sedat Simavi, gazeteyi çıkarmadan önce bu tipleri *Yeni Zenginler* başlıklı bir albümde karikatürize etmiştir. **Güteryüz**’ün çizerleri de, halkın kanını emerek yaşayan bu vurguncuları, yağmalar, talanlamalar, kapışmalar anlamına gelen intihâbât’ sözcüğünden hareketle ‘intihâbâtçılar’ diye niteleyecekler ve karikatürlerine taşıyacaklardır.

*İttihatçılar İntihâbât Koşusunda*²¹⁴ başlıklı karikatürde, at sırtında bir ittihatçı çizilmiştir. At sırtında çizilen İttihatçı imgesinin kullanılmasının sebebi, ortaya çıkan

²¹¹ **İstanbul 1914-1923**, Haz. Stefanos Yerasimos, Çev. Cüneyt Akalın, s. 18.

²¹² A.g.e., François Georgeon, ‘Gülüştün ve Gözyaşlarının Kıyısında’, s. 81-82.

²¹³ Bilge Criss, **İşgal Altında İstanbul (1918 - 1923)**, s. 43.

²¹⁴ G. S.101, s.4 (21 Mart 1923)

bu yeni zenginlerin yeni moda olan tüketim çılgınlıklarına gönderme yapmaktır. Bu Harp zenginlerinin yeni modaları, otomobiller, Avrupa tarzı mobilyalar ve at yarışları gibi yeni eğlencelerdir. Karikatürün altında ise şu yazı yer alır:

‘İttihatçılar intihâbât koşusuna hazırlanıyorlar. Milletin gözünü boyamak için ne yapmak lazımsa yapıyorlar. Hiçbir şeyden de geri kalmıyorlar. Küheylanlarını hazırladılar, boyadılar, kurdelelerle süslediler, fakat böyle dolmayı millet artık yutmayacak. Onların intihâbât için süsleyip püsleyip meydana çıkardıkları küheylanların uyuz bir katana benzeri olduğunu biz pek âlâ biliriz.’

Acaba ortaya çıkan bu yeni harp zenginleri, elde ettikleri yüklü kazançlarla başka hangi eğlencelere daldılar? Elbette Haraşo²¹⁵lara... (Bkz. Karikatür nr:21, s.201) Rus kadınları, o zamana kadar, çekiciliğin herkesin gözü önünde bu kadar cömertçe sergilendiğini görmemiş bir erkek milleti tarafından o kadar aranıyorlardı ki ahlakçılığın katı kurallarına bağlı kalmaları gittikçe zorlaşıyordu. Altın rengi saçlar, hafif pembeleşmiş beyaz bir ten, gökyüzünü andıran mavi, derin gözler, boynunu ortaya çıkaran toplu saçlar, rujla belirginleştirilen etli dudaklar (yerli kozmetik üreticisi Necip Bey bundan bir servet kazanacaktır), sahte güzellik benleriyle süslenen yanaklar...²¹⁶ İşte bu güzelliğin en büyük müşterileri de harp vurguncuları, istifçi tüccarlar olacaktır. **Güteryüz**’de de bu ilişkileri alaylı bir şekilde gözler önüne seren karikatürler bir hayli fazladır. Bu karikatürlerdeki Haraşolar yukarıda anlatılan özelliklerle karikatüristlerin çizgilerinde yaşamışlardır. Rusların güzelliğine karşın vurguncu yeni zenginler olabildiğince kaba saba bir dille konuşturulmuş ve olabildiğince çirkin yüz hatlarıyla çizilmişlerdir.

Güteryüz’deki bir karikatürde²¹⁷, Beyoğlu’ndaki Rus Kahvesi’nde Mütareke zengini müşterisine ‘*Bey Efendi siz çok haraşo*’ diyen Rus güzeline, Mütareke

²¹⁵ Rusça ‘güzel’ anlamına gelen Haraşo, lokanta ve barlarda çalışan Rus kadınları için kullanılan bir kelimedir.

²¹⁶ Paul Dumont, **İstanbul 1914 - 1923 (Beyaz Yıllar** başlıklı yazı), Haz. Stefanos Yerasimos, Çev. Cüneyt Akalın, s. 185.

²¹⁷ G. S.44, s.8 (2 Mart 1922)

zengininin cevabı şu olacaktır: ‘Ah haraşo dediğin nedir biliyon amma ucu keseye dokunacak.’

Bir başka karikatürde ise, yolunu şaşırarak bir harp vurguncusu, Beyoğlu’nda bir Rus lokantasına girecek, yemekten sonra hesap fişinde tam sekiz yüz doksan altı kuruşla karşılaşacaktır. Fiyata başka şeylerin de dahil olduğunu düşünen müşteri, hesaba çok fazla şaşırmayacaktır (Bkz. Karikatür nr:16, s. 196).²¹⁸

Harp Kazançları Vergisi (Bkz. Karikatür nr:25, s.205)²¹⁹ adı altında yayımlanan karikatürde de benzer bir tema işlenir. Ayna karşısında makyaj yapan bir kadın, neden fiyatları arttırdığını soran aşığına şu cevabı verecektir: ‘*Harp kazançları vergisi tahsil edilecekmiş biz de esnaf değil miyiz?*

*İttihat Müsabakasını kimler kazanacak?*²²⁰ üst başlığıyla verilen bir başka karikatürde ise, İttihatçılar temizlenmek için yüzlerini yıkıyorlar diyen **Güteryüz:** ‘*Nafile uğraşmayın eski dostlar, bu yüzkarası öyle kolay kolay suyla temizleneceğe benzemiyor. Size Anadolu’nun halis leke sabunundan vereyim de onu bir kere tecrübe edin..*’ cümleleriyle, eleştiri oklarını bir kez daha bu kesime yönlendirecektir.

6. Sayd-ı Simit (Simit Avı)

Savaş gittiği yere kardeşlerini de götürür. Yani açlık, kıtlık, sefalet... Osmanlı’da Sanayi Devrimi’nin ardından barış dönemlerinde bile zorlaşan hayat koşulları, savaş dönemlerinde içinden çıkılmaz bir hal alacaktır. Üretimi durmuş ve her yönüyle dışa bağımlı hale getirilmiş Osmanlı, savaş dönemlerinde dışardan gelen malların da kesilmesiyle, halkın yaşaması için gerekli günlük tüketim mallarını dahi karşılayamaz olmuştur. Üretim düşüklüğü hızlı bir kağıt para emisyonu ile birleşince

²¹⁸ G. S.47, s.1 (23 Mart 1922)

²¹⁹ G. S.98, s.4 (28 Şubat 1923)

²²⁰ G. S.108, s.4 (9 Mayıs 1923)

başta gıda maddelerinde olmak üzere büyük fiyat artışları görülecektir²²¹. Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı dolayısıyla bu duruma tanık olan halk, Kurtuluş Savaşı sürecinde daha da büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacaktır.

Bu dönemde, İstanbul'da elektrik ve su sık sık kesiliyor, besin maddeleri çok güç bulunuyordu. Odun, kömür ve şeker, halkın ismini cismini unuttuğu, sadece geçmişten bir anı olarak hafızalarında sakladıkları maddelerdir. Artık devir, çayın yanında şekerin yerini kuru üzüm tanelerinin aldığı²²², berbat bir ekmek için karnelerin ve kuyruklarda beklemelerin dönemidir. Sorunlar bu kadarla sınırlı değildir. Ortalama mağazalarda giysilere ve ayakkabılara ulaşmak mümkün değildir. Hatta bazı mizah dergileri gazete kağıdından giysiler satan mağaza karikatürleri bile yayınlamışlardır²²³. **Güleryüz**'de rastladığımız benzer bir karikatürde '*Yazın sıcaklığını ve giysilerin boşluğunu gidermek için, tasavvur olunan gazete kağıdından ma'mul elbise*'²²⁴ ibaresiyle tanıtılan, gazete kağıtlarından yapılmış bir giysi görürüz.

O sancılı zamanları, günü gününe sayfalarına taşıyan **Güleryüz** çizerleri, bütün bu olumsuzluklara mizahla yaklaşmış, *Hande midir Girye midir?*²²⁵ diyerek tüm bu olayları karikatürlerine yansıtmışlardır. Hayat pahalılığını konu alan bu karikatürlerde genellikle karı-koca, arkadaş-arkadaş, patron-işçi, satıcı-alıcı gibi ikililer arasında geçen diyaloglara sıkça rastlanır. Elektrik idaresi memuruna, tarife ne kadar çabuk değişiyor diyen ev sahibi, ismi üstünde buna elektrik demişler elbet çabuk değişecek cevabıyla karşılaşacak²²⁶; bayram münasebetiyle indirim yapıldığını duyup gelen bir müşteri, fiyatların, sadece camekânda yukardan aşağıya indirildiğini

²²¹ Orhan Koloğlu, **1918 Aydınlarımızın Bunalım Yılı**, s. 24.

²²² Bkz.Nora Şeni, 'Çayınıza Kaç Tane Kuru Üzüm İstersiniz?', **İstanbul 1914-1923**, Haz. Stefanos Yerasimos, Çev. Cüneyt Akalın, s. 162 – 175.

²²³ A.g.e, François Georgeon, 'Gülüştün ve Gözyaşlarınızın Kıyısında', s.81.

²²⁴ G. S.15, s.8 (11 Ağustos 1921)

²²⁵ G. S.42, s.5 (16 Şubat 1922)

²²⁶ G. S.17, s.5 (25 Ağustos 1921)

görecek²²⁷; insanlar sayd-ı simit peşinde, balık tutar gibi sokaktan geçen simitçinin başının üzerinden simitleri avlamaya çalışacaklardır²²⁸.

Şunu da belirtmek gerekir ki, hayat pahalılığının konu edildiği birçok karikatürün kahramanı olan memurlar, bu kötü durumdan en çok etkilenen kesimlerdir. Aradan geçen bunca zamana rağmen, memurların yaşadıkları geçim sıkıntısının bir türlü değişmediğini görürüz. Savaş dönemlerinde maaşların çıkmaması, artan enflasyonla beraber alım gücü düşen memurları daha da zor durumda bırakacaktır (Bkz. Karikatür nr:14).

Güteryüz'de memurların konu edildiği bir karikatürde, maaşların uzun bir zaman sonra çıkması konu edilir. Maaş çıktığı zaman istediği her şeyi alabileceğini söylediği eşinin et aldığını söylemesiyle, sinirinden küplere binen memur koca: '*Ne istersen iste dedikse, ne istersen al demedik ya!*²²⁹' diyerek kızgınlığını ortaya döker. Bir başka karikatürde ise yaklaşan kış koşullarında memurların çektikleri yakacak sıkıntısı esprili bir dille anlatılmaktadır. Önlerinden geçen tombulca bir bayanı birbirlerine gösteren iki kişi arasında şöyle bir konuşma geçer:

-Baldıra bak, birader. Baldır değil hamam kütüğü.

*- Fena mı? Kocası memur ise odunsuzluktan şikâyet etmez*²³⁰.

Bir diğer karikatürde, memurların, saz grubu misali ellerinde farklı çalgılarla kederli kederli '*Benim derdim büyüktür tensikat benim sineme yükür*²³¹' diyerek şarkı söylediklerine şahit oluruz.

Dönemin pahalılığı ve kötü yaşam şartlarından âşıklar da paylarını alacaklardır. Şeker sıkıntısının yaşandığı günlerde, kendisine tatlı şeyler söyleyen

²²⁷ G. S.15, s.5 (11 Ağustos 1921)

²²⁸ G. S.63, s.4 (3 Temmuz 1922)

²²⁹ G. S.6, s.8 (9 Haziran 1921)

²³⁰ G S.38, s.8 (19 Ocak 1922)

²³¹ G.S.66, s.1 (20 Temmuz 1922)

âşığına kızan güzel kadın, bunun yerine tatlı şeyler almasını ister²³². Bir başka genç, istemesi halinde canını vermeye bile razı olduğunu söyleyince, nişanlısı ondan çok imkânsız bir şey yapmasını, sık sık mektup yazmasını ister. Oysa bu isteğin gerçekleşmesi mümkün değildir, çünkü büyük bir zam gelmiş ve artık mektuplar, üç kuruşa gitmektedir²³³.

Yurtta öyle büyük bir hayat pahalılığı vardır ki, lüks eşyalar yasaklanmıştır. Yasaklanan bu eşyalar içerisinde dışardan gelen makyaj malzemeleri de vardır. Kadınlar ise çareyi, göze sürme çekmek amacıyla havanda kömür dövmekte bulurlar²³⁴.

7. Çarşıftan Eteğe, Zeybekten Tangoya

Güleryüz'ün çıktığı dönemde moda terimi, hayatın birçok alanında Avrupa, özellikle Fransızlar gibi olmakla eşdeğerdi²³⁵. Bu dönemde özellikle Tanzimat Fermanı ile başlayan Batılılaşma hareketi, beraberinde büyük toplumsal değişiklikleri de getirecektir. Siyasî ve askerî alandaki yeniliklerin yanında; dil, edebiyat, eğitim, eğlence, kılık-kıyafet gibi birçok konuda dönüşümler, kaçınılmaz hale gelecektir. Dönemin mizah dergileri de, bu değişimlerin Osmanlı'yı hangi zayıf noktasından yakaladığını ve nasıl gülünç hale getirdiğini sık sık işlemişlerdir.²³⁶

Güleryüz'de ise moda daha çok iki ana tema üzerinden yorumlanacaktır: Kadın ve dans... Karikatürlerde kadınlar, eski Avrupalı seyyah ve ressamların klasik Doğulu kadın görünümünden sıyrılmışlardır. Gazetede, yeni aksesuarları olan açık elbiseler, bir sürü düğme fırfırlı etekler, güneş şemsiyeleri, patenler, takım elbiseler,

²³² G S.27, s.4 (3 Kasım 1921)

²³³ G.S.14, s.8 (t. y.)

²³⁴ G. S.85, s.4 (30 Kasım 1922)

²³⁵ Fatma Karabıyık Barbarosoğlu, **Modernleşme Sürecinde Moda ve Zihniyet**, s. 199.

²³⁶ Palmira Brummet, **İmge ve Emperyalizm**, Çev. Ayşen Anadol, s. 303.

redingotlar, bastonlar ve şapkalarla sahne alırlar²³⁷. Karikatüristler bütün bu nesneleri kullanarak kadınların kibirlerini, memnuniyetlerini, züppeliklerini, eğlencelerini bazen de ahlâksızlıklarıyla özgürlüklerini gözler önüne sererler.

Kadınların yeni moda kısa elbiseleri ile ilgili karikatürde sohbet eden iki kadından biri artık iktisada riayet etmeye karar verdiğini, kumaştan istifade etmek için kısa elbise giyeceğini söyler²³⁸. *Yeni Moda'nın Kurbanları Elveda Saçlar*²³⁹ başlıklı karikatürde ise elinde makası, saçlarını kısa bir şekilde kesmiş, güzel bir kadının resmi yapılmıştır. İstanbul'da bir başka modanın, paralı koca arayışının yaygınlaştığı da karikatürlerde vurgulanır. Bir anne, kızına damat adayını; paralı ama, yaşlıca, kulağı sağır, gözü de galiba biraz dumanlı görüyor diye tanıtacak, kızından 'Bu devirde gözünün dumanlı görmesi benim için daha iyi' cevabını alacaktır²⁴⁰. Moda öyle bir hâl alır ki zamane kadınları, çocuklarının kulaklarını, sırf sokakta kendilerine 'anne (!)' dedikleri için kopartırcasına çekme durumuna bile geleceklerdir.

Gazetenin yayımlandığı zamanlarda, 'Tango' sözcüğü, Ahmet Mithat'ın Felatun Bey'i gibi alafranga tipleri alaya almak için kullanılırdı. Özellikle yeni moda eğlence ve dans kültürünün 'tango' kelimesinin kullanılmasında rol oynadığı kuşkusuzdur. Bununla beraber, Osmanlı insanının başkaları tarafından eğlendirilen edilgen bir tip olması, Cumhuriyet insanının ise kendisine doğrudan katılma imkanı veren modern eğlence anlayışını benimseyerek dans pistine çıkma cesaretini göstermesi uzun bir süreç gerektirecektir²⁴¹. Bu süreçte, çengi ve köçek oynatan bir toplumdan vals yapan bir topluma geçiş, eğlence kültürünün içeriğinde de, farklılıklara bazen de komik durumlara yol açacaktır. Bu değişim süreci, dönemin nabzını tutan karikatüristin kaleminden kaçmaz.

²³⁷ A.g.e, s.361-362.

²³⁸ G. S.44, s.4 (2 Mart 1922)

²³⁹ G. S.39, s.1 (26 Ocak 1922)

²⁴⁰ G. S.51, s.4 (20 Nisan 1922)

²⁴¹ Ekrem Işın, *İstanbul'da Gündelik Hayat*, s. 163.

*Vals Hakkında Bir Anket: Halk Ne Düşünüyor?*²⁴² başlıklı karikatürde, halktan farklı kesimlerin ağzından tango ile ilgili görüşler yer alır. Kimi bunu alafrangalıkla özdeşleştirirken kadınlar ise tangonun, kendilerine memnu (yasak) olacağını söylerler. *Anadolu'da İstanbullular*²⁴³ başlıklı karikatürde de, Bir İstanbullu, köylü kız çocuğuna 'Kızım bu köyde gezilecek yer yok mu?' diye sorar, kız da 'Efendim, buranın seyranı akşamüstü olur. İstanbul'dan gelen tangolar dere kenarına çıkınca herkes onların seyrine gider.' cevabını verir. Karikatürlerde Tango'ların mekânı olarak, çoğunlukla Büyükkada gösterilir.

Toplumda yeni yeni görülmeye başlayan yeni zengin, harp vurguncularının eğlence modası ise Avrupa'dan gelen otomobiller, motosikletler ve at yarışlarıdır. **Güleryüz**, bu sonradan görme zenginlerin eğlence anlayışını alaya almakta gecikmeyecektir. Cim. imzalı, *Veli Efendi Koşu Yerinde Moda*²⁴⁴ başlıklı karikatür, yoldan geçen bir adamı ezmesine ramak kalmış, sonradan görme bir at meraklısı üzerinedir. Hayvanın neden durmadığını soran arkadaşına cevap veren biri, atın insanlardan ürktüğünü söyleyecek, daha önce hiç insan görmedi mi diye merak eden arkadaşına bu defa 'Adam da gördü ama bu cinslerini değil (Bkz. Resim n:5, s.210)' karşılığını verecektir. Bu başlık altında inceleyeceğimiz son karikatürde ise, yeni aldıkları motosikletleriyle gezinti yapan karı-koca, mahalleden geçerek, görenleri kıskançlıklarından çatlatmayı arzulayacaklardır²⁴⁵.

8. Mizah Savaşında Melekler ve Şeytanlar

Karikatürist her zaman için taraftır. Takındığı tutum, tarama ucundan şekillere bürünür. Bu durum **Güleryüz**'ün çizerleri için de geçerlidir. Onun çizgileri, taraf olduğu kesime karşı hoşgörülü, saygılıyken karşı olduğu tarafa karşı ise alabildiğine keskin bir aşağılama ile doludur. Gazetede yer alan dönemin siyasî ve edebî kişiliklerinin portrelerini incelediğimizde de benzer bir manzarayla karşılaşırız.

²⁴² G. S.45, s.1 (9 Mart 1922)

²⁴³ G. S.28, s.8 (10 Kasım 1921)

²⁴⁴ G. S.62, s.3 (29 Haziran 1922)

²⁴⁵ G. S.36, s.8 (5 Ocak 1922)

Karikatürlerde Anadolu'daki mücadelenin önderleri olan Mustafa Kemal ve İsmet Paşa heybetli ve muzaffer hatlarla verilirken, düşmanlar yani Yunanlılar Kral Konstantin, Venizelos, Papulas her türlü rezil, sefil ve küçük durumlarda çizilmişlerdir.

Mustafa Kemal kimi zaman atının üzerinde orduları zaferden zafere koştururken, kimi zaman ise başında mücadelenin simgesi kalpağı, sırtında kaputu ile **Güleyüz**'ün sayfalarından halka moral kaynağı olmuştur. Bu ikilinin portreleri yanında, Ulvi Kazım'ın **Güleyüz**'ün *Iyd-ı Millî Nüsha-i Fevkaladesi* adlı ek gazetesinde Büyük Millet Meclisi Reis Vekili Adnan Bey²⁴⁶'i de resmettiği görülür.

Kral Konstantin (Bkz. Karikatür nr:2, s.182, nr:6, s.186)²⁴⁷, bazen elinde kuklasıyla konferanslara giderken, bazen müzakerelerde maymun kılığıyla görüş bildirirken bazen ise kendini Napolyon'la kıyaslarken karşımıza çıkar. Çoğu zaman kabuslar görürken çizilen Venizelos²⁴⁸ ile hep hayal kırıklığına uğrayan Papulas,

²⁴⁶ Adnan Adıvar: (1882 Gelibolu-1Temmuz 1955 İstanbul) Siyaset adamı ve hekim olan Doktor Abdülhak Adnan, İstanbul Tıp Fakültesi'nde ders verdi. Ünlü yazar Halide Edip'le evlendi. İstanbul'un işgalinden sonra Halide Edip'le Ankara'ya geçti. 23 Nisan 1920'de açılan TBMM'ye İstanbul milletvekili olarak giren Adnan Bey, iki kez TBMM başkan vekilliğine seçildi. Bkz. Fahrettin Çiloğlu, **Kurtuluş Savaşı Sözlüğü**, Livane Yayınları, İstanbul 2004. Bu bölümde incelediğimiz kişilerle ilgili bilgiler bu kaynaktan alınmıştır.

²⁴⁷ Yunan Kralı I. Konstantin 1868'de Atina'da doğdu, 1913'te Kral oldu. Birinci Dünya Savaşı'nda Yunanistan'ı tarafsız tutma politikası onu tahtından etti. 1920'de yeniden tahta çıktı. Venizelos'un Türk düşmanlığı siyasetini sürdürerek Anadolu'da bir maceraya girişti. Sakarya Savaşı'nda baş komutanlığı üstlendi. Türk –Yunan savaşındaki yenilgisinden sonra askeri bir ayaklanma sonucunda tahtını bırakmak zorunda kalan Kral Konstantin 1923'te İtalya'nın Palermo kentinde öldü.

²⁴⁸ Venizelos, 1864'te Girit'te doğdu. Girit'in Yunanistan'a bağlanması için mücadele etti. 1910'da Yunanistan Başbakan'ı oldu. 1917'de Kral Konstantin'i sürgüne gönderdi. Büyük Yunanistan'ı kurmayı amaçlayan Megalo İdea doğrultusunda siyaset izledi. Sevr Anlaşması'na Yunanistan lehine maddeler koydurmayı başardı. Lozan görüşmelerinde Yunan Heyeti'ne başkanlık etti. Daha sonra yeniden Başbakan olan Venizelos 1930'da Ankara'yı ziyaret ederek iki ülke arasında yeni bir dönemin başlaması için dostluk anlaşması imzaladı. 1936'da Paris'te öldü.

Trikopis²⁴⁹ ve Hacı Yorgo Anesti²⁵⁰ kendilerini çoğu zaman Türk askerinin bıçağı altında bulacaklardır.

Güteryüz'de iki isim var ki nerdeyse her sayı da onlar hakkında bir karikatür yayımlanır. Muhalif basının temsilcileri Ali Kemal ve Refik Halit... Genellikle Sedat Simavi'nin çizdiği kapak karikatürlerinde yer alan *Peyam-ı Sabah*²⁵¹'in başyazarı Ali Kemal ile ilgili en çok akılda kalan iki karikatür vardır. İlki, yazdığı yazılar dolayısıyla Şeytan'ın takdirini aldığı karikatür, diğeri ise Cevat Şakir'in Ali Kemal'i bir oturak içinde karikatürize ettiği *Ali Kemal Hücre-i Mesaisinde* başlıklı karikatürdür. Refik Halit, **Güteryüz**'ün mizah alanındaki rakibi *Aydede*²⁵²'nin başındadır ve doğal olarak o da özellikle yüzünden daha büyük çizilecek burnuyla **Güteryüz**'deki karikatürlerde sık sık karşımıza çıkacaktır. Bir başka muhalif Sait Molla²⁵³ ise büyük göbeği, sarığı ve sakalıyla karikatürize edilir.

²⁴⁹ 1868'de doğan Trikopis Kurtuluş Savaşı'nın başlarından Yunan Ordusu'nda kolordu komutanlığı yaptı. 22 Ağustos 1922'de General Hacı Anesti' nin yerine Küçük Asya ordusu komutanı oldu. Savaştan sonra Türk ordusunca tutsak edildi. Serbest bırakıldıktan sonra Yunanistan'a döndü. Anıları Türkçe'ye de çevrilen Trikopis 1959'da öldü.

²⁵⁰ 1863'te doğan Yunan General Anesti, Milli Mücadele döneminde Yunan ordusunun Küçük Asya başkomutanlığını yaptı. Anadolu'daki savaşlarda başarısız olunca görevinden alındı. Kurtuluş Savaşı'nda Yunan ordularının yenilgisinden sorumlu tutularak Atina'da idam edildi.

²⁵¹ *Peyam-ı Sabah*, Mihran Efendi'nin çıkardığı *Sabah* gazetesinin Ali Kemal'in 3 Ağustos 1919'da yayınlamaya başladığı *Peyam* gazetesiyse birleşmesiyle kuruldu. Gazetenin yönetimini aynı zamanda baş yazarı olan ve Milli Mücadele karşıtı yazılar yazan Ali Kemal üstlendi. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasından sonra Ali Kemal İstanbul'da tutuklandı. Yargılanmak üzere İzmit'e götürülürken Ordu karargahında linç edilerek öldürüldü. Mihran Efendi'de gazeteyi kapatarak Avrupa'ya kaçtı.

²⁵² Refik Halit Karay'ın yayınladığı *Aydede*, 2 Ocak 1922'de İstanbul'da çıkmaya başlamıştır. Milli Mücadele karşıtı yazı ve karikatürlere yer verdi. Refik Halit'in Yüzellilikler listesine alınıp sürgün edilmesiyle gazete yayın hayatına son vermiştir

²⁵³ Kurtuluş Savaşı döneminde İngiliz casusu olarak tanınan siyaset adamı Sait Molla, Mütareke Döneminde Damat Ferit Paşa hükümetince Adliye Vekaleti Müsteşarlığına atandı. İngiliz Muhipleri Cemiyeti'nin kuruluşunda yer alıp cemiyetin ikinci başkanlığını yaptı. İngiliz Casusu olduğunun anlaşılması üzerine Romanya'ya kaçtı. 1924'te Yüzellilikler listesine alındı ve 1927'de vatandaşlıktan çıkarıldı. 1936'da Romanya'da öldü.

Güteryüz'de saydığımız siyaset ve basın hayatında önemli rol oynamış kişiliklerin yanında edebiyat dünyasının tanınmış simaları da gazetede konu edilmişlerdir. Süleyman Nazif bayram manileri söylerken, Abdullah Cevdet²⁵⁴ hapse girerken, Rıza Tevfik ise siyahlar giyinmiş bir şekilde ülkenin kurtuluşunu ispiirtizmada ararken karikatürize edilir ve gazetenin 36. sayısının kapağında da *Olmasaydı* adlı bir şiirle başka bir karikatürü vardır (Bkz. Karikatür nr:20, s.200). Hamdullah Suphi (Tanrıöver) Büyük Millet Meclisi'nde nutuk atarken, Yakup Kadri ise yaklaşan seçimlerde "mebus" olup olmayacağını düşünürken çizilmişlerdir.

9. İstanbul'un Değişmez Sorunu: Ulaşım

İşgal yıllarında, ulaşım, hem aşırı kalabalık hem de kömür kıtlığı yüzünden o dönemlerde problemlidir. Tramvay sistemi yetersiz, vagonlar tıklım tıklım dolmaktadır. I. Dünya Savaşı sırasında, Almanlar, İstanbul'a vagonlar dolusu kömür sağlamışlardır, ama o da tükenmiştir²⁵⁵.

Dönemin mizah dergilerinde tramvaylar, randımsız ve ağır çalıştıkları, çabuk bozuldukları için sık sık eleştirilere hedef olmuşlardır. En fazla taşlanan ulaşım araçlarından biri de Galata'daki tüneldir. Deniz ulaşımının da diğerlerinden pek bir farkı yoktur. **Güteryüz**'de yer alan bir karikatür²⁵⁶ aslında aksayan bütün ulaşım kollarını özetlemektedir.

Şişman bir kadın fazla kilolarından şikayetçidir:

'Doktor Bey, her ilacı tecrübe ettim, hiç birinden bir fayda görmedim. Benim şişmanlığa çareyi yalnız siz bulur imişsiniz dediler. Ben de size geldim...'

Doktorun tavsiyesi ise şöyledir:

²⁵⁴ Düşünür ve siyaset adamı Abdullah Cevdet (1869 Arapkir-29 Kasım 1932'de İstanbul) Jön Türk hareketinde ve II. Meşrutiyet Dönemi düşünce yaşamında etkili oldu. Yayınladığı İctihad dergisi basın tarihimizde önemli bir yere sahiptir. İngiliz Muhipler Cemiyeti'nin kuruluşunda önemli rol oynadı. Kürdistan Teali Cemiyeti'nde görev aldı. Cumhuriyet'in ilanından sonra Mütareke dönemindeki etkinliklerinden dolayı ömür boyu devlet hizmetinden uzak tutulmasına karar verildi.'da öldü.

²⁵⁵ Bilge Criss, **İşgal Altında İstanbul (1918-1923)**, s. 472.

²⁵⁶ G. S.14, s.4 (t. y.)

‘Size pek basit bir ilaç tarif edeceğim, eğer harfiyen söyleyeceklerimi tatbik ederseniz on gün sonra bendenize teşekkürle gelirsiniz. Günde dört defa tramvaya üç defa tünele bininiz ve akşamları da son posta ile Boğaziçi’ne misafirlığe gidiniz.’

Ayrıca, bir yandan o dönemde sıkça rastlanan tramvay kazaları yerilirken, bir yandan da tramvaylardaki mevki kavgaları da gazetede yerilmiştir. Buna en güzel örnek, yeri alınınca sinirlenen adamın, yerini alan kadının güzelliği karşısında birden tavır değiştirmesini anlatan *Tramvayda Bir Mevki*²⁵⁷ başlıklı karikatürdür.

10. Diğer Temalar

Güleryüz, yayınlandığı dönemde, hemen her alanla ilgili olayları sayfalarına taşır. Günümüzün *Leman*, *Penguen*, *Uykusuz* gibi bir çok mizah dergisinde göreceğimiz üzere, eleştirilmek istenen kişi veya konular, daha önce pek karşılaşılmayan benzetmeler ve sınıflamalar halinde Güleryüz’de de yer alır. Mizah ve karikatür alanında özellikle *Cumhuriyet* gazetesi çizeri Musa Kart ile *Penguen* mizah dergisinin, yayınladıkları karikatürler dolayısıyla, dönemin Başbakan’ı Recep Tayyip Erdoğan ile büyük sorunlar yaşadığını ve para cezalarına çarptırıldıklarını hatırlatmakta fayda vardır²⁵⁸. Çünkü **Güleryüz**, günümüz mizahçılarının, siyasî iktidarı eleştirme yöntemlerini yaklaşık bir asır önceden üretmiş ve uygulamıştır.

Meyveler Bize Kimleri Hatırlatıyorlar (Bkz. Karikatür nr:23, s. 203)²⁵⁹ ve *Sebzelere, Meyvelere ve Çiçeklere Ait* (Bkz. Karikatür nr:22, s. 202)²⁶⁰ başlıklı

²⁵⁷ G. S.111, s.4 (29 Mayıs 1923)

²⁵⁸ Musa Kart, Cumhuriyet gazetesinde, 9 Mayıs 2004 tarihinde, dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ı yumağa dolaşmış bir kedi olarak çizmiş ve 5000 YTL tazminat ödemeye mahkûm edilmiştir. Musa Kart’a destek amacıyla R. T. Erdoğan’ı 24 Şubat 2005 tarih ve 127 numaralı sayısının kapağında, *Tayyipler Âlemi* başlığı altında çeşitli hayvanlar halinde çizen Penguen dergisi ise 40.000 YTL’lik tazminat davasıyla karşı karşıya kalmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. : Hikmet Konar, **Diken Mizah Gazetesi’nin İncelenmesi**, (Yüksek Lisans Tezi), s.88.

²⁵⁹ G. S.69, s.4 (10 Ağustos 1922)

²⁶⁰ G. S.83, s.4 (16 Kasım 1922)

karikatürlerde, Ali Kemal karpuz, domatese; Refik Halit hıyara, kabak çiçeğine, Molla Sadi ise pırasaya dönüştürülmüştür. Aynı karikatürde, güzel bir bayanın ise şeftaliyi çağrıştırdığı söylenir. **Güleryüz**'ün *Bayram Ziyafeti Listesi*²⁶¹ adlı karikatüre baktığımızda, yine Ali Kemal'in terbiyeli kabak dolması, Refik Halit'in çiroz salatası yerine konulduğu; ayrıca listede İzmir helvasının güzel bir kadın, ekmek kadayıfının tombulca bir bayan, kahvenin ise bir zenciye benzetildiğini görürüz. Yine basın ve edebiyat dünyasının önde gidenlerinin farklı çiçeklere benzetildiği *Bazı Çiçeklerin Dili*²⁶² başlıklı güzel bir bölüm de **Güleryüz**'de yer alır:

Karanfil: Ahmet Haşim Bey
 Ballı Baba: Ahmet Rasim Bey
 Manolya: Celâl Sahir Bey
 Zambak: Mehmet Rauf Bey
 Kahkaha: **Güleryüz** Muharrirleri
 Küstüm Çiçeği: Lütfü Fikri Bey
 Deve Diken: Hüseyin Cahid
 Isırgan: Besim Atalay Bey
 Haşhaş: Yakup Kadri Bey
 Tütün: Abdülbaki Fevzi Bey
 Şeftali Çiçeği: İzzet Melih Bey

Acaba o günlerde insanlar hangi olaylara güler yüzle yaklaşmalıydı? Bu sorunun cevabını da **Güleryüz**'de yer alan bir karikatürde bulmak mümkündür. *Hangi Şeyleri Güleryüz İle Karşılamalıyız*²⁶³ başlıklı karikatürde nelerin güler yüzle karşılanması gerektiği sıralanır: **Güleryüz**'ün her nüshası, alacaklıların mektubu, otomobilcilerin saçma ücret talebi, bazı acı tesadüfler (kanepede sevişen sevgililerin odasına dalan adam rahatsız olmamalarını rica eder), mahkeme mübaşirinin getirdiği celbnâme, maşukanın yüz çevirmesi (yatakta resmedilmiş kadın-erkek)...

²⁶¹ G. S.36, s.5 (5 Ocak 1922)

²⁶² G. S.121, s.2 (7 Ağustos 1923)

²⁶³ G. S.30, s.4-5 (24 Kasım 1921)

1338'de *Edebiyatın Kıymeti*(Bkz. Karikatür nr:24, s.204)²⁶⁴ başlıklı karikatürde ise edebiyatçıların her devir süren geçim sıkıntıları ele alınır. Elinde cilt cilt kitap olan bir yazar dükkanına girdiği kunduracıya şöyle der:

Sana halis meşin kaplı on cilt getiriyorum bunun karşılığında bana bir çift kundura yapar mısın?

Sedat Simavi imzalı, *Mehmet Rauf Bey'in Vakı'te intişar eden İtalya Mektupları Münasebetiyle*²⁶⁵ başlığı altında verilen bir başka karikatürde ise şu cümleler yer alır:

-Napoli sokaklarının pisliğine ne dersiniz?

-Herhalde Zambak' tan temiz bulurum.

İstanbul'da satın alınan her mal bozuk, sahte ya da çürük çıkmaktadır. Bu durumu intihar etmek isteyen bir adam üzerinden işleyen bir karikatürde adam, kendini asar ama ip çürük çıktığı için isteği gerçekleşmez. Ardından eczaneden kezzap alıp içer, ama kezzap yerine su vardır. Kendini kömür ile zehirlemek ister yine beceremez. En sonunda imdadına İstanbul'un güvenli olmayan sokakları yetişir. Adam en kestirme ölümün, gece İstanbul sokaklarında gezmek olduğunu düşünür ve kısa bir gezintiye çıkar. En sonunda isteği gerçekleşecek, kendisini paralı biri zanneden bir serseri tarafından arkasından bıçaklanarak ölecektir²⁶⁶.

Yeni yeni popüler olmaya başlayan spor müsabakaları ile ilgili de, **Güleyüz**'de karikatürlere rastlamak mümkündür. *Spor ve Ailelerimiz* başlıklı karikatürde, yaşlı bir kadın elinde top tutan formalı sporcuyu tulumbacı zanneder.

²⁶⁴ G. S.88, s.4 (t.y.)

²⁶⁵ G. S.37, s.8 (12 Ocak 1922)

²⁶⁶ G. S.57, s.4-5 (1 Haziran 1922)

11. Avrupa Mizah Karikatürlerinden Alıntılanan Karikatürler

Güteryüz'ün kimi karakterlerinde, Avrupa'daki mizah gazetelerinde yer alan karikatürlerden esintiler bulmak mümkündür. Özellikle karikatürlerdeki kadın çizimlerindeki, gerek yüz gerekse de vücut hatları göz önünde bulundurulduğunda bu etki hemen fark edilebilir. Bunun en büyük örneği gazetede bazı sayılarda karşılaştığımız Avrupa'nın kimi mizah dergilerinde yayımlanmış karikatürlerdir. **Güteryüz**'de fazla olmamakla beraber bu tür alıntılar da yapılmıştır.

Paris'te neşredilen *La Vie Parisien* dergisinden alıntılanan karikatürde, Avrupa'daki bir hizmetçinin bir iş gününden kesitler anlatılır²⁶⁷. *Sayfiyeden Avdet Yahut Soyma, Soyulma*²⁶⁸ başlıklı karikatürler ile Fransızca *Jurnal* gazetesinden alınan *Aşkın Muhtelif Safhaları*²⁶⁹ adı altındaki karikatürler de Avrupa mizah dergilerinden birebir alınarak yayımlanan diğer örneklerdir.

²⁶⁷ G. S.41, s.5 (9 Şubat 1921)

²⁶⁸ G. S.23, s.5 (6 Ekim 1921)

²⁶⁹ G. S.21, s.4 (22 Eylül 1921)

SONUÇ

20. yüzyılın ilk çeyreğinde, Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'nı yaşamış bir toplumda, gülmenin nerdeyse unutulduğu o zor günlerde, ayakta kalma ve bağımsızlık mücadelesi, hayatın her alanında verilmekteydi. Bu savaş ve kaos ortamında bile, acı ve gözyaşının hemen yanı başında mizahın gücünden bir şey kaybetmediğini görürüz. Türk toplumunun umudunu, varolma savaşını kapağındaki gülümsemeye yansıtan **Güleryüz** mizah gazetesi de anti-empyralist söylemi, siyasi ve kültürel eleştirileri ile basın tarihimizde farklı bir öneme sahiptir.

Güleryüz, 5 Mayıs 1921 – 14 Ağustos 1923 tarihleri arasında 122 sayı çıkmış edebî-siyasî bir mizah gazetesidir. İmtiyaz sahibi Sedat Simavi olan **Güleryüz**, Perşembe günleri yayınlanacağı ilan edilse de bazen Salı ve Çarşamba günleri de çıkmıştır. **Güleryüz**, kimi zaman bayramın gelişi kimi zaman da Milli Mücadele'de alınan zaferler neticesinde *Bayram Nüsha-i Fevkâlâdesi*, *Büyük Muzafferiyet Nüshası* gibi özel ekler vermiştir.

Güleryüz'ün kadrosunda; Ahmet Rasim, Baha Kâmil, Celal Nuri (İleri), Ercüment Ekrem (Talu), Faruk Nafiz (Çamlıbel), Fazıl Ahmed (Aykaç), Halil Nihad (Boztepe), Hüseyin Rıfat, Hüseyin Suad Yalçın, İzzet Melih (Devrim), İzzet Ziya (Turnagöl), Orhan Seyfi Orhon, Necdet Rüştü (Efe), Reşat Nuri Güntekin, Selami İzzet (Sedes), Sedat Simavi, Tahir Nadi, Vedat Örfi, Yusuf Ziya (Ortaç) gibi yazarlar ile Basri, Cevat Şakir (Kabağağaçlı), İzzet Ziya, Mahmut Yesari, Mim. B., Sedat Nuri İleri, Sedat Simavi, Ulvi Kâzım gibi karikatüristler yer alır.

Güleryüz'de, fıkra, şiir, hikâye, piyes, komedi, çeviri, mensur-şiir gibi farklı türlerden örneklerin yanında zaman zaman yapılan anket ve müsabakalara da yer verildiğini görürüz. Şunu da belirtmek gerekir ki saydığımız türdeki yazıların çoğu mizahi bir üslupla, edebiyattaki anlamlarının dışında kullanılmıştır.

Güteryüz, bir yandan toplum içerisinde görülen sorunları irdelerken bir yandan da Yunan Ordusu ve Anadolu'daki direniş karşıtı basınla mücadele etmiştir. Karikatürlerdeki Türk askerleri, yiğit, cesur, atak; aynı zamanda kolunda güzel bir kadın sembolüyle tasvir edilmiş vatanla birlikte şefkatli, sadık ve koruyucu çizilir. Bunun yanı sıra Yunan askerleri ise korkak, kaçkın, teslimiyetçi, kalles, uyuşuk, beceriksiz ve yağmacıdır. Basın savaşına baktığımızdaysa Ali Kemal'in başyazarlığını yaptığı *Peyam-ı Sabah*'ın, Refi Cevad'ın yönettiği *Alemdar*'ın ve Refik Halid'in *Aydede*'sinin hemen her sayıda **Güteryüz**'ün hedefinde olduğunu görürüz.

Güteryüz'de yer alan yazı ve karikatürlerde Milli Mücadele, Batılılaşmayla beraber Türk kadının toplum içindeki yeri ve moda tutkusu, Bolşevik İhtilali'nden kaçan Beyaz Ruslar, (özellikle halk tarafından Haraşo olarak adlandırılan hayat kadınları), acı dolu yılları fırsat bilen harp vurguncuları, hayat pahalılığı, yoksulluk ve İstanbul'un değişmez sorunu olan ulaşım en çok işlenen temalardır.

Güteryüz'ün renkli çıkması, Sedat Nuri, İzzet Ziya, Sedat Simavi, Cevat Şakir gibi güçlü çizerleri kadrosunda barındırması, mizah gazeteciliğinde, diğerlerine göre bir adım önde olmasını sağlamıştır. Özellikle bayram günleri ve savaşta alınan zaferlerden sonra çıkarılan özel sayılardaki portrelerle hemen her sayıda 4. ve 5. sayfaların tamamının kullanıldığı karikatürler dikkat çekicidir.

Son söz olarak, işgal yıllarında Türk toplumunun yaşadığı acıyı ve sorunları mizahi bir üslupla yoğurup dile getiren **Güteryüz**'ün, yazar kadrosu, yüklendiği misyon ve Türk yazın hayatına getirdiği yeniliklerle ayrı bir öneme sahip olduğunu söyleyebiliriz.

EKLER

EK 1. YAZAR ADINA GÖRE İNDEKS

ABDÜLBAKİ AZİZ

Kurban Bayramı	Şiir	1.yıl S.16 s.3
Son Edebiyat Nesline Bir Nazar	Fıkra	1.yıl S.17 s.2
Son Ümid	Şiir	1.yıl S.18 s.3
Milletime	Şiir	1.yıl S.19 s.2
Yiğit Türk	Şiir	1.yıl S.23 s.6
Veli Çavuş	Şiir	1.yıl S.27 s.2

AHMET RASİM

Zorlarsın! Zorlamam!	Fıkra	1.yıl S.1 s.3
Koşma	Şiir	3.yıl S.107 s.2

CELAL NURİ (İLERİ)

Celal Nuri Bey'den Ali Kemal Bey'e	Fıkra	1.yıl S.18 s.3
------------------------------------	-------	----------------

ERCÜMENT EKREM (TALU)

Müstesna Bir Kadın	Hikâye	1.yıl S.4 s.3
Ölümün Aleyhinde(?) Bir Adam	Hikâye	2.yıl S.66 s.2
Ölmenin Aleyhinde Bir Kadın	Hikâye	2.yıl S.67 s.2
Tali'siz Bir Adam	Hikâye	2.yıl S.69 s.2

FAZİL AHMED (AYKAÇ)

Mevzu' Meselesi Hakkında	Fıkra	1.yıl S.5 s.2
Yok! Yok! Yok!	Şiir	1.yıl S.5 s.6
Nazire	Şiir	1.yıl S.11 s.6

HALİL NİHAD (BOZTEPE)

Hamsi	Şiir	2.yıl S.94 s.2
-------	------	----------------

HÜSEYİN RIFAT

Kitabe-i Seng-i Mezarım	Şiir	1.yıl S.21 s(?)
Kıt'a	Şiir	1.yıl S.31 s.3
Aydede'ye Kıt'a	Şiir	1.yıl S.36 s.6
Kıt'a	Şiir	1.yıl S.76 s.2

İZZET MELİH (DEVİRİM)

İzzet Melih Bey'in Mektubu	Fıkra	2.yıl S.61 s.3
İzzet Melih Bey'in Teşekkürü	Fıkra	2.yıl S.64 s.2

İZZET ZİYA (TURNAGÖL)

Gölge Hayal	Hikâye	2.yıl s.70 s.3
-------------	--------	----------------

NECDET RÜŞTÜ (EFE)

..... Diyor ki	Şiir	2.yıl S.41 s.3
Yusuf Ziya Diyor Ki	Şiir	2.yıl S.42 s.3

ÖMER SEYFETTİN

Post Kavgası(?)	Hikâye	1.yıl S.46 s.2
----------------------	--------	----------------

SELAMİ İZZET (SEDES)

Mudhike	Küçük Hikâye	2.yıl S.45 s.6
Anafor	Fıkra	2.yıl S.46 s.6
Kıtırıştayn Ceryanı (?)	Hikâye	2.yıl S.47 s.6

SEDAT (SÜLEYMAN) SİMAVİ

Tehdit Mektubu	Hikâye	1.yıl S.45 s.3
----------------	--------	----------------

TAHİR NADİ

Tevzi'-i Dilpesend İzzet Melih Bey	Şiir	2.yıl S.63 s.2
------------------------------------	------	----------------

VEDAT ÖRFİ (BENGÜ)

Zaman	Şiir	2.yıl S.71 s.3
Hasbıhal	Fıkra	2.yıl S.72 s.3
İzmir	Piyes	3.yıl S.121 s.3

YUSUF ZİYA (ORTAÇ)

Köşe Kapmaca	Şiir	1.yıl S.24 s.6
--------------	------	----------------

EK 2. TAKMA ADLAR, KISALTMALAR VE RUMUZLARA GÖRE İNDEKS

A. SÜHEYL (?)

Memurlarda Soba Sefası	Fıkra	2.yıl S.39 s.3
Anafor Nizamnâmesinin	Fıkra	2.yıl S.41 s.2
Mevadd-ı Muadelesi		
Ayı Necib	Fıkra	2.yıl S.41 s.3

AHMET CEMİL (?)

Sedir Altı	Hikâye	2.yıl S.82 s.3
------------	--------	----------------

AHMET NURETTİN (?)

Kurtuluş Yolu	Fıkra	2.yıl S.48 s.6
Put	Fıkra	2.yıl S.49 s.6

AKBABA (Yusuf Ziya Ortaç)

Mühim Bir İhtira'	Fıkra	2.yıl S.60 s.3
Bakkalbaş	Fıkra	2.yıl S.61 s.3
Terci'-i Bend	Şiir	2.yıl S.61 s.3
Kuduz Köpeklerle Dair	Fıkra	2.yıl S.61 s.3
Mecburi Mezuniyet	Fıkra	2.yıl S.62 s.1
Terci'-i Bend	Şiir	2.yıl S.62 s.3
Kılık Kıyafet Hakkında	Fıkra	2.yıl S.63 s.1
Mülakat	Fıkra	2.yıl S.63 s.2
Koşuya Dair	Fıkra	2.yıl S.63 s.3
Zamanımızdaki Tiplerden Şair	Fıkra	2.yıl S.63 s.3
Terci'-i Bend	Şiir	2.yıl S.65 s.4

Eski Bir İttihatçı İle Mülakat	Fıkra	2.yıl S.66 s.4
ALİ HAYRİ İLMÎ (?)		

Mest-i Zafer	Şiir	1.yıl S.28 s.2
Oldu Hep	Şiir	2.yıl S.52 s.3

ASİ (?)

Bir Köpek Yavrusu İçin	Fıkra	2.yıl S.70 s.2
------------------------	-------	----------------

ASRÎ (?)

Bikr-i Masum	Şiir	2.yıl S.66 s.3
Elli Dirhem Sıtkı	Fıkra	2.yıl S.67 s.3

ÂŞIK (Ercüment Ekrem Talu)

Emeti Hanım Tavlanmış	Komedi	1.yıl S.11 s.3
-----------------------	--------	----------------

ATEŞ BÖCEĞİ (Reşat Nuri Güntekin)

Kef. Ayın. Diyor Ki	Şiir	2.yıl S.44 s.3
İstedğim Şey	Şiir	2.yıl S.46 s.6
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.122 s.2

AYÇİÇEĞİ (?)

Ebleh ile Ahmak	Hikâye	1.yıl S.14 s.6
-----------------	--------	----------------

AYIN BE (ع.ب)

Deli Hidayet	Fıkra	1.yıl S.15 s.2
--------------	-------	----------------

AYIN CİM (ع. ج)

İftara Azimet ve Avdet	Hikâye	1.yıl S.5 s.3
Fena Bir Şaka ve Fena Bir İntikam	Hikâye	1.yıl S.7 s.3
Deli Aziz Beyin Senet Olması	Manzum Hikâye	1.yıl S.8 s.3
Deli Aziz Bey'in Senet Olması	Manzum Hikâye	1.yıl S.9 s.2
Bir Şayi'anın Sonu	Piyes	1.yıl S.12 s.3
Eski Bir Hatıra	Fıkra	1.yıl S.14 s.2
Gönül Kimi Severse	Hikâye	1.yıl S.15 s.3
Tanıdığım Delilerden Bazıları	Fıkra	1.yıl S.18 s.3
Tanıdığım Delilerden Bazıları	Fıkra	1.yıl S.20 s.2
Hazırcevap	Fıkra	1.yıl S.21 s(?)
Biraz da Edebî Alay	Fıkra	1.yıl S.25 s.3
Ah Ne Olurdu	Fıkra	1.yıl S.26 s.6
İmparator	Fıkra	1.yıl S.29 s.6
Hediye	Fıkra	1.yıl S.30 s.3
Temevvücat-ı Edebiye	Fıkra	1.yıl S.31 s.3
Şu Gelen Küçük Hanım	Hikâye	1.yıl S.32 s.6
Şu Gelen Küçük Hanım	Hikâye	1.yıl S.33 s.3

AYIN FE (ع. ف)

Mumcunun(?) Destanı	Şiir	2.yıl S.36 s.2
İspanya'da Bir Seyahat	Hikâye	2.yıl S.36 s.3
Portre	Şiir	2.yıl s.39 s.6
Kaside-i Matbuattır İslambol	Şiir	2.yıl S.50 s.3

AYIN FİKRİ (ع. ف)

Bir Nazire	Şiir	1.yıl S.33 s.6
------------	------	----------------

AYIN KEF (ك.ع)

Yunan Taarruzunun Yeni İstikametleri	Fıkra	1.yıl S.14 s.6
--------------------------------------	-------	----------------

AYIN RE (ر.ع)

Küçük Annem	Hikâye	1.yıl S.10 s.3
Dev Eller	Piyes	1.yıl S.13 s.3

AYIN SAD (إ.ع)

Vagon Perdesi	Hikâye	1.yıl S.6 s(?)
Vefasız	Hikâye	2.yıl S.38 s.3

AYYILDIZ (?)

Afyon	Şiir	2.yıl S.75 s.2
-------	------	----------------

AZADE (?)

İstida'	Mensur-Şiir	2.yıl S.40 s.2
Manzumemin İlk Mısra'ı	Şiir	2.yıl S.40 s.2
Acaba Yangın mı?	Hikâye	2.yıl S.44 s.4
Devr-i Âlem	Şiir	2.yıl S.44 s.6

BAHA KÂMİL

Mehmet Çavuş	Şiir	1.yıl S.31 s.1
Üflemekle Sönmeyiz	Şiir	1.yıl S.31 s.5
İmtihan	Hikâye	2.yıl S.63 s.4

BAŞ MUHARRİR

Muhavere	Fıkra	3.yıl S.104 s.2
----------	-------	-----------------

BATTAL GAZİ

Memurların Manisi	Şiir	2.yıl S.83 s.2
-------------------	------	----------------

BE AYIN (ب. ع)

Delinin Külâhı	Fıkra	1.yıl S.13 s.2
----------------	-------	----------------

BEKÇİ

Ramazan Geldi	Şiir	3.yıl S.105 s.2
---------------	------	-----------------

BE KEF (ب. ك)

Salan Salana	Fıkra	2.yıl S.59 s.3
--------------	-------	----------------

Çeribaşı Diyor Ki!	Fıkra	2.yıl S.60 s.2
--------------------	-------	----------------

Bir İtilafçı İle Mülakat	Fıkra	2.yıl S.61 s.2
--------------------------	-------	----------------

Sütçü İle Mülakat	Fıkra	2.yıl S.62 s.2
-------------------	-------	----------------

Berber İle Mülakat	Fıkra	2.yıl S.64 s.2
--------------------	-------	----------------

Mahalle İmamı İle Bir Mülakat	Fıkra	2.yıl S.65 s.2
-------------------------------	-------	----------------

Gülyüz'le Muhavere	Fıkra	2.yıl S.66 s.2
--------------------	-------	----------------

Biraz Dedikodu Edelim	Fıkra	2.yıl S.68 s.2
-----------------------	-------	----------------

Biraz da Dedikodu Edelim	Fıkra	2.yıl S.70 s.2
--------------------------	-------	----------------

Muhabere	Fıkra	2.yıl S.71 s.2
----------	-------	----------------

Muhavere	Fıkra	2.yıl S.73 s.2
----------	-------	----------------

Muhavere	Fıkra	2.yıl S.74 s.2
----------	-------	----------------

Muhavere	Fıkra	2.yıl S.75 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.76 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.87 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.88 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.89 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.90 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.92 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.93 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.97 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.98 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.99 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.100 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.101 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.102 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.103 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.105 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.106 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.107 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.108 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.109 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.110 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.111 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.112 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.113 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.114 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.115 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.116 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.117 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.118 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.119 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.120 s.2
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.121 s.2

BEKRÎ

Büyük Millet Meclisi'nin Kanunları	Fıkra	2.yıl S.83 s.2
------------------------------------	-------	----------------

BE LAM (ب. ل)

Tatlı Rüyalara, Siyah Gölgele	Fıkra	2.yıl S.44 s.2
-------------------------------	-------	----------------

BULGURCUZÂDE

Akıl Ticareti	Fıkra	1.yıl S.22 s.6
---------------	-------	----------------

BURHANETTİN ALİ

Sevgilim	Şiir	1.yıl S.29 s.2
----------	------	----------------

Yarım Portrele	Şiir	1.yıl S.30 s.2
----------------	------	----------------

CENAB ŞİTAMİ (?)

Vecizeler	Vecizeler	2.yıl S.47 s.3
-----------	-----------	----------------

CEYLAN

Gülhane Parkında	Şiir	1.yıl S.14 s.6
------------------	------	----------------

CİDDİ ADAM

Maskaranın Türküsü	Şiir	2.yıl S.38 s.2
--------------------	------	----------------

Sarhoşların Türküsü	Şiir	2.yıl S.39 s.6
---------------------	------	----------------

Edebiyat Palyaçolukları	Fıkra	2.yıl S.41 s.7
-------------------------	-------	----------------

Edebiyat Palyaçolukları	Fıkra	2.yıl S.42 s.7
-------------------------	-------	----------------

COŞKUN

Telhif-i Filozofane	Fıkra	1.yıl S.11 s.6
---------------------	-------	----------------

ÇİÇEKÇİOĞLU

Aydede'ye	Şiir	1.yıl S.2 s.6
Muhalliflerin Portresi	Şiir	1.yıl S.3 s.6
Beyannâme	Şiir	1.yıl S.8 s.6
Topatanlar	Şiir	1.yıl S.9 s.3
Venizelos'a	Şiir	1.yıl S.3 s(?)
Bayram	Şiir	1.yıl S.6 s.2

ÇİLELİ (Sedat Simavi)

Hiç Bana Gelmez	Şiir	1.yıl S.31 s.2
Katmış Dediler	Şiir	1.yıl S.32 s.2
Fatma'dan Ali'ye	Şiir	1.yıl S.33 s.3
Venizelos'tan Konstantin'e	Şiir	1.yıl S.34 s.3
Düşünmeli Yavrum Biraz	Şiir	1.yıl S.34 s.6
Edirne'den Anadolu'ya	Şiir	2.yıl S.49 s.1
Gönül Bu Ya!	Şiir	2.yıl S.49 s.3
Zafere Doğru	Şiir	2.yıl S.55 s.2
Nam Sırasıdır	Şiir	2.yıl S.55 s.3
Paşamızın Bayram Tebriki	Şiir	2.yıl S.56 s.2
Bayram Tebriki	Şiir	2.yıl S.56 s.2
Oğluma Nasihat	Şiir	2.yıl S.56 s.3
Mehmet Çavuş'tan Papulas'a	Şiir	2.yıl S.57 s.1
Uğur Ola Bayram Ağa!	Şiir	2.yıl S.57 s.2
Tepegöze İnecek	Şiir	2.yıl S.58 s.2

Eski Hars	Şiir	2.yıl S.58 s.3
Hacı Anesti'nin Raporu	Şiir	2.yıl S.59 s.2
İzmir'e Doğru	Şiir	2.yıl S.60 s.1
Hey Yavrum Hey	Şiir	2.yıl S.60 s.2
Paşamız Diyor Ki!	Şiir	2.yıl S.61 s.1
Vız Gelir Bana!	Şiir	2.yıl S.61 s.2
Yunan Meclisinde	Şiir	2.yıl S.62 s.1
Nişanlılar Türküsü	Şiir	2.yıl S.62 s.2
Veli'den Annesine	Şiir	2.yıl S.63 s.1
Can Sıkıntısına İlaç	Şiir	2.yıl S.63 s.2
İşte At İşte Meydan!	Şiir	2.yıl S.64 s.1
İtilafçılar Marşı	Şiir	2.yıl S.64 s.4
Şekermiş Meğer	Şiir	2.yıl S.65 s.1
Hayali Bir Seyahat	Fıkra	2.yıl S.65 s.3
Yunan Ordusundan Anesti'ye	Fıkra	2.yıl S.66 s.2
Dinlemez	Şiir	2.yıl S.67 s.3
Gördüm Uyandım	Şiir	2.yıl S.68 s.3
Pek Çürüktür Temeli	Fıkra	2.yıl S.68 s.3
Ne İdik Ne Olduk?	Fıkra	2.yıl S.69 s.3
Bayram Günleri	Şiir	2.yıl S.69 s.3
Yağı Bitti	Şiir	2.yıl S.70 s.2
Hey Kara Bahtım!	Şiir	2.yıl S.71 s.2
Hesapları Uymadı	Şiir	2.yıl S.71 s.3
İlk Yumruk	Şiir	2.yıl S.72 s.2
Büyük Muzafferiyet Destanı	Şiir	2.yıl S.73 s.1
Hepsi Senindir!	Şiir	2.yıl S.73 s.3
Gelin İzmir	Şiir	2.yıl S.74 s.1
Yeşil Bursa	Şiir	2.yıl S.75 s.2
Şanlı Ordu	Şiir	2.yıl S.76 s.2
Dünya Şaşırdı!	Şiir	2.yıl S.76 s.3
Derdinize Ağlayın!	Şiir	2.yıl S.76 s.3
Mehmetçiğin İmanı	Şiir	2.yıl S.78 s.2

Arslan Ordumuz	Şiir	2.yıl S.79 s.2
Hoş Geldin Paşa!	Şiir	2.yıl S.80 s.1
Edirne'ye	Şiir	2.yıl S.81 s.2
Buldum Lozan'ı	Şiir	2.yıl S.87 s.2
Arslan Çıkar	Şiir	2.yıl S.88 s.2
Korkma Artık Pek Yürü!	Şiir	2.yıl S.89 s.2
Konferans	Şiir	2.yıl S.90 s.2
Konferansta Müzakere	Şiir	2.yıl S.91 s.2
Kırıldı Beli	Şiir	3.yıl S.93 s.2
Çıktılar Yola	Şiir	3.yıl S.93 s.2
Sonu Dumandır	Şiir	3.yıl S.94 s.2
Yapacak Sandım!	Şiir	3.yıl S.95 s.2
Çaktım Yürüdüm	Şiir	3.yıl S.96 s.2
Soruyor Gönül!	Şiir	3.yıl S.97 s.2
Para	Şiir	3.yıl S.97 s.3
Ne Kaldı?	Şiir	3.yıl S.98 s.2
Arslan Durur mu?	Şiir	3.yıl S.99 s.2
Al Bir Daha!	Şiir	3.yıl S.100 s.2
Kazım Karabekir Paşamız Diyor Ki	Şiir	3.yıl S.101 s.1
İstanbul Türküsü	Şiir	3.yıl S.102 s.2
Marşı	Şiir	3.yıl S.103 s.2

ÇİMDİK (Yusuf Ziya Ortaç)

Efzun	Şiir	1.yıl S.2 s.2
Şâirden Bakkala	Şiir	1.yıl S.2 s.2
Gelin Odası	Manzum Hikâye	1.yıl S.3 s.6
Bakkaldan Şâire	Şiir	1.yıl S.4 s.3
Ramazan Geceleri	Şiir	1.yıl S.5 s.6
Bir Destan Yazalım	Şiir	1.yıl S.5 s.6
Korkulu Rüya	Şiir	1.yıl S.6 s(?)
Sadık Bey	Şiir	1.yıl S.6 s(?)

Pehlivan Kadri	Şiir	1.yıl S.5 s.7
Ayine-i Devran	Şiir	1.yıl S.7 s.2
Talak Duası	Şiir	1.yıl S.7 s.6
İsimlerde, Şiirlerde...	Şiir	1.yıl S.8 s.2
Şairlerin Portresi	Şiir	1.yıl S.10 s.6
Kuşdili Çayırında	Şiir	1.yıl S.10 s.6
Bir Destan Yazayım	Şiir	1.yıl S.5 s.6

ÇİROZ HAYRİ

Bir Çam Devriliyor	Fıkra	1.yıl S.21 s.3
--------------------	-------	----------------

ÇULSUZ (?)

Ayaz Paşa'ya	Fıkra	3.yıl S.96 s.3
--------------	-------	----------------

ÇUVALDIZ

Yangın Var	Fıkra	3.yıl S.105 s.3
Cevizin İçi	Şiir	3.yıl S.106 s.3
Köprü Meydana Çıktı	Fıkra	3.yıl S.109 s.3
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.114 s.2
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.115 s.2
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.116 s.2
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.117 s.2
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.119 s.2
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.120 s.2

DERTLİ

Onlar	Şiir	1.yıl S.25 s.2
Biz	Şiir	1.yıl S.25 s.2

DERYADİL

Ağırlık Pazarlığı	Fıkra	2.yıl S.49 s.3
Bilezik	Piyes	2.yıl S.52 s.6

DÜŞKÜN

Şundan Bundan	Fıkra	1.yıl S.16 s.3
---------------	-------	----------------

ELHAC YASİN

Gazeteci Yalanları ve Mânâları	Fıkra	1.yıl S.18 s.6
--------------------------------	-------	----------------

F. MÜSTENSİHİ (?)

Ayn.'ın Eski Bir Gazeli	Şiir	1.yıl S.8 s.6
İlk Randevu	Hikâye	1.yıl S.19 s.3

FAHRETTİN OSMAN

Rüşvet	Hikâye	2.yıl S.83 s.3
Koşma	Şiir	2.yıl S.104 s.3
Gazi Paşamıza	Şiir	3.yıl S.108 s.4
Bir Maaş Yeri	Şiir	3.yıl S.111 s.2

FE (ف.)

Maniler	Şiir	3.yıl S.115 s.2
Maniler	Şiir	3.yıl S.117 s.2
Bayram Manileri	Şiir	3.yıl S.119 s.3
Bayram Manileri	Şiir	3.yıl S.120 s.3

FE AYIN (ف. ع)

Hilal-i Ahmer Çiçeği	Hikâye	1.yıl S.6 s(?)
Banyo	Hikâye	1.yıl S.16 s.2
Cebir Hocası	Hikâye	1.yıl S.24 s.3
Ceylan Bey'in Cüzdanı	Fıkra	1.yıl S.33 s.6
Bayram Hediyesi	Hikâye	3.yıl S.109 s.3

FE CİM (ف. ج)

Kepazelik	Hikâye	2.yıl S.68 s.2
-----------	--------	----------------

F. DEHRİ(?) (ف.)

Yine Matbuatta Mülhem	Fıkra	2.yıl S.68 s.3
-----------------------	-------	----------------

FETTAN

İntihabat Kavgası	Şiir	3.yıl S.105 s.3
Arz-ı Hal	Şiir	3.yıl S.106 s.2
Balıkçıların Marşı	Şiir	3.yıl S.111 s.2
Palikarya Türküsü	Şiir	3.yıl S.112 s.2
Hanımlarımızın Yeni Türküsü	Şiir	3.yıl S.113 s.2
Mahallemin Kadınları	Şiir	3.yıl S.120 s.2

FİKRİ

Ev Hali	Şiir	2.yıl S.36 s.6
---------	------	----------------

FİL (?)

Başlangıç	Şiir	2.yıl S.71 s.3
-----------	------	----------------

FİSKE (Orhan Seyfi Orhon)

Kadın Dövülür mü?	Hikâye	2.yıl S.61 s.4
Taahhütlü Mektup	Hikâye	2.yıl S.62 s.4
Köşkün Kirası	Hikâye	2.yıl S.64 s.3
Şapka Tüyü (?)	Hikâye	2.yıl S.65 s.4
Muallimlere İntihab Hakkı	Fıkra	2.yıl S.66 s.4
Tavuğu Paralayan Sansar	Fıkra	2.yıl S.66 s.4

GÜMRÜKÇÜ

Farid İz (?)	Fıkra	2.yıl S.79 s.2
--------------	-------	----------------

H. RÜŞTÜ, HAYRETTİN RÜŞTÜ (Reşat Nuri Güntekin)

Bum Bum	Şiir	2.yıl S.67 s.2
Çatla da Patla!	Şiir	2.yıl S.70 s.2
Muhavere-i Aleniye	Fıkra	2.yıl S.71 s.3
Hacı Anesti'nin Siyaseti	Fıkra	2.yıl S.72 s.2
Vapur Gişesi Önünde	Hikâye	2.yıl S.72 s.2
Nefs-i Enfes	Şiir	2.yıl S.72 s.3
Yunan Heyulasına	Şiir	2.yıl S.75 s.3
Dangalak Yunanlılar	Şiir	2.yıl S.77 s.4
Sevgili Paşamıza	Şiir	2.yıl S.78 s.2
Siyaset-i Ma'lumeye	Şiir	2.yıl S.79 s.3

Ana, Oğul Duası	Şiir	2.yıl S.80 s.2
Sabık Kral Kosti Ağzından	Şiir	2.yıl S.81 s.3
Bayram İçinde Yas	Şiir	2.yıl S.82 s.3
Der Vasef-ı Ceraid	Şiir	2.yıl S.84 s.3
Ayyaşın-i Kirama	Şiir	2.yıl S.84 s.3
Ah! O Ağlıyor	Şiir	2.yıl S.85 s.2
Bir Muhacir Kadının Şikayeti	Şiir	2.yıl S.86 s.2
Handan (-1) Mekân Ali Kemal Bey'e Mersiye	Şiir	2.yıl S.86 s.2
Manzum Küçük Hikâye	Hikâye	2.yıl S.88 s.2
Konferans'tan Bir Rica	Şiir	2.yıl S.88 s.3
Ninni	Şiir	2.yıl S.89 s.2
Anadolu'dan Kaçan Rum ve Ermeniler	Fıkra	2.yıl S.89 s.3
Kurzon'a Kapalı Mektup	Şiir	2.yıl S.90 s.
Mülakat Gecesi	Şiir	2.yıl S.90 s.3
Der Vasef-ı Şiir Ey İstanbul	Şiir	2.yıl S.91 s.3
Kikiriğe (?) Açık Mektup	Şiir	3.yıl S.93 s.3
Fransız Medeniyetinin Yüksek Duyguları	Şiir	3.yıl S.94 s.3
Sulh Fırılacağı	Şiir	3.yıl S.95 s.3
Kokuya Dair	Fıkra	3.yıl S.95 s.3
Tecrübe	Fıkra	3.yıl S.96 s.3
Kikirik'e Türk Ültimatomu	Şiir	3.yıl S.96 s.3
Olmadı, Olmadı!	Şiir	3.yıl S.99 s.3
İsmet Paşa'nın Lord Kurzon'a Mektubu	Şiir	3.yıl S.101 s.3
Peri-i Sulha	Şiir	3.yıl S.102 s.3
İsmet Paşa'ya Lozan Manileri	Şiir	3.yıl S.103 s.3
Sulh Şarkısı	Şiir	3.yıl S.104 s.2
Ramazan Öğütleri	Şiir	3.yıl S.108 s.2

Hakkın Sedası	Şiir	3.yıl S.109 s.2
Gazel	Şiir	3.yıl S.110 s.2
Bir Davetin Akıbeti	Hikâye	3.yıl S.110 s.3
Gazel	Şiir	3.yıl S.112 s.2
Venizelos'a Mektup	Şiir	3.yıl S.113 s.2
Lozan Şarkılarının Tercümesi	Şiir	3.yıl S.114 s.2
Gönül	Şiir	3.yıl S.116 s.2
Bazı Liyakatli(!) Mebus Beylere	Şiir	3.yıl S.117 s.2
Mani	Şiir	3.yıl S.117 s.3
Zamana Göre	Şiir	3.yıl S.117 s.3
Tebrik Destanı	Şiir	3.yıl S.121 s.2
Büyük Milletimin Büyük	Şiir	3.yıl S.122 s.2
Babası Yavuz İsmet Paşa		
Pehlivanın Türküsü	Şiir	3.yıl S.122 s.3

HACI KEMAL

Mal Bulmuş Mağribi	Şiir	2.yıl S.42 s.6
Fahriye	Şiir	2.yıl S.42 s.6

HASRETKEŞ

Matbaacı Aftoslara	Şiir	2.yıl S.74 s.2
--------------------	------	----------------

HAYRANÎ

Mustafa Kemal Paşa'ya	Şiir	1.yıl S.27 s.3
-----------------------	------	----------------

HEMRÂH (?)

Heyecan	Şiir	1.yıl S.28 s.2
Mizah Şairleri	Şiir	2.yıl S.44 s.3
Acı Bir Şaka	Hikâye	2.yıl S.50 s.6

HOKKABAZ

Hased	Fıkra	1.yıl S.46 s.3
-------	-------	----------------

İĞNE

Cavid Bey’le Bir Mülakat	Fıkra	2.yıl S.65 s.1
Gazetelerden İstinsah Doğru Düşünce	Fıkra	2.yıl S.66 s.4
Bir İlan	Fıkra	2.yıl S.66 s.4

KALENDER (Faruk Nafiz Çamlıbel)

İzmir’de Celal Nuri Bey’e	Şiir	2.yıl S.75 s.3
Mutlaka Bir Çocuk Lazım	Hikâye	2.yıl S.80 s.2

KAMPLUMBAĞA

Riyaset-i A’liyye	Fıkra	1.yıl S.10. s.6
-------------------	-------	-----------------

KARİ’E-İ ZAMAN

Dostumun Derdi	Fıkra	2.yıl S.42 s.2
----------------	-------	----------------

KATİB ÇELEBİ

Muhabere-i Aleniyete	Fıkra	2.yıl S.66 s.3
Muhabere-i Aleniye	Fıkra	2.yıl S.67 s.2

KÂVE-İ ZALİM (Hüseyin Suat Yalçın)

Külhanbeyi Ağzıyla	Şiir	1.yıl S.7 s.2
--------------------	------	---------------

KAZAN (?)

Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.49 s.2
---------------	-------	----------------

KEF (ك.)

Şeytan- Kafir	Fıkra	2.yıl S.55 s.6
---------------	-------	----------------

KEF BE (ب. ك)

Şehremini İle Mülakat	Fıkra	2.yıl S.57 s.3
-----------------------	-------	----------------

KEMAL EMİN (?)

Olduk	Şiir	3.yıl S.118 s.2
-------	------	-----------------

(?) KEMALETTİN

Ne idi, Ne Oldu?	Hikâye	2.yıl S.85 s.3
------------------	--------	----------------

KEREM

Evliya-ı Cedit	Şiir	2.yıl S.49 s.3
----------------	------	----------------

KİBTİCİOĞLU (?)

Nasıl Kadınları Severim	Fıkra	2.yıl S.44 s.3
-------------------------	-------	----------------

KIRLANGIÇ

Maniler	Şiir	3.yıl S.110 s.2
---------	------	-----------------

Kalamış Türküsü	Şiir	3.yıl S.114 s.2
-----------------	------	-----------------

KULAĞI DELİK MUHABİR

Said Molla Bey'in Ziyafeti	Fıkra	2.yıl S.71 s.3
----------------------------	-------	----------------

KÜHEYLAN

Kahraman Orduya	Şiir	1.yıl S.14 s.3
Türk Askeri	Şiir	1.yıl S.14 s.3
Cenk Duyguları	Şiir	1.yıl S.15 s.2
Olsun	Şiir	1.yıl S.15 s.6
Olsun- Hülya Bu Ya	Şiir	1.yıl S.16 s.2
Sabah Baykuşu Sus	Şiir	1.yıl S.16 s.3
Olsun	Şiir	1.yıl S.17 s.3
Anadolu	Şiir	1.yıl S.17 s.6
Yeni Çıkan Bir Gazete	Fıkra	1.yıl S.17 s.6
Nedir?	Şiir	1.yıl S.18 s.3
Dönemez	Şiir	1.yıl S.18 s.2
Refik Halid Bey'e	Şiir	1.yıl S.20 s.3
Haraşolar	Şiir	1.yıl S.20 s.2
Kaynana Gururu	Şiir	1.yıl S.21 s.3
Baş Kumandan Papulas	Fıkra	1.yıl S.22 s.2
Rıza ...(?)... (Mektup)	Şiir	1.yıl S.22 s.2
Gelin Sevinci	Şiir	1.yıl S.24 s.3
Diye	Şiir	1.yıl S.25 s.6
Diye	Şiir	1.yıl S.26 s.6
Gibi	Şiir	1.yıl S.28 s.3

LOKMAN

Hayır	Hikâye	2.yıl S.50 s.3
-------	--------	----------------

LÜTFİ FİKRİ²⁷⁰

Açık Mektup	Fıkra	2.yıl S.72 s.3
-------------	-------	----------------

MEDDAH

Çöplükte	Hikâye	2.yıl S.104 s.3
Tavla	Hikâye	3.yıl S.106 s.3
Gördün mü Abdalı?	Hikâye	3.yıl S.108 s.3
Bir Hızırilyas Sefası	Hikâye	3.yıl S.111 s.3
Büyük Zarar	Hikâye	3.yıl S.112 s.3
Tüccarla Katibi	Hikâye	3.yıl S.113 s.3
Hace Nine ve İntihabat	Hikâye	3.yıl S.114 s.3
Sükût-ı Hayal	Hikâye	3.yıl S.116 s.3
Beştaş	Hikâye	3.yıl S.117 s.3
Sarmasa Kuman(?)	Hikâye	3.yıl S.118 s.3
Kurbanlık Koyunlar	Hikâye	3.yıl S.119 s.2

MIRNAV

Kral'dan Papulas'a	Şiir	1.yıl S.9 s.2
--------------------	------	---------------

MİR Y. (?)

Müzayedeler	Fıkra	2.yıl S.79 s.3
-------------	-------	----------------

²⁷⁰ Ayrıntılı bilgi için bakınız : **Dersim Mebusu Lütfi Fikri Bey'in Günlüğü**, Haz. Yücel Demirel, Arma Yay., İstanbul, 1991.; Murat Kurt, **Lütfi Fikri Bey'in Siyasi Mücadelesi Yahud Tek Başına Muhalefet**, Şehir Yay., İstanbul, 2008.

MÜRUR ZİYA (?)

Ahvale Dair	Şiir	2.yıl S.77 s.2
-------------	------	----------------

NÂCİZÂDE HİKMET

Genç Anadolu'nun Bakir Çocuğuna	Şiir	2.yıl S.39 s.2
---------------------------------	------	----------------

NÂ-HAK (?)

Sabık Sevgiliye	Şiir	1.yıl S.9 s.2
Lâ-Hak Sevgilim	Şiir	1.yıl S.13 s.6
Yaz Geceleri	Şiir	1.yıl S.15 s.3
Ayineciler	Şiir	1.yıl S.18 s.3
Şairlikten Mizahçılığa	Şiir	1.yıl S.20 s.6
Vesile Hanım ile Yasin Efendi	Fıkra	1.yıl S.23 s.2

NÂ-KUL

Kış Gecesi Hikâyeleri	Hikâye	1.yıl S.34 s.2
Rumlardaki Fikr-i Ticaret	Fıkra	2.yıl S.36 s.6
Doktorla Bir Zair Arasında	Fıkra	2.yıl S.79 s.2

NUN KAF (ن. ق)

Erk (?)	Fıkra	2.yıl S.46 s.3
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.78 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.79 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.80 s.2

P. RADO (?)

Kurban Payı	Fıkra	1.yıl S.16 s.6
-------------	-------	----------------

PARMAKSIZ NAZİF

Mektup	Fıkra	1.yıl S.5 s.5
--------	-------	---------------

PERVASIZ

Oyunbozanlar	Fıkra	2.yıl S.82 s.3
--------------	-------	----------------

PERVİN

Bir Hizmetçinin Maceraları (Küçük Bey)	Hikâye	2.yıl S.73 s.3
Bir Hizmetçinin Maceraları (Büyük Bey)	Hikâye	2.yıl S.74 s.3
Bir Hizmetçinin Maceraları (Hanım Efendi)	Hikâye	2.yıl S.75 s.3
Bir Eğlence Âlemi	Hikâye	2.yıl S.76 s.3
Titiz Bir Aşk	Hikâye	2.yıl S.77 s.3
Bir Gece	Hikâye	2.yıl S.78 s.3
Bir Anahtar Deliği	Hikâye	2.yıl S.79 s.3
Sinemadan Sonra	Hikâye	2.yıl S.80 s.3

PEYDA (?)

Günün Aşk	Şiir	1.yıl S.34.s.5
Türk Askerine	Şiir	1.yıl S.35 s.2
Bir Tesadüf	Şiir	1.yıl S.35 s.6
Küçük Hanımın İlan-ı Aşk	Şiir	2.yıl S.36 s.7

RE AYIN (ر. ع)

Fendi, Yendi	Hikâye	3.yıl S.122 s.3
--------------	--------	-----------------

SAD AYIN (ص. ع)

Bir Kadeh Yüzünden	Hikâye	1.yıl S.17 s.3
--------------------	--------	----------------

SAD RE (ر. ص)

İmtihan Şerefine	Hikâye	2.yıl S.44 s.6
------------------	--------	----------------

SAKSAĞAN

Züğürtlerin Muaşakası	Şiir	2.yıl S.41 s.7
-----------------------	------	----------------

SARI HANÇER

İki Külhan Beyi Arasında	Fıkra	1.yıl S.19 s.3
--------------------------	-------	----------------

SEVGİLİ

Sevgilime	Fıkra	2.yıl S.37 s.7
-----------	-------	----------------

SİN (س.)

Yunanistan Haberleri	Fıkra	2.yıl S.40 s.7
----------------------	-------	----------------

Ahmet Haşim'e İthaf	Şiir	2.yıl S.60 s.3
---------------------	------	----------------

Yeni Fransız Şairleri Üslubunda	Fıkra	2.yıl S.64 s.4
---------------------------------	-------	----------------

Hüsnün Mantığı	Fıkra	2.yıl S.81 s.2
----------------	-------	----------------

SİN KAF (س. ق)

Bir Rüya	Fıkra	2.yıl S.44 s.2
----------	-------	----------------

SİN RE (س. ر)

Sükût-ı Hayal	Hikâye	2.yıl S.41 s.6
Dertli	Şiir	2.yıl S.42 s.6
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.81 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.82 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.83 s.2
Bekçi ile Beraber	Şiir	3.yıl S.105 s.1
Bekçi Baba İle Beraber	Şiir	3.yıl S.106 s.2
Bekçi Baba İle Beraber	Şiir	3.yıl S.107 s.2
Maniler	Şiir	3.yıl S.114 s.2
Sulh Manisi	Şiir	3.yıl S.118 s.2
Maniler	Şiir	3.yıl S.118 s.3
Pangalı (?)	Şiir	3.yıl S.119 s.3
Katmerli Bayram	Şiir	3.yıl S.119 s.4
Çengelköy Şarkısı	Şiir	3.yıl S.120 s.3
Maniler	Şiir	3.yıl S.121 s.3
Mektup	Fıkra	3.yıl S.121 s.3
Maniler	Şiir	3.yıl S.122 s.2

SİN SİN (س. س)

Kadın Kurnazlığı	Fıkra	2.yıl S.50 s.3
------------------	-------	----------------

SUAT NAZMÎ

Bir Manzume-i Takriziye	Şiir	2.yıl S.52 s.3
-------------------------	------	----------------

SÜLEYMAN NAZİF (?)

Severim	Şiir	2.yıl S.58 s.2
---------	------	----------------

SÜRAHİ (?)

Avrupa'da Tahsil	Hikâye	2.yıl S.87 s.3
------------------	--------	----------------

ŞAİR MİŞON FENDİ (?)

Andu Andu Andu Balatu! (?)	Şiir	3.yıl S.95 s.2
----------------------------	------	----------------

ŞİNAVER (?)

Gönül	Şiir	1.yıl S.30 s.2
-------	------	----------------

ŞEYH KİTRÎ EL MANTARÎ

Bir Hafta Zarfında...	Fıkra	1.yıl S.1 s.3
-----------------------	-------	---------------

Bir Hafta Zarfında...	Fıkra	1.yıl S.3 s.3
-----------------------	-------	---------------

Yazınıza Göre Ahlâk, Tabiatınız	Fıkra	1.yıl S.11s.6
---------------------------------	-------	---------------

Ve İstikbaliniz

Şeyh Kitrî el Mantarî'nin Hülyaları	Fıkra	1.yıl S.12 s.6
-------------------------------------	-------	----------------

Şeyh Kitrî el Mantarî'nin Hülyaları	Fıkra	1.yıl S.13 s.6
-------------------------------------	-------	----------------

ŞİRİN

Küfe Getir	Şiir	2.yıl S.47 s.2
------------	------	----------------

Bir Daha Mı?	Şiir	2.yıl S.48 s.3
--------------	------	----------------

Haraşo Türküsü	Şiir	2.yıl S.50 s.1
----------------	------	----------------

Eski Zaman Hanımları	Şiir	2.yıl S.50 s.6
Yeni Zaman Hanımları	Şiir	2.yıl S.52 s.3

TATLI DİL

Süzgeç (Filter)	Hikâye	1.yıl S.2 s.3
Cömert Hırsız (Arsen Lüpen)	Tercüme	1.yıl S.3 s.3
Atina Susuz Kalmış	Fıkra	3.yıl S.113 s.3
Ramazanda Bir Seda	Fıkra	3.yıl S.115 s.2
Sulh Hakkında Ne Düşünüyorlar?	Şiir	3.yıl S.120 s.3

TAZI

Aynacının Aynası	Şiir	1.yıl S.21 s.3
Nasihatim Olsun	Şiir	1.yıl S.25 s.3

TORPİL (MEHMET)

Peyam-ı Sabah Nam-ı Varakparenin 21 Haziran Tarihli Nüshasından(?)	Fıkra	2.yıl S.61 s.4
Gazeteleri Okurken	Fıkra	2.yıl S.62 s.3
Dağa Çıkan Kurt	Fıkra	2.yıl S.63 s.3
Gazetelerden İstinsah	Fıkra	2.yıl S.64 s.2
Sulh İçin Yunanlıların Notası	Fıkra	2.yıl S.64 s.3
Mumcuzâde Soyunuyor	Fıkra	2.yıl S.64 s.3
Gemisini Kurtarana	Fıkra	2.yıl S.65 s.4
Şehir İmaretine Dair	Fıkra	2.yıl S.67 s.3
Parendebaz Şehir	Fıkra	2.yıl S.68 s.3
Kadınlarımızın Kıyafeti	Fıkra	2.yıl S.69 s.3
	Fıkra	2.yıl S.70 s.3

TILSIM

İntihar	Hikâye	2.yıl S.86 s.2
Yahya Kemal ile Terennüm	Fıkra	2.yıl S.87 s.2
Atı Alan	Hikâye	2.yıl S.88 s.3
Gelecek Günler	Hikâye	2.yıl S.90 s.3

TÜRK (ÜN) OĞLU

Şanlı Asker	Şiir	2.yıl S.45 s.2
Papulas	Şiir	2.yıl S.46 s.3
Gonaris'in Fikri	Şiir	2.yıl S.47 s.2
Zeybekten İzmir'e	Şiir	2.yıl S.48 s.2
Gonaris Ne Diyor?	Şiir	2.yıl S.50 s.3
Elbet Bir Yer Bulacak	Şiir	2.yıl S.51 s.3
Hasan Dayı'dan Çorbacı'ya	Şiir	2.yıl S.52 s.2
Takmağa Geldim	Şiir	2.yıl S.60 s.3
Atar Dururuz	Şiir	2.yıl S.66 s.4
Mumcu'dan Kral Kosti'ye	Şiir	2.yıl S.72 s.2
Efendi ile Uşak	Şiir	2.yıl S.73 s.3
Harap Olduk	Şiir	2.yıl S.74 s.2
Ey Yunan!	Şiir	2.yıl S.75 s.2
Yuh!	Şiir	2.yıl S.77 s.2
Güvenme Dostuna Saman Doldurur	Şiir	2.yıl S.78 s.3
Postuna		
Rüya	Hikâye	2.yıl S.80 s.3
Bir Mektup Bir Tecrübe	Hikâye	3.yıl S.97 s.3
Hidayetin Sevgilisi	Hikâye	3.yıl S.105 s.3

YALANCIOĞLU

Hokkabaz	Piyes	1.yıl S.20 s.6
----------	-------	----------------

YENİ GÜNEŞ

İki Mehmetçiğe

Şiir

2.yıl S.82 s.2

YILDIRIM

Sevgilime

Şiir

1.yıl S.9 s.6

YILMAZ

Değişmem

Şiir

2.yıl S.41 s.6

GÜLERYÜZ'DEKİ İMZASIZ YAZILAR

Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.1 s.2
Güteryüz'ün İlk Severi	Şiir	1.yıl S.1 s.2
Ali Kemal Ağzından	Şiir	1.yıl S.1 s.2
Son Havadis	Fıkra	1.yıl S.1 s.2
Pembe Konağın Esrarı (Arsen Lüpen)	Tercüme	1.yıl S.1 s.3
Ramazanın Geldi	Fıkra	1.yıl S.2 s.2
Yunanlıların Vaziyeti	Fıkra	1.yıl S.2 s.2
Değişmeyen Bir Ruh	Fıkra	1.yıl S.2 s.2
Kahramanlar Destanı	Şiir	1.yıl S.2 s.3
Merak Bu Ya?	Fıkra	1.yıl S.2 s.6
Pembe Köşkün Esrarı (Arsen Lüpen)	Tercüme	1.yıl S.3 s.3
Anadolu'daki Tebdilat	Fıkra	1.yıl S.3 s.2
Ramazan Keyfi	Fıkra	1.yıl S.3 s.6
Yeni Bir Ahlak	Fıkra	1.yıl S.3 s.(?)
Gülcemal Geliyormuş	Fıkra	1.yıl S.4 s.2
Muhabere-i Aleniye	Fıkra	1.yıl S.4 s.2
Hizmet -i Umumiye Müdüriyet-i Umumiyesi	Fıkra	1.yıl S.4 s.2
Lokmanzâde	Fıkra	1.yıl S.4 s.(?)
Pehlivanın Aşk	Fıkra	1.yıl S.4 s.3
Sultan Abdülhamit ve Hokkabaz Kozna (?)	Fıkra	1.yıl S.6 s.(?)
Türkî-i Kamus-ü'l Argo	Sözlük	1.yıl S.7 s.6
Merak Bu Ya?	Fıkra	1.yıl S.8 s.2
Türkî-i Kamus-ü'l Argo	Sözlük	1.yıl S.8 s.6
Kamus-ü'l Argo Hakkında	Fıkra	1.yıl S.9 s.3
Muhabere-i Aleniye	Fıkra	1.yıl S.9 s.3
İsmail Faik ve Altın Diş Mahmud	Fıkra	1.yıl S.9 s.6
Kodes Anonim Şirketi		

Cin Ahmet Bey'in Vefatı	Fıkra	1.yıl S.9 s.6
Zürriyet-i İhtilâf Fırkasında	Fıkra	1.yıl S.10 s.2
Mühim Bir Müzakere		
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.11 s.2
Kari'lerin Tasnifi	Fıkra	1.yıl S.11 s.2
Velinimet Cilveleri	Fıkra	1.yıl S.12 s.2
Topatan Mecmualarından: Alemdar	Fıkra	1.yıl S.12 s.2
Kendi Mektubu Üzerine	Fıkra	1.yıl S.13 s.2
Arif Zeki Bey ve Terzilik	Fıkra	1.yıl S.13 s.6
Müessef Bir Kaza	Fıkra	1.yıl S.14 s.3
Mekteb Sırrı	Fıkra	1.yıl S.15 s.6
Tertibat	Fıkra	1.yıl S.15 s.6
Haftanın Vukuatı	Fıkra	1.yıl S.15 s.6
Şehremini İtkî Mehmet Ali Bey ile Mülakat	Fıkra	1.yıl S.17 s.2
Cinayet	Fıkra	1.yıl S.17 s.6
Efkâr-ı Umumiye	Fıkra	1.yıl S.18 s.6
Dedikodu	Fıkra	1.yıl S.19 s.3
Şehremanetine Yeni Varidat	Fıkra	1.yıl S.19 s.3
Merak Bu Ya	Fıkra	1.yıl S.19 s.6
Vukuat-ı Zabıta	Fıkra	1.yıl S.19 s.6
Zavallı Mazhar Osman Bey	Fıkra	1.yıl S.20 s.2
İki Kişi Arasında	Fıkra	1.yıl S.20 s.6
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.21 s.2
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	1.yıl S.21 s.2
Şundan Bundan	Fıkra	1.yıl S.21 s(?)
Merak Bu Ya	Fıkra	1.yıl S.21 s.3
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.22 s.2
Bir Çam Devrildi	Fıkra	1.yıl S.22 s.3
Merak Bu Ya	Fıkra	1.yıl S.23 s.2
Bir Çam Devriliyor	Fıkra	1.yıl S.23 s.3
Güleryüz'ün Fıkrası	Fıkra	1.yıl S.23 s.3

Sayfiyeden Avdet: Yahud Soyma	Hikâye	1.yıl S.23 s.4
Soyulma (Le Journal Gazetesinden)		
Mediha Hanım'ın Hatıratı	Fıkra	1.yıl S.23 s.6
Merak Bu Ya	Fıkra	1.yıl S.24 s.2
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.24 s.2
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.25 s.2
Merak Bu Ya	Fıkra	1.yıl S.25 s.3
Mediha'nın Hatıratı	Fıkra	1.yıl S.25 s.6
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.26 s.2
Zafer Rüyası	Manzum Hikâye	1.yıl S.26 s.3
Gazetemizin Fıkrası	Fıkra	1.yıl S.26 s.3
Daha Yerleşemediler	Fıkra	1.yıl S.26 s.3
Mediha'nın Hatıratı	Fıkra	1.yıl S.26 s.6
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.27 s.2
Malta'dan Gelenlere Dair	Fıkra	1.yıl S.27 s.3
Cin Ahmet Mahkemede	Fıkra	1.yıl S.27 s.6
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.28 s.2
Şuradan Buradan	Fıkra	1.yıl S.28 s.4
Mediha'nın Hatıratı	Fıkra	1.yıl S.28 s.6
Tatlı Şakalar	Fıkra	1.yıl S.28 s.6
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.29 s.2
Mediha'nın Hatıratı	Fıkra	1.yıl S.29. s.3
Gülmek Nedir? Kime Gülüyoruz?	Fıkra	1.yıl S.29 s.3
Ziyafet	Fıkra	1.yıl S.29 s.3
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.30 s.2
Tatlı Şakalar	Fıkra	1.yıl S.30 s.2
Mediha'nın Hatıratı	Fıkra	1.yıl S.30 s.6
Kış Dolayısıyla	Fıkra	1.yıl S.30 s.6
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	1.yıl S.31 s.2
Tuhaf Vak'alar	Fıkra	1.yıl S.31 s.4
Kosti Efendi'nin Karagözü	Fıkra	1.yıl S.31 s.5

Büyük Müsabakamız	Müsabaka	1.yıl S.31 s.7
Şundan Bundan	Fıkra	1.yıl S.32 s.2
Mediha'nın Hatıratı	Fıkra	1.yıl S.32. s.3
Küçük Fıkra	Fıkra	1.yıl S.32 s.6
Tekmeler	Şiir	1.yıl S.32 s.6
Müsabaka	Müsabaka	1.yıl S.32 s.6
Şundan Bundan	Fıkra	1.yıl S.33 s.2
Müsabaka	Müsabaka	1.yıl S.33 s.6
Bir Nâme	Şiir	1.yıl S.34 s.6
Şundan Bundan	Fıkra	1.yıl S.35 s.2
İspanya'da Bir Seyahat	Hikâye	1.yıl S.35 s.3
Karanlık Bastı	Fıkra	1.yıl S.35 s.(?)
Merak Bu Ya!	Fıkra	1.yıl S.35 s.6
Ey Yunan	Fıkra	2.yıl S.36 s.2
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.36 s.2
Merak Bu Ya!	Fıkra	2.yıl S.36 s.6
Edebiyat Muharrirlerine İlan	Fıkra	2.yıl S.36 s.6
Olmasaydı	Şiir	2.yıl S.37 s.1
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.37.s.2
Mumcu-ı Devrane	Fıkra	2.yıl S.37 s.2
Bir Mekteb Talebesinin	Fıkra	2.yıl S.37 s.7
Hatıra Defterinden		
Yunan Neferleri Konuşurken	Fıkra	2.yıl S.37 s.7
Pekmez Hikâyesi	Fıkra	2.yıl S.37 s.7
Yılbaşı Nasihatleri	Fıkra	2.yıl S.37 s.7
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.38 s.2
Teşbihte Hata Olmaz	Fıkra	2.yıl S.38 s.3
Kaynananın Nasihati	Şiir	2.yıl S.38 s.6
Nişan	Şiir	2.yıl S.38 s.6
Yeni Gelin	Şiir	2.yıl S.38 s.6
Yeni Şair Numuneleri	Fıkra	2.yıl S.38 s.7

Küçük Fıkralar	Fıkra	2.yıl S.38 s.7
Aydede’de Neler Var	Fıkra	2.yıl S.38 s.7
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.39 s.2
Patlıcan Vergisi	Fıkra	2.yıl S.39 s.2
Cinayet Mahkemesinde	Hikâye	2.yıl S.39 s.3
Laedrinin Divanı	Fıkra	2.yıl S.39 s.6
Telefon	Fıkra	2.yıl S.39 s.7
Bir Perdelik Facia	Piyes	2.yıl S.39 s.8
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.40 s.2
Ev sahibi-Kiracı	Hikâye	2.yıl S.40 s.3
Kendi Aralarında	Fıkra	2.yıl S.40 s.6
Somurtmuş Gönüller	Fıkra	2.yıl S.40 s.6
Şiirde Dul ve Kız	Fıkra	2.yıl S.40 s.7
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.41 s.2
Asar-ı Münteşire	Fıkra	2.yıl S.41 s.7
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.42 s.2
Benim Boyum	Fıkra	2.yıl S.42 s.3
Sevda Kahramanları	Küçük Hikâye	2.yıl S.42 s.6
Kırkından Sonra	Fıkra	2.yıl S.42 s.7
İctimai-i Tekamüle Doğru	Fıkra	2.yıl S.42 s.7
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.43 s.2
Kadıköy’de	Fıkra	2.yıl S.43 s(?)
İctimai-i Tekamüle Doğru	Fıkra	2.yıl S.43 s(?)
Zabıta Haberleri	Fıkra	2.yıl S.43 s(?)
Tatlı Rüya	Fıkra	2.yıl S.43 s(?)
Hürriyet-i İtilaf’ta	Fıkra	2.yıl S.44 s.2
Yeni Bir Operet Heyeti	Fıkra	2.yıl S.44 s.6
Paris Konferansı	Fıkra	2.yıl S.45 s.2
Müzayede	Fıkra	2.yıl S.45 s.2
Mahkemede	Fıkra	2.yıl S.47 s.2
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.48 s.2

Gülyüzlü Fıkralar	Fıkra	2.yıl S.48 s.3
Elden İstikbal Nasıl Okunur?	Fıkra	2.yıl S.49 s.3
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.50 s.2-3
Haftanın Dedikodusu	Fıkra	2.yıl S.51 s.2
Hürriyet ve İtilaf Kulübünde Bir İctima'	Fıkra	2.yıl S.51 s.3
Ticaret Aleminde	Fıkra	2.yıl S.51 s.6
Para	Şiir	2.yıl S.51 s.6
Günün Şakaları	Fıkra	2.yıl S.51 s.6
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.52 s.2
Nasılmış?	Şiir	2.yıl S.52 s.3
Darülhükemânın Yeni Kararı	Fıkra	2.yıl S.52 s.3
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.52 s.2
Bir Mizah Gazetesine Dair	Fıkra	2.yıl S.53 s.2
Olmaz	Şiir	2.yıl S.53 s.2
Ramazan Geldi	Fıkra	2.yıl S.53 s.3
Fıkralar	Fıkra	2.yıl S.53 s.3
Tehdit Mektubu	Hikâye	2.yıl S.53 s.6
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.54 s.2
Ramazan Manileri	Şiir	2.yıl S.54 s.2
Şen Fıkralar	Fıkra	2.yıl S.54 s.2
Ramazan'da Divan Yolu	Fıkra	2.yıl S.54 s.3
Karısından Şikayet Eden Adam	Manzum Hikâye	2.yıl S.54 s.3
Süt Annemin Hikâyesi	Hikâye	2.yıl S.54 s.6
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.55 s.2
Kuvvete Karşı	Fıkra	2.yıl S.55 s.
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.56 s.2
Son Haberler	Fıkra	2.yıl S.56 s.6
Üç Sual	Fıkra	2.yıl S.57 s.3
Miskin Hicranı	Hikâye	2.yıl S.57 s.6
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.58 s.2
Ayaküstü Mülakat	Fıkra	2.yıl S.58 s.3

Bir İntihar	Hikâye	2.yıl S.58 s.6
Şundan Bundan	Fıkra	2.yıl S.59 s.2
Nasıl Yakalandı?	Fıkra	2.yıl S.59 s.3
Bir Çift Söz	Hikâye	2.yıl S.59 s.6
Anber Ağa Seyisliğe Talip	Fıkra	2.yıl S.60 s.2
Ahlak Dersinde	Fıkra	2.yıl S.60 s.3
Celal Sahir Bey	Fıkra	2.yıl S.60 s.4
Bir İzdivaç	Komedi	2.yıl S.60 s.4
Yahya Kemal Bey'in	Şiir	2.yıl S.61 s.1
Gayr-ı Matbu' Nükteleri		
Şeni' Bir Tecavüz	Fıkra	2.yıl S.62 s.1
Said Molla'ya Mektup	Fıkra	2.yıl S.62 s.2
Bir Karar Münasebetiyle	Fıkra	2.yıl S.62 s.2
Dereden Tepeden	Fıkra	2.yıl S.62 s.3
Öyle Mi Oldu Böyle Mi?	Fıkra	2.yıl S.62 s.3
Seciyesiz	Fıkra	2.yıl S.62 s.4
Memurlara Yaşamak İçin Tedbirler	Fıkra	2.yıl S.64 s.1
Mecburi Mezuniyet	Fıkra	2.yıl S.66 s.3
Haraşoların Eski Hali	Fıkra	2.yıl S.66 s.5
İstihbarat Odası	Fıkra	2.yıl S.66 s.5
İspanya	Fıkra	2.yıl S.66 s.5
Yeni Bir Sinema Muvaffakiyeti	Fıkra	2.yıl S.66 s.5
Güleryüz'le Müşavere	Fıkra	2.yıl S.67 s.2
Sabah Gazetesinde Bir Boks Maçı	Fıkra	2.yıl S.67 s.3
Muhabere-i Aleniye	Fıkra	2.yıl S.68 s.3
Muhabere-i Aleniye	Fıkra	2.yıl S.69 s.2
Yaşasın Tulumbacılar	Fıkra	2.yıl S.69 s.3
Hürriyet ve İtilaf	Fıkra	2.yıl S.69 s.3
Hanım ile Bey Arasında	Fıkra	2.yıl S.69 s.3
Gazeteleri Okurken	Fıkra	2.yıl S.69 s.3
Mülakatlarımız	Fıkra	2.yıl S.70 s.3
Vazifeperverlik	Hikâye	2.yıl S.71 s.1

Molla Pekmezi Kızdırmışız	Fıkra	2.yıl S.72 s.2
Mallarımız Neden Satılmıyor	Fıkra	2.yıl S.72 s.3
Maltepe Cinayetinin Faili Kim Olabilir?	Fıkra	2.yıl S.72 s.3
İzzet Melih Bey Paris'te	Fıkra	2.yıl S.72 s.3
İhanet-i Vataniye Numunelerinden	Fıkra	2.yıl S.73 s.2
İzzet-i Nefs Meselesi	Fıkra	2.yıl S.74 s.2
Nasrettin Hoca Fıkrası: Falaka	Fıkra	2.yıl S.74 s.3
Ev Eşyası	Fıkra	2.yıl S.74 s.3
Mehmet Çavuş	Şiir	2.yıl S.74 s.3
Telgraflar	Fıkra	2.yıl S.75 s.3
Beyazıt Kulesi	Fıkra	2.yıl S.75 s.3
Muhalefetin İflası	Fıkra	2.yıl S.75 s.3
Bizim Hikâye	Fıkra	2.yıl S.75 s.3
Giryeli Yolcu	Fıkra	2.yıl S.76 s.2
Apartmanlarda Cümbüşler	Fıkra	2.yıl S.76 s.2
Kismet	Fıkra	2.yıl S.76 s.2
Tanin'in Baş Makaleleri	Fıkra	2.yıl S.76 s.3
Osman'ın Korkusu	Hikâye	2.yıl S.76 s.3
Ben Şimdi Geliyorum	Fıkra	2.yıl S.76 s.3
Tavuşu Boğazlar Gibi	Fıkra	2.yıl S.77 s.3
Fil Yumurtası	Fıkra	2.yıl S.77 s.3
Hamdi Hoca	Fıkra	2.yıl S.78 s.2
Sosyalist Hilmi Bey İle Mülakat	Fıkra	2.yıl S.78 s.2
Bir Beslemenin Hikâyesi	Fıkra	2.yıl S.78 s.2
Telgraflar	Fıkra	2.yıl S.78 s.3
Feraizci (?) Hranbo'yu Müdafaa	Fıkra	2.yıl S.79 s.2
Bir Facia	Hikâye	2.yıl S.79 s.2
Pasaportu Yakmış mı	Fıkra	2.yıl S.79 s.3
Yakmamış mı?		
Dereden Tepeden	Fıkra	2.yıl S.79 s.3
Denize Düşen Gazeteciler	Fıkra	2.yıl S.80 s.2

Ref'et Paşa	Fıkra	2.yıl S.81 s.2
Refik Halit'in Yolculuk Hazırlıkları	Fıkra	2.yıl S.81 s.2
İşkenceci Rıfkı Efendi'nin Firarı	Fıkra	2.yıl S.81 s.3
Ah Bu Mertebeler	Fıkra	2.yıl S.81 s.3
Paşamızı Ziyaret	Fıkra	2.yıl S.82 s.2
Dönme Dolaplar	Fıkra	2.yıl S.82 s.3
Bir Haftalık Resm-i Geçit	Fıkra	2.yıl S.83 s.2
Üç Muhavere	Fıkra	2.yıl S.83 s.3
Tasarruf Komisyonun Faaliyetleri	Fıkra	2.yıl S.83 s.2
Şairlere Müjde	Fıkra	2.yıl S.83 s.3
Güleryüz'ün Anketi	Anket	2.yıl S.83 s.3
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.84 s.2
(Yeni Gün)ün (Yeni)likleri	Fıkra	2.yıl S.84 s.2
Bilmeceler	Bilmece	2.yıl S.84 s.2
Tevali'ül- Mülûk	Fıkra	2.yıl S.84 s.2
Telgraf Haberleri	Fıkra	2.yıl S.84 s.2
Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.84 s.2
Gık Bile Dememiş	Fıkra	2.yıl S.84 s.3
Çöp Tenekesi	Fıkra	2.yıl S.84 s.3
Pera Palas	Fıkra	2.yıl S.84 s.3
Gazeteleri Okurken	Fıkra	2.yıl S.84 s.3
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.85 s.2
Bir Haftalık Resm-i Geçit	Fıkra	2.yıl S.85 s.2
Damatlara Müjde	Fıkra	2.yıl S.85 s.2
Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.85 s.2
Hem Tebrik Hem Zafer	Fıkra	2.yıl S.85 s.3
Selanik'te Katli-î Âlem	Fıkra	2.yıl S.85 s.3
Paşa Olmuş	Fıkra	2.yıl S.85 s.3
Gazi Meydanında	Fıkra	2.yıl S.86 s.2
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.86 s.2

Lozan’da Bir Gezinti	Fıkra	2.yıl S.86 s.2
Romanya’dan Gelen Bir Öküz	Fıkra	2.yıl S.86 s.2
Gazeteleri Okurken	Fıkra	2.yıl S.86 s.3
Maaş	Fıkra	2.yıl S.86 s.3
Kara Ağaç	Fıkra	2.yıl S.86 s.3
İki Genç Arasında	Fıkra	2.yıl S.86 s.3
Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.87 s.2
Hoş Telgraflar	Fıkra	2.yıl S.87 s.2
Gecikmiştir	Fıkra	2.yıl S.87 s.2
Rumların Mübadelesi	Fıkra	2.yıl S.88 s.2
Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.88 s.2
Çerkez Edhem Haini	Fıkra	2.yıl S.88 s.2
Manzum Küçük Hikâye	Hikâye	2.yıl S.88 s.2
Mavnacılar	Fıkra	2.yıl S.88 s.3
Yalancı Paşa	Fıkra	2.yıl S.88 s.3
Bundan Üç Sene Sonraki Muhavereler	Fıkra	2.yıl S.88 s.3
Yunan Konsolosluğu Gidiyor	Fıkra	2.yıl S.89 s.2
Başpapaz Telaşa	Fıkra	2.yıl S.89 s.2
Firari Kara Sultan	Fıkra	2.yıl S.89 s.2
Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.89 s.2
Bir Öküz Hikâyesi	Hikâye	2.yıl S.89 s.3
Men’-i Müskirat Kanunu Tatbiki	Fıkra	2.yıl S.89 s.3
Köyde Bir Gece	Hikâye	2.yıl S.89 s.3
Şerefli Sulh İstiyorlar	Fıkra	2.yıl S.90 s.2
Firariler Romanya’da	Fıkra	2.yıl S.90 s.2
Patrikhane’nin Telaşı	Fıkra	2.yıl S.90 s.2
Yunanlılar Tahaşşüdât Yapıyorlarmış	Fıkra	2.yıl S.90 s.2
Mahkemelerin Faaliyetleri	Fıkra	2.yıl S.90 s.2
On Senede On Dokuz Çocuk	Fıkra	2.yıl S.90 s.3
Yahya Kemal Bey’in Hediyelediği	Fıkra	2.yıl S.90 s.3
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.91 s.2

Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.91 s.2
Şıfa Dediğin Böyle Olur	Fıkra	2.yıl S.91 s.2
Hoş Bir Mektup	Hikâye	2.yıl S.91 s.3
Ne Kadar Şirket Varsa	Fıkra	2.yıl S.91 s.3
Atina'da Esen Hava	Fıkra	2.yıl S.91 s.3
Karamanlı Rumların	Fıkra	2.yıl S.91 s.3
Aklı Başına Gelmiş		
Mart Geliyor	Fıkra	2.yıl S.92 s.2
Konstantin Cavlağı Çıkmış	Fıkra	2.yıl S.92 s.2
Memurlara Dair	Fıkra	2.yıl S.92 s.2
Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.92 s.2
Ekmekçiye, Kasaba,	Fıkra	2.yıl S.92 s.2
Ev Sahiplerine Dair		
Hastalığa Dair	Hikâye	2.yıl S.92 s.3
Vahdettin Acı Oluyor	Fıkra	2.yıl S.92 s.3
Sulh Gemisi	Fıkra	2.yıl S.92 s.3
Zenginlerin Kulakları Çınlasın	Fıkra	2.yıl S.92 s.3
Maaş Duası	Fıkra	2.yıl S.92 s.3
Günün Şakaları	Fıkra	2.yıl S.92 s.3
Sakal Hastalığı	Fıkra	2.yıl S.93 s.2
Karaağaç'a Kandil	Fıkra	2.yıl S.93 s.2
Patrikhanede Neler Oluyor?	Fıkra	2.yıl S.93 s.2
Günün Şakaları	Fıkra	2.yıl S.93 s.2
Temaşa	Hikâye	2.yıl S.93 s.3
Teyyare Postaları	Fıkra	2.yıl S.93 s.3
Hoş Telgraflar	Fıkra	2.yıl S.93 s.3
Muhavere	Fıkra	2.yıl S.94 s.2
Gazlar, Kazlar ve Sazlar	Fıkra	2.yıl S.94 s.2
Gazi Paşamız	Fıkra	2.yıl S.94 s.2
Telefon Başında	Fıkra	2.yıl S.94 s.2
Yeni Cami Usûlü Tıraş	Fıkra	2.yıl S.94 s.3
Günün Şakaları	Fıkra	2.yıl S.94 s.3

Kürt Kardeşlerimizin	Fıkra	2.yıl S.94 s.3
Kikiriklere Cevabı		
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.95 s.2
Lozan'da!	Fıkra	3.yıl S.95 s.2
Ermeni İhbarlar	Fıkra	3.yıl S.95 s.2
Venizelos'un Hastalığı	Fıkra	3.yıl S.95 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.95 s.2
Zavallı Tanin'in Başına Gelenler	Fıkra	3.yıl S.95 s.3
Kokuya Dair	Fıkra	3.yıl S.95 s.3
Hoş Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.95 s.3
Muhavere	Fıkra	3.yıl S.96 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.96 s.2
Bir Haftalık Resm-i Geçit	Fıkra	3.yıl S.96 s.2
Yorgan Davası	Fıkra	3.yıl S.96 s.2
Fenerde	Fıkra	3.yıl S.96 s.2
Kıssadan Hisse	Fıkra	3.yıl S.96 s.2
Mecburi İzdivaç	Fıkra	3.yıl S.96 s.3
Girya (?) Pangalos'a	Fıkra	3.yıl S.97 s.2
Memurlara Dair	Fıkra	3.yıl S.97 s.2
Kıssadan Hisse	Fıkra	3.yıl S.97 s.2
İsmet Paşa'mızın Ankara'ya Avdeti	Fıkra	3.yıl S.97 s.3
Reji Kalkarsa	Fıkra	3.yıl S.97 s.3
Gazeteler	Fıkra	3.yıl S.97 s.3
Son Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.97 s.3
Günün Şakaları	Fıkra	3.yıl S.97 s.3
Yunanistan Bekleyemezmiş!	Fıkra	3.yıl S.98 s.2
Büyükada'da Konferans Olacak	Fıkra	3.yıl S.98 s.2
Kıssadan Hisse	Fıkra	3.yıl S.98 s.2
Takiyeci Kalıbı	Fıkra	3.yıl S.98 s.3
Cemre	Fıkra	3.yıl S.98 s.3
Memurlara Dair	Fıkra	3.yıl S.98 s.3

Men’-i Müskirat	Fıkra	3.yıl S.98 s.3
Şakalar	Fıkra	3.yıl S.98 s.3
Samsun’dan Gönderilmiştir	Şiir	3.yıl S.98 s.3
Amma Uğursuzmuş Ha!	Fıkra	3.yıl S.99 s.2
Sokak İsimleri	Fıkra	3.yıl S.99 s.2
Şakalar	Fıkra	3.yıl S.99 s.3
Kıssadan Hisse	Fıkra	3.yıl S.99 s.3
Kadının Fendi	Fıkra	3.yıl S.99 s.3
Ekmek Meselesi	Fıkra	3.yıl S.99 s.3
Rumların Takvimi	Fıkra	3.yıl S.99 s.3
Amerikalı Sabahlar	Fıkra	3.yıl S.100 s.2
Vay Konyalı Vay	Fıkra	3.yıl S.100 s.2
Kıssadan Hisse	Fıkra	3.yıl S.100 s.2
Hoş Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.100 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.100 s.2
Elektrik, Tramvay Şirketleri	Fıkra	3.yıl S.100 s.3
Her Kafadan Bir Ses	Şiir	3.yıl S.100 s.3
Sütçüler ve Sütler	Fıkra	3.yıl S.101 s.2
Kıssadan Hisse	Fıkra	3.yıl S.101 s.2
Palikaryalar Âleminde	Fıkra	3.yıl S.101 s.2
Sahte Aşı Şehadetnâmeleri	Fıkra	3.yıl S.101 s.3
Hoş Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.101 s.3
Vay Burnum	Fıkra	3.yıl S.101 s.3
Öldükten Sonra Dirilen	Fıkra	3.yıl S.102 s.2
Ekmek Meselesi	Fıkra	3.yıl S.102 s.2
İsimler	Fıkra	3.yıl S.102 s.2
Hoş Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.102 s.3
Rakıya Veda	Fıkra	3.yıl S.102 s.3
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.102 s.3
Memurların Mektebe Devamı	Fıkra	3.yıl S.103 s.2
Misak Züğürdü	Fıkra	3.yıl S.103 s.2

Hoş Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.103 s.3
Men’-i Müskirat Kanunu	Fıkra	3.yıl S.104 s.2
Husûf-ı Kamer	Fıkra	3.yıl S.104 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.104 s.2
Hoş Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.104 s.3
İntihabat Havadisleri	Fıkra	3.yıl S.104 s.3
İntihabat Havadisleri	Fıkra	3.yıl S.105 s.2
Amele Birliğinde	Fıkra	3.yıl S.105 s.2
Şah Damarı Tutulmuş	Fıkra	3.yıl S.105 s.3
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.106 s.2
İntihabat Haberleri	Fıkra	3.yıl S.106 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.107 s.2
Bir Mayıs Günü	Fıkra	3.yıl S.107 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.107 s.2
Unutulmaz Bir Gün	Fıkra	3.yıl S.107 s.3
Ateşten Gömlek	Fıkra	3.yıl S.107 s.3
Bize Verdikleri Ada	Fıkra	3.yıl S.108 s.2
Konferans Belası	Fıkra	3.yıl S.108 s.2
Fen Âleminde	Fıkra	3.yıl S.108 s.3
Ramazan Fıkraları	Fıkra	3.yıl S.108 s.3
Hoş Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.108 s.3
Bayram Oldu	Şiir	3.yıl S.109 s.1
Bayram Yeri	Fıkra	3.yıl S.109 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.109 s.2
Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.109 s.3
Mutlaka Alacağız	Fıkra	3.yıl S.110 s.3
Bir Ay Daha	Fıkra	3.yıl S.110 s.3
Hoş Fıkralar	Fıkra	3.yıl S.110 s.3
Bir Sıkımlık Canı Var	Fıkra	3.yıl S.111 s.2
Yelkenler Suya İniyor	Fıkra	3.yıl S.111 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.111 s.2

Yeni İngiliz Baş Vekili	Fıkra	3.yıl S.111 s.3
Gözü Hala Çöplükte	Fıkra	3.yıl S.111 s.3
Mersin’de Bir İzdivaç	Fıkra	3.yıl S.111 s.3
Sulh Arifesinde	Fıkra	3.yıl S.112 s.2
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.112 s.2
Telefon Başında	Fıkra	3.yıl S.112 s.3
Güleryüz’ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.112 s.2
Genç Hristiyanlar Cemiyeti	Fıkra	3.yıl S.112 s.3
Ankara’da Şirketler	Fıkra	3.yıl S.112 s.3
Gazeteleri Okurken	Fıkra	3.yıl S.112 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.113 s.2
Altın da Altın	Fıkra	3.yıl S.113 s.2
Güleryüz’ün Fıkrası	Fıkra	3.yıl S.113 s.2
Gazeteleri Okurken	Fıkra	3.yıl S.113 s.3
Telefonla Aldığımız Haberler	Fıkra	3.yıl S.113 s.3
Son Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.113 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.114 s.2
Frank da Frank	Fıkra	3.yıl S.114 s.2
Telefonla Aldığımız Haberler	Fıkra	3.yıl S.114 s.3
Gazeteleri Okurken	Fıkra	3.yıl S.114 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.115 s.2
İçen İstanbul	Fıkra	3.yıl S.115 s.2
Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.115 s.3
Gazeteleri Okurken	Fıkra	3.yıl S.115 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.116 s.2
Çıkamaz Sokak	Fıkra	3.yıl S.116 s.2
Yer Altından Bir İhtar	Fıkra	3.yıl S.116 s.2
Son Telgraflar	Fıkra	3.yıl S.116 s.3
Gazeteleri Okurken	Fıkra	3.yıl S.116 s.3
Şirketler ve Türk Müstahdemin	Fıkra	3.yıl S.116 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.117 s.2

Son Vaziyet	Fıkra	3.yıl S.117 s.2
Bizden Ayrı	Fıkra	3.yıl S.117 s.3
Düşen Memleketlerde		
Son Fıkralar	Fıkra	3.yıl S.117 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.118 s.2
Balık Kavağa Çıkar mı?	Fıkra	3.yıl S.118 s.2
Gazeteleri Okurken	Fıkra	3.yıl S.118 s.3
Yeni Mebuslara	Fıkra	3.yıl S.118 s.3
Gazeteleri Okurken	Fıkra	3.yıl S.119 s.2
Avrupa’da Sıcaklar	Fıkra	3.yıl S.119 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.119 s.3
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.120 s.2
Hilal-i Ahmer’in Sitemi	Fıkra	3.yıl S.121 s.2
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.121 s.2
Çiçeklerin Dili	Fıkra	3.yıl S.121 s.2
Olup Bitenler	Fıkra	3.yıl S.122 s.2

EK 3. TÜRLERE GÖRE İNDEKS

1. FIKRA

1.	A.Süheyl	Memurlarda Soba Sefası	2.yıl S.39 s.3
2.	A.Süheyl	Anafor Nizamnâmesinin Mevadd-ı Muadelesi	2.yıl S.41 s.2
3.	A. Süheyl	Ayı Necib	2.yıl S.41 s.3
4.	Abdûlbaki Aziz	Son Edebiyat Nesline Bir Nazar	1.yıl S.17 s.2
5.	Ahmet Cemil	Sedir Altı	2.yıl S.82 s.3
6.	Ahmet Nurettin	Kurtuluş Yolu	2.yıl S.48 s.6
7.	Ahmet Nurettin	Put	2.yıl S.49 s.6
8.	Ahmet Rasim	Zorlarsın! Zorlamam!	1.yıl S.1 s.3
9.	Akbaba	Mühim Bir İhtira'	2.yıl S.60 s.3
10.	Akbaba	Bakkalbaş	2.yıl S.61 s.3
11.	Akbaba	Kuduz Köpeklerle Dair	2.yıl S.61 s.3
12.	Akbaba	Mecburi Mezuniyet	2.yıl S.62 s.1
13.	Akbaba	Kılık Kıyafet Hakkında	2.yıl S.63 s.1
14.	Akbaba	Eski Bir İttihatçı İle Mülakat	2.yıl S.66 s.4
15.	Asi	Bir Köpek Yavrusu İçin	2.yıl S.70 s.2
16.	Asrî	Elli Dirhem Sıtkı	2.yıl S.67 s.3
17.	Ateş Böceği	Muhavere	3.yıl S.122 s.2
18.	Aydın Be (ب .ع)	Deli Hidayet	1.yıl S.15 s.2
19.	Aydın Cim(ج .ع)	Eski Bir Hatıra	1.yıl S.14 s.2
20.	Aydın Cim(ج .ع)	Tanıdığım Delilerden Bazıları	1.yıl S.18 s.3
21.	Aydın Cim(ج .ع)	Tanıdığım Delilerden Bazıları	1.yıl S.2 s.2
22.	Aydın Cim(ج .ع)	Biraz da Edebî Alay	1.yıl S.25 s.3
23.	Aydın Cim(ج .ع)	Ah Ne Olurdu	1.yıl S.26 s.6
24.	Aydın Cim(ج .ع)	İmparator	1.yıl S.29 s.6
25.	Aydın Cim(ج .ع)	Hediye	1.yıl S.30 s.3

26. Ayın Cim (ع . ج)	Temevvücat-ı Edebiye	1.yıl S.31 s.3
27. Ayın Kef (ع . ك)	Yunan Taarruzunun Yeni İstikametleri	1.yıl S.14 s.6
28- Be Ayın (ع . ب)	Delinin Külâhı	1.yıl S.13 s.2
29. Baş Muharrir	Muhavere	3.yıl S.104 s.2
30. Be Kef (ع . ب)	Salan Salana	2.yıl S.59 s.3
31. Be Kef (ع . ب)	Çeribaşı Diyor Ki!	2.yıl S.60 s.2
32. Be Kef (ع . ب)	Bir İtilafçı İle Mülakat	2.yıl S.61 s.2
33. Be Kef (ع . ب)	Sütçü İle Mülakat	2.yıl S.62 s.2
34. Be Kef (ع . ب)	Berber İle Mülakat	2.yıl S.64 s.2
35. Be Kef (ع . ب)	Mahalle İmamı İle Bir Mülakat	2.yıl S.65 s.2
36. Be Kef (ع . ب)	Güleryüz'le Muhavere	2.yıl S.66 s.2
37. Be Kef (ع . ب)	Biraz Dedikodu Edelim	2.yıl S.68 s.2
38. Be Kef (ع . ب)	Biraz da Dedikodu Edelim	2.yıl S.70 s.2
39. Be Kef (ع . ب)	Muhabere	2.yıl S.71 s.2
40. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.73 s.2
41. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.74 s.2
42. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.75 s.2
43. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.76 s.2
44. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.87 s.2
45. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.88 s.2
46. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.89 s.2
47. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	2.yıl S.90 s.2
48. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.92 s.2
49. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.93 s.2
50. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.97 s.2
51. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.98 s.2
52. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.99 s.2
53. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.100 s.2
54. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.101 s.2
55. Be Kef (ع . ب)	Muhavere	3.yıl S.102 s.2

56. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.103 s.2
57. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.105 s.2
58. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.106 s.2
59. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.107 s.2
60. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.108 s.2
61. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.109 s.2
62. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.110 s.2
63. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.111 s.2
64. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.112 s.2
65. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.113 s.2
66. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.114 s.2
67. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.115 s.2
68. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.116 s.2
69. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.117 s.2
70. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.118 s.2
71. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.119 s.2
72. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.120 s.2
73. Be Kef (ب. ك)	Muhavere	3.yıl S.121 s.2
74. Bekrî	Büyük Millet Meclisi'nin Kanunları	2.yıl S.83 s.2
75. Be Lam (ب. ل)	Tatlı Rüyalar, Siyah Gölgele	2.yıl S.44 s.2
76. Bulgurcuzâde	Akıl Ticareti	1.yıl S.22 s.6
77. Celal Nuri	Celal Nuri Bey'den Ali Kemal Bey'e	1.yıl S.18 s.3
78. Ciddi Adam	Maskaranın Türküsü	2.yıl S.38 s.2
79. Ciddi Adam	Edebiyat Palyaçolukları	2.yıl S.41 s.7
80. Ciddi Adam	Edebiyat Palyaçolukları	2.yıl S.42 s.7
81. Coşkun	Telhif-i Filozofane	1.yıl S.11 s.6
82. Çileli	Hayali Bir Seyahat	2.yıl S.65 s.1
83. Çileli	Yunan Ordusundan Alesti'ye	2.yıl S.66 s.2
84. Çileli	Pek Çürüktür Temeli	2.yıl S.68 s.3
85. Çileli	Ne İdik Ne Olduk?	2.yıl S.69 s.3

86. Çiroz Hayri	Bir Çam Devriliyor	1.yıl S.21 s.3
87. Çulsuz (?)	Ayaz Paşa'ya	3.yıl S.96 s.3
88. Çuvaldız	Yangın Var	3.yıl S.105 s.3
89. Çuvaldız	Köprü Meydana Çıktı	3.yıl S.109 s.3
90. Çuvaldız	Güleryüz'ün Fıkrası	3.yıl S.114 s.2
91. Çuvaldız	Güleryüz'ün Fıkrası	3.yıl S.115 s.2
92. Çuvaldız	Güleryüz'ün Fıkrası	3.yıl S.116 s.2
93. Çuvaldız	Güleryüz'ün Fıkrası	3.yıl S.117 s.2
94. Çuvaldız	Güleryüz'ün Fıkrası	3.yıl S.119 s.2
95. Çuvaldız	Güleryüz'ün Fıkrası	3.yıl S.120 s.2
96. Deryadil	Ağırlık Pazarlığı	2.yıl S.49 s.3
97. Düşkün	Şundan Bundan	1.yıl S.16 s.3
98. Elhac Yasin	Gazeteci Yalanları ve Mânâları	1.yıl S.18 s.6
99. Fazıl Ahmet	Mevzu' Meselesi Hakkında	1.yıl S.5 s.2
100. Fe Ayın (ف. ع)	Ceylan Bey'in Cüzdanı	1.yıl S.33 s.6
101. Fe Dehri (?) (ف.)	Yine Matbuatta Mülhem	2.yıl S.68 s.3
102. Fiske	Muallimlere İntihab Hakkı	2.yıl S.66 s.4
103. Fiske	Tavuğu Paralayan Sansar	2.yıl S.66 s.4
104. Gümrükçü	Farid İz (?)	2.yıl S.79 s.2
105. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Muhavere-i Aleniye	2.yıl S.71 s.3
106. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Hacı Anesti'nin Siyaseti	2.yıl S.72 s.2
107. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Anadolu'dan Kaçan Rum ve Ermeniler	2.yıl S.89 s.3
108. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Kokuya Dair	3.yıl S.95 s.3
109. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Tecrübe	3.yıl S.96 s.3
110. Hokkabaz	Hased	1.yıl S.46 s.3
111. İğne	Cavid Bey'le Bir Mülakat	2.yıl S.65 s.1
112. İğne	Gazetelerden İstinsah Doğru Düşünce	2.yıl S.66 s.4
113. İğne	Bir İlan	2.yıl S.66 s.4
114. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.1 s.2

115. İmzasız	Son Havadis	1.yıl S.1 s.2
116. İmzasız	Ramazan Geldi	1.yıl S.2 s.2
117. İmzasız	Yunanlıların Vaziyeti	1.yıl S.2 s.2
118. İmzasız	Değişmeyen Bir Ruh	1.yıl S.2 s.2
119. İmzasız	Merak Bu Ya?	1.yıl S.2 s.6
120. İmzasız	Anadolu'daki Tebdilat	1.yıl S.3 s.2
121. İmzasız	Ramazan Keyfi	1.yıl S.3 s.6
122. İmzasız	Yeni Bir Ahlak	1.yıl S.3 s.(?)
123. İmzasız	Muhabere-i Aleniye	1.yıl S.4 s.2
124. İmzasız	Hizmet -i Umumiye	1.yıl S.4 s.2
	Müdüriyet-i Umumiyesi	
125. İmzasız	General Yevanon (?)'un Düğünü	
126. İmzasız	Lokmanzâde	1.yıl S.4 s.(?)
127. İmzasız	Pehlivanın Aşkı	1.yıl S.4 s.3
128. İmzasız	Sultan Abdülhamit ve	1.yıl S.6 s.(?)
	Hokkabaz Kozna (?)	
129. İmzasız	Merak Bu Ya?	1.yıl S.8 s.2
130. İmzasız	Kamus-ü'l Argo Hakkında	1.yıl S.9 s.3
131. İmzasız	Muhabere-i Aleniye	1.yıl S.9 s.3
132. İmzasız	İsmail Faik ve Altın Diş	1.yıl S.9 s.6
	Mahmud Kodes Anonim Şirketi	
133. İmzasız	Cin Ahmet Bey'in Vefatı	1.yıl S.9 s.6
134. İmzasız	Zürriyet-i İhtilâf Fırkasında	1.yıl S.10 s.2
	Mühim Bir Müzakere	
135. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.11 s.2
136. İmzasız	Kari'lerin Tasnifi	1.yıl S.11 s.2
137. İmzasız	Velinimet Cilveleri	1.yıl S.12 s.2
138. İmzasız	Topatan Mecmualarından:	1.yıl S.12 s.2
	Alemdar	
139. İmzasız	Kendi Mektubu Üzerine	1.yıl S.13 s.2
140. İmzasız	Arif Zeki Bey ve Terzilik	1.yıl S.13 s.6
141. İmzasız	Müesseyf Bir Kaza	1.yıl S.14 s.3

142. İmzasız	Mekteb Sırrı	1.yıl S.15 s.6
143. İmzasız	Tertibat	1.yıl S.15 s.6
144. İmzasız	Haftanın Vukuatı	1.yıl S.15 s.6
145. İmzasız	Şehremini İtkî	1.yıl S.17 s.2
	Mehmet Ali Bey İle Mülakat	
146. İmzasız	Cinayet	1.yıl S.17 s.6
147. İmzasız	Efkâr-ı Umumiye	1.yıl S.18 s.6
148. İmzasız	Dedikodu	1.yıl S.19 s.3
149. İmzasız	Şehremanetine Yeni Varidat	1.yıl S.19 s.3
150. İmzasız	Merak Bu Ya	1.yıl S.19 s.6
151. İmzasız	Vukuat-ı Zabıta	1.yıl S.19 s.6
152. İmzasız	Zavallı Mazhar Osman Bey	1.yıl S.20 s.2
153. İmzasız	İki Kişi Arasında	1.yıl S.20 s.6
154. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.21 s.2
155. İmzasız	Gülyüz'ün Fıkrası	1.yıl S.21 s.2
156. İmzasız	Şundan Bundan	1.yıl S.21 s.(?)
157. İmzasız	Merak Bu Ya	1.yıl S.21 s.3
158. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.22 s.2
159. İmzasız	Bir Çam Devrildi	1.yıl S.22 s.3
160. İmzasız	Merak Bu Ya	1.yıl S.23 s.2
161. İmzasız	Bir Çam Devriliyor	1.yıl S.23 s.3
162. İmzasız	Gülyüz'ün Fıkrası	1.yıl S.23 s.3
163. İmzasız	Mediha Hanım'ın Hatıratı	1.yıl S.23 s.6
164. İmzasız	Merak Bu Ya	1.yıl S.24 s.2
165. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.24 s.2
166. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.25 s.2
167. İmzasız	Merak Bu Ya	1.yıl S.25 s.3
168. İmzasız	Mediha'nın Hatıratı	1.yıl S.25 s.6
169. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.26 s.2
170. İmzasız	Gazetemizin Fıkrası	1.yıl S.26 s.3
171. İmzasız	Daha Yerleşemediler	1.yıl S.26 s.3
172. İmzasız	Mediha'nın Hatıratı	1.yıl S.26 s.6

173. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.27 s.2
174. İmzasız	Malta'dan Gelenlere Dair	1.yıl S.27 s.3
175. İmzasız	Cin Ahmet Mahkemede	1.yıl S.27 s.6
176. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.28 s.2
177. İmzasız	Şuradan Buradan	1.yıl S.28 s.4
178. İmzasız	Mediha'nın Hatıratı	1.yıl S.28 s.6
179. İmzasız	Tatlı Şakalar	1.yıl S.28 s.6
180. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.29 s.2
181. İmzasız	Mediha'nın Hatıratı	1.yıl S.29. s.3
182. İmzasız	Gülmek Nedir?	1.yıl S.29 s.3
	Kime Gülüyoruz?	
183. İmzasız	Ziyafet	1.yıl S.29 s.3
184. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.30 s.2
185. İmzasız	Tatlı Şakalar	1.yıl S.30 s.2
186. İmzasız	Mediha'nın Hatıratı	1.yıl S.30 s.6
187. İmzasız	Kış Dolayısıyla	1.yıl S.30 s.6
188. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	1.yıl S.31 s.2
189. İmzasız	Tuhaf Vak'alar	1.yıl S.31 s.4
190. İmzasız	Kosti Efendi'nin Karagözü	1.yıl S.31 s.5
191. İmzasız	Şundan Bundan	1.yıl S.32 s.2
192. İmzasız	Mediha'nın Hatıratı	1.yıl S.32 s.3
193. İmzasız	Küçük Fıkra	1.yıl S.32 s.6
194. İmzasız	Şundan Bundan	1.yıl S.33 s.2
195. İmzasız	Şundan Bundan	1.yıl S.35 s.2
196. İmzasız	Karanlık Bastı	1.yıl S.35s.(?)
197. İmzasız	Merak Bu Ya!	1.yıl S.35 s.6
198. İmzasız	Ey Yunan	2.yıl S.36 s.2
199. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.36 s.2
200. İmzasız	Merak Bu Ya!	2.yıl S.36 s.6
201. İmzasız	Edebiyat Muharrirlerine İlan	2.yıl S.36 s.6
202. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.37 s.2
203. İmzasız	Mumcu-ı Devrane	2.yıl S.37 s.2

204. İmzasız	Bir Mekteb Talebesinin	2.yıl S.37 s.7
205. İmzasız	Hatıra Defterinden	
206. İmzasız	Yunan Neferleri Konuşurken	2.yıl S.37 s.7
207. İmzasız	Pekmez Hikâyesi	2.yıl S.37 s.7
208. İmzasız	Yılbaşı Nasihatleri	2.yıl S.37 s.7
209. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.38 s.2
210. İmzasız	Teşbihte Hata Olmaz	2.yıl S.38 s.3
211. İmzasız	Yeni Şair Numuneleri	2.yıl S.38 s.7
212. İmzasız	Küçük Fıkralar	2.yıl S.38 s.7
213. İmzasız	Aydede'de Neler Var	2.yıl S.38 s.7
214. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.39 s.2
215. İmzasız	Patlıcan Vergisi	2.yıl S.39 s.2
216. İmzasız	Laedrinin Divanı	2.yıl S.39 s.6
217. İmzasız	Telefon	2.yıl S.39 s.7
218. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.40 s.3
219. İmzasız	Kendi Aralarında	2.yıl S.40 s.6
220. İmzasız	Somurtmuş Gönüller	2.yıl S.40 s.6
221. İmzasız	Şiirde Dul ve Kız	2.yıl S.40 s.7
222. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.41 s.2
223. İmzasız	Asar-ı Münteşire	2.yıl S.41 s.7
224. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.42 s.2
225. İmzasız	Benim Boyum	2.yıl S.42 s.3
226. İmzasız	Kırkıdan Sonra	2.yıl S.42 s.7
227. İmzasız	İctimai-i Tekamüle Doğru	2.yıl S.42 s.7
228. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.43 s.2
229. İmzasız	Kadıköy'de	2.yıl S.43 s(?)
230. İmzasız	İctimai-i Tekamüle Doğru	2.yıl S.43 s(?)
231. İmzasız	Zabıta Haberleri	2.yıl S.43 s(?)
232. İmzasız	Tatlı Rüya	2.yıl S.43 s(?)
233. İmzasız	Hürriyet-i İtilaf'ta	2.yıl S.44 s.2
234. İmzasız	Yeni Bir Operet Heyeti	2.yıl S.44 s.6
235. İmzasız	Paris Konferansı	2.yıl S.45 s.2

236. İmzasız	Müzayede	2.yıl S.45 s.2
237. İmzasız	Mahkemede	2.yıl S.47 s.2
238. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.48 s.2
239. İmzasız	Güleryüzlü Fıkralar	2.yıl S.48 s.3
240. İmzasız	Elden İstikbal Nasıl Okunur?	2.yıl S.49 s.3
241. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.50 s.2-3
242. İmzasız	Haftanın Dedikodusu	2.yıl S.51 s.2
243. İmzasız	Hürriyet ve İtilaf Kulübünde Bir İctima'	2.yıl S.51 s.3
244. İmzasız	Ticaret Aleminde	2.yıl S.51 s.6
245. İmzasız	Günün Şakaları	2.yıl S.51 s.6
246. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.52 s.2
247. İmzasız	Darülhükemânın Yeni Kararı	2.yıl S.52 s.3
248. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.52 s.2
249. İmzasız	Bir Mizah Gazetesine Dair	2.yıl S.53 s.2
250. İmzasız	Ramazan Geldi	2.yıl S.53 s.3
251. İmzasız	Fıkralar	2.yıl S.53 s.3
252. İmzasız	Şundan Bundan	2.yıl S.54 s.2
253. İmzasız	Şen Fıkralar	2.yıl S.54 s.2
254. İmzasız	Ramazan'da Divan Yolu	2.yıl S.54 s.3
255. İmzasız	Kuvvete Karşı	2.yıl S.55 s.3
256. İmzasız	Son Haberler	2.yıl S.56 s.6
257. İmzasız	Üç Sual	2.yıl S.57 s.3
258. İmzasız	Ayaküstü Mülakat	2.yıl S.58 s.3
259. İmzasız	Nasıl Yakalandı?	2.yıl S.59 s.3
260. İmzasız	Anber Ağa Seyisliğe Talip	2.yıl S.60 s.2
261. İmzasız	Ahlak Dersinde	2.yıl S.60 s.3
262. İmzasız	Celal Sahir Bey	2.yıl S.60 s.4
263. İmzasız	Şeni' Bir Tecavüz	2.yıl S.62 s.1
264. İmzasız	Said Molla'ya Mektup	2.yıl S.62 s.2
265. İmzasız	Bir Karar Münasebetiyle	2.yıl S.62 s.2
266. İmzasız	Dereden Tepeden	2.yıl S.62 s.3

267. İmzasız	Öyle Mi Oldu Böyle Mi?	2.yıl S.62 s.3
268. İmzasız	Seciyesiz	2.yıl S.62 s.4
269. İmzasız	Memurlara Yaşamak İçin Tedbirler	2.yıl S.64 s.1
270. İmzasız	Mecburi Mezuniyet	2.yıl S.66 s.3
271. İmzasız	Haraşoların Eski Hali	2.yıl S.66 s.5
272. İmzasız	İstihbarat Odası	2.yıl S.66 s.5
273. İmzasız	İspanya	2.yıl S.66 s.5
274. İmzasız	Yeni Bir Sinema Muvaffakiyeti	2.yıl S.66 s.5
275. İmzasız	Gülyüz'le Müşavere	2.yıl S.67 s.2
276. İmzasız	Sabah Gazetesinde Bir Boks Maçı	2.yıl S.67 s.3
277. İmzasız	Muhabere-i Aleniye	2.yıl S.68 s.3
278. İmzasız	Muhabere-i Aleniye	2.yıl S.69 s.2
279. İmzasız	Yaşasın Tulumbacılar	2.yıl S.69 s.3
280. İmzasız	Hürriyet ve İtilaf	2.yıl S.69 s.3
281. İmzasız	Hanım ile Bey Arasında	2.yıl S.69 s.3
282. İmzasız	Gazeteleri Okurken	2.yıl S.69 s.3
283. İmzasız	Mülakatlarımız	2.yıl S.70 s.3
284. İmzasız	Molla Pekmezi Kızdırmışız	2.yıl S.72 s.3
285. İmzasız	Mallarımız Neden Satılmıyor	2.yıl S.72 s.3
286. İmzasız	Maltepe Cinayetinin Faili Kim Olabilir?	2.yıl S.72 s.3
287. İmzasız	İzzet Melih Bey Paris'te	2.yıl S.72 s.(?)
288. İmzasız	İhanet-i Vataniye Numunelerinden	2.yıl S.73 s.2
289. İmzasız	İzzet-i Nefs Meselesi	2.yıl S.74 s.2
290. İmzasız	Nasrettin Hoca Fıkrası: Falaka	2.yıl S.74 s.3
291. İmzasız	Ev Eşyası	2.yıl S.74 s.3
292. İmzasız	Telgraflar	2.yıl S.75 s.3
293. İmzasız	Beyazıt Kulesi	2.yıl S.75 s.3

294. İmzasız	Muhalefetin İflası	2.yıl S.75 s.3
295. İmzasız	Bizim Hikâye	2.yıl S.75 s.3
296. İmzasız	Giryeli Yolcu	2.yıl S.76 s.2
297. İmzasız	Apartmanlarda Cümbüşler	2.yıl S.76 s.2
298. İmzasız	Kismet	2.yıl S.76 s.2
299. İmzasız	Tanin'in Baş Makaleleri	2.yıl S.76 s.3
300. İmzasız	Ben Şimdi Geliyorum	2.yıl S.76 s.3
301. İmzasız	Tavuğu Boğazlar Gibi	2.yıl S.77 s.3
302. İmzasız	Fil Yumurtası	2.yıl S.77 s.3
303. İmzasız	Hamdi Hoca	2.yıl S.78 s.2
304. İmzasız	Sosyalist Hilmi Bey İle Mülakat	2.yıl S.78 s.2
305. İmzasız	Bir Beslemenin Hikâyesi	2.yıl S.78 s.2
306. İmzasız	Telgraflar	2.yıl S.78 s.3
307. İmzasız	Feraizci (?) Hranbo'yu Müdafaa	2.yıl S.79 s.2
308. İmzasız	Pasaportu Yakmış mı	2.yıl S.79 s.3
309. İmzasız	Yakmamış mı?	
310. İmzasız	Dereden Tepeden	2.yıl S.79 s.3
311. İmzasız	Denize Düşen Gazeteciler	2.yıl S.80 s.2
312. İmzasız	Ref'et Paşa	2.yıl S.81 s.2
313. İmzasız	Refik Halid'in Yolculuk Hazırlıkları	2.yıl S.81 s.2
314. İmzasız	İşkenceci Rıfkı Efendi'nin Fırası	2.yıl S.81 s.3
315. İmzasız	Ah Bu Mertebeler	2.yıl S.81 s.3
316. İmzasız	Paşamızı Ziyaret	2.yıl S.82 s.2
317. İmzasız	Dönme Dolaplar	2.yıl S.82 s.3
318. İmzasız	Bir Haftalık Resm-i Geçit	2.yıl S.83 s.2
319. İmzasız	Üç Muhavere	2.yıl S.83 s.3
320. İmzasız	Tasarruf Komisyonun Faaliyetleri	2.yıl S.83 s.2

321. İmzasız	Şairlere Müjde	2.yıl S.83 s.3
322. İmzasız	Muhavere	2.yıl S.84 s.2
323. İmzasız	(Yeni Gün)ün (Yeni)likleri	2.yıl S.84 s.2
324. İmzasız	Şakalar	2.yıl S.84 s.2
325. İmzasız	Kısa Haberler	2.yıl S.84 s.2
326. İmzasız	Tevali'ül- Mülûk	2.yıl S.84 s.2
327. İmzasız	Telgraf Haberleri	2.yıl S.84 s.2
328. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.84 s.2
329. İmzasız	Gık Bile Dememiş	2.yıl S.84 s.3
330. İmzasız	Çöp Tenekesi	2.yıl S.84 s.3
331. İmzasız	Pera Palas	2.yıl S.84 s.3
332. İmzasız	Gazeteleri Okurken	2.yıl S.84 s.3
333. İmzasız	Muhavere	2.yıl S.85 s.2
334. İmzasız	Bir Haftalık Resm-i Geçit	2.yıl S.85 s.2
335. İmzasız	Damatlara Müjde	2.yıl S.85 s.2
336. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.85 s.2
337. İmzasız	Hem Tebrik Hem Zafer	2.yıl S.85 s.3
338. İmzasız	Selanik'te Katl-i Âlem	2.yıl S.85 s.3
339. İmzasız	Paşa Olmuş	2.yıl S.85 s.3
340. İmzasız	Gazi Meydanında	2.yıl S.86 s.2
341. İmzasız	Muhavere	2.yıl S.86 s.2
342. İmzasız	Lozan'da Bir Gezinti	2.yıl S.86 s.2
343. İmzasız	Romanya'dan Gelen Bir Öküz	2.yıl S.86 s.2
344. İmzasız	Gazeteleri Okurken	2.yıl S.86 s.3
345. İmzasız	Maaş	2.yıl S.86 s.3
346. İmzasız	Kara Ağaç	2.yıl S.86 s.3
347. İmzasız	İki Genç Arasında	2.yıl S.86 s.3
348. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.87 s.2
349. İmzasız	Hoş Telgraflar	2.yıl S.87 s.2
350. İmzasız	Gecikmiştir	2.yıl S.87 s.2
351. İmzasız	Rumların Mübadelesi	2.yıl S.88 s.2
352. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.88 s.2

353. İmzasız	Çerkez Edhem Haini	2.yıl S.88 s.2
354. İmzasız	Mavnacılar	2.yıl S.88 s.3
355. İmzasız	Yalancı Paşa	2.yıl S.88 s.3
356. İmzasız	Bundan Üç Sene Sonraki Muhavereleler	2.yıl S.88 s.3
357. İmzasız	Yunan Konsolosluğu Gidiyor	2.yıl S.89 s.2
358. İmzasız	Başpapaz Telaşa	2.yıl S.89 s.2
359. İmzasız	Firari Kara Sultan	2.yıl S.89 s.2
360. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.89 s.2
361. İmzasız	Men'-i Müskirat Kanunu Tatbiki	2.yıl S.89 s.3
362. İmzasız	Şerefli Sulh İstiyorlar	2.yıl S.90 s.2
363. İmzasız	Firariler Romanya'da	2.yıl S.90 s.2
364. İmzasız	Patrikhane'nin Telaşı	2.yıl S.90 s.2
365. İmzasız	Yunanlılar Tahaşşüdat Yapıyorlarmış	2.yıl S.90 s.2
366. İmzasız	Mahkemelerin Faaliyetleri	2.yıl S.90 s.2
367. İmzasız	On Senede On Dokuz Çocuk	2.yıl S.90 s.3
368. İmzasız	Yahya Kemal Bey'in Hediyeleri	2.yıl S.90 s.3
369. İmzasız	Muhavere	2.yıl S.91 s.2
370. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.91 s.2
371. İmzasız	Şifa Dediğin Böyle Olur	2.yıl S.91 s.2
372. İmzasız	Ne Kadar Şirket Varsa	2.yıl S.91 s.3
373. İmzasız	Atina'da Esen Hava	2.yıl S.91 s.3
374. İmzasız	Karamanlı Rumların	2.yıl S.91 s.3
375. İmzasız	Aklı Başına Gelmiş	2.yıl S.91 s.3
376. İmzasız	Mart Geliyor	2.yıl S.92 s.2
377. İmzasız	Konstantin Cavlağı Çıkmış	2.yıl S.92 s.2
378. İmzasız	Memurlara Dair	2.yıl S.92 s.2
379. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.92 s.2

380. İmzasız	Ekmekçiye, Kasaba, Ev Sahiplerine Dair	2.yıl S.92 s.2
381. İmzasız	Şurdan Burdan	2.yıl S.92 s.2
382. İmzasız	Sulh Gemisi	2.yıl S.92 s.3
383. İmzasız	Zenginlerin Kulakları Çınlasın	2.yıl S.92 s.3
384. İmzasız	Maaş Duası	2.yıl S.92 s.3
385. İmzasız	Günün Şakaları	2.yıl S.92 s.3
386. İmzasız	Sakal Hastalığı	2.yıl S.93 s.2
387. İmzasız	Karaağaç'a Kandil	2.yıl S.93 s.2
388. İmzasız	Patrikhanede Neler Oluyor?	2.yıl S.93 s.2
389. İmzasız	Günün Şakaları	2.yıl S.93 s.2
390. İmzasız	Teyyare Postaları	2.yıl S.93 s.3
391. İmzasız	Hoş Telgraflar	2.yıl S.93 s.3
392. İmzasız	Muhavere	2.yıl S.94 s.2
393. İmzasız	Gazlar, Kazlar ve Sazlar	2.yıl S.94 s.2
394. İmzasız	Gazi Paşamız	2.yıl S.94 s.2
395. İmzasız	Telefon Başında	2.yıl S.94 s.2
396. İmzasız	Yeni Cami Usûlü Tıraş	2.yıl S.94 s.3
397. İmzasız	Günün Şakaları	2.yıl S.94 s.3
398. İmzasız	Kürt Kardeşlerimizin Kikiriklere Cevabı	2.yıl S.94 s.3
399. İmzasız	Muhavere	3.yıl S.95 s.2
400. İmzasız	Lozan'da!	3.yıl S.95 s.2
401. İmzasız	Ermeni İhbarlar	3.yıl S.95 s.2
402. İmzasız	Venezelos'un Hastalığı	3.yıl S.95 s.2
403. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.95 s.2
404. İmzasız	Zavallı Tanin'in Başına Gelenler	3.yıl S.95 s.3
405. İmzasız	Kokuya Dair	3.yıl S.95 s.3
406. İmzasız	Hoş Telgraflar	3.yıl S.95 s.3
407. İmzasız	Muhavere	3.yıl S.96 s.2
408. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.96 s.2

409. İmzasız	Bir Haftalık Resm-i Geçit	3.yıl S.96 s.2
410. İmzasız	Yorgan Davası	3.yıl S.96 s.2
411. İmzasız	Fenerde	3.yıl S.96 s.2
412. İmzasız	Kıssadan Hisse	3.yıl S.96 s.2
413. İmzasız	Mecburi İzdivaç	3.yıl S.96 s.3
414. İmzasız	Girya (?) Pangalos'a	3.yıl S.97 s.2
415. İmzasız	Memurlara Dair	3.yıl S.97 s.2
416. İmzasız	Kıssadan Hisse	3.yıl S.97 s.2
417. İmzasız	İsmet Paşa'mızın Ankara'ya Avdeti	3.yıl S.97 s.3
418. İmzasız	Reji Kalkarsa	3.yıl S.97 s.3
419. İmzasız	Gazeteler	3.yıl S.97 s.3
420. İmzasız	Son Telgraflar	3.yıl S.97 s.3
421. İmzasız	Günün Şakaları	3.yıl S.97 s.3
422. İmzasız	Yunanistan Bekleyemezmiş!	3.yıl S.98 s.2
423. İmzasız	Büyükada'da Konferans Olacak	3.yıl S.98 s.2
424. İmzasız	Kıssadan Hisse	3.yıl S.98 s.2
425. İmzasız	Takiyeci Kalıbı	3.yıl S.98 s.3
426. İmzasız	Cemre	3.yıl S.98 s.3
427. İmzasız	Memurlara Dair	3.yıl S.98 s.3
428. İmzasız	Men'-i Müskirat	3.yıl S.98 s.3
429. İmzasız	Şakalar	3.yıl S.98 s.3
430. İmzasız	Amma Uğursuzmuş Ha!	3.yıl S.99 s.2
431. İmzasız	Sokak İsimleri	3.yıl S.99 s.2
432. İmzasız	Şakalar	3.yıl S.99 s.3
433. İmzasız	Kıssadan Hisse	3.yıl S.99 s.3
434. İmzasız	Kadının Fendi	3.yıl S.99 s.3
435. İmzasız	Ekmek Meselesi	3.yıl S.99 s.3
436. İmzasız	Rumların Takvimi	3.yıl S.99 s.3
437. İmzasız	Amerikalı Sabahlar	3.yıl S.100 s.2
438. İmzasız	Vay Konyalı Vay	3.yıl S.100 s.2

439. İmzasız	Kıssadan Hisse	3.yıl S.100 s.2
440. İmzasız	Hoş Telgraflar	3.yıl S.100 s.2
441. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.100 s.2
442. İmzasız	Elektrik, Tramvay Şirketleri	3.yıl S.100 s.3
443. İmzasız	Sütçüler ve Sütler	3.yıl S.101 s.2
444. İmzasız	Kıssadan Hisse	3.yıl S.101 s.2
445. İmzasız	Palikaryalar Âleminde	3.yıl S.101 s.2
446. İmzasız	Sahte Aşı Şehadetnâmeleri	3.yıl S.101 s.3
447. İmzasız	Hoş Telgraflar	3.yıl S.101 s.3
448. İmzasız	Vay Burnum	3.yıl S.101 s.3
449. İmzasız	Öldükten Sonra Dirilen	3.yıl S.102 s.2
450. İmzasız	Ekmek Meselesi	3.yıl S.102 s.2
451. İmzasız	İsimler	3.yıl S.102 s.2
452. İmzasız	Hoş Telgraflar	3.yıl S.102 s.3
453. İmzasız	Rakıya Veda	3.yıl S.102 s.3
454. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.102 s.3
455. İmzasız	Memurların Mektebe Devamı	3.yıl S.103 s.2
456. İmzasız	Misak Züğürdü	3.yıl S.103 s.2
457. İmzasız	Hoş Telgraflar	3.yıl S.103 s.3
458. İmzasız	Men'-i Müskirat Kanunu	3.yıl S.104 s.2
459. İmzasız	Husûf-ı Kamer	3.yıl S.104 s.2
460. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.104 s.2
461. İmzasız	Hoş Telgraflar	3.yıl S.104 s.3
462. İmzasız	İntihabat Havadisleri	3.yıl S.104 s.3
463. İmzasız	İntihabat Havadisleri	3.yıl S.105 s.2
464. İmzasız	Amele Birliğinde	3.yıl S.105 s.2
465. İmzasız	Şah Damarı Tutulmuş	3.yıl S.105 s.3
466. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.106 s.2
467. İmzasız	İntihabat Haberleri	3.yıl S.106 s.2
468. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.107 s.2
469. İmzasız	Bir Mayıs Günü	3.yıl S.107 s.2
470. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.107 s.2

471. İmzasız	Unutulmaz Bir Gün	3.yıl S.107 s.3
472. İmzasız	Ateşten Gömlek	3.yıl S.107 s.3
473. İmzasız	Bize Verdikleri Ada	3.yıl S.108 s.2
474. İmzasız	Konferans Belası	3.yıl S.108 s.2
475. İmzasız	Fen Âleminde	3.yıl S.108 s.3
476. İmzasız	Ramazan Fıkraları	3.yıl S.108 s.3
477. İmzasız	Hoş Telgraflar	3.yıl S.108 s.3
478. İmzasız	Bayram Yeri	3.yıl S.109 s.2
479. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.109 s.2
480. İmzasız	Telgraflar	3.yıl S.109 s.3
481. İmzasız	Mutlaka Alacağız	3.yıl S.110 s.3
482. İmzasız	Bir Ay Daha	3.yıl S.110 s.3
483. İmzasız	Hoş Fıkralar	3.yıl S.110 s.3
484. İmzasız	Bir Sıkımlık Canı Var	3.yıl S.111 s.2
485. İmzasız	Yelkenler Suya İniyor	3.yıl S.111 s.2
486. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.111 s.2
487. İmzasız	Yeni İngiliz Baş Vekili	3.yıl S.111 s.3
488. İmzasız	Gözü Hala Çöplükte	3.yıl S.111 s.3
489. İmzasız	Mersin’de Bir İzdivaç	3.yıl S.111 s.3
490. İmzasız	Sulh Arifesinde	3.yıl S.112 s.2
491. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.112 s.2
492. İmzasız	Telefon Başında	3.yıl S.112 s.3
493. İmzasız	Gülyüz’ün Fıkrası	3.yıl S.112 s.2
494. İmzasız	Genç Hristiyanlar Cemiyeti	3.yıl S.112 s.3
495. İmzasız	Ankara’da Şirketler	3.yıl S.112 s.3
496. İmzasız	Gazeteleri Okurken	3.yıl S.112 s.3
497. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.113 s.2
498. İmzasız	Altın da Altın	3.yıl S.113 s.2
499. İmzasız	Gülyüz’ün Fıkrası	3.yıl S.113 s.2
500. İmzasız.	Gazeteleri Okurken	3.yıl S.113 s.3
501. İmzasız	Telefonla Aldığımız Haberler	3.yıl S.113 s.3
502. İmzasız	Son Telgraflar	3.yıl S.113 s.3

503. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.114 s.2
504. İmzasız	Frank da Frank	3.yıl S.114 s.2
505. İmzasız	Telefonla Aldığımız Haberler	3.yıl S.114 s.3
506. İmzasız	Gazeteleri Okurken	3.yıl S.114 s.3
507. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.115 s.2
508. İmzasız	İçen İstanbul	3.yıl S.115 s.2
509. İmzasız	Telgraflar	3.yıl S.115 s.3
510. İmzasız	Gazeteleri Okurken	3.yıl S.115 s.3
511. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.116 s.2
512. İmzasız	Çıkma Sokak	3.yıl S.116 s.2
513. İmzasız	Yer Altından Bir İhtar	3.yıl S.116 s.2
514. İmzasız	Son Telgraflar	3.yıl S.116 s.3
515. İmzasız	Gazeteleri Okurken	3.yıl S.116 s.3
516. İmzasız	Şirketler ve Türk Müstahdemin	3.yıl S.116 s.3
517. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.117 s.2
518. İmzasız	Son Vaziyet	3.yıl S.117 s.2
519. İmzasız	Bizden Ayrı Düşen Memleketlerde	3.yıl S.117 s.3
520. İmzasız	Son Fıkralar	3.yıl S.117 s.3
521. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.118 s.2
522. İmzasız	Balık Kavağa Çıkar mı?	3.yıl S.118 s.2
523. İmzasız	Gazeteleri Okurken	3.yıl S.118 s.3
524. İmzasız	Yeni Mebuslara	3.yıl S.118 s.3
525. İmzasız	Gazeteleri Okurken	3.yıl S.119 s.2
526. İmzasız	Avrupa'da Sıcaklar	3.yıl S.119 s.3
527. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.119 s.3
528. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.120 s.2
529. İmzasız	Hilal-i Ahmer'in Sitemi	3.yıl S.121 s.2
530. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.121 s.2
531. İmzasız	Çiçeklerin Dili	3.yıl S.121 s.2
532. İmzasız	Olup Bitenler	3.yıl S.122 s.2

533. İzzet Melih	İzzet Melih Bey'in Mektubu	2.yıl S.61 s.3
534. İzzet Melih	İzzet Melih Bey'in Teşekkürü	2.yıl S.64 s.2
535. Kaplumbağa	Riyaset-i A'liyeye	1.yıl S.10. s.6
536. Kari'e-i Zaman	Dostumun Derdi	2.yıl S.42 s.2
537. Katip Çelebi	Muhabere-i Aleniyete	2.yıl S.66 s.3
538. Katip Çelebi	Muhabere-i Aleniyete	2.yıl S.67 s.2
539. Kazan (?)	Şundan Bundan	2.yıl S.49 s.2
540. Kef (ك.)	Şeytan- Kafir	2.yıl S.55 s.6
541. Kef Be (ب. ك)	Şehremini İle Mülakat	2.yıl S.57 s.3
542. Kıbticioğlu (?)	Nasıl Kadınları Severim	2.yıl S.44 s.3
543. Kulağı Delik Muhabir	Said Molla Bey'in Ziyafeti	2.yıl S.71 s.3
544. Küheylan	Yeni Çıkan Bir Gazete	1.yıl S.17 s.6
545. Küheylan	Baş Kumandan Papulas	1.yıl S.22 s.2
546. Lütü Fikri	Açık Mektup	2.yıl S.72 s.3
547. Mir Y. (?)	Müzayedeler	2.yıl S.79 s.3
548. Nâ-hak	Vesile Hanım ile Yasin Efendi	1.yıl S.23 s.2
549. Nâ-hak	Rumlardaki Fikr-i Ticaret	2.yıl S.36 s.6
550. Nâ-hak	Doktorla Bir Zair Arasında	2.yıl S.79 s.2
551. Nun Kaf (ن. ق)	Erk(?)	2.yıl S.46 s.3
552. Nun Kaf (ن. ق)	Muhavere	2.yıl S.78 s.2
553. Nun Kaf (ن. ق)	Muhavere	2.yıl S.79 s.2
554. Nun Kaf (ن. ق)	Muhavere	2.yıl S.80 s.2
555. P. Rado (?)	Kurban Payı	1.yıl S.16 s.6
556. Parmaksız Nazif	Fıkra	1.yıl S.5 s.5
557. Pervasız	Oyunbozanlar	2.yıl S.82 s.3
558. Rıza Tefvik	Tekzib	2.yıl S.66 s.4
559. Sarı Hançer	İki Külhan Beyi Arasında	1.yıl S.19 s.3
560. Selami İzzet (Sedes)	Anafor	2.yıl S.46 s.6
561. Sevgili	Sevgilime	2.yıl S.37 s.7
562. Sin (س.)	Yunanistan Haberleri	2.yıl S.40 s.7
563. Sin (س.)	Yeni Fransız	2.yıl S.64 s.4
	Şairleri Üslubunda	

564. Sin (سر)	Hüsnün Mantığı	2.yıl S.81 s.2
565. Sin Kaf (س.ق)	Bir Rüya	2.yıl S.44 s.2
566. Sin Re (س.ر)	Muhavere	2.yıl S.81 s.2
567. Sin Re (س.ر)	Muhavere	2.yıl S.82 s.2
568. Sin Re (س.ر)	Muhavere	2.yıl S.83 s.2
569. Sin Re (س.ر)	Muhavere	3.yıl S.121 s.3
570. Sin Sin (س.س)	Kadın Kurnazlığı	2.yıl S.50 s.3
571. Şeyh Kitrî El Mantarî	Bir Hafta Zarfında...	1.yıl S.1 s.3
572. Şeyh Kitrî El Mantarî	Bir Hafta Zarfında...	1.yıl S.3 s.3
573. Şeyh Kitrî El Mantarî	Yazınıza Göre Ahlâk Tabiatınız	1.yıl S.11 s.6
574. Şeyh Kitrî El Mantarî	Şeyh Kitrî el Mantarî'nin Hülyaları	1.yıl S.12 s.6
575. Şeyh Kitrî El Mantarî	Şeyh Kitrî el Mantarî'nin Hülyaları	1.yıl S.13 s.6
576. Tatlı Dil	Atina Susuz Kalmış	3.yıl S.113 s.3
577. Tatlı Dil	Ramazanda Bir Seda	3.yıl S.115 s.2
578. Torpil (Mehmet)	Peyam-ı Sabah	2.yıl S.61 s.4
	Nam-ı Varakparenin	
	21 Haziran Tarihli Nüshasından	
579. Torpil (Mehmet)	Gazeteleri Okurken	2.yıl S.63 s.3
580. Torpil (Mehmet)	Dağa Çıkan Kurt	2.yıl S.64 s.2
581. Torpil (Mehmet)	Gazetelerden İstinsah	2.yıl S.64 s.3
582. Torpil (Mehmet)	Sulh İçin Yunanlıların Notası	2.yıl S.64 s.3
583. Torpil (Mehmet)	Mumcuzâde Soyunuyor	2.yıl S.65 s.4
584. Torpil (Mehmet)	Gemisini Kurtarana	2.yıl S.67 s.3
585. Torpil (Mehmet)	Şehir İmaretine Dair	2.yıl S.68 s.3
586. Torpil (Mehmet)	Parendebaz Şehir	2.yıl S.69 s.3
587. Torpil (Mehmet)	Kadınlarımızın Kıyafeti	2.yıl S.70 s.3
588. Vedat Örfi	Hasbıhal	2.yıl S.72 s.3

2. ŞİİR

1.	Abdülbaki Aziz	Kurban Bayramı	1.yıl S.16 s.3
2.	Abdülbaki Aziz	Son Ümid	1.yıl S.18 s.3
3.	Abdülbaki Aziz	Millette	1.yıl S.19 s.2
4.	Abdülbaki Aziz	Yiğit Türk	1.yıl S.23 s.6
5.	Abdülbaki Aziz	Veli Çavuş	1.yıl S.27 s.2
6.	Ahmet Rasim	Koşma	3.yıl S.107 s.2
7.	Akbaba	Terci'-i Bend	2.yıl S.61 s.3
8.	Akbaba	Terci'-i Bend	2.yıl S.62 s.3
9.	Akbaba	Terci'-i Bend	2.yıl S.65 s.4
10.	Ali Hayri İlmî (?)	Mest-i Zafer	1.yıl S.28 s.2
11.	Ali Hayri İlmî (?)	Oldu Hep	2.yıl S.52 s.3
12.	Asrî	Bikr-i Masum	2.yıl S.66 s.3
13.	Ateş Böceği	Kef. Ayn. Diyor Ki	2.yıl S.44 s.3
14.	Ateş Böceği	İstediğim Şey	2.yıl S.46 s.6
15.	Aydın Fikri (.ع)	Bir Nazire	1.yıl S.33 s (?)
16.	Aydın Fe (ف .ع)	Mumcunun(?) Destanı	2.yıl S.36 s.2
17.	Aydın Fe (ف .ع)	Portre	2.yıl s.39 s.6
18.	Aydın Fe (ف .ع)	Kaside-i Matbuattır İslambol	2.yıl S.50 s.3
19.	Ayyıldız	Afyon	2.yıl S.75 s.2
20.	Azade	Manzumemin İlk Mısra'ı	2.yıl S.40 s.2
21.	Azade	Devr-i Alem	2.yıl S.44 s.6
22.	Baha Kamil	Mehmet Çavuş	1.yıl S.31 s.1
23.	Baha Kamil	Üflemekle Sönmeyiz	1.yıl S.31 s.5
24.	Battal Gazi	Memurların Manisi	2.yıl S.83 s.2
25.	Bekçi	Ramazan Geldi	3.yıl S.105 s.2
26.	Burhanettin Ali	Sevgilim	1.yıl S.29 s.2
27.	Burhanettin Ali	Yarım Portreler	1.yıl S.30 s.2
28.	Ceylan	Gülhane Parkında	1.yıl S.14 s.6
29.	Ciddi Adam	Maskaranın Türküsü	2.yıl S.38 s.2
30.	Ciddi Adam	Sarhoşların Türküsü	2.yıl S.39 s.6

31.	Çiçekçioğlu	Aydede'ye	1.yıl S.2 s.6
32.	Çiçekçioğlu	Muhalliflerin Portresi	1.yıl S.3 s.6
33.	Çiçekçioğlu	Beyannâme	1.yıl S.8 s.6
34.	Çiçekçioğlu	Topatanlar	1.yıl S.9 s.3
35.	Çiçekçioğlu	Venizelos'a	1.yıl S.3 s(?)
36.	Çiçekçioğlu	Bayram	1.yıl S.6 s.2
37.	Çileli	Hiç Bana Gelmez	1.yıl S.31 s.2
38.	Çileli	Katmış Dediler	1.yıl S.32 s.2
39.	Çileli	Fatma'dan Ali'ye	1.yıl S.33 s.3
40.	Çileli	Venizelos'tan Konstantin'e	1.yıl S.34 s.3
41.	Çileli	Düşünmeli Yavrum Biraz	1.yıl S.34 s.6
42.	Çileli	Edirne'den Anadolu'ya	2.yıl S.49 s.1
43.	Çileli	Gönül Bu Ya!	2.yıl S.49 s.3
44.	Çileli	Zafere Doğru	2.yıl S.55 s.2
45.	Çileli	Nam Sırasıdır	2.yıl S.55 s.3
46.	Çileli	Paşamızın Bayram Tebriki	2.yıl S.56 s.2
47.	Çileli	Bayram Tebriki	2.yıl S.56 s.2
48.	Çileli	Oğluma Nasihat	2.yıl S.56 s.3
49.	Çileli	Mehmet Çavuş'tan Papulas'a	2.yıl S.57 s.1
50.	Çileli	Uğur Ola Bayram Ağa!	2.yıl S.57 s.2
51.	Çileli	Tepegöze İnecek	2.yıl S.58 s.2
52.	Çileli	Eski Hars	2.yıl S.58 s.3
53.	Çileli	Hacı Anesti'nin Raporu	2.yıl S.59 s.2
54.	Çileli	İzmir'e Doğru	2.yıl S.60 s.1
55.	Çileli	Hey Yavrum Hey	2.yıl S.60 s.2
56.	Çileli	Paşamız Diyor Ki!	2.yıl S.61 s.1
57.	Çileli	Vız Gelir Bana!	2.yıl S.61 s.2
58.	Çileli	Yunan Meclisinde	2.yıl S.62 s.1
59.	Çileli	Nişanlılar Türküsü	2.yıl S.62 s.2
60.	Çileli	Veli'den Annesine	2.yıl S.63 s.1
61.	Çileli	Can Sıkıntısına İlaç	2.yıl S.63 s.2
62.	Çileli	İşte At İşte Meydan!	2.yıl S.64 s.1

63.	Çileli	İtilafçılar Marşı	2.yıl S.64 s.4
64.	Çileli	Şekermiş Meğer	2.yıl S.65 s.1
65.	Çileli	Dinlemez	2.yıl S.67 s.3
66.	Çileli	Gördüm Uyandım	2.yıl S.68 s.3
67.	Çileli	Bayram Günleri	2.yıl S.69 s.3
68.	Çileli	Yağı Bitti	2.yıl S.70 s.2
69.	Çileli	Hey Kara Bahtım!	2.yıl S.71 s.2
70.	Çileli	Hesapları Uymadı	2.yıl S.71 s.3
71.	Çileli	İlk Yumruk	2.yıl S.72 s.2
72.	Çileli	Büyük Muzafferiyet Destanı	2.yıl S.73 s.1
73.	Çileli	Hepsi Senindir!	2.yıl S.73 s.3
74.	Çileli	Gelin İzmir	2.yıl S.74 s.1
75.	Çileli	Yeşil Bursa	2.yıl S.75 s.2
76.	Çileli	Şanlı Ordu	2.yıl S.76 s.2
77.	Çileli	Dünya Şaşırdı!	2.yıl S.76 s.3
78.	Çileli	Derdinize Ağlayın!	2.yıl S.76 s.3
79.	Çileli	Mehmetçiğin İmanı	2.yıl S.78 s.2
80.	Çileli	Arslan Ordumuz	2.yıl S.79 s.2
81.	Çileli	Hoş Geldin Paşa!	2.yıl S.80 s.1
82.	Çileli	Edirne'ye	2.yıl S.81 s.2
83.	Çileli	Buldum Lozan'ı	2.yıl S.87 s.2
84.	Çileli	Arslan Çıkar	2.yıl S.88 s.2
85.	Çileli	Korkma Artık Pek Yürü!	2.yıl S.89 s.2
86.	Çileli	Konferans	2.yıl S.90 s.2
87.	Çileli	Konferansta Müzakere	2.yıl S.91 s.2
88.	Çileli	Kırıldı Beli	3.yıl S.93 s.2
89.	Çileli	Çıktılar Yola	3.yıl S.93 s.2
90.	Çileli	Sonu Dumandır	3.yıl S.94 s.2
91.	Çileli	Yapacak Sandım!	3.yıl S.95 s.2
92.	Çileli	Çaktım Yürüdüm	3.yıl S.96 s.2
93.	Çileli	Soruyor Gönül!	3.yıl S.97 s.2
94.	Çileli	Para	3.yıl S.97 s.3

95. Çileli	Ne Kaldı?	3.yıl S.98 s.2
96. Çileli	Arslan Durur mu?	3.yıl S.99 s.2
97. Çileli	Al Bir Daha!	3.yıl S.100 s.2
98. Çileli	Kazım Karabekir Paşamız Diyor Ki	3.yıl S.101 s.1
99. Çileli	İstanbul Türküsü	3.yıl S.102 s.2
100. Çileli	Marşı	3.yıl S.103 s.2
101. Çimdik	Efzun	1.yıl S.2 s.2
102. Çimdik	Şâirden Bakkala	1.yıl S.2 s.2
103. Çimdik	Ramazan Geceleri	1.yıl S.5 s.6
104. Çimdik	Bir Destan Yazalım	1.yıl S.5 s.6
105. Çimdik	Korkulu Rüya	1.yıl S.6 s(?)
106. Çimdik	Sadık Bey	1.yıl S.6 s(?)
107. Çimdik	Pehlivan Kadri	1.yıl S.5 s.7
108. Çimdik	Ayine-i Devran	1.yıl S.7 s.2
109. Çimdik	Talak Duası	1.yıl S.7 s.6
110. Çimdik	İsimlerde, Şiirlerde...	1.yıl S.8 s.2
111. Çimdik	Şairlerin Portresi	1.yıl S.10 s.6
112. Çimdik	Kuşdili Çayırında	1.yıl S.10 s.6
113. Çimdik	Bir Destan Yazayım	1.yıl S.5 s.6
114. Çuvaldız	Cevizin İçi	3.yıl S.106 s.3
115. Dertli	Onlar	1.yıl S.25 s.2
116. Dertli	Biz	1.yıl S.25 s.2
117. F. Müstensihî(?)	Ayn.'ın Eski Bir Gazeli	1.yıl S.8 s.6
118. Fahrettin Osman	Koşma	2.yıl S.104 s.3
119. Fahrettin Osman	Gazi Paşamıza	3.yıl S.108 s.4
120. Fahrettin Osman	Bir Maaş Yeri	3.yıl S.111 s.3
121. Fazıl Ahmet	Yok! Yok! Yok!	1.yıl S.5 s.6
122. Fazıl Ahmet	Nazire	1.yıl S.11 s.6
123. Fe (ف.)	Maniler	3.yıl S.115 s.2
124. Fe (ف.)	Maniler	3.yıl S.117 s.2
125. Fe (ف.)	Bayram Manileri	3.yıl S.119 s.3

126. Fe (ف.)	Bayram Manileri	3.yıl S.120 s.3
127. Fettan	İntihabat Kavgası	3.yıl S.105 s.3
128. Fettan	Arz-ı Hal	3.yıl S.106 s.2
129. Fettan	Balıkçıların Marşı	3.yıl S.111 s.2
130. Fettan	Palikarya Türküsü	3.yıl S.112 s.2
131. Fettan	Hanımlarımızın Yeni Türküsü	3.yıl S.113 s.2
132. Fettan	Mahallemin Kadınları	3.yıl S.120 s.2
133. Fikri	Ev Hali	2.yıl S.36 s.6
134. Fil (?)	Başlangıç	2.yıl S.71 s.3
135. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Bum Bum	2.yıl S.67 s.2
136. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Çatla da Patla!	2.yıl S.70 s.2
137. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Nefs-i Enfes	2.yıl S.72 s.3
138. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Yunan Heyulasına	2.yıl S.75 s.3
139. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Dangalak Yunanlılar	2.yıl S.77 s.4
140. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Sevgili Paşamıza	2.yıl S.78 s.2
141. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Siyaset-i Ma'lumeye	2.yıl S.79 s.3
142. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Ana, Oğul Duası	2.yıl S.80 s.2
143. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Sabık Kral Kosti Ağzından	2.yıl S.81 s.3
144. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Bayram İçinde Yas	2.yıl S.82 s.3
145. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Der Vasef-ı Ceraid	2.yıl S.84 s.3
146. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Ayyaşın-i Kirama	2.yıl S.84 s.3
147. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Ah! O Ağlıyor	2.yıl S.85 s.2
148. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Bir Muhacir Kadının Şikayeti	2.yıl S.86 s.2
149. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Handan(-ı) Mekân Ali Kemal	2.yıl S.86 s.2
	Bey'e Şiir	
150. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Ninni	2.yıl S.89 s.2
151. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Kurzon'a Kapalı Mektup	2.yıl S.90 s.2
152. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Mülakat Gecesi	2.yıl S.90 s.3
153. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Der Vasef-ı Şiir Ey İstanbul	2.yıl S.91 s.3
154. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Kikiriğe(?) Açık Mektup	3.yıl S.93 s.3
155. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Fransız Medeniyetinin	3.yıl S.94 s.3
	Yüksek Duyguları	

156. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Sulh Fırılacağı	3.yıl S.95 s.3
157. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Olmadı, Olmadı!	3.yıl S.99 s.3
158. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	İsmet Paşa'nın Lord Kurzon'a Mektubu	3.yıl S.101 s.3
159. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Peri-i Sulha	3.yıl S.102 s.3
160. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	İsmet Paşa'ya Lozan Manileri	3.yıl S.103 s.3
161. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Sulh Şarkısı	3.yıl S.104 s.2
162. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Ramazan Öğütleri	3.yıl S.108 s.2
163. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Hakkın Sedası	3.yıl S.109 s.2
164. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Gazel	3.yıl S.110s.(?)
165. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Gazel	3.yıl S.112 s.2
166. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Venizelos'a Mektup	3.yıl S.113 s.2
167. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Lozan Şarkılarının Tercümesi	3.yıl S.114 s.2
168. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Gönül	3.yıl S.116 s.2
169. H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Bazı Liyakatli(!) Mebus Beylere	3.yıl S.117 s.2
170. Hacı Kemal	Mal Bulmuş Mağribi	2.yıl S.42 s.6
171. Hacı Kemal	Fahriye	2.yıl S.42 s.6
172. Halil Nihad	Hamsi	2.yıl S.94 s.2
173. Hasretkeş	Matbaacı Aftoslara	2.yıl S.74 s.2
174. Hayranî	Mustafa Kemal Paşa'ya	1.yıl S.27 s.3
175. Hemrâh (?)	Heyecan	1.yıl S.28 s.2
176. Hemrâh (?)	Mizah Şairleri	2.yıl S.44 s.3
177. Hüseyin Rıfat	Kitabe-i Seng-i Mezarım	1.yıl S.2 s(?)
178. Hüseyin Rıfat	Kıt'a	1.yıl S.31 s.3
179. Hüseyin Rıfat	Aydede'ye Kıt'a	1.yıl S.36 s.6
180. Hüseyin Rıfat	Kıt'a	1.yıl S.76 s.2
181. İmzasız	Güleryüz'ün İlk Severi	1.yıl S.1 s.2
182. İmzasız	Ali Kemal Ağzından	1.yıl S.1 s.2
183. İmzasız	Kahramanlar Destanı	1.yıl S.2 s.3
184. İmzasız	Tekmeler	1.yıl S.32 s.6
185. İmzasız	Bir Nâme	1.yıl S.34 s.6

186. İmzasız	Olmasaydı	2.yıl S.37 s.1
187. İmzasız	Kaynananın Nasihati	2.yıl S.38 s.6
188. İmzasız	Nişan	2.yıl S.38 s.6
189. İmzasız	Yeni Gelin	2.yıl S.38 s.6
190. İmzasız	Para	2.yıl S.51 s.6
191. İmzasız	Nasılmış?	2.yıl S.52 s.3
192. İmzasız	Olmaz	2.yıl S.53 s.2
193. İmzasız	Ramazan Manileri	2.yıl S.54 s.2
194. İmzasız	Yahya Kemal Bey'in Gayr-ı Matbu' Nükteleri	2.yıl S.61 s.1
195. İmzasız	Mehmet Çavuş	2.yıl S.74 s.3
196. İmzasız	Samsun'dan Gönderilmiştir	3.yıl S.98 s.3
197. İmzasız	Her Kafadan Bir Ses	3.yıl S.10 s.3
198. İmzasız	Bayram Oldu	3.yıl S.109 s.1
199. Kalender	İzmir'de Celal Nuri Bey'e	2.yıl S.75 s.3
200. Kâve-i Zâlim	Külhanbeyi Ağzıyla	1.yıl S.7 s.2
201. Kemal Emin (?)	Olduk	3.yıl S.118 s.2
202. Kerem	Evliya-ı Cedid	2.yıl S.49 s.3
203. Kırlangıç	Maniler	3.yıl S.110 s.2
204. Kırlangıç	Kalamış Türküsü	3.yıl S.114 s.2
205. Küheylan	Kahraman Orduya	1.yıl S.14 s.3
206. Küheylan	Türk Askeri	1.yıl S.14 s.3
207. Küheylan	Cenk Duyguları	1.yıl S.15 s.2
208. Küheylan	Olsun	1.yıl S.15 s.6
209. Küheylan	Olsun- Hülya Bu Ya	1.yıl S.16 s.2
210. Küheylan	Sabah Baykuşu Sus	1.yıl S.16 s.3
211. Küheylan	Olsun	1.yıl S.17 s.3
212. Küheylan	Anadolu	1.yıl S.17 s.6
213. Küheylan	Nedir?	1.yıl S.18 s.3
214. Küheylan	Dönemez	1.yıl S.18 s.2
215. Küheylan	Refik Halid Bey'e	1.yıl S.20 s.3
216. Küheylan	Haraşolar	1.yıl S.20 s.2

217. Küheylan	Kaynana Gururu	1.yıl S.21 s.3
218. Küheylan	Rıza ...(?)... (Mektup)	1.yıl S.22 s.2
219. Küheylan	Gelin Sevinci	1.yıl S.24 s.3
220. Küheylan	Diye	1.yıl S.25 s.6
221. Küheylan	KüheylanDiye	1.yıl S.26 s.6
222. Küheylan	Gibi	1.yıl S.28 s.3
223. Mırnav	Kral'dan Papulas'a	1.yıl S.9 s.2
224. Mürûr Ziya	Ahvale Dair	2.yıl S.77 s.2
225. Nâcizâde Hikmet	Genç Anadolu'nun	2.yıl S.39 s.2
226. Nâ-hak (?)	Sabık Sevgiliye Bakir Çocuğuna	1.yıl S.9 s.2
227. Nâ-hak (?)	Lâ-Hak Sevgilim	1.yıl S.13 s.6
228. Nâ-hak (?)	Yaz Geceleri	1.yıl S.15 s.3
229. Nâ-hak (?)	Ayineciler	1.yıl S.18 s.3
230. Nâ-hak (?)	Şairlikten Mizahçılığa	1.yıl S.20 s.6
231. Necdet Rüştü	 Diyor ki	2.yıl S.41 s.3
232. Necdet Rüştü	Yusuf Ziya Diyor Ki	2.yıl S.42 s.3
233. Peyda (?)	Günün Aşkı	1.yıl S.34.s.5
234. Peyda (?)	Türk Askerine	1.yıl S.35 s.2
235. Peyda (?)	Bir Tesadüf	1.yıl S.35 s.6
236. Peyda (?)	Küçük Hanımın İlan-ı Aşkı	2.yıl S.36 s.7
237. Saksâğan	Züğürtlerin Muaşakası	2.yıl S.41 s.7
238. Sin (سمر)	Ahmet Haşim'e İthaf	2.yıl S.60 s.3
239. Sin Re (سمر ر)	Dertli	2.yıl S.42 s.6
240. Sin Re (سمر ر)	Bekçi ile Beraber	3.yıl S.105 s.1
241. Sin Re (سمر ر)	Bekçi Baba İle Beraber	3.yıl S.106 s.2
242. Sin Re (سمر ر)	Bekçi Baba İle Beraber	3.yıl S.107 s.2
243. Sin Re (سمر ر)	Maniler	3.yıl S.114 s.2
244. Sin Re (سمر ر)	Sulh Manisi	3.yıl S.118 s.2
245. Sin Re (سمر ر)	Maniler	3.yıl S.118 s.3
246. Sin Re (سمر ر)	Pangalı (?)	3.yıl S.119 s.3
247. Sin Re (سمر ر)	Katmerli Bayram	3.yıl S.119 s.4

248. Sin Re (سـ ر)	Çengelköy Şarkısı	3.yıl S.120 s.3
249. Sin Re (سـ ر)	Maniler	3.yıl S.121 s.3
250. Sin Re (سـ ر)	Maniler	3.yıl S.122 s.2
251. Suat Nazmi	Bir Manzume-i Takriziye	2.yıl S.52 s.3
252. Süleyman Nazif (?)	Severim	2.yıl S.58 s.2
253. Şair Mişon Fendi (?)	Andu Andu Andu Balatu! (?)	3.yıl S.95 s.2
254. Şenaver (?)	Gönül	1.yıl S.30 s.2
255. Şirin	Küfe Getir	2.yıl S.47 s.2
256. Şirin	Bir Daha Mı?	2.yıl S.48 s.3
257. Şirin	Haraşo Türküsü	2.yıl S.50 s.1
258. Şirin	Eski Zaman Hanımları	2.yıl S.50 s.6
259. Şirin	Yeni Zaman Hanımları	2.yıl S.52 s.3
260. Tahir Nadi	Tevzi'-i Dilpesend	2.yıl S.63 s.2
	İzzet Melih Bey	
261. Tatlı Dil	Sulh Hakkında	3.yıl S.120 s.3
	Ne Düşünüyorlar?	
262. Tazı	Aynacının Aynası	1.yıl S.21 s.3
263. Tazı	Nasihatim Olsun	1.yıl S.25 s.3
264. Türk (ün) oğlu	Şanlı Asker	2.yıl S.45 s.2
265. Türk (ün) oğlu	Papulas	2.yıl S.46 s.3
266. Türk (ün) oğlu	Gonaris'in Fikri	2.yıl S.47 s.2
267. Türk (ün) oğlu	Zeybekten İzmir'e	2.yıl S.48 s.2
268. Türk (ün) oğlu	Gonaris Ne Diyor?	2.yıl S.50 s.3
269. Türk (ün) oğlu	Elbet Bir Yer Bulacak	2.yıl S.51 s.3
270. Türk (ün) oğlu	Hasan Dayı'dan Çorbacı'ya	2.yıl S.52 s.2
271. Türk (ün) oğlu	Takmağa Geldim	2.yıl S.60 s.3
272. Türk (ün) oğlu	Atar Dururuz	2.yıl S.66 s.4
273. Türk (ün) oğlu	Mumcu'dan Kral Kosti'ye	2.yıl S.72 s.2
274. Türk (ün) oğlu	Efendi ile Uşak	2.yıl S.73 s.3
275. Türk (ün) oğlu	Harap Olduk	2.yıl S.74 s.2
276. Türk (ün) oğlu	Ey Yunan!	2.yıl S.75 s.2
277. Türk (ün) oğlu	Yuha!	2.yıl S.77 s.2

278. Türk (ün) oğlu	Güvenme Dostuna	2.yıl S.78 s.3
	Saman Doldurur	
279. Tılsım	Yahya Kemal ile Terennüm	2.yıl S.87 s.2
280. Vedat Örfi	Zaman	2.yıl S.71 s.3
281. Yeni Güneş	İki Mehmetçiğe	2.yıl S.82 s.2
282. Yıldırım	Sevgilime	1.yıl S.9 s.6
283. Yılmaz	Değişmem	2.yıl S.41 s.6
284. Yusuf Ziya	Köşe Kapmaca	1.yıl S.24 s.63

3. HİKÂYE

1. Ahmet Cemil	Sedir Altı	2.yıl S.82 s.3
2. Ayçiçeği	Ebleh ile Ahmak	1.yıl S.14 s.6
3. Ayın Cim (ع .ج)	İftara Azimet ve Avdet	1.yıl S.5 s.3
4. Ayın Cim (ع .ج)	Fena Bir Şaka ve Fena Bir İntikam	1.yıl S.7 s.3
5. Ayın Cim (ع .ج)	Deli Aziz Beyin Senet Olması	1.yıl S.8 s.3
6. Ayın Cim (ع .ج)	Deli Aziz Bey'in Senet Olması	1.yıl S.9 s.2
7. Ayın Cim (ع .ج)	Gönül Kimi Severse	1.yıl S.15 s.3
8. Ayın Cim (ع .ج)	Şu Gelen Küçük Hanım	1.yıl S.32 s.6
9. Ayın Cim (ع .ج)	Şu Gelen Küçük Hanım	1.yıl S.33 s.3
10. Ayın Fe (ف .ع)	İspanya'da Bir Seyahat	2.yıl S.36 s.3
11. Ayın Re (ر .ع)	Küçük Annem	1.yıl S.10 s.3
12. Ayın Sad (i) (ع .س)	Vagon Perdesi	1.yıl S.6 s(?)
13. Ayın Sad (i) (ع .س)	Vefasız	2.yıl S.38 s.3
14. Azade	Acaba Yangın mı?	2.yıl S.44 s.4
15. Baha Kamil	İmtihan	2.yıl S.63 s.4

16.	Çimdik	Gelin Odası	1.yıl S.3 s.6
17.	Ercüment Ekrem	Müstesna Bir Kadın	1.yıl S.4 s.3
18.	Ercüment Ekrem	Ölümün Aleyhinde (?) Bir Adam	2.yıl S.66 s.2
19.	Ercüment Ekrem	Ölmenin Aleyhinde Bir Kadın	2.yıl S.67 s.2
20.	Ercüment Ekrem	Tali'siz Bir Adam	2.yıl S.69 s.2
21.	F. Müstensihî (?)	İlk Randevu	1.yıl S.19 s.3
22.	Fahrettin Osman	Rüşvet	2.yıl S.83 s.3
23.	Fe Aydın (ف. ع)	Hilal-i Ahmer Çiçeği	1.yıl S.6 s.2
24.	Fe Aydın (ف. ع)	Banyo	1.yıl S.16 s.2
25.	Fe Aydın (ف. ع)	Cebir Hocası	1.yıl S.24 s.3
26.	Fe Aydın (ف. ع)	Bayram Hediyesi	3.yıl S.109 s.3
27.	Fe Cim (ف. ج)	Kepazelik	2.yıl S.68 s.2
28.	Fiske	Kadın Dövlür mü?	2.yıl S.61 s.4
29.	Fiske	Taahhütlü Mektup	2.yıl S.62 s.4
30.	Fiske	Köşkün Kirası	2.yıl S.64 s.3
31.	Fiske	Şapka Tüyü (?)	2.yıl S.65 s.4
32.	H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Vapur Gişesi Önünde	2.yıl S.72 s.2
33.	H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Manzum Küçük Hikâye	2.yıl S.88 s.2
34.	H.Rüştü, Hayrettin Rüştü	Bir Davetin Akıbeti	3.yıl S.110 s.3
35.	Hemrâh	Acı Bir Şaka	2.yıl S.50 s.6
36.	İmzasız	Sayfiyeden Avdet: Yahud Soyma Soyulma (Le Journal Gazetesinden)	1.yıl S.23 s.4
37.	İmzasız	Zafer Rüyası	1.yıl S.26 s.3
38.	İmzasız	İspanya'da Bir Seyahat	1.yıl S.35 s.3
39.	İmzasız	Ev sahibi-Kiracı	2.yıl S.40 s.3
40.	İmzasız	Sevda Kahramanları	2.yıl S.42 s.6
41.	İmzasız	Tehdit Mektubu	2.yıl S.53 s.6
42.	İmzasız	Karısından Şikayet Eden Adam	2.yıl S.54 s.3
43.	İmzasız	Süt Annemin Hikâyesi	2.yıl S.54 s.6

44. İmzasız	Miskin Hicranı	2.yıl S.57 s.6
45. İmzasız	Bir İntihar	2.yıl S.58 s.6
46. İmzasız	Bir Çift Söz	2.yıl S.59 s.6
47. İmzasız	Vazifeperverlik	2.yıl S.71 s.1
48. İmzasız	Osman'ın Korkusu	2.yıl S.76 s.3
49. İmzasız	Bir Facia	2.yıl S.79 s.2
50. İmzasız	Manzum Küçük Hikâye	2.yıl S.88 s.2
51. İmzasız	Bir Öküz Hikâyesi	2.yıl S.89 s.3
52. İmzasız	Köyde Bir Gece	2.yıl S.89 s.3
53. İmzasız	Hoş Bir Mektup	2.yıl S.91 s.3
54. İmzasız	Hastalığa Dair	2.yıl S.92 s.3
55. İmzasız	Temaşa	2.yıl S.93 s.3
56. İzzet Ziya	Gölge Hayal	2.yıl S.70 s.3
57. Kalender	Mutlaka Bir Çocuk Lazım	2.yıl S.80 s.2
58. (?) Kemalettin	Ne idi, Ne Oldu?	2.yıl S.85 s.3
59. Lokman	Hayır	2.yıl S.50 s.3
60. Meddah	Çöplükte	2.yıl S.104 s.3
61. Meddah	Tavla	3.yıl S.106 s.3
62. Meddah	Gördün mü Abdalı?	3.yıl S.108 s.3
63. Meddah	Bir Hızırilyas Sefası	3.yıl S.111 s.3
64. Meddah	Büyük Zarar	3.yıl S.112 s.3
65. Meddah	Tüccarla Katibi	3.yıl S.113 s.3
66. Meddah	Hace Nine ve İntihabat	3.yıl S.114 s.3
67. Meddah	Sükût-ı Hayal	3.yıl S.116 s.3
68. Meddah	Beştaş	3.yıl S.117 s.3
69. Meddah	Sarmasa Kuman (?)	3.yıl S.118 s.3
70. Meddah	Kurbanlık Koyunlar	3.yıl S.119 s.2
71. Nâ-kul	Kış Gecesi Hikâyeleri	1.yıl S.34 s.2
72. Ömer Seyfettin	Post Kavgası (?)	1.yıl S.46 s.2
73. Pervin	Bir Hizmetçinin Maceraları (Küçük Bey)	2.yıl S.73 s.3

74.	Pervin	Bir Hizmetçinin Maceraları (Büyük Bey)	2.yıl S.74 s.3
75.	Pervin	Bir Hizmetçinin Maceraları (Hanım Efendi)	2.yıl S.75 s.3
76.	Pervin	Bir Eğlence Âlemi	2.yıl S.76 s.3
77.	Pervin	Titiz Bir Aşk	2.yıl S.77 s.3
78.	Pervin	Bir Gece	2.yıl S.78 s.3
79.	Pervin	Bir Anahtar Deliği	2.yıl S.79 s.3
80.	Pervin	Sinemadan Sonra	2.yıl S.80 s.3
81.	Re Aydın (ر.ع)	Fendi, Yendi	3.yıl S.122 s.3
82.	Sad Aydın (ص.ع)	Bir Kadeh Yüzünden	1.yıl S.17 s.3
83.	Sad Re (ص.ر)	İmtihan Şerefine	2.yıl S.44 s.6
84.	Sedat Simavi	Tehdit Mektubu	1.yıl S.45 s.3
85.	Selami İzzet (Sedes)	Mudhike	2.yıl S.45 s.6
86.	Selami İzzet (Sedes)	Kıtırıştayn Ceryanı (?)	2.yıl S.47 s.6
87.	Sin Re (س.ر)	Sükût-ı Hayal	2.yıl S.41 s.6
88.	Sürahi (?)	Avrupa'da Tahsil	2.yıl S.87 s.3
89.	Tatlı Dil	Süzgeç (Filter)	1.yıl S.2 s.3
90.	Tılsım	İntihar	2.yıl S.86 s.2
91.	Tılsım	Atı Alan	2.yıl S.88 s.3
92.	Tılsım	Gelecek Günler	2.yıl S.90 s.3
93.	Tılsım	Kısa Bir Hikâye	2.yıl S.88 s.3
94.	Türk (ün) oğlu	Rüya	2.yıl S.80 s.3
95.	Türk (ün) oğlu	Bir Mektup Bir Tecrübe	3.yıl S.97 s.3
96.	Türk (ün) oğlu	Hidayetin Sevgilisi	3.yıl S.105 s.3

4. PİYES

1.	Deryadil	Bilezik	2.yıl S.52 s.6
2.	İmzasız	Bir Perdelik Facia	2.yıl S.39 s.8
3.	Vedat Örfi	İzmir	3.yıl S.121 s.3
4.	Yalancıoğlu	Hokkabaz	1.yıl S.20 s.6

5. KOMEDİ

1.	Âşık	Emeti Hanım Tavlanmış	1.yıl S.11 s.3
2.	Aydın Re (.ع)	Dev Eller	1.yıl S.13 s.3
3.	Aydın Cim (ع .ج)	Bir Şayi'anın Sonu	1.yıl S.12 s.3
4.	İmzasız	Bir İzdivaç	2.yıl S.60 s.4

6. ÇEVİRİLER

1.	İmzasız	Pembe Konağın Esrarı (Arsen Lüpen)	1.yıl S.1 s.4-5
2.	İmzasız	Pembe Konağın Esrarı (Arsen Lüpen)	1.yıl S.3 s.3
3.	Tatlı Dil	Cömert Hırsız (Arsen Lüpen)	1.yıl S.3 s.3

7. ANKET

1.	İmzasız	Güleryüz'ün Anketi	2.yıl S.83 s.3

8. MENSUR-ŞİİR

1.	Azade	İstida'	2.yıl S.40 s.2

9. SÖZLÜK

1.	İmzasız	Türkî-i Kamus-ü'l Argo	1.yıl S.7 s.6
2.	İmzasız	Türkî-i Kamus-ü'l Argo	1.yıl S.8 s.6

10. MÜSABAKA

1.	İmzasız	Büyük Müsabakamız	1.yıl S.31 s.7

EK 4. GÜLERYÜZ'DEKİ EK GAZETELER

1. Sayı : Tezvir-i Efkâr
2. Sayı : Tezvir-i Efkâr
3. Sayı : Tezvir-i Efkâr
4. Sayı : Akşam
5. Sayı : Le Journal d'Orient
6. Sayı : YOK
7. Sayı : YOK
8. Sayı : Peyam-ı Sabah
9. Sayı : Verteun Lour (?)
10. Sayı : Neorniof (?)
11. Sayı : Eğlence
12. Sayı : Tezvir-i Efkâr
13. Sayı : Tezvir-i Efkâr
14. Sayı : Tezvir-i Efkâr
15. Sayı : Tezvir-i Efkâr
16. Sayı : İsimsiz (Sermuharririn ek gazetenin ismini unuttuğu belirtilir)
17. Sayı : Çanak Yalayıcı
18. Sayı : Çanak Yalayıcı
19. Sayı : Çanak Yalayıcı
20. Sayı : Çanak Yalayıcı
21. Sayı : Çanak Yalayıcı
22. Sayı : Çanak Yalayıcı
23. Sayı : Çanak Yalayıcı
24. Sayı : Çanak Yalayıcı
25. Sayı : YOK
26. Sayı : Çanak Yalayıcı
27. Sayı : Çanak Yalayıcı
28. Sayı : Çanak Yalayıcı

29. Sayı: Çanak Yalayıcı
30. Sayı: Çanak Yalayıcı
31. Sayı: Çanak Yalayıcı
32. Sayı: LE BOSPHORE
33. Sayı: Vakit
34. Sayı: Çanak Yalayıcı
35. Sayı: YOK
36. Sayı: YOK
37. Sayı: YOK
38. Sayı: YOK
39. Sayı: YOK
40. Sayı: YOK
41. Sayı: YOK
42. Sayı: YOK
43. Sayı: YOK
44. Sayı: YOK
45. Sayı: YOK
46. Sayı: Şaklaban
47. Sayı: Şaklaban
48. Sayı: Şaklaban
49. Sayı: Şaklaban
50. Sayı: Şaklaban
51. Sayı: Şaklaban
52. Sayı: Şaklaban
53. Sayı: Şaklaban
54. Sayı: Şaklaban
55. Sayı: Şaklaban
56. Sayı: Şaklaban
57. Sayı: Şaklaban
58. Sayı: Şaklaban
59. Sayı: Şaklaban
60. Sayı: YOK

61. Sayı: YOK
62. Sayı: YOK
63. Sayı: YOK
64. Sayı: YOK
65. Sayı: Torpil
66. Sayı: Torpil
67. Sayı: YOK
68. Sayı: YOK
69. Sayı: YOK
70. Sayı: YOK
71. Sayı: YOK
72. Sayı: YOK
73. Sayı: YOK
74. Sayı: YOK
75. Sayı: YOK
76. Sayı: YOK
77. Sayı: YOK
78. Sayı: YOK
79. Sayı: YOK
80. Sayı: YOK
81. Sayı: YOK
82. Sayı: YOK
83. Sayı: YOK
84. Sayı: YOK
85. Sayı: YOK
86. Sayı: YOK
87. Sayı: YOK
88. Sayı: YOK
89. Sayı: YOK
90. Sayı: YOK
91. Sayı: YOK
92. Sayı: YOK

- 93. Sayı: YOK
- 94. Sayı: YOK
- 95. Sayı: YOK
- 96. Sayı: YOK
- 97. Sayı: YOK
- 98. Sayı: YOK
- 99. Sayı: YOK
- 100. Sayı: YOK
- 101. Sayı: YOK
- 102. Sayı: YOK
- 103. Sayı: YOK
- 104. Sayı: YOK
- 105. Sayı: YOK
- 106. Sayı: YOK
- 107. Sayı: YOK
- 108. Sayı: YOK
- 109. Sayı: YOK
- 110. Sayı: YOK
- 111. Sayı: YOK
- 112. Sayı: YOK
- 113. Sayı: YOK
- 114. Sayı: YOK
- 115. Sayı: YOK
- 116. Sayı: YOK
- 117. Sayı: YOK
- 118. Sayı: YOK
- 119. Sayı: YOK
- 120. Sayı: YOK
- 121. Sayı: YOK
- 122. Sayı: YOK

EK. 5 SEÇME METİNLER

YENİ ŞAİR NUMUNELERİ

Sabık Bey'in şakirdlerinden ve yeni kuzukulağı fasılasına mensup şairlerden biri geçenlerde bir gazel yazmaya merak etmiş. Ama nasıl gazel bilir misiniz? O eski piyâleleri, kâşaneleri keman gibi kaşları değil de şimdiki hayattan aldığımız zevkleri yaşatmak istemiş ve güç hâl ile atideki gazelcik meydana gelmiştir:

Ey otomobil geçerek kuş gibi yanımdan
Zannederim kuşlar geçer benim dil ü canımdan

Selam var mı çabuk söyle meraktayım kuzum beyim
Bizim gül yanaklı küçük hanımdan.

Güleryüz, S.38, s.7

ŞİİRDE DUL ve KIZ

Son yıllarda edebiyatımızda zavallı şiirimize neler girmedi? Şiire manasızlığı getirmekle itham olunan Göl Saatleri şairi, bunların yanında zemzem ile yıkanmış olarak temiz kalır.

Şehrimizde haftada galiba bir iki defa çıkan, her tarafında ayrı bir burun resimlerinden başka şâyân-ı dikkat bir şey olmayan bir mizah gazetesinde, kız ve dul şiirlerini görüyoruz. Vaktiyle kuşları sevgilisine benzeten bir şaire, dulların hali, kızdan vefasız gelmiş. Biz de diyebiliriz ki mahalle çocuklarının türküleri bize bu şairin şiirinden iyi geldi.

Güleryüz, S.40, s.7

EDEBİYAT PALYAÇOLUKLARI

Musset ve Lamartine: Mecmuaların birinde yüksek bir şaire, daha doğrusu bir dâhiye hitaben yazılmış manzum bir mektup gözüme ilişti. Bu mektupta genç şair ihtiyar dâhiyi (Lamartine) e ve kendisini de (Musset) ye benzetmeye yelteniyor. Lamartine, o dâhinin tarzında bir şair olmakla beraber yüksekliği itibariyle mukayese olunabilir. Fakat o genç cüretkâr, düşünmüyor mu ki Musset'nin bir şiirini değil, hatta bir mısraını ibda' etmekten aciz bir mevkidedir.

Kırmızı Boya Edebiyatı: Mizah gazetelerinden birisi için iki üç hafta evvelsi renkli olarak çıkacak diye bir sürü gürültülü ilanlar görülmüştü. Nihayet çıka çıka yine eski şekilde çıktı. Bir farkı var ki o da kırmızı renkli iki üç resim bulundurmuştur. Demek ki edebiyat kırmızı boya vurmaktan ibaretmiş .

Gül Nüshası: Sarı kaplı mecmuanın bundan evvelki nüshası adeta gül nüshasına benziyordu. Başta Havz ismindeki bir şiirde (Yıldızlar onun güldür elinde) mısraı, sonra Hayâl Akşamları ismindeki bir şiirde (her akşam bin gül yağar), Solan Güller ismindeki bir diğesinde (Soluyor yolunda lâleler, güller). Sonra bir de İsfahan isminde bir şiir var ki hiç bahsetmeyeceğim, ismi bile gül kokuyor.

Haftanın En Cana Yakın Mizahı: Haftanın en cana yakın mizahı *Yarın* mecmuasında çıktı. Fazıl Ahmet Bey, gülmekle ağlamak arasında kalmış, kendini Nedim yerine koyan bir kimseden bahsediyor ve onu, midillisine binmiş bir mektep çocuğuna benzetiyor ki buna bayıldım.

YAHYA KEMAL BEY'İN GAYR-İ MATBÛ ŞİİRLERİ

Şair Yahya Kemal Bey neşrettiği manzumelerinden ziyade bazı meclislerde bazı vakalara telmihen söylediği mısralar ile meşhurdur. Bu mısralarda bütün şairliğinin cazibesi ve nüktesi vardır. Dilden dile dolaşan Yahya Kemal Bey'in bu zarif nüktelerini topladık. Ait olduğu vakaları işaret ederek neşrediyoruz.

Büyükada'da poker partisinde:

Hep birer bob koyun da ortalığa
Ortalık benzemesin yumurtalığa.

Büyükada'da Dil'de:

Ömrüm senelerce Dil'de geçti
Eyvah o güzel idilde geçti.

Yahya Kemal Bey'in neşesi en ziyade saz meclislerinde coşar. O zaman her zamandan ziyade velûd olur. Türk musikisinde en ziyade sevdiği parça, Dede'nin Sultan-ı yegâh bestesidir. Bu beste çalınırken, irticalen söylediği bu beyit ma'ruftur.

Sultan-ı yegâh başka beste
Zira ki o beste aşka beste.

Bu mısralar da aynı beste içindir:

Sultan-ı yegâh bestesinden
Gönüller dağılırdı destesinden
Sevdaların en şikestesinden
Gönüller dağılırdı destesinde
Sultan-ı yegâh bestesinden

Tokatlıyan'da keyifli bir yemek esnasında, garsonu azarlayan bir arkadaşına:

İki viski ile tutturup kafayı
Nihayet andırdı Bekri Mustafa'yı

Kendisine şehnâzbûselik faslı hakkında ne düşündüğünü soran bir zata cevaben:

Tambur ve ud ile kalbim

Delik delik

Günlerce bitmesin

Şehnâzbûselik

Kendisine kendi kalbinin sazında bir şey inşâd etmesini zarifane teklif eden bir zata cevabı:

Kalbimde ne tel kaldı

Ne tahta

Lânet şu bozuk

Nağmeli bahta.

Yahya Kemal Bey'in her yazı yazmaya oturdukça söylediği bu mısra meşhurdur:

Kurşun kalemi kor, yeni bir hâle cihânı

Trabzonlu Hamamizâde İhsan Bey'i kapıdan görünce bu mısra ile karşılar:

Gel ey Hamamizâde bize

Şenlensin köpük taşı.

Kendisinden yine bu mısrasıyla bir gün kibrit istemiş olan bir arkadaşına:

Kibrit olaydı bende

Dünyayı parlatırdım.

Kandilli'den Küçüksu'ya sandal ile yapılmış bir mehtap gezintisi için:

Kandilli yüzerken uykularda

Mehtabı sürükledik sularda.

SARHOŞLARIN TÜRÜSÜ

Çocuktum, coğrafya dersinde hoca,
 Demişti bu dünya benzer turunca
 Hem de bir dakika durmaz dönüyor
 Şaka sandım, güldüm bunu duyunca
 Şimdi anladım kış yaz dönüyor.

Eyvah etrafımda evler el ele
 Vermiş, dönüyor bakınız hele
 Şu sokak kenarı bana sarıldı
 Uydum dönerekten ben de bu sele,
 Bir duvara çıktım, başım yarıldı.

Benim meyhanede atılmış zarım
 Aksini söyleme, şimdi kızarım:
 Bu duvar benimdir, bu duvar senin.
 Hele akşam olsun, gider sızarım

Güteryüz, S.39, s.6

YAHYA KEMAL'LE TERENNÜM

Gördüğüm afet metelik farkı yoktu huriden
 Mehlika Banu'ya benzettim onu ben dûrdan
 Yeter enzâr ile açtı bin ceriha sineme
 Kalmadı bir nokta farkı gönlümün kalbureden

Güteryüz, S.87, s.2

GÖNÜL KİMİ SEVERSE

İclâl, güzelliği, şuhluğu ve lüzumundan fazla kibarlığı ile muhitinde öyle şöhret ve şan kazanmış dillere öyle destan olmuştu ki onun ismi anıldığı vakit bile, aşk ve alâka peşinde gezen ve zen-dost geçinen bütün gençler çılgın bir muhabbet ve hürmet ve yekdiğerine karşı rekabetle tir tir titrerler, kendilerinden geçerler.

İclâl hakikaten güzeller güzeli gayet şen ve şuh ve biraz fettan ve pek fazla kibar tavırlı bir kızdı. Oldukça da zengin ve namdar bir aileye mensuptu. Babası mektupçu Hayri Bey, bir paşazade olduğu gibi annesi de eski paşalardan birinin kızıydı. Lâkin İclâl daima olduğundan pek fazla, görünmeye çalışıyor, muhitine pek yükseklerden bakıyordu. Bununla beraber yine o beğenmediği muhitin birçok gençleriyle mektuplaşıyor onları türlü tatlı vaatlerle kendine cezb ederek peşinde koşturmaktan bir zevk alıyordu. İclâl'in semtteki âşıklarının adedi sayılmayacak kadar çoktu. Bunların ekserisi zabıt, kâtip, muharrir, şair, gazeteci, avukat, aktör, musikici gibi kimselerdir. Ve bunların hepsi de genç, yakışıklı, şık çocuklardı. İçlerinde en kırtıpilleri tüccar kâtibi Ahmet Talat ile açıkta mülazım Mehmet Baha idi ki, bunlar da yirmi-yirmi iki yaşlarında genç, gürbüz, kaşları gözleri yerinde birer babayiğit oldukları halde birinin ayakları biraz haddinden fazla büyük diğlerinin harpte sakat kalan bacağı biraz kısa idi ve biraz da fakir idiler. Diğerlerinin ise ne hüsünce ne kıyafete hatta ne servetçe hiçbir noksanları yoktu. İclâl bunların hepsini yakmış tutuşturmuş hepsini aldatmış ve hepsinin kolunda günlerce gezmiş fakat hiçbirine hakikî bir ruy-ı iltifat göstermemişti. Yekûnu iki düzineyi geçen âşıklar hırslarından birbirlerini yiyorlar, arada sırada işi kanlı bıçaklı olacak raddelere kadar ilerletiyorlardı. Ve bu budalaların her biri zannediordu ki İclâl kendisinin... kimi zannediordu ki güzelliği şıklığı cihetle rakiplerine olan rüçhanından dolayı İclâl kendisinin... Kimi zannediordu ki aşkında gösterdiği sebat sadakat, safiyet İclâl kendisinin...

Zavallı budalalar hiç hatırlarına getirmiyorlardı ki, İclâl hiçbirinin değil. İclâl bunların kiminin hüsnüyle, kiminin parasıyla, kiminin saflığıyla ve kiminin şirretliğiyle bir hayli müddet alay ettikten ve kimini daha ziyade güzelleşeceğim diye günde beş defa berbere ve sekiz defa hamama gönderdikten, kimini deli gibi birçok lüzumsuz şeyler mübahasesine sevk eyledikten, kimini gözyaşları içirdikten sonra ve kimini de sarhoş edip kavga gürültü ve zillate sevk ettikten sonra nihayet bir gün öyle bir gün ki hepsinin de en ziyade ümitvâr-ı visal olduğu bir gün birden bire ortadan kayboldu. İclâl kaçmıştı fakat nereye ve kime? Bunu bilen yoktu. Hatta evde anası babası bile böyle yedi mahalleyi ateşe veren güzeller güzeli İclâl'in nereye gittiğinden haberdar değillerdi.

Âşıkların ahları gökyüzüne çıktığı vakit ve gözyaşları dereler gibi aktığı bir akşam semtte bir havadis çıktı. İclâl köse yumurtacıya kaçmış. Ve ertesi gün bu kara ve fena haber teyit etti. İclâl hakikaten köse yumurtacıya kaçmış ve bir hafta evvel nikâhı, düğünü bile icra edilmişti. Şimdi herkesi bir hayret istila etti. Kimse buna ihtimal vermek istemiyor. Fakat emr-i vaki karşısında herkes lâl u ebkem kalıyordu. Nasıl kalmasın? İclâl gibi sürülerle genç ve güzel âşıkları çıldırtan bu kadar güzel ve kibar bir kız nasıl da olur da böyle bir herife kaçardı.

Köse yumurtacı denilen adam tüysüz, buruşuk yüzlü, kel kafalı, kısa boylu, yusyuvarlak topuz gibi altmışlık bir ihtiyardı. Sade bu kadar olsa hadi neyse, mübarek anadan doğma hem sağır hem de dilsizdi. Çarşıdan geçen ve onu ilk defa gören herhangi bir yabancı acaba insan mı yoksa insanlaşmış bir şenpaze mi diye karşısına geçip lâ-akıl beş dakika seyrine daldı. Ve onun kendine mahsus öyle bir lisanı ve öyle bir evzâ ü etvârı vardı ki iyi terbiye görmüş bir maymun herhalde ondan daha iyi sesler çıkarır ve daha iyi ifade-i meram edebilirdi.

Aydın. Cim

“Nabzında bir imân vuran kanınla
Bu ziyâ görmeyen ufka yükseldin

Bilmem ki Semâdan yüksek alınla
Güneşin doğduğu yerden mi geldin?”

Karikatür 1- **Gülyüz**, S.1, s.1 (5 Mayıs 1921)

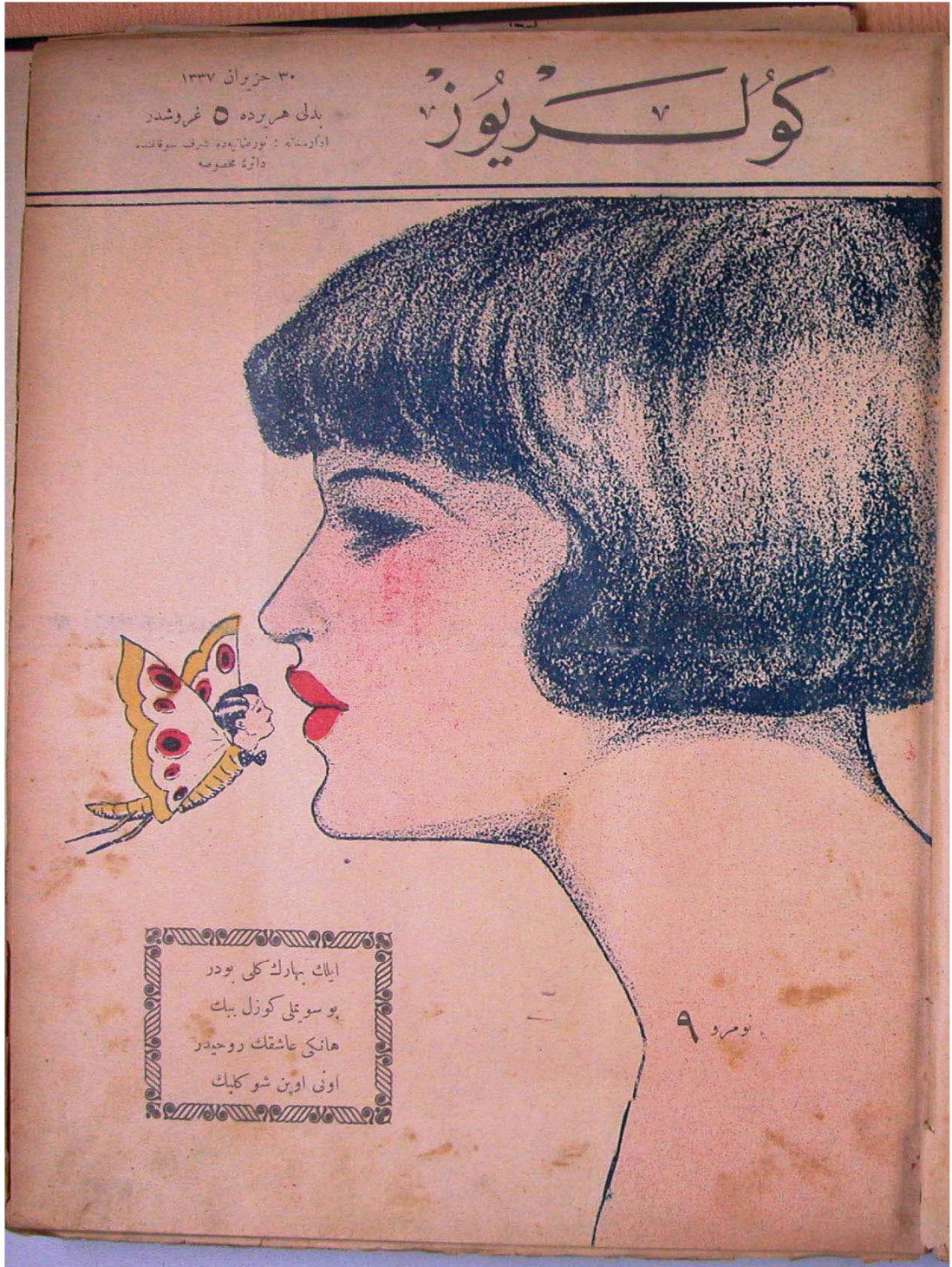
Konstantin: “Benim zaferlerimi gazetelerde okuyamazsınız. Onlar burada yazılıdır.

Karikatür 2- **Güleryüz**, S.5, s.1 (2 Haziran 1921)

“ Gönül vermiş şu serseri
Zafer isimli bir kıza
Kız diyor ki: def ol geri
Ben âşığım ay yıldıza...”

“İlkbaharın gülü budur
Bu sevimli güzel bebek
Hangi âşığım ruhudur
Onu öpen şu kelebek.”

“Topal eşekle Konstantin cepheye gidiyor.”

Karikatür 6- Güleryüz, s.12, s.1 (Tarih Yok)

“Türk ordusunu mahvedecek olan kahramanlar!”

Karikatür 7- **Gülyüz**, S.13, s.1 (28 Temmuz 1921)

Her Sabah Bir Şeytanet
Şeytan- “Ha gayret, ha gayret seni dünya âlem takdîr
ediyor. Sakın fikirlerinden vazgeçme!”
Karikatür 8- **Güleryüz**, S.15, s.1 (11 Ağustos 1921)

نومرو: ۱۹

۸ اپریل ۱۳۳۷

آبونه شرافتی

ملاک غنایه تک هر طرف ایچون سنه لکی ۲۵۰ ،
آنی ایلی ۱۳۰ ، اوج ایلی ۷۰ غروشدر ،
ملاک اجنیه ایچون سنه لکی ۲۷۵ ، آنی ایلی
۱۵۰ ، اوج ایلی ۸۰ غروشدر ،

پوسته حواله سی ، اوراق و کتابت ساحت امتیاز
نامه کوندرا لیدر .

لسمخه سی ۵ غروشدر

صاحب امتیاز: سداد سپاوی

اداره خانه

درسعادته نورغناپه ده شرف سواغنده دائره مخصوصه

تلفراف آدرسی: درساعت کورل یوز

پوسته قوطوسی: درساعات نومرو ۳۴

غزتمزده مندرج یازی و رسملرک حقوق
(حق تألیف) قانونی بوجینیه محفوظلدر

هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور ، مسکننده مستقل ادبی ، سیاسی ، مزاح غزتمسیدر

عصمت پاشا — نه او پاشام قفاسنک اینجده نه آرایورسک ،
مصطفی کمال پاشا — عقل آرایورم . بولا میورم : دپسز ، کیه بوش آسار .

İsmet Paşa- “Ne o Paşam kafasının içinde ne arıyorsun?”

Mustafa Kemal Paşa- “Akıl arıyorum, bulamıyorum. Dipsiz kelle boş ambar.”

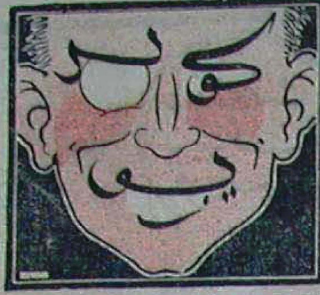
Karikatür 9- Güler yüz, S.19, s.1 (8 Eylül 1921)

نومرو ۲۱

۲۲ اپریل ۱۳۳۷

ابوہ شریطی

ممالک شہانہ کے سرکاری ایجنٹوں کے لئے ۲۵۰ ، آئی ایف ای
۱۳۰ ، او بی آئی ۷۰ ، غریشدر ، ممالک اجنبیہ ایجنٹ
۲۷۵ ، آئی ایف ای ۱۵۰ ، او بی آئی ۸۰ ، غریشدر
پوسٹہ حوالہ سے ، اوراق و مکتوب صاحب امتیاز
نامہ کوئٹہ لایڈر ۔

نسخہ سی ۵ غریشدر

صاحب امتیاز : سداد سپاہی

ادارہ خانہ

درسعادتہ نور علیہ دمہ ٹوٹ فون مطبعہ مستندہ دارۃ التعمیم
تلفراز ادبی : درسعادت کولر پور
پوسٹہ قوطوسی : درسعادت نومرو ۳۴

غزنیہ مندرجہ مندرج بازی ورسٹلرک حقوق
(حق تالیف) قانونی موجبہ محفوظ

※ ہر ہفتہ درسعادتہ بخشنہ کونلری نشر اولنور ، مسلکندہ مستقل ادبی ، سیاسی ، مزاح غریشدر ※

— نصلمش دودو کم آنقرمہ کبرکن آیاغی قوندرمی سیکدی ؟

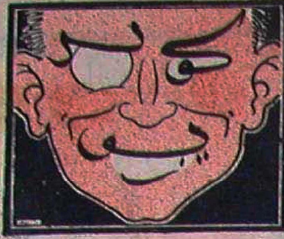
“Nasılmış düdüğüm, Ankara’ya girerken ayağını kundura mı sıkı?”

Karikatür 10- Güleriyüz, S.21, s.1 (22 Eylül 1921)

نومرو ۲۳

۶ تفرین اول ۱۳۳۲
آبونه شرالطی

بجای شایسته هر طرف ایون سنه ۲۵۰ ، آلت ایلی
۱۳۰ ، اوچ ایلی ۷۰ ، هر شهر ۵۰ ، آلت ایلی ایون
سنه ۱۲۵ ، آلت ایلی ۱۵۰ ، اوچ ایلی ۸۰ ، هر شهر
پوسته جوالهسی ، اوراق و مکاتب صاحب امتیاز
نامه کوئدرلیدر .

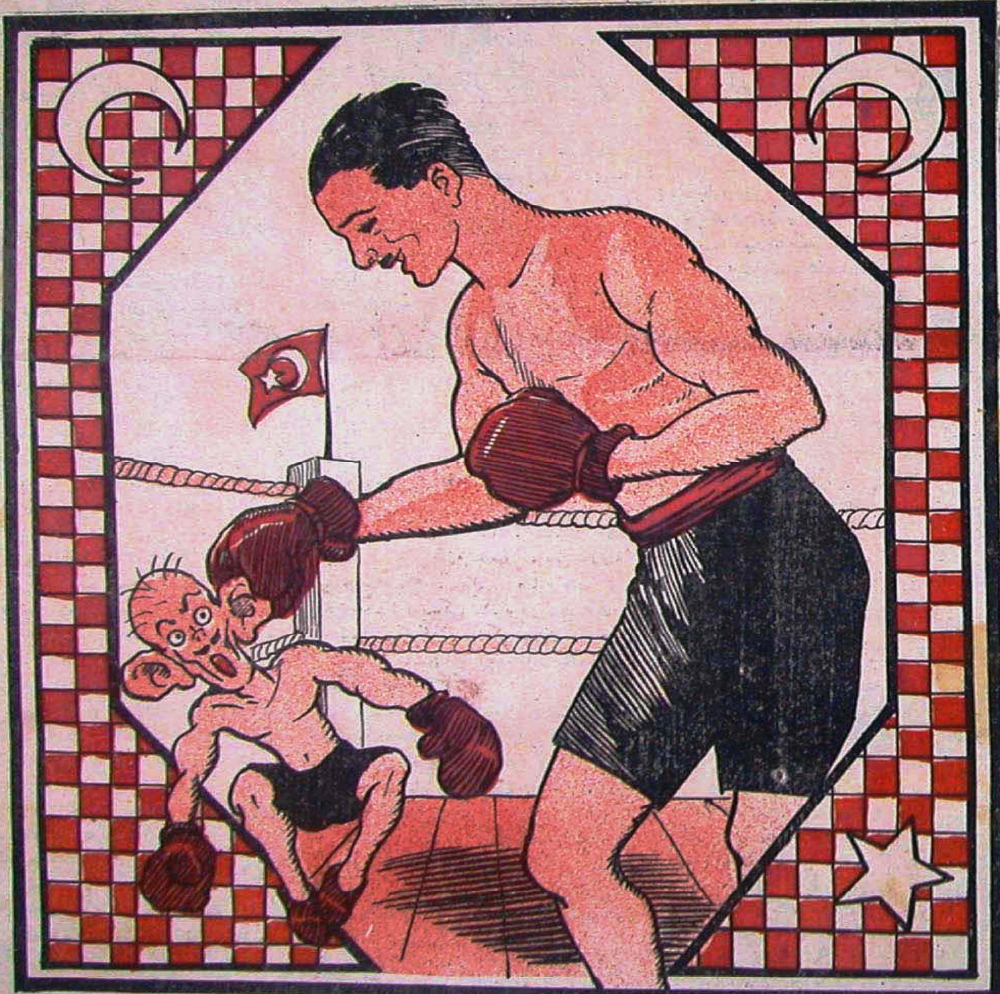

نسخه سی ۵ غر و شد

صاحب امتیاز : سداد سپاری
اداره خانه

در سعادته نورشانیده کروتون مطبعه سنده دارا عسومه
تلفاز آدرسی : در سعادته کولر یوز
پرسته لولوس : در سعادته لوسر ۳۴
غزیه سده مندرج یازی و رسالک حقوق
(حق تألیف) قانونی موجبتیه محفوظدر

هر هفته در سعادته بخشبه کونلری نشر اولور ، مسلکندہ مستقل ادبی ، سیاسی ، مزاح غزیه سیدر

آنادولوده کی نسبتسز (نوقس) مسابقه سزک سولک صفحه سی : قولاقدن طوتوب اوپوندن دیشاری فیرلاتیق عملیه سی

Anadolu'daki nisbetsiz boks müsabakasının son safhası:

“Kulaktan tutup oyundan dışarı fırlatmak ameliyesi”

Karikatür 11- Gülerüz, S.23, s.1 (6 Ekim 1921)

والده — قیزم سکا نه اولمش! راحتیزمیک، نو آقام شطارتک اکسک!
— نه باقیم آنهچکم، اسقارچنلر آياغمی صلیبور.

روسه نك مشهور باقوس، شراب، راق، قولونیا وقونیاق قاریقهسی : عاملی وصاحب امتیازی : محمد جمال بك		
باقوس	باقوس	باقوس
قولونیا، اورده قولونیا قاریقه وقایت ایدمچك درجه ده نفیس وصافدر	باقوس راقینسی پیسنده موجود راقیلرك انصافی واك میایدور. تازه اورودن معمولدر	باقوس قولونیا، اورده قولونیا قاریقه وقایت ایدمچك درجه ده نفیس وصافدر
باقوس شراب عالی، تازه اورودن معده اولاسی طوسز تكمیل قاریقه میایدور. یوقله قیری ایدمچك	باقوس دیر: غلطه ده محمد علی إشا قاتده صو اسكلمنده (۱۹۶) نومورده قاش دین سو شرکی	باقوس قولونیا، اورده قولونیا قاریقه وقایت ایدمچك درجه ده نفیس وصافدر

مدیر مسئول : سداد سپاوی مطبعة احمد احسان وشرکاس

Valide- “Kızım sana ne olmuş! Rahatsız mısın, bu akşam şetaletin eksik!”

Kız- “Ne yapayım anneciğim, iskarpinler ayağımı sıkıyor.”

Karikatür 12- **Güleryüz**, S.23, s.8 (6 Ekim 1921)

Memurlarımızdan birinin ahz ü ita ettiği bakkalın dükkânına şöyle bir levha ta'lik edildiği görülmüştür:

(Bakal) aslında bak-al idi fiyat-ı maktu' dediler veresiyeyi

kaldırdılar oldu (Bak-kal)

Karikatür 13- Güleryüz, S.25, s.1 (20 Ekim 1921)

Şemsiye Nelere Yarar?

- 1- Yazın deniz kenarında güzel dilberleri yabancı nazardan saklamak için siper olur.
- 2- İlkbaharda küçük hanımın güzel rengini güneşin yakıcı ziyasından muhafaza eder.
- 3- Kışın, yağmur ve karlara karşı hanımları muhafaza eder.
- 4- Ve bazen de mektup kutusu vazifesini görür.

نومرو ۳۳

۱۰ آتون اول ۱۳۳۷

ابونه شرالطی

عراق عاریتده هر طرفی ایرون سنلکی ۲۵۰ . آلت ایلی
۱۳۰ . اوج ایلی ۷۰ غروشد . مالک اجنیه ایرون
سنلکی ۲۷۵ . آلت ایلی ۱۵۰ . اوج ایلی ۸۰ غروشد .

نسخه سی ۵ غروشد

صاحب امتیاز : سداد سپاری

اداره خانه

درسمانده تورمائییه ژوت قون مطبعه مسنده اداره خصوصه
تلفاتی ادوسی : درسمانده تورمائییه
پوسته قونطوسی : درسمانده نومرو ۳۴

مرحله درسمانده پیشینه کونلری شرالطور ، ملکنده مستقل ادبی ، سیاسی ، مزاج غزتمسیدر

استانولک موسقوف کوزه لاری و حرم آغاس

— کل بوردا . کیده حکمر روس قاف
— کله مم موسقوف کوزه لاری کله مم
— سید
— آه سبب اولانلر سببسز کالسینلر !!

[بولسمده وقت غزتمسک قلیبدنی اوقوسکر]

İstanbul Moskof Güzelleri ve Harem Ağası

- Gel buradan gideceğiz Rus Kaf'a.
- Gelemem Moskof güzeli gelemem.
- Sebeb?
- Ah sebep olanlar sebepsiz kalsınlar!

Karikatür 15- Güleryüz, S.33, s.1 (15 Aralık 1921)

Yolu şaşırmış bir müşteri- “Sekiz yüz doksan yedi kuruş, bir yemek. Bizim maaş... Bu fiyata her hâlde başka şeyler de dahil olsa gerek!”

Karikatür 16- **Güleryüz**, S.47, s.1 (30 Mart 1922)

مباحث ماليه دن : رأس المال و سرمایه لر .

قرمانلی بقاللرک فرقه سی

- نه او طاناش ، بنه دوشونجه ایسک ؟
- نه یاییم بکم ، بزم فرغه کینه خانی یوتدی ، اومودلری بزی غیردی .
- سزک فرقه دیدیکک هانکی فرقه ، وینزولوس فرقه سی ؟ قسطنطنین فرقه سی ؟
- بک افندی سننکیسی ده سیوالی ؟ بزم فرغه حریت ائتلاف فرغه سی در .

ایک احبا | آزاری بوزولدی دهرکن عقلکزی بوزاجسکر . | تربیع ایتک نامل برامتحان اینه دونمک ده اوله | برامتحان در . سنه کورده مکشدن حقد .

Karamanlı Bakkalların Fırkası

- Ne o Tanas, yine düşüncelisin?
- Ne yapayım beyim, bizim fırka yine hapı yuttu. Umutlarımızı kırdı.
- Sizin fırka dediğin hangi fırka, Venizelos fırkası mı, Konstantin fırkası mı?
- Beyefendi seninki de sual mi? Bizim fırka Hürriyet ve İtilaf Fırkası'dır.

تورکیمک هر طرف ایچ
سنگی ۲۵۰ آتی آتی
۱۰۰ غر و شد، هر طرف
ایچول سنگی ۳۰
آبلی ۱۷۰ غر و شد

صاحب و مدیری :
سرار سیمار
۵۵۵۵
اداره خانه :
درسمادند، نور، عثمانیه
تروت قون مطبعه شده
پادانزده غر و شد

هر هفته چهارشنبه کولری نشر اولور، ادبی، سیاسی، ملتپرور، تورک مزاح غر و شد سیدر.

استانبولدن قوغولان حشراتک مکده استقبالی.

بو نسخه دهن اعتبار استاد احمد زاده
اندینک کولریوز ایچون یازدقلری «اشکال»
لری هر هفته منتظماً درجه باشلیوروز
کولریوز

شریف حسین — اهلاً و سهلاً! بقالم سوکیلی اوغلم بکا استانبولدن نه هدیهلر کتیردیکز؟
وحیدالدین — استانبولده قدری بیلمهین قیمتلی برهیت و کلا کتیردم.

İstanbul'dan Kovulan Haşaratın Mekke'de İstikbâli

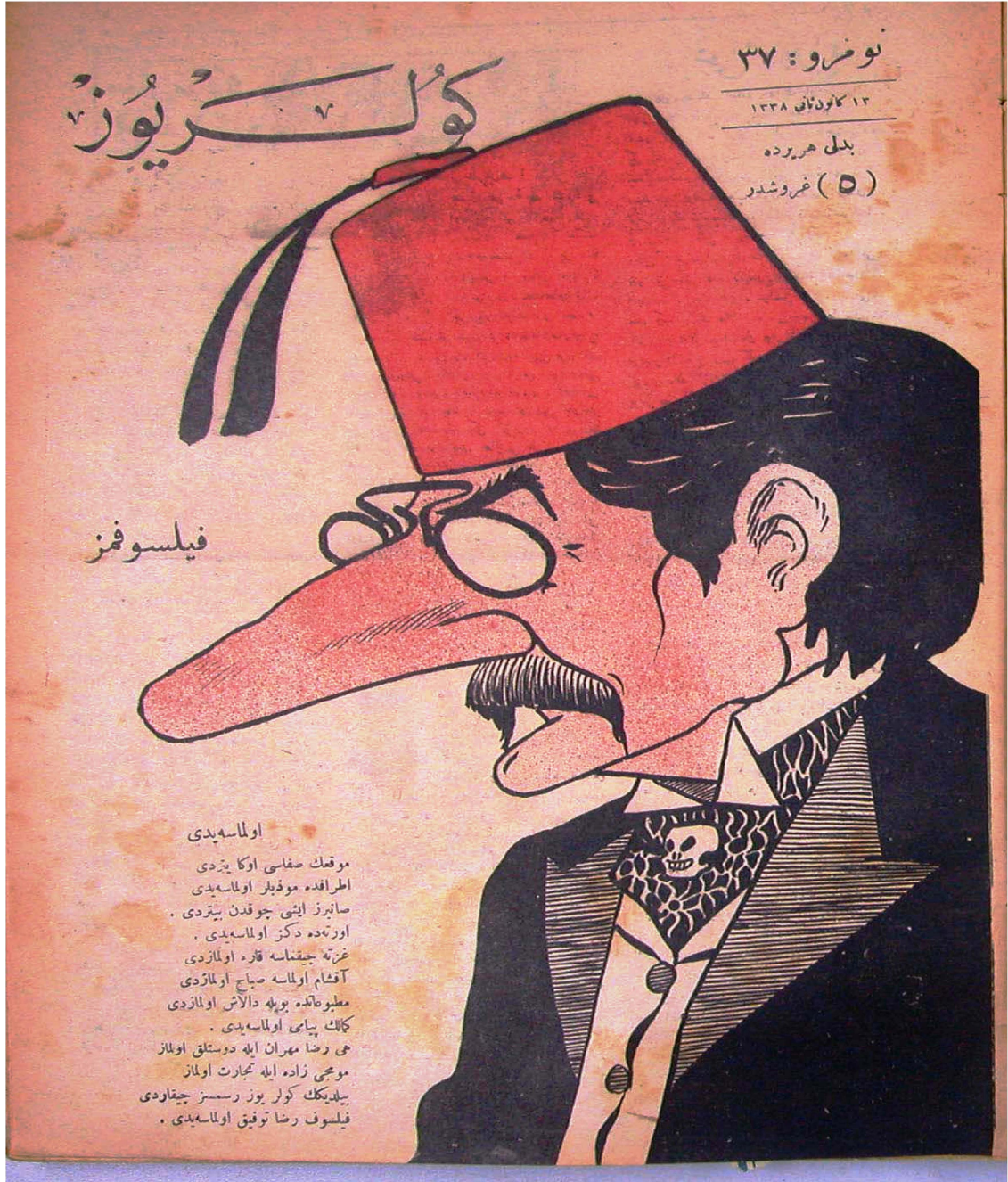
Şerif Hüseyin- “Ehlen ve Sehlen! E bakalım sevgili oğlum
bana İstanbul'dan ne hediyeler getirdiniz?”
Vahdettin- “İstanbul'dan kadri bilinmeyen kıymetli bir
heyet-i vükelâ getirdim.”

جنس لطیف پوسه لری

Cins-i Lâtifin Buseleri

- 1- Dört yaşında iken ana-baba bus edilir.
- 2- On yaşında iken komşunun kızı bus edilir
- 3- On dokuz yaşında misafir bus edilir.
- 4- Yirmi yaşında koca bus edilir.
- 5- Yirmi beş yaşında herkes bus edilir.
- 6- Otuz yaşında gençler bus edilir.
- 7- Elli yaşında köpek bus edilir.
- 8- Altmış yaşında başkalarının buselendiklerini görüp işitmekle mahzun olur.

OLMASAYDI

Mevki'in sefası ona yeterdi
Etrafta muazzebler olmasaydı
Sanırız işi çoktan bitirdi
Ortada deniz olmasaydı
Gazete çıkmasa kari'i olmazdı
Akşam olmasa Sabah olmazdı

Matbu'atta böyle dalaş olmazdı
Kemal'in Peyam'ı olmasaydı
Hey Rıza Mihran ile dostluk olmaz
Mumcuzâde ile ticaret olmaz
Bildiğin **Güleryüz** resimsiz çıkardı
Feylesof Rıza Tevfik olmasaydı

HARAŞO TÜRKÜSÜ

-Giden Haraşolara-

Haraşo, bu söz de nereden uyuldu
Hep mirasçılar gitti soyuldu
Rast gelen bu mahale, bu nam koyuldu
Haraşo Haraşo aman Haraşo
Sizi de tanıttı zaman Haraşo.

Çarşıda, pazarda, otelde, barda
Yağmurda, fasl-ı baharda
Haraşo gelir çekilin varda!
Haraşo Haraşo aman Haraşo
Sizi de tanıttı zaman Haraşo

İstanbul Kadıköy hem Karşıyaka
Haraşo ne de hoş yapar caka
Ruslar da esermiş gönülle şaka
Haraşo Haraşo aman Haraşo
Sizi de tanıttı zaman Haraşo.

Bu seyyal gönlümüz nasıl da aktı?
Bilmem ki hangimiz kancayı taktı?
Çoğumuz duymadan abayı yaktı
Haraşo Haraşo aman Haraşo
Sizi de tanıttı zaman Haraşo

Sebzelere, Meyvelere ve Çiçeklere Ait

Domates: Ali Kemal Pırasa: Sait Molla

Karikatür 22- Güleriyüz, S.83, s.4 (16 Kasım 1922)

نومبر ۶۹

کول پوز

نصفه ۸

میوه‌لر بزه کیدلری خاطر لاتیورلر؟

شفتالی

شفتالی کولده اک آشاغی بکری دمه اولسون
(شفتالی بکری طبعی اولق بکریله) کیم خاطر لاماز؟

طوب آنان قاقونی

سوک کولردمکی صیباظه تحمل ایدهمیزدک سر عترتی
تراش ایستدیرن عروودلوطوب آنان قاقونی خاطر لامازی؟

قارپوز

قارپوزی کورمجه باش متالارنه وارمجه قدرومیزدک
اسنی تکر اولایان شافلاپن خاطر کیزی؟

سارایووی

هله معود مخالف شهر سابق بوسته تاتاریک پوزنی
کوردنجه خیاری خاطر لاماق قالی؟

آرمود

ایچه قابولی صول آرمودر ایله بئلا میروک مشابیح
اشکار ایله یایی؟

مصر پوسکولی

تافورک او غریزمن ایله بوادلری صابیر مصری دیکشه
بیله پوسکولی آکبریمیزی؟

اون ایکی سؤال

آغشوسک پکریمسته دوغرو ائتشار
ایدهمیک اولان اغچی پک اوجوشی نسته
حقتده محترم قازنه وقارلرمزک نظردقی
جلب ایدهمیز. بوکانه سالون جموعه
مدرجانی اولکی نستهله نسته دهانزکین
ودها تفتیسدر. اوجوشی نسته نکه ادهم
پارچمسی تشکیل ایدهن یی کشاد ایندی
مهم برمساقه اولاجقدیر. بومساقه آمریکا
طالردن مشهور (ادیسون) ک بابدی کی
مجهکتمزه جاله اون ایکی سؤالدن مرکب
اولاجقدیر. بیون قازنه وقارلرمیزی بو
مسابقه اشتراک ایدهمک اولایکی سؤاله

جواب ویرمکه دعوت ایله یوسوز. نتیجه
اعتباریه پک جاذب اولان بومساقه عین
زمانده فکار عومیمزک حقیقی برترجانی
اولاجقدیر.

پارام نسل کجیدی

حاجره کورد — نیشک سورتیه
چونقره کورد — کرمک، اکینک،
اوتامی رشوق ویرور.
مأمورله کورد — دوشونک سورتیه.
امانه کورد — بن اون غروش طویلاق.
ویرآز اوج دیکه.
اختیارله کورد — ماضی تحسیره یاز
ایک سورتیه.
چابلی کورد — سازه
سوقیه کورد — نیازه

بختیار بر سرعرددن بحث ایدهمیز...
نقط بزم مملکته عاله دکل. دنیاک انزکین
غزته جی اولان لورد (تور فایف) ی بیلم
قازمطایرلی؟ بوزم تاس، دملی مایل،
ماکچتر غارلری کی انکیزونک میلوئرجه ساکن
غزته لیک یکانه ساچیور. بکلرده تاجیس غزته
کیری بن سندهر سرعردزک ایدن بر بختیار
آدی سله بناء قاعده سوق ایک ایجاب ایتش.
یوسیه ایله (لورد لودفلیف) لوندومه مکف
بر ضیافت کشیده ایتش. دوتیکه باع اولان
غزته لیک مأمورلی بو ضیافته اشتراک ایتش.
تیک سوکند صاحب امتیاز (لورد تور)
دفلیف) کیری بن سله تاجیس بلی غرورک
ایدن انکدار مأموریه تشکرلری ایتش
واقی برعهده اولدوقده اولیک انکیزلیرانی

بزم ۷۵۰۰۰ کاد) بوجک تدمم ایله
عین زمانده سنده ایک پک انکیز لیراسته فید
بیات بکریله قاعده سوق ایله بکری بیلیرمسن.
تاجیس غزته سیک سرعردرته چیکلی بو (باز)
ضیافته) زوالی بزم سرعردلری نه دیچک؟
قاعده و اکرامییدن صرفظر دوغرو درست
منتظم بر معاشه دخی چوئدن راضی دکلری؟

دوشونک سرتیک سوزی

دشمنکرده، پارام بزمه دولاشنده اولان
بر ذات، اوردان بکندمه اولان سندن سرتکی
ایدهمیزی بک بیلدیرمسن، ایسه بیلدیرمسن
آکنا ایتش. تازهدن بک کیدوب ایتی ایله
بیلدیرمسن اولیدیدی، شهمیز بویه کولونج و
شیخ برمه مروضی قالاودی. دوشونک سرتیک
سوزی بویه اولور.

مطبعة احمد اسحاق وشرکائی - معری ۱ سدا سیرلی

Meyveler Bize Kimleri Hatırlatıyorlar?

Karpuz: Ali Kemal

Topatan Kavunu: Alemdar

Şeftali: Güzel Kadın

Hıyar: Refik Halit

Armud: Molla Sait

Mısır Püskülü: 'Tangolar'

Karikatür 23- Gülyüz, S.69, s.4 (10 Ağustos 1922)

1338'de Edebiyatın Kıymeti

-Sana halis meşin kaplı on cilt getiriyorum bunun karşılığında bana bir çift kundura yapar mısın?

Karikatür 24- Güleriyüz, S.88, s.4 (Tarih Yok)

Üstteki Karikatür-

Harp Kazançları Vergisi:

Âşık- Fiyatlarınızı birdenbire yükseltmenize akıl erdiremiyorum. Sebebini anlayabilir miyim?

Aftos- Anlamayacak ne var? Harp kazançları vergisi tahsil edilecekmiş biz de esnaf değil miyiz?

Karikatür 25- **Güleryüz**, S.98, s.4 (28 Şubat 1923)

Güteryüz'ün iç sayfalardan bir örnek. Fotoğraftaki kişi gazete yazarlarından
Ercüment Ekrem Talu'dur.

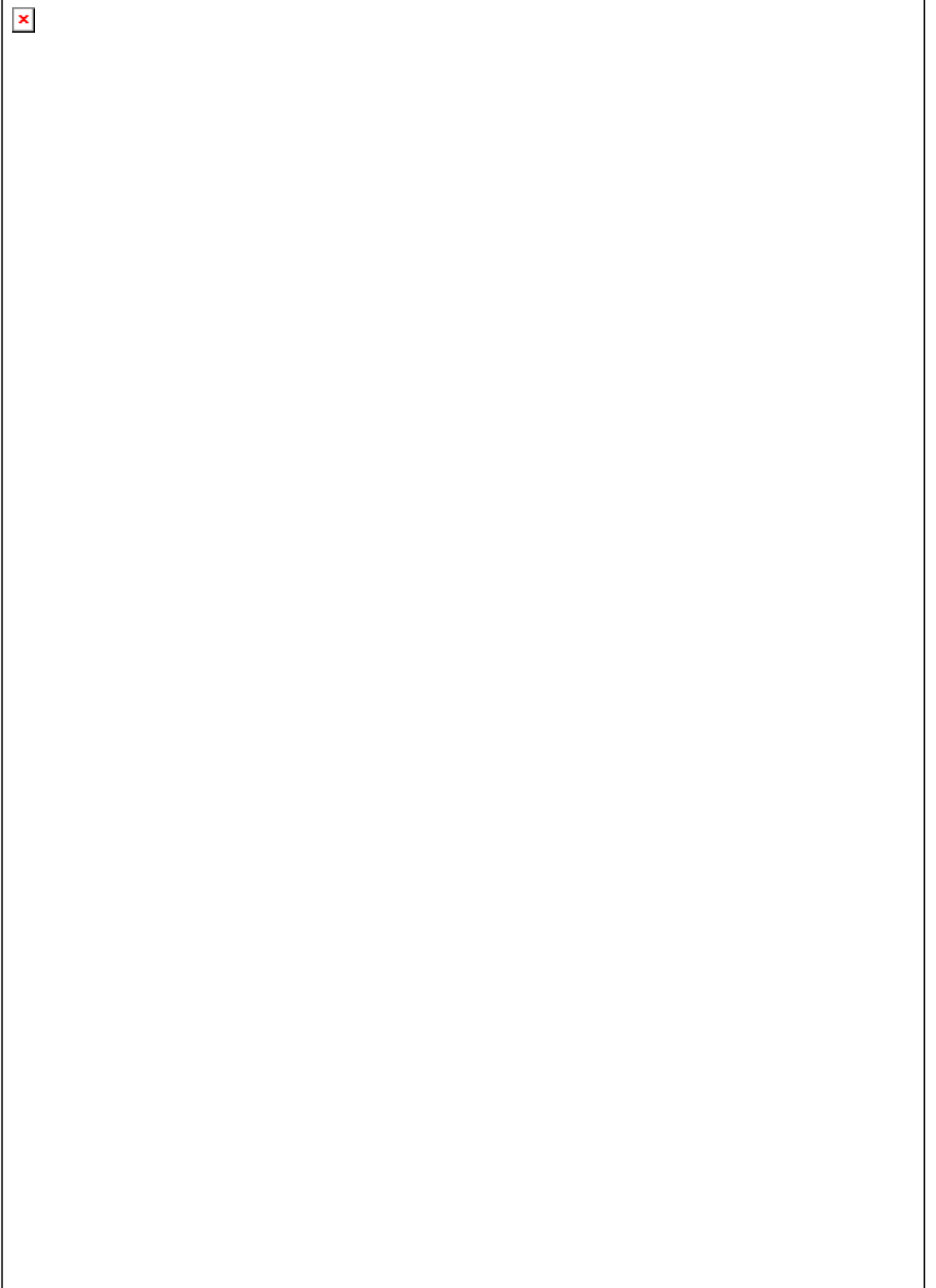
-Resim 1-

Güteryüz'de yer alan ek gazetelerden Le Journal d'Orient'te, Mustafa Kemal'in fotoğrafının bulunduğu sayfa.

-Resim 2-

Güteryüz'de yer alan ek gazetelerden Neorniof(?)'ta, Ali Kemal'in fotoğrafının bulunduğu sayfa.

-Resim 3-

Güteryüz'de yer alan ek gazetelerden **Torpil**'de, Aka Gündüz'ün fotoğrafının bulunduğu sayfa.

-Resim 4-

Gülyüz'ün iç sayfalarından bir örnek.

-Resim 5-

KAYNAKLAR

KİTAPLAR

- 1- Akşin, Sina, **İstanbul Hükümetleri ve Millî Mücadele**, Cem Yayınevi, İstanbul.
- 2- Aktaş, Şerif, **Refik Halid Karay**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara, Aralık 1986.
- 3- Ali Rıza, **Bir Zamanlar İstanbul**, Haz. Niyazi Ahmet Banoğlu, Tercüman 1001 Temel Eser.
- 4- Alus, Sermet Muhtar, **30 Sene Evvel İstanbul**, İletişim Yay., İstanbul, 2005.
- 5- Arığ, Ayten Sezer, **Atatürk Türkiye'sinde Kılık Kıyafette Çağdaşlaşma**, Ankara, 2007.
- 6- Arık, M. Bilal, **Değişen Toplum Değişen Karikatür**, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, İstanbul, 1998, s. 51.
- 7- Artan, Gündüz, **Takma Ad – Soyadı – Rumuz Dizinleri (Tanzimat'tan Günümüze)**, Türk Kütüphaneciler Derneği İçel Şubesi Yayınları, İçel, 1994.
- 8- Ayışığı, Metin, **Refi' Cevad (Ulunay)'ın Millî Mücadele Devri Makaleleri**, Balıkesir Üniversitesi Yay., Balıkesir, 1994.
- 9- Balcıoğlu, Semih, **50 Yılın Türk Mizah ve Karikatürü**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 1973.
- 10- Barbaroslu, Fatma Karabıyık **Modernleşme Sürecinde Moda ve Zihniyet**, İz Yayıncılık, İstanbul, 1995.
- 11- Bergson, Henri, Ayrıntı Yayınları, Çev. Yaşar Avunç, İstanbul, 2001.
- 12- Brummet, Palmira, **İmge ve Emperyalizm**, Çev. Ayşen Anadol, İletişim Yayınları, İstanbul, 2003.
- 13- Criss, Bilge, **İşgal Altında İstanbul (1918-1923)**, İletişim Yay., İstanbul, Mart 1993.
- 14- Çakır, Hazma, **Osmanlı Basınında Reklam**, Elit Reklamcılık Yay., Ankara, 1997.
- 15- Çapanoğlu, Münir S., **Basın Tarihimizde Mizah Dergileri**, Garanti Matbaası, İstanbul, 1970.

- 16- Çeviker, Turgut , **İmzasız Karikatürler Antolojisi** , Adam Yayınları, İstanbul, Şubat 1989.
- 17- Çeviker, Turgut, **Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü III Kurtuluş Savaşı Dönemi (1918-1923)**, Adam Yayınları, İstanbul, Ekim 1991.
- 18- Çiloğlu, Fahrettin, **Kurtuluş Savaşı Sözlüğü**, Livane Yayınları, İstanbul, 2004.
- 19- Çoruk, Ali Şükrü, **Mizah Şairi Fazıl Ahmet Aykaç -Hayatı ve Eserleri-**, Kitabevi Yay., İstanbul, 2008.
- 20- Çoruk, Ali Şükrü, **Mizah Penceresinden Milli Mücadele**, Kitabevi Yay., İstanbul, 2008.
- 21- Derman, Hakan, **Türkiye’de Dergiler ve Ansiklopediler 1849-1984**, Gelişim Yay., İstanbul, 1984.
- 22- Doğan, Mehmet H., **Şiir ve Eleştiri (Şiir Savaşa Karşıdır)**, YKY, İstanbul, Şubat 1998
- 23- Duman, Hasan, **Arap Harfli Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu 1828-1928**.
- 24- Dumasnil, Vera, **İşgal İstanbul’u**, İstanbul Kitaplığı Yay., İstanbul, 1993.
- 25- **Dünkü Mizahımızdan Yazı ve Çizgiler**, Hürriyet Kütüphanesi, İstanbul
- 26- Emil, Birol, **Reşat Nuri Güntekin**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara.
- 27- Enginün, İnci, **Yeni Türk Edebiyatı Tanzimat’tan Cumhuriyet’e (1839-1923)**, Dergâh Yayınları, İstanbul, Şubat 2006.
- 28- Erdoğan, Tamer, **Türk Romanında Mütareke İstanbul’u**, İstanbul, Ekim 2005.
- 29- Gökman, Muzaffer, **Sedat Simavi**, Apa Ofset Basımcılık, İstanbul, 1970.
- 30- Hisar, Abdülhak Şinasi, **Kitaplar ve Muharrirler I, Mustafa Şekip ve Bergson Gülmek Nedir? Kime Gülüyoruz?**, YKY.
- 31- Ilgar, İhsan, **Mütarekede Yerli ve Yabancı Basın** , Kervan Yayınları, 1973.
- 32- Işın, Ekrem, **İstanbul’da Gündelik Hayat**, İletişim Yay., İstanbul, 1995.
- 33- İ. Fenoglio-François Georgeon, **Doğu’da Mizah**, Çev. Ali Berktay, YKY, İstanbul, Aralık 2000.
- 34- İnuğur, Nuri, **Türk Basın Tarihi**, Gazeteciler Cemiyeti, İstanbul, 1992.
- 35- İskit, Server, **Türkiye’de Matbuat İdareleri ve Politikaları**, Başvekalet Basın ve Yayın Müdürlüğü Yay., 1943.
- 36- Kabacalı, Albay, **Başlangıcından Günümüze Türkiye’de Matbaa Basın ve Yayın**, Literatür Yayınları, İstanbul, Eylül 2000.

- 37- Karaalioğlu, Seyit Kemal, **Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü**, İnkilâp ve Aka Kitabevi, İstanbul, 1983.
- 38- Karahanoğulları, Onur, **Birinci Meclisin İçki Yasağı (Men’-i Müsekkirat Kanunu)**, Phoenix Yayınevi, Ankara, Ocak 2008.
- 39- Kavaklı, Nurhan, **Bir Gazetenin Tarihi Akşam**, YKY, İstanbul, Temmuz 2005.
- 40- Kaymaz, Ahmet, **Romanda Milli Mücadele**, Millî Mücadele Aleyhtarları, Akçağ Yay., Ankara, Kasım 1991.
- 41- Klein, Allen, **Mizahın İyileştirici Gücü**, Epsilon Yay., İstanbul, 1999.
- 42- Koestler, Arthur, **Mizah Yaratma Eylemi**, Çev. Sevinç Kabakçioğlu-Özcan Kabakçioğlu, İris Yay., İstanbul 1997
- 43- Koloğlu, Orhan, **1908 Basın Patlaması**, BAS-HAŞ, Şubat 2005.
- 44- Koloğlu, Orhan, **Türkiye Karikatür Tarihi**, Bilişim Yayınevi, İstanbul, Ağustos 2005.
- 45- Koloğlu, Orhan, **Basın Tarihi**, Pozitif Yayınları, İstanbul, Ağustos 2006.
- 46- Koloğlu, Orhan, **Türk Basını Kuvayi Milliye’den Günümüze**, Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1993.
- 47- Kortantamer, Tunca, **Temmuzda Kar Satmak**, Phoenix Yay., Ankara, 2007.
- 48- Köroğlu, Erol, **Türk Edebiyatı ve I. Dünya Savaşı(1914-1918)**, İletişim Yay., İstanbul, 2004.
- 49- Kuneralp, Zeki, **Ali Kemal**, İsis Yayıncılık.
- 50- Lekesiz, Ömer, **Çizgi Sanatında Dil ve Mesaj**, Yedi Gece Kitapları, İstanbul, Nisan 1995.
- 51- Morreal, John, **Gülmeyi Ciddiye Almak**, Çev. Kubilay Aysevener-Şenay Soyer, İris Yay., İstanbul, 1997.
- 52- Nesin, Aziz, **Cumhuriyet Döneminde Türk Mizahı**, Akbaba Yayınları, İstanbul, 1973.
- 53- Okay, Cüneyd, **Dönemin Mizah Dergilerinde Milli Mücadele Karikatürleri 1912-1922**, T.C. Kültür Bakanlığı Yay., Ankara, 2004.
- 54- Önal, İlknur Hatice, **Cevat Şakir Kabaağaçlı**, T.C. Kültür Bakanlığı Yay.,
- 55- Önal, Mehmet, **Yusuf Ziya Ortaç**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara, 1986.

- 56- Öngören, Ferit, **Türk Mizahı ve Hicvi**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 1973.
- 57- Oral, Fuad Süreyya, **Türk Basın Tarihi (1919-1965)**.
- 58- Özer, Atilla, **İletişimin Çizgi Dili Karikatür**, , Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 1994.
- 59- Özer, Atilla, **Çizgiler (Karikatür Albümü)**, Anadolu Üniversitesi Yay., Eskişehir, 1985.
- 60- Özön, Mustafa Nihat, **Edebiyat ve Tenkid Sözlüğü**, İnkılâp Yayınevi, İstanbul, 1954.
- 61- Rıza Tevfik, **Biraz da Ben Konuşayım**, Haz. Abdullah Uçman, İletişim Yay., İstanbul, 1993.
- 62- Rosenthal, Franz, **Erken İslam'da Mizah**, İris Yayınları, İstanbul, 1997.
- 63- Sanders, Barry, **Kahkaha'nın Zaferi**, Çev. Kemal Atakay, Ayrıntı Yay., İstanbul 2001.
- 64- Semih, Mehmet, **Mahlaslar, Takma Adlar, Tapşırmalar ve Lakaplar**, Anahtar Kitaplar, İstanbul, 1993.
- 65- Sunata, İ. Hakkı, **İstanbul'da İşgal Yılları**, İş Bankası Yayınları, İstanbul, Ocak 2006.
- 66- Şapolyo, Enver Behnan, **Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönüyle Basın**, , Güven Matbaası, Ankara, 1969.
- 67- Şenocak, Kemalettin, **Yanardağ Şairimiz Halil Nihad Boztepe**,
- 68- Şimşir, Bilal, **Malta Sürgünleri**, Bilgi Yayınevi, 1976.
- 69- Şirin, İbrahim, **Osmanlı İmgeleminde Avrupa**, Lotus Yayınları, Ankara, Mayıs 2006.
- 70- Tarım, Rahim, **Mehmet Rauf (Hayatı, Sanatı, Eserleri)**, Türkiye İş Bankası Yay., Ankara 1998.
- 71- Temel, Mehmet, **İşgal Yıllarında İstanbul'un Sosyal Durumu**, T.C. Kültür Bakanlığı Yay.
- 72- Topuz, Hıfzı, **İletişimde Karikatür ve Toplum**, Anadolu Üniversitesi Yay., Eskişehir, 1986.
73. Uçman, Abdullah, **Rıza Tevfik**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara, 1986.

74. Yücebaş, Hilmi, **Hiciv ve Mizah Edebiyatı Antolojisi**, L&M Yay., İstanbul, 2004.

75- Zihnioğlu, Yaprak, **Kadınsız İnkılâp**, Metis Yayınları, İstanbul, 2003.

MAKALELER

- 1- Brummett, Palmira, “**Açgözlülük, Kolera ve Moda: Osmanlı Karikatür Âleminde Kültürel Emperyalizm**”, (Çev: Hamdi Can Tuncer), Doğu’da Mizah, Yapı Kredi Yay., İstanbul, 2000, s. 137-156.
- 2- Çeviker, Turgut, “**Ana Çizgileriyle Osmanlı Karikatürü**”, Toplumsal Tarih, Şubat, 2004, S.122 s.72-78.
- 3- Çeviker, Turgut, “**Türk Karikatüründe Kurtuluş Savaşı Dönemi (1918-1923)**”, Sanat Dünyamız, S.40, Kış 1990, s.18-25.
- 4- Derman, Hakan, “**Mizah Dergileri ve Karikatür**”, Türkiye’de Dergiler, Ansiklopediler, Gelişim Yay., 1849-1984, İstanbul, 1984 s.71-84.
- 5- Dumont, Paul, “**Beyaz Yıllar**”, (Çev.: Cüneyt Akalın), İstanbul 1914-1923, İletişim Yay., İstanbul, 1997, s.176-195.
- 6- Georgeon, François , “**Osmanlı’da Gülmek mi?**”, (Çev.: Cüneyt Akalın) Doğu’da Mizah, Yapı Kredi Yay., İstanbul, 2000, s.79-101.
- 7- Georgeon, François “**Gülüşün ve Gözyaşlarının Kıyısında**”, (Çev.: Cüneyt Akalın), İstanbul 1914-1923, İletişim Yay., İstanbul, 1997, s.78-98.
- 8- Georgeon, François “**Savaşın Arefesinde Gezinler**”, (Çev.: Cüneyt Akalın), İstanbul 1914-1923, İletişim Yay., İstanbul, 1997, s. 25-38.
- 9- Şeni, Nora “**Çayınıza Kaç Tane Kuru Üzüm İstersiniz?**”, (Çev: Cüneyt Akalın), İstanbul 1914-1923, İletişim Yay., İstanbul, 1997, s. 162-175
- 10- Tarım, Rahim, “**Ercüment Ekrem Talu Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi**”, *Türklük Araştırmaları Dergisi*, İstanbul, 1990-1991, S.6, s. 245-309.
- 11- Topuz, Hıfzı, “**Gülmece Olmadan Edebiyat Olur ama Karikatür Olmaz.**”, *Hürriyet Gösteri*, Ekim-Kasım 2001, S. 232, s. 58-60.
- 12- Varlık, M. Bülent, “**Mütareke ve Millî Mücadele Basını**”, Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi, C. 5, s.1200-1210, İletişim Yay., 1985.

- 13- Varlık, M. Bülent, **“Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Mizah”**, Tanzimat’tan **Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi**, C. 4, s.1092-1100, İletişim Yay., 1985.
- 14- Yerasimos, Stefanos, **“Kozmopolit Bir Yapıdan Milliyetçiliğe”**, (Çev: Cüneyt Akalın), İstanbul 1914-1923, İletişim Yay., İstanbul, 1997, s. 11-24.
- 15- Zihnioğlu, Yaprak, **“Kadın İnkılabı”**, *Tarih ve Toplum*, Mart, 2001, S. 207, s. 27-30.

TEZLER

- 1- Coşkuner, Özlem, **“Ay Dede Mizah Dergisinin İncelenmesi”**, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Edebiyatı Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007.
- 2- Kahraman, Âlim, **“Mütâreke ve Millî Mücadele (1918-1922) Dönemi Edebiyat Dergilerinde Edebî Eleştiri”**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Bilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul, 2000.
- 3- Keskin, Yasemin, **“İstanbul’da Eğlence Hayatı”**, M. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı, Cumhuriyet Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006,
- 4- Kılıç, A. Fikret, **“Ali Kemâl’in Gazete ve Mecmualardaki, Kültür-Edebiyat-Sanat Yazıları”**, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1989.
- 5- Konar, Hikmet, **“Diken Mizah Gazetesinin İncelenmesi”**, MSGSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2005.
- 6- Tarım, Rahim, **“Ercüment Ekrem Talu’nun Romanlarında Milli Mücadele”**, Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1986.
- 7- Uyaniker, Ferhat, **“Millî Mücadele’de Türk Kadını”**, M. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007.

DERGİLER

- 1- Ayın Dosyası: “Mizahçılarımız Tartışıyor”, **Hürriyet Gösteri**, İstanbul, 1985, S. 52-54.
- 2- “Edebiyatta Kara Mizah”, **Kitaplık**, S. 79, Ocak, İstanbul, 2005.
- 3- Günyol, Vedat, “Karikatür Ustası Cemal Nadir Üzerine”, **Hürriyet Gösteri Dergisi**, Aralık, 1981.
- 4- Özpalabıyıklar, Selahattin, “Tanzimat’tan Bugüne Türk Edebiyatında Takma Adlar, Mahlaslar, Rumuzlar Dizini”, **Kitaplık**, S.45 Ocak-Şubat 2001.
- 5- **Toplumsal Tarih**, “Osmanlı’da Mizah Özel Sayısı” Şubat, 2004, S. 122.

ANSİKLOPEDİLER

- 1- **Ana Britannica Kültür Ansiklopedisi**, Ana Yayıncılık, İstanbul, 1986.
- 2- **İslam Ansiklopedisi**, “Karikatür”, Cilt.30, Diyanet Vakfı Yayınları.
- 3- Karaalioğlu, Seyit Kemal, **Türk Edebiyatı Tarihi**, C. 2-3, 4-5, İnkılâp Yayınevi, İstanbul, 1985.
- 4- **Meydan Larousse**, “Karikatür”, Meydan Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti., İstanbul, 1990.
- 5- **Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi**, Yapı Kredi Yay., İstanbul, 2003.
- 6- **Temel Britannica Ansiklopedisi**, “Karikatür”, Ana Yayıncılık, İstanbul, 1992.
- 7- **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, Dergâh Yayınları, 1977.

SÖZLÜKLER

- 1- **Edebiyat Terimleri Sözlüğü**, Haz. Lütfi Sâmî Akalın, Varlık Yay., İstanbul, 1984.
- 2- Hançerlioğlu, Orhan, **Türk Dili Sözlüğü**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1992.

- 3- **Kâmûs-ı Türkî**, Şemsettin Sami, Kapı Yayınları, İstanbul, Ekim 2004.
- 4- Karaalioğlu, Seyit Kemal, **Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü**, İnkılâp ve Aka Kitabevi, İstanbul, 1983.
- 5- Kaya, Doğan, **Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü**, Akçağ Yayınları, Ankara, 2007.
- 6- Özön, Mustafa Nihat, **Edebiyat ve Tenkid Sözlüğü**, İnkılâp Yayınevi, İstanbul, 1954.
- 7- Püsküllüoğlu, Ali, **Edebiyat Sözlüğü**, Özgür Yayınları, İstanbul, Mayıs 1996.
- 8- **Yazarlar Sözlüğü**, Haz. Hasan Işık, Risale Yayınları, İstanbul, 1998.

KATALOGLAR

- 1- Duman, Hasan, **Arap Harfli Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu 1828-1928.**, İrcica Yay., 1986.
- 2- **Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Kütüphane Başkanlığı Yay., Ankara, 1987.

ALBÜMLER

- 1- Simavi, Sedat, **Yeni Zenginler Albümü**, Diken Matbaası, İstanbul, 1918.

ÖZGEÇMİŞ: Tunay Devrim, 12 Mart 1983 tarihinde İskenderun’da doğdu. İlk ve Orta öğrenimini İskenderun’da tamamladı. Lisans eğitimini 2003-2007 yılları arasında Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde tamamladı. 2007 yılından bu yana, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü’ne bağlı Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Edebiyatı Programı’nda Yüksek Lisans öğrencisi olup halen özel bir okulda öğretmenlik yapmaktadır.